

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
“ДЕРЖАВНИЙ ОКЕАНАРІУМ” ІНСТИТУТУ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ
ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА
ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ ,ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ
ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ, РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ,
МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
МІСТІ МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ
РЕГІОНІ

Частина IV

(22.02 - 28.02.2025)

Одеса 2025

Голова робочої групи (наказ навчальника ІВМС НУ «ОМА» від 08.07.2024 № 71):

працівник Збройних Сил України Геннадій БІЛОУС

Робоча група:

працівник Збройних Сил України Оксана МАКСИМОВА, працівник Збройних Сил України Олена АРДАКОВСЬКА, капітан 1 рангу Олександр СМОЛЯР, головний старшина Артем ФІЛИПЕНКО

Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської, Миколаївської, Запорізької, Херсонської області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні:

Вип. 4 : лютий 2025 року / Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум” Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія”.– Одеса, 2025. – 213 с

У четвертій частині лютого “Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської, Миколаївської, Запорізької, Херсонської області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні ” висвячена інформація з офіційних та не офіційних відкритих джерел щодо подій російсько-української війни у період з 22.02 - 28.02.2025 року. Інформаційні матеріали призначені для курсантів, студентів вищих морських навчальних закладів, військових і цивільних фахівців різного рівня.

ЗМІСТ

1.	Перелік скорочень та умовних позначень	4
2.	Огляд подій у світі, Військово-Морських Силах Збройних Сил України та басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро.	8
3.	Інформаційні матеріали Генерального Штабу Збройних Сил України щодо хронології подій російсько-української війни, які відбуваються на Південних напрямках	16
4.	Інформаційні матеріали з офіційних та відкритих (неофіційних) джерел, що стосуються подій, які відбуваються у Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	29
5.	Інформаційні матеріали Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	61
6.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел про перебіг бойових дій на інших напрямках, що входять до зони відповідальності підрозділів Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	63
7.	Інформаційні матеріали Сил оборони Півдня України щодо хронології подій російсько-української війни	63
8.	Інформаційні матеріали Командування Повітряних Сил «Південь» Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	71
9.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо хронології подій російсько-української війни які відбуваються на Південних напрямках.	73
10.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел стосовно знищення Збройними Силами України військових об'єктів, особового складу армії РФ на тимчасово окупований території АР Крим та Маріупіль	82
11.	Інформаційні матеріали від військовослужбовців Збройних Сил України про події, які відбувалися під час російсько-української війни на Південних напрямках	83
12.	Інформаційні матеріали від інституту вивчення війни стосовно подій які відбуваються на Південних напрямках.	86
13.	Інформаційні матеріали з офіційних джерел щодо хронології події російсько-української війни, які відбуваються в Запорізькій, Херсонській та Миколаївській області	95
14.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо подій, які відбуваються під час російсько-української війни в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій області, АР Крим та Придністровському регіоні	102
15.	Тактико-технічні характеристики озброєння і техніки відповідних типів та класів, що були ліквідовані впродовж тижня Силами оборони	203

Півдня Збройних Сил України, підрозділами Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України та підрозділами Командування повітряних Сил «Південь» Збройних Сил України під час відсічі широкомасштабної агресії РФ проти України
---

1. ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочується
АКДВС	Автоматичний комплекс далекого візуального спостереження
АРЛК	Артиллерийский радиолокационный комплекс
АІС	Автоматична ідентифікаційна система
АМПУ	Адміністрація морських портів України
АРК	Автономна Республіка Крим
АКРР	Автоматизований комплекс радіорозвідки
БАК	Безпілотний авіаційний комплекс
ББМ	Бойова броньована машина
БЕК	Безекіпажний корабель
БМД	Бойова машина десанту
БпЛА	Безпілотний літальний апарат
БТТЛБ	Багатоцільові транспортери-тягачі легки броньовані
БТР	Бронетранспортер
ВВС	Важка вогнеметна система
ВМС	Військово-Морські Сили
ВПП	Всесвітня продовольча програма
ВСЗВ	Вогнева система залпового вогню
вмф	військово-морський флот
ГМК	Гірничо металургійні комбінати
ГУНП	Головне управління Національної поліції
ГУР	Головне управління розвідки
ГЕС	Гідроелектростанція
ГО	Громадське об'єднання
ДРЕС	Державна районна електростанція
ДСНС	Державна служба з надзвичайних ситуацій
ДТСААФ	Добровільне товариство сприяння армії авіації та флоту
ЄДЕ	Єдиний державний іспит
ЄСПЛ	Європейський суд з прав людини
ЗАЕС	Запорізька атомная електростанция
ЗМІ	Засоби масової інформації

ЗРК	Зенітний ракетний комплекс
ЗРП	Заряд розмінування переносний
ЗС України	Збройні Сили України
ЗУ	Зенітна установка
КАБ	Кориговані авіаційні бомби
КВТС	Комплекси відеотепловізійного спостереження
КДВС	Комплекс дальнього візуального спостереження
КК	Кримінальний кодекс
ККУ	Кримінальний кодекс України
КПП	Корабель на повітряній подушці
КР	Крилата ракета
КРЦ	Кримськотатарський ресурсний центр
КСВ	Купольна станція відеоспостереження
КСП	Командно-спостережний пункт
КТК	Каспійський трубопровідний консорціум
КШМ	Командно-штабна машина
МАГАТЕ	Міжнародне агентство з атомної енергії
МВА	Міська військова адміністрація
МКЧХ	Міжнародний комітет Червоного Хреста
мнс рф	міністерство з надзвичайних ситуацій російської федерації
МНС	Міністерство надзвичайних ситуацій
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
МТЛБ	Багатоцільовий транспортер-тягач легкий броньований
МРЛС	Мобільна радіолокаційна станція
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МРК	Малий ракетний корабель
НАТО	Північноатлантичний альянс
НАР	Некерована авіаційна ракета.
НВАК	Народно-визвольна армія Китаю
НСКА	Наземні станції керування антенами
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОВА	Обласна військова адміністрація
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОДА	Обласна державна адміністрація
ОСК	Об'єднана суднобудівна корпорація
ПКР	Протикорабельна ракета
ПММ	Пально-мастильні матеріали
ПОГ	Постріл осколковий гранатометний
ППБ	Польовий пункт боєпостачання

ППО	Протиповітряна оборона
ПРРРБ	Пост радіолокаційної розвідки та радіолокаційної боротьби
ПТРК	Протитанковий ракетний комплекс
ПТКР	Протитанкова керована ракета
ПЗРК	Переносний зенітно-ракетний комплекс
ПЕД	Потужність експозиційної дози
РВА	Районна військова адміністрація
РЛС	Радіолокаційна станція
РЕБ	Радіоелектронної боротьби
РСЗВ	Реактивна система залпового вогню
РКРКС	Радіолокаційний комплекс розвідки й контролю стрільби
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
РОВ	російськи окупаційні війська
рф	російська федерація
САУ	Самохідна артилерійська установка
СДК	Середній десантний корабель
СЕП	Спеціалізована екологічна прокуратура
СНАР	Станція наземної артилерійської розвідки
СПГ	Станковий протитанковий гранатомет
СПП	Судно на повітряній подушці
ССВЯП	Сухе сховище відпрацьованого ядерного палива
ск	слідчий комітет
ТОТ	Тимчасово окуповані території
УГКЦ	Українська греко-католицька церква
УДП	Українське Дунайське пароплавство
уфсб	Управління федеральної служби безпеки
фсб	федеральна служба безпеки росії
ФАП	Фельдшерсько-акушерський пункт
ФСВП	Федеральна служба виконання покарань
ХДУ	Херсонський державний університет
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ЦНС	Центр національного спротиву
ЦПД	Центр протидії дезінформації
ЦРЛ	Центральна районна лікарня
чфрф	чорноморський флот російської федерації
ШЗО	Штрафний ізолятор
ESDC	European Security and Defence College / Європейський коледж безпеки та оборони
FPV-дрон	Вид безпілотних літальних апаратів, керування якими здійснюється за допомогою FPV-пілотування

Maritime Capability Coalition	Коаліція морських спроможностей
RDNA3	Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment / Швидка оцінка шкоди та потреб в Україні
RN	Royal Navy / Королівський військово-морський флот Великої Британії
RUSI	The Royal United Services Institute / Королівський інститут об'єднаних служб
STB	Science and Technology Board NATO / Рада з науки і технологій НАТО
STO	NATO Science and Technology Organization / Організація з науки та технологій НАТО
SNFs	standing naval forces / постійні військово-морські сили
TEU	Twenty-foot equivalent unit / Двадцятифутовий еквівалент
WFP	Всесвітня продовольча програма

2. ОГЛЯД ПОДІЙ У СВІТІ, ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА БАСЕЙНАХ ЧОРНОГО, АЗОВСЬКОГО МОРЯХ, РІЧКАХ ДУНАЙ, ДНІПРО.

Огляд визначних подій

Огляд подій у світі

22.02.2025 Міноборони готує фахівців для впровадження стандартів НАТО в систему управління. Чергова група фахівців Міністерства оборони України покращила управлінські навички в рамках курсів підвищення кваліфікації для персоналу з питань спільного урядування. Курси виступають платформою для підготовки агентів змін – фахівців, які мають необхідні компетенції для просування реформ та створення ефективної системи ухвалення рішень в системі Міноборони. В рамках нового циклу курсів навчання пройшли 20 представників Міноборони та Збройних сил України. Вони отримали значний обсяг знань про сучасні управлінські інструменти. Зокрема: бенчмаркінг (оцінка ефективності та можливості адаптації міжнародних практик); реінжиніринг управлінських процесів; основи ефективної комунікації, планування та тайм-менеджмент, практична розробка пропозицій до управлінських рішень. Курси організував і провів Департамент воєнної політики та стратегічного планування Міноборони. До навчальних сесій залучались викладачі Національного університету оборони України та міжнародного проєкту PROTECT2. Всього з початку функціонування проєкту свою кваліфікацію підвищили вже 89 управлінців у сфері оборони. Довідково: Спільне урядування – сучасна форма управління процесами при прийнятті та реалізації рішень, заснована на кращих практиках оборонних відомств держав-членів НАТО. Головна мета цієї ініціативи - підвищити ефективність управління, ощадливо використовувати наявні ресурси, уникати дублювання завдань та функцій, а також максимально знизити ризики при прийнятті рішень.

<https://mod.gov.ua/news/minoboroni-gotuye-fahivcziv-dlya-vprovadzheniya-standartiv-nato-v-sistemu-upravlinnya>

24.02.2025 Рада ЄС впровадила санкції проти 74 суден «тіньового флоту». Європейський Союз ухвалив 16-й пакет санкцій проти росії до третьої річниці її вторгнення в Україну. Нові обмеження передбачають заборону імпорту російського алюмінію, а також санкції проти 73 суден, 53 осіб і 13 банків, йдеться на сайті Ради ЄС. Крім того, Рада ЄС ввела два нові критерії, за якими можна впроваджувати санкції проти людей та компаній, які володіють або керують суднами «тіньового флоту». До списку суден, яким заборонено заходити в порти та отримувати широкий спектр послуг, пов'язаних із морськими перевезеннями, додали нові судна. Цей захід спрямований на неєвропейські танкери, що входять до «тіньового флоту» рф, який обходить механізм обмеження цін на нафту, підтримує енергетичний сектор країни-терориста або займається перевезенням військової техніки для рф та краденого українського зерна. Сьогодні під санкції потрапили ще 74 судна з третіх країн, що збільшило загальну кількість заблокованих суден до 153. Також ЄС запровадив подальші обмеження на експорт товарів, які сприяють збільшенню російського промислового потенціалу (хімікати, деякі пластмаси та гума), та їхній транзит через росію, а також подальші обмеження на імпорт первинного алюмінію. Крім того, ЄС забороняє будь-які операції з певними портами та аеропортами в росії, які використовуються для передачі

безпілотників, ракет та пов'язаної технології і компонентів до РФ, а також для обходу обмеження цін на нафту або інших санкційних заходів «через неправомірні та ризиковані судноплавні практики». Ця заборона включає доступ до їхніх об'єктів та надання будь-яких послуг суднам або літакам.

<https://usm.media/rada-%d1%94s-vprovadila-sankczi%d1%97-proti-74-suden-tinovogo-flotu/>

25.02.2025 У Великій Британії впровадили санкції проти 40 суден «тіньового флоту», завдяки якому росія обходить обмеження й експортує нафту. У межах нового пакету санкцій Лондон впровадив обмеження проти 40 суден, які відносяться до «тіньового флоту», повідомляє *enkont*. Таким чином, загальна кількість танкерів, які опинилися у санкційних списках Великої Британії, становить тепер 133 одиниці. Нагадаємо, 24 лютого Європейський Союз ухвалив 16-й пакет санкцій проти росії до третьої річниці її вторгнення в Україну. Нові обмеження передбачають заборону імпорту російського алюмінію, а також санкції проти 73 суден, 53 осіб і 13 банків. Крім того, Канада розширила санкції проти росії через війну в Україні. Обмеження запровадили проти 76 росіян й російських установ, а також 109 суден.

<https://usm.media/velika-britaniya-vvela-sankczi%d1%97-proti-40-suden-tinovogo-flotu/>

25.02.2025 На танкерах у Середземному морі могли вибухнути магнітні міни, — *Reuters*. Танкери з нафтою в Середземному морі могли бути пошкоджені внаслідок вибухів магнітних мін, прикріплених до суден. Магнітні міни, ймовірно, спричинили вибухи на двох танкерах у Середземному морі, повідомляє *Reuters* із посиланням на джерела. Міни, прикріплені до корпусів суден і приведені в дію за допомогою таймерів, ймовірно, спричинили вибухи, які пошкодили два танкери з нафтою в Середземному морі з січня цього року, повідомили три джерела, наближені до розслідування. Загалом було пошкоджено щонайменше п'ять суден. Наразі невідомо, хто несе відповідальність за ці ймовірні атаки. Згідно з даними про відстеження суден та інформацією джерел, пошкоджені танкери незадовго до вибухів заходили в російські порти. Причини пошкодження суден розслідують грецька та італійська влада. За словами джерел, знайомих із ситуацією, розташування вибухів на корпусах суден, тип пошкоджень та інші докази вказують на використання магнітних мін. «Є вагомі підстави вважати, що були використані магнітні міни типу BPM 1 або BPM 2», — сказав один із співрозмовників. Він мав на увазі вибухові пристрої, які пошкодили танкери *Searcharm* і *Seajewel* у Середземному морі у січні та лютому. Ще два джерела повідомили, що характер пошкоджень танкера *Seacharm* відповідає вибуховому пристрою, подібному до магнітної міни. Окремо два експерти з морської безпеки також заявили, що, за їхніми оцінками, вибухи на обох танкерах були спричинені магнітними мінами. Судові органи Італії заявили, що не мають дозволу на коментарі, поки триває розслідування. Представник афінської компанії *Thenamaris*, яка є власником і оператором танкерів *Searcharm* і *Seajewel*, перенаправив усі питання до грецьких та італійських органів, що ведуть розслідування. Магнітні міни отримали свою назву від дископодібних морських равликів, які міцно чіпляються до каменів. Вибухівка кріпиться до корпусу суден за допомогою магнітів і, як правило, містить тротил (TNT), який активується за допомогою таймера, повідомило одне з джерел. Нагадаємо, раніше було відомо, що у Середземному морі за місяць пошкодили три танкери, пов'язані з РФ.

<https://usm.media/na-tankerah-u-seredzemnomu-mori-mogli-vibuhnuti-magnitni-mini-reuters/>

27.02.2025 Україна вже говорить з партнерами про присутність союзників у Чорному морі та повітрі. Україна вже обговорює з партнерами присутність контингенту союзників в Чорному морі та у своєму повітряному просторі в рамках майбутніх гарантій безпеки. Про це заявив на брифінгу речник Міністерства закордонних справ Георгій Тихий, передає Укрінформ. "Будь-яка довгострокова безпека має передбачати посилену присутність наших союзників у Чорному морі і в повітрі. Ми про це вже говоримо з ними на переговорах і вважаємо, що це серйозна тема, яка потребує обговорення", – сказав він. Ці параметри безпеки, на думку речника МЗС, можуть бути обговорені на засіданні Європейської ради 6 березня та деяких інших зустрічах. Водночас Тихий застеріг, що станом на зараз немає конкретики щодо цифр, місця розташування та форми можливого контингенту союзників в Україні. Натомість є широка європейська дискусія, в якій бере участь Україна, і в її рамках різні країни висловлюють свої думки. Говорячи про авіаційну складову, дипломат наголосив на важливості закриття неба в Україні, що "є не менш, а може й більш важливим елементом, ніж сухопутні війська на землі". "Саме домінування росії в небі станом на зараз дозволяє їй превалювати на полі бою, досі тероризувати українські міста, громади і села", – пояснив речник зовнішньополітичного відомства. "Контролювання цілком можливе. Воно здійснювалося в багатьох країнах, і не є перешкодою навіть близькість російських літаків або лінії фронту. Точно так само здійснюється патрулювання в небі над Балтією...", – зазначив дипломат, згадавши в цьому контексті і про Сирію. Він також зауважив, що Туреччина, на думку Києва, є дуже важливим голосом і учасником розмови про європейську безпеку, і вона присутня в дискусіях про те, як забезпечити довгострокову безпеку в Європі. Як повідомлялося, Президент Володимир Зеленський раніше зазначав, що питання про створення миротворчого контингенту перебуває на розгляді, багато залежить, зокрема, від того, яку роль відіграватимуть у цьому США. У четвер глава МЗС України Андрій Сибіга наголосив, що дискусія щодо іноземних контингентів в Україні в рамках гарантій миру має зосереджуватися і на захисті українського моря та неба, а не лише території на землі. Під час візиту до Києва 24 лютого, у день третьої річниці від початку російської повномасштабної війни проти України, президент Євроради Антоніу Кошта оголосив про намір провести спеціальний саміт ЄС, присвячений зміцненню оборонних спроможностей Європи та посиленню допомоги ЄС для України.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3965187-ukraina-vze-govorit-z-partnerami-pro-prisutnist-souznikiv-u-cornomu-mori-ta-povitri-mzs.html>

27.02.2025 Під санкціями вже понад 50% тіньового флоту росії, — представник президента. Враховуючи нещодавно введені санкції проти «тіньового флоту», обмеження торкнулись понад 50% суден, які перевозять нафту з рф. Понад 300 суден «тіньового флоту» росії опинились під санкціями. Про це заявив уповноважений Президента з питань санкційної політики Владислав Власюк, повідомляє Укрінформ. За його словами, санкційний пакет від Великої Британії є «болючим», адже у ньому є 40 танкерів «тіньового флоту» Таким чином, разом із санкціями ЄС (впроваджені 24 лютого) і Канади (25 лютого) відтепер налічується понад 300 підсанкційних танкерів, які перевозили російську нафту. Також Власюк зазначив, що відчутний удар по російському танкерному флоту завдав пакет санкцій, запроваджений Сполученими Штатами 8 січня. Голова центробанку рф ельвіра набуллїна оцінила вплив цього пакету на російську економіку в 1-1,5% ВВП.

<https://usm.media/pid-sankcziyami-vzhe-ponad-50-tinovogo-flotu-rosi%dl%97-predstavnik-prezidenta/>

28.02.2025 Естонія та Україна продовжують координувати зусилля для відновлення морської галузі. В МІУ зазначили, що відновлення морської інфраструктури - не лише економічне питання, а й елемент безпеки та інтеграції в транспортний простір ЄС. Заступник міністра розвитку громад та територій Андрій Кашуба провів зустріч зі своїм колегою заступником Генерального секретаря з морських питань Міністерства клімату Естонської Республіки паном Каупо Лянерандом, в ході якої обговорили україно-естонський План відновлення морської галузі України. Про це пише ЦТС з посиланням на інформацію Мінрозвитку. "Відновлення морської інфраструктури - це не лише економічне питання, а й важливий елемент нашої безпеки та інтеграції в європейський транспортний простір. Спільно з партнерами ми працюємо над залученням міжнародних фінансових інституцій та розбудовою сучасної морської інфраструктури, яка відповідатиме найкращим міжнародним стандартам", - зазначив Кашуба.

[https://cfts.org.ua/news/2025/02/28/estoniya ta ukrana prodovzhuyut koordinuvati zusillya dlya vidnovlennya morsko galuzi 82116](https://cfts.org.ua/news/2025/02/28/estoniya%20ta%20ukrana%20prodovzhuyut%20koordinuvati%20zusillya%20dlya%20vidnovlennya%20morsko%20galuzi%2082116)

Огляд подій у Військово-Морських Силах Збройних Сил України

24.02.2025 У Британії показали навчання українських мінних тральщиків «Чернігів» і «Черкаси». Екіпажі українських кораблів «Чернігів» та «Черкаси», які наразі перебувають у Великій Британії, продовжують тренування. Про це повідомив Постійний об'єднаний штаб (РЛНҚ), який керує об'єднаними та багатонаціональними військовими операціями від імені Міністерства оборони Великої Британії. «Діючи у водах Великої Британії, українські військові кораблі «Чернігів» та «Черкаси» продовжують навчання та практику з британським Королівським флотом», — йдеться в повідомленні в соцмережі X. Також зазначається, що пізніше цього тижня будуть опубліковані додаткові фото з тренувань на кораблях.

Фото з порталу armyinform.com.ua

Як повідомляла АрміяІнформ, у грудні 2023 року в межах Контактної групи з питань допомоги Україні для підтримки нашої держави на морі та річках створили Морську

коаліцію, до якої наразі входять 18 держав. Екіпажі кораблів пройшли низку навчань та тренувань з інструкторами Королівського флоту, брали участь у багатонаціональних навчаннях Joint Warrior 23-II та Sea Breeze 2023. У липні 2024 року вони взяли участь у навчаннях «Сі Бриз», які відбувалися біля узбережжя Глазго. Коаліція підходить комплексно до формування спроможностей — це не тільки постачання кораблів, вертольотів та інших систем, а й підготовка їхніх екіпажів та операторів систем, навчання технічного персоналу та технічна підтримка експлуатації та застосування. Нагадаємо, тральщики «Чернігів» та «Черкаси» тимчасово залишаються на базі ВМС Британії. Все через Конвенцію Монтре, яке не дозволяє прохід військових кораблів через Босфор та Дарданелли.

<https://armyinform.com.ua/2025/02/24/u-brytaniyi-pokazaly-navchannya-ukrayinskyh-minnyh-tralshhykiv-chernigiv-i-cherkasy/>

27.02.2025 Україна має багато успішних випадків застосування вітчизняних ракет, - Плетенчук. Ракетне озброєння має вирішальний контекст у війні, яка носить дистанційний формат. Україна ж вже має чимало успішних кейсів застосування саме вітчизняних крилатих ракет. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на речника Військово-морських сил ЗС України Дмитра Плетенчука в ефірі телемарафону. "Що стосується ракетного озброєння... Війна носить формат дистанційний вже досить тривалий час й ракетне озброєння в цьому контексті є вирішальним. Військово-морські сили України фактично є піонерами у застосуванні крилатих ракет українського виробництва... Так, ми маємо багато підтверджених кейсів щодо застосування саме українських крилатих ракет", - заявив Плетенчук. Також він відзначив, що досвід ВМС у застосуванні вітчизняних крилатих ракет необхідно масштабувати. Виробництво зброї в Україні. Після початку повномасштабної війни оборонно-промисловий комплекс (ОПК) нашої країни зазнав серйозних змін. Україна зосередилась на швидкому розширенні виробництва, а також модернізації озброєння. У тому ж числі співпраця з союзниками сприяє отриманню передових технологій та збільшенню обсягів постачання боєприпасів. Протягом минуло року Міністерство оборони України допустило до експлуатації понад 900 нових зразків озброєння та військової техніки. Також нагадаємо, що у січні Служба безпеки України разом з ВМС успішно атакувала склад зберігання боєприпасів у Ростовській області крилатою ракетою "Нептун".

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayina-mae-bagato-uspishnih-vipadkiv-zastosuvannya-1740639111.html>

27.02.2025 Перевернені війною: Міноборони показало НАТО роботу DELTA, Avengers та UA DRONE ID у реальних бойових умовах. Представники НАТО відзначили високий рівень українських технологій Міноборони України показало партнерам з НАТО, як в умовах реальних бойових дій працюють бойова система DELTA, платформа штучного інтелекту Avengers та технологія для ідентифікації дружніх безпілотних систем UA DRONE ID. Демонстрація практичного застосування цих передових розробок відбулась на конференції НАТО TIDE Sprint 2025 у Гельсінкі. «Ми привозимо не просто концепції, а реальні бойові технології, випробувані в умовах війни. Показуємо, як цифрові продукти мають працювати на полі бою – швидко, надійно та з урахуванням реальних потреб військових. Війна змушує нас розробляти рішення, які не просто інноваційні, а критично необхідні для відбиття російської навали», – розповіла підполковник Єлизавета Бойко, начальник відділу Центру інновацій.

Фото: Міноборони

Представники Міноборони розповіли партнерам з НАТО, як DELTA долає виклики війни та чому постійна взаємодія розробників і військових важлива для створення ефективних рішень. Особливу увагу приділили питанням захисту даних у системі. Військово-Морські Сили України показали роботу DELTA в морських операціях. Бойова система вже стала незамінною для координації сил, ухвалення оперативних рішень і управління бойовими діями на воді. Також оборонне відомство показало приклади реального застосування ШІ-платформи Avengers у бойових умовах. Україна наразі є власником найбільшої кількості точних даних про вигляд техніки ворога. Це дозволяє створювати інноваційні інструменти з використанням штучного інтелекту для покращення автовиявлення ворожої техніки. Представники НАТО відзначили високий рівень українських технологій та наголосили, що DELTA є найбільш взаємосумісною системою навіть серед країн Альянсу, що відкриває нові можливості для співпраці та інтеграції. «Сучасна війна – це не лише про зброю, а й про технологічну перевагу. Ми створюємо рішення, які допомагають нашим військовим бачити більше, реагувати швидше та діяти точніше. DELTA та Avengers – це не просто інновації, а реальні бойові інструменти, які щодня наближають нашу перемогу. Завдяки цим технологіям Україна зберігає лідерство у сфері цифрових бойових систем», – зазначила заступниця міністра оборони України з питань цифровізації Катерина Черногоренко.

<https://mod.gov.ua/news/perevireni-vijnoyu-minoboroni-pokazalo-nato-robotu-delta-avengers-ta-ua-drone-id-u-realnih-bojovih-umovah>

28.02.2025 ВМСУ: росія повторює одну й ту ж помилку. Головна помилка росіян – це відсутність розуміння ментальності української нації, заявив речник ВМС України Дмитро Плетенчук. «росіяни розраховували, що їхній флот забезпечить їм повне домінування в Азово-Чорноморському регіоні. Вони підтягнули великі десантні кораблі, розгорнули сили, але не врахували головний фактор опору – український народ», – зазначив він, передає Кримський вітер. Плетенчук наголосив, що ця помилка – системна, вона переслідує рашистів ще з часів Майдану. «Вони думали, що нас можна зламати, залякати або купити, але кожен українець платив за свою свободу – хто грошима, хто бутербродами, хто власним життям», – сказав речник. За словами Плетенчука, росіяни досі не можуть цього зрозуміти,

тому що в їхній ментальності такого просто не існує. “Вони продовжують вимірювати нас своєю логікою і роблять ті самі помилки”, – акцентував він.

https://sprotyv.info/video/vmsu-rosiya-povtoryu%D1%94-odnu-j-tu-zh-pomilku-video/#google_vignette

Огляд подій у басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро

23.02.2025 Андрющенко розповів, що відбувається з російським судном, яке почало тонути в Азовському морі. Судно "Павло Грабовський" застрягло та почало тонути в Азовському морі. Воно було завантажено кукурудзою. Керівник Центру вивчення окупації Петро Андрющенко в ефірі 24 Каналу зазначив, що наразі корабель стоїть на якорі у місці аварії. До нього направили кілька буксирів і почали ремонт, але вхід у порт йому не дозволили. У Росії запевняють, що екстремальної ситуації немає та нібито вийшов з ладу дизельний двигун. Це початок проблем російського флоту. "Однак, судячи з усього, ситуація значно серйозніша, але її намагаються не розголошувати, зважаючи на нещодавні аварії танкерів у Чорному морі. Станом на вчора судно перебували на рейді неподалік порту Азов. Його ремонт у відкритому морі набагато складніший, ніж у порту, але пришвартувати його не дозволили", – сказав Петро Андрющенко. Він додав, що якщо корабель відремонтують, його відтягнуть у порт новоросійська, де, ймовірно, проведуть повноцінний ремонт. Андрющенко зазначив, що ця ситуація – лише початок проблем для всього цивільного російського флоту, особливо в Чорному та Азовському морях. Більшість суден були збудовані ще у 1950 – 1960-х роках. Частина з них – російські, інші – німецькі кораблі, захоплені після Другої світової війни. Фактично це вже металобрухт, що тримається на плаву. Росія не має ресурсів для оновлення флоту, а через санкції їй неохоче продають нові судна, – сказав Андрющенко. Він підкреслив, що Азовський регіон залежить від таких барж, а Маріупольський порт є ключовим для перевезень. Він може приймати великі морські судна вагою понад 20 тисяч тонн, чого не можуть інші порти Азовського моря. Саме тому Росія так тримається за Маріупольський порт. Але якщо старі кораблі вийдуть з ладу, порти просто не зможуть працювати.

https://24tv.ua/chornomu-mori-rosiyske-sudno-zlamalos-yake-zavantazhena-kukurudzoyu_n2760196

24.02.2025 У порту новоросійська затонуло науково-дослідне судно (відео). Російське наукове судно «ашамба» перекинулося і затонуло в акваторії яхт-клубу у порту новоросійськ. Про це повідомляє моніторингова група «Кримський вітер».

Скриншот відео

Науково-дослідне судно «ашамба» належить інституту океанології ім. Ширшова. За даними росЗМІ, судно затонуло 22 лютого в акваторії яхт-клубу «7 футів» у порту новоросійськ. Причиною того, що сталося, стало обмерзання і втрата остійності судна. Екіпаж встиг вчасно покинути борт, постраждалих немає. На «ашамбі» було 200 літрів дизельного палива.

<https://usm.media/u-portu-novorosijska-zatonulo-naukovo-doslidne-sudno/>

25.02.2025 Через дунайські та одеські порти в січні 2025 року експортовано 86% вітчизняної агропродукції. Українська агропродукція дістається до найвіддаленіших куточків світу. Завдяки роботі морського коридору у січні 2025 року експортовано 86% вітчизняної агропродукції через дунайські та одеські порти, повідомив міністр аграрної політики та продовольства Віталій Коваль під час спільного засідання уряду та Європейської комісії. Про це пише ЦТС з посиланням на Укрінформ. "Маємо констатувати, що завдяки роботі українського зернового коридору 86% нашої агропродукції в січні місяці вже експортовано через дунайські та одеські порти. Це означає, що українська агропродукція дістається до найвіддаленіших куточків світу. Це саме та підтримка, яку для нас зробив Євросоюз", - наголосив міністр. За словами Ковалю, понад 200 тис. українських фермерів захищають Україну у війську. До того ж він зауважив, що наразі 11% ВВП формують агровиробники, а близько 4% - агропереробники, тож Україні необхідно зберегти стабільні відносини і режим вільної торгівлі з Європою. Міністр зауважив, що з усієї експортованої української агропродукції 52% постачається до ЄС, що менше, ніж у 2023 році, коли було відправлено близько 70%.

https://cfts.org.ua/news/2025/02/25/cezrez_dunajski_ta_odeski_porti_v_sichni_2025_roku_eksportovano_86_vitchiznyano_agroproduktu_82072

28.02.2025 Туреччина оновила списки страховиків, що видають поліси для проходу суден через Босфор. Суднам, застрахованим компаніями, що не входять в новий список, не дозволено вхід у турецькі порти та прохід через Босфор. Міністерство транспорту та інфраструктури Туреччини запровадило зміни щодо вимог до страхового полісу для суден місткістю 300 т і більше, що входять або залишають портові об'єкти Туреччини або проходять через протоку Босфор, пише ЦТС. Згідно з листом генерального директорату країни з морських справ, адміністрацією вжито заходів для забезпечення поінформованості галузі про страхові компанії, які не входять до числа визнаних P&I установ, перелік яких представлений у системі LTP (механізм єдиного вікна порту) та системі LYBS (Інформаційна система управління портами Туреччини). Для суден, які здійснюють захід у порти Туреччини або проходять через протоку Босфор, необхідно мати страхування на умовах "захист та відшкодування" (P&I), незалежно від прапора, під яким вони працюють. Наголошується, що це страхування забезпечує покриття збитків навколишньому середовищу, третім особам або вантажу, що може виникнути під час експлуатації судна. Відповідно до цього регламенту відповідний страховий поліс має бути виданий визнаною страховою компанією та зареєстрований через системи LTP та LYBS. Однак останнім часом з'явилися повідомлення про те, що страхові поліси деяких суден були або недійсними, або анульовані після інцидентів. Така ситуація, на думку портової влади Туреччини, створює ризик, який не дозволяє суднам отримати компенсацію за завдану шкоду. В силу зазначених

обставин у період до 20 лютого страховим компаніям потрібно було заново зареєструватися в системах LTP та LYBS. В умовах подання заявок на реєстрацію для страхових компаній була вимога подати адміністрації зразок поліса P&I. Після подання заявки страхові компанії, які виконали всі умови адміністрації, реєструвалися генеральним директором морських справ у системі LYBS. Ці страховики представлені на офіційному сайті адміністрації (список постачальників страхових послуг, зареєстрованих у системах LTP та LYBS міністерства транспорту та інфраструктури Туреччини). Адміністрація заявила, що страхові компанії, які не подали заявки до 20 лютого 2025 року або чиї заявки були відхилені, втратили чинні реєстрації в системі LYBS. Більше того, страхові поліси, видані такими компаніями, більше не ухвалюються після 20 лютого 2025 року, а суднам, застрахованим цими компаніями, не дозволено вхід у турецькі порти та прохід через Босфор.

https://cfts.org.ua/news/2025/02/28/turechchina_onovila_spiski_strakhovikiv_scho_vidayut_polisi_dlya_prokходу_suden_cherez_bosfor_82110

3.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Дата	22.02.2025
Час	08.00
Тисяча дев'яносто п'ята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдаючи ворогу значних втрат. Агресор завдавав авіаударів, зокрема в районах населених пунктів Гуляйполе Запорізької області. На Оріхівському напрямку окупаційні війська тричі штурмували позиції Сил оборони в районах населених пунктів Щербаки та П'ятихатки. На Гуляйпільському та Придніпровському напрямках минулої доби ворог активних дій не проводив.	
Гуляйпільський напрямок	
ВРОГ АКТИВНИХ ДІЙ НЕ ПРОВОДИВ	

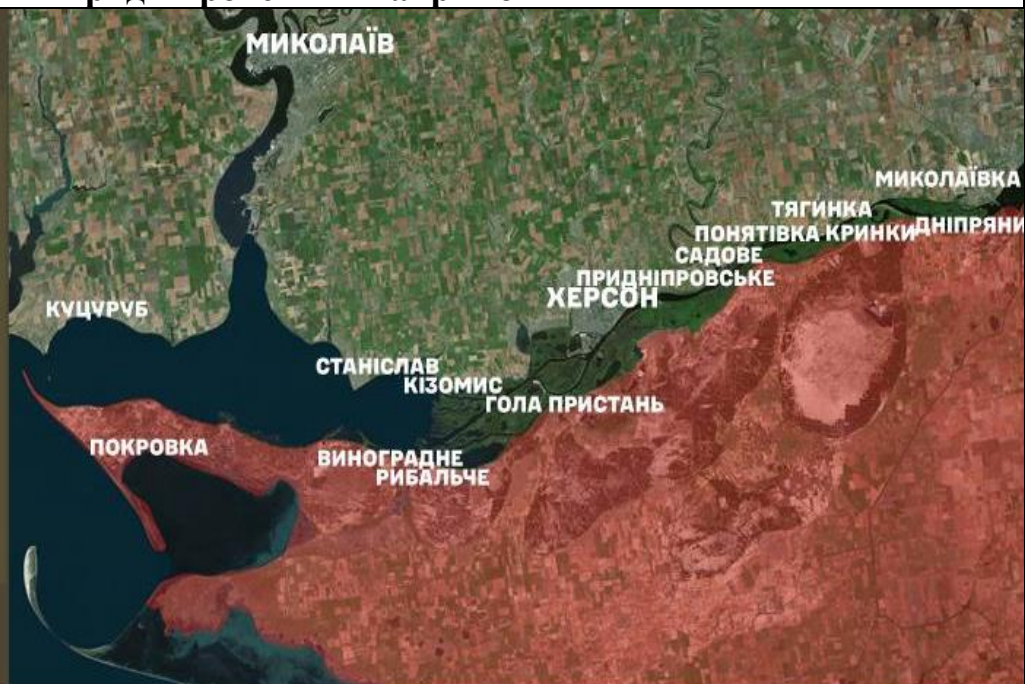
Оріхівський напрямок

ОКУПАЦІЙНІ ВІЙСЬКА ТРИЧІ ШТУРМУВАЛИ ПОЗИЦІЇ СИЛ ОБОРОНИ В РАЙОНАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЩЕРБАКИ ТА П'ЯТИХАТКИ

Придніпровський напрямок

ВРОГ АКТИВНИХ НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ НЕ ПРОВОДИВ

Дата	22.02.2025
Час	16.00
російські загарбники продовжують штурмувати позиції українських захисників. Сили оборони України зривають підступні плани ворога, завдаючи йому значних втрат у живій силі та техніці. На Оріхівському напрямку українські захисники відбили атаку в районі П'ятихаток. На Гуляйпільському та Придніпровському напрямках ворог активних наступальних дій не проводив.	
Дата	22.02.2025
Час	22.00

Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунути в глибину нашої території, завдаючи йому ефективного вогневого ураження, виснажуючи по всій лінії фронту. На Оріхівському напрямку українські захисники відбили чотири атаки в районі П'ятихаток та Щербаків. Одна спроба противника атакувати наші підрозділи зазнала невдачі на Придніпровському напрямку. Ворожа авіація завдала ударів КАБами по Херсону, Тягинці, Козацькому та Шляховому.

Дата	23.02.2025
Час	08.00

Тисяча дев'яносто шоста доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Агресор завдавав авіаударів, зокрема в районах населених пунктів Гуляйполе, Лобкове, Зелене, Варварівка та Степногірськ Запорізької області; Херсон, Високе, Тягинка, Козацьке та Шляхове Херсонської області. На Оріхівському напрямку українські захисники відбили чотири атаки в районі П'ятихаток та Щербаків. На Придніпровському напрямку російські загарбники один раз намагалися витіснити з займаних позицій наші підрозділи, успіху не мали, зазнали втрат. На Гуляйпільському напрямку окупанти наступальних дій не проводили.

Гуляйпільський напрямок

Оріхівський напрямок

Придніпровський напрямок

РОСІЙСЬКІ ЗАГАРБНИКИ
ОДИН РАЗ НАМАГАЛИСЯ
ВИТІСНИТИ З ЗАЙМАНИХ
ПОЗИЦІЙ НАШІ ПІДРОЗДІЛИ,
УСПІХУ НЕ МАЛИ, ЗАЗНАЛИ
ВТРАТ

Дата

23.02.2025

Час

16.00

російські загарбники продовжують штурмувати позиції українських захисників. Сили оборони України завдають ворогу значних втрат у живій силі та техніці. На Гуляйпільському напрямку противник КАБами атакував Гуляйполе та Зелене Поле. На Орхівському напрямку українські захисники відбивають атаку в районі Степового. Кам'янське зазнало удару НАРами. На Сіверському, Краматорському, Гуляйпільському та Придніпровському напрямках ворог активних наступальних дій не проводив.

Дата

23.02.2025

Час

22.00

Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунути в глибину нашої території, завдаючи йому ефективного вогневого ураження, виснажуючи по всій лінії фронту. На Гуляйпільському напрямку авіаційних ударів зазнали Зелене Поле та Гуляйполе. На Орхівському напрямку українські захисники відбили одну атаку в районі Степового. Кам'янське було атаковане НАРами. На Гуляйпільському та Придніпровському напрямках противник наступальних дій не проводив.

Дата

24.02.2025

Час

08.00

Тисяча дев'яносто сьома доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Противник, використовуючи свою перевагу в живій силі та техніці, атакує наші позиції. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдаючи ворогу значних втрат. Агресор завдавав авіаударів, зокрема в районах населених пунктів Гуляйполе, Кам'янське, Новояковлівка. На Орхівському напрямку окупаційні війська один раз штурмували позиції Сил оборони в районі населеного пункту Степове. На Гуляйпільському та Придніпровському напрямках минулої доби ворог активних дій не проводив.

Дата	24.02.2025
Час	16.00
російські загарбники продовжують штурмувати позиції українських захисників і зазнають значних втрат у живій силі та техніці. На Гуляйпільському напрямку наші оборонці відбили одну атаку поблизу Новополя. За підтримки штурмової авіації сьогодні ворог атакував населений пункт Кам'янське на Оріхівському напрямку. На Придніпровському напрямку наші війська відбили дві атаки противника у бік населеного пункту Садове.	
Дата	24.02.2025
Час	22.00
Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунутися в глибину нашої території. На Гуляйпільському напрямку наші оборонці відбили одну атаку поблизу Новополя. Авіаційного удару керованими бобмами зазнав населений пункт Гуляйполе. На Оріхівському напрямку противник, за підтримки авіації, атакував в напрямку Кам'янського. На Придніпровському напрямку наші війська відбили дві атаки противника у бік населеного пункту Садове.	
Дата	25.02.2025
Час	08.00
Тисяча дев'яносто восьма доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдаючи ворогу значних втрат. На Гуляйпільському напрямку наші оборонці відбили одну атаку поблизу Новополя. На Оріхівському напрямку окупаційні війська тричі штурмували позиції Сил оборони в районах Малих Щербаків та Кам'янського. Сили оборони докладають зусиль для недопущення просування противника в глибину української території та успішно відбили дві наступальні дії ворога на Придніпровському напрямку, у бік населеного пункту Садове.	

Гуляйпільський напрямок

**НАШІ ОБОРОНЦІ ВІДБИЛИ
ОДНУ АТАКУ ПОБЛИЗУ
НОВОПОЛЯ**

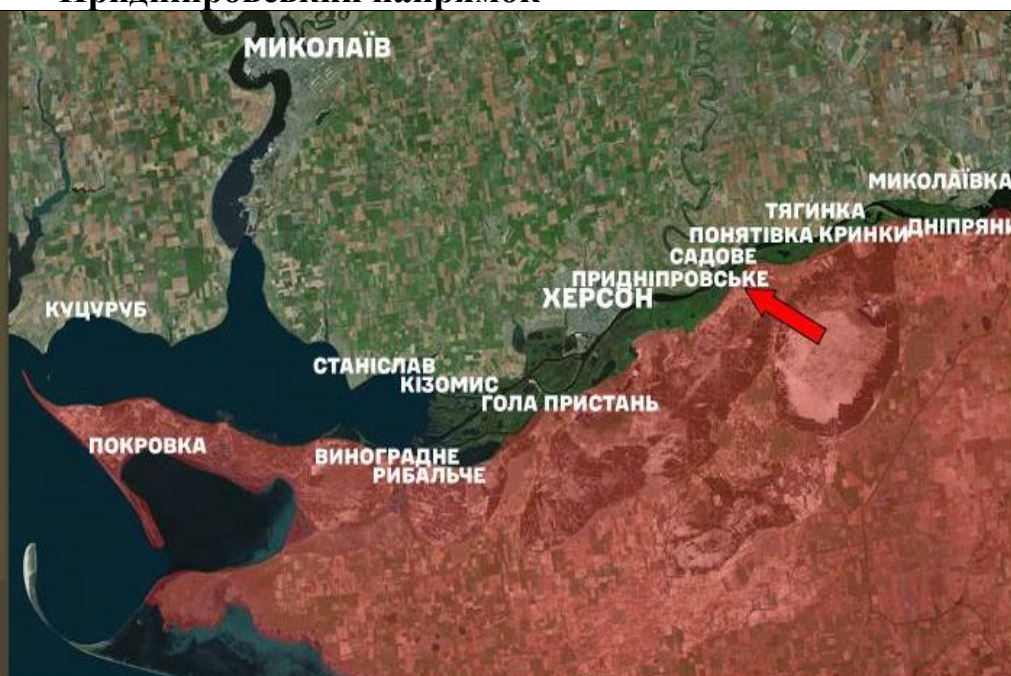
Оріхівський напрямок

ОКУПАЦІЙНІ ВІЙСЬКА ТРИЧІ ШТУРМУВАЛИ ПОЗИЦІЇ СИЛ ОБОРОНИ В РАЙОНАХ МАЛИХ ЩЕРБАКІВ ТА КАМ'ЯНСЬКОГО

Придніпровський напрямок

СИЛИ ОБОРОНИ УСПІШНО ВІДБИЛИ ДВІ НАСТУПАЛЬНІ ДІЇ ВОРОГА Ч БІК НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ САДОВЕ

Дата	25.02.2025
------	------------

Час	16.00
-----	-------

Окупанти продовжують застосовувати авіацію, зокрема скидають КАБ, та здійснювати наземні атаки. Сили оборони тримають рубежі та вживають необхідних заходів для недопущення прориву оборони. На Оріхівському напрямку триває два боєзіткнення, ще одну атаку ворога українські підрозділи вже відбили. Противник намагається просунутич в районах Малих Щербаків та Кам'янського. Завершився один невдалий штурм росіян на Придніпровському напрямку. На Гуляйпільському напрямку від початку доби противник наступальних дій не проводив.

Дата	25.02.2025
------	------------

Час	22.00
-----	-------

Сили оборони продовжують мужньо тримати оборону України. На Оріхівському напрямку противник безрезультатно намагався просунутич в районах Малих Щербаків, Кам'янського та в напрямку Новоандріївки. Один раз війська загарбників намагалися

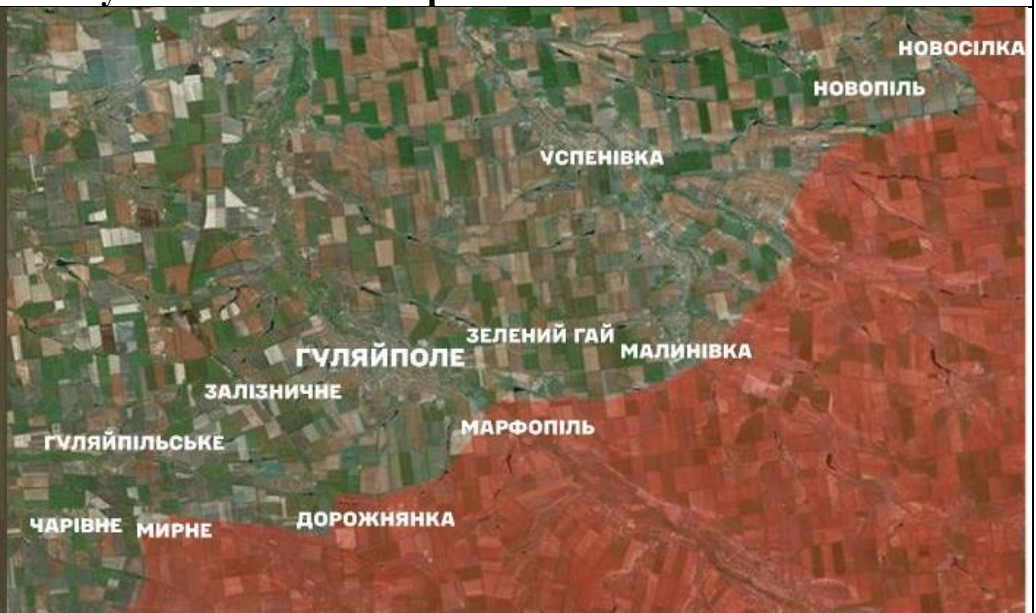
витіснити підрозділи Сил оборони із займаних позицій на Придніпровському напрямку. На Гуляйпільському напрямку від початку доби противник наступальних дій не проводив.

Дата	26.02.2025
Час	08.00

Тисяча дев'яносто дев'ята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Агресор завдавав авіаударів, зокрема в районах населених пунктів Гуляйполе, Степове Запорізької області; Новотягинка Херсонської області. П'ять спроб ворога просунутись вперед в районах Малих Щербаків, Кам'янського та в напрямку Новоандріївки відбили Сили оборони на Оріхівському напрямку. Один раз безрезультатно ворог атакував позиції наших військ на Придніпровському напрямку. На Гуляйпільському напрямку минулої доби противник наступальних дій не проводив.

Гуляйпільський напрямок

ПРОТИВНИК НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ НЕ ПРОВДИВ

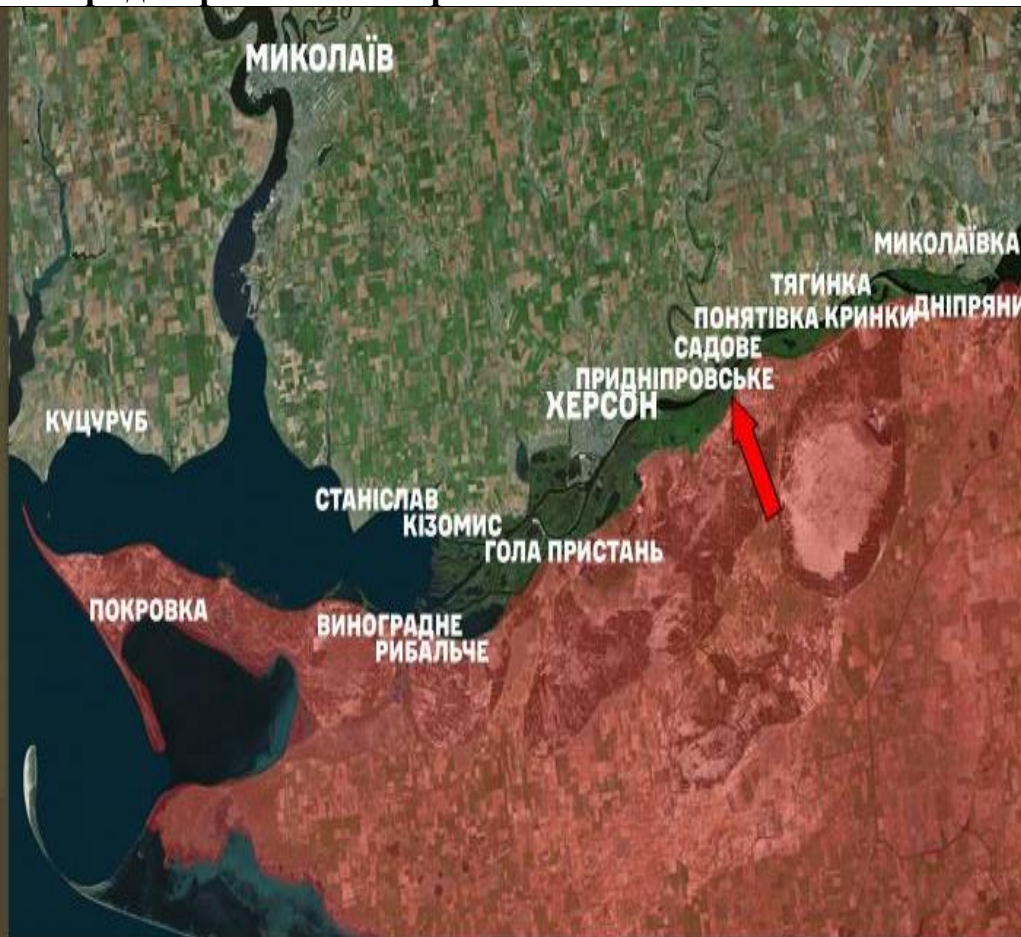
Оріхівський напрямок

П'ЯТЬ СПРОБ ВОРОГА ПРОСУНУТИСЬ ВПЕРЕД В РАЙОНАХ МАЛИХ ЩЕРБАКІВ, КАМ'ЯНСЬКОГО ТА В НАПРЯМКУ НОВОАНДРІЇВКИ ВІДБИЛИ СИЛИ ОБОРОНИ

Придніпровський напрямок

ОДИН РАЗ БЕЗРЕЗУЛЬТАТНО
ВОРОГ АТАКУВАВ ПОЗИЦІЇ
НАШИХ ВІЙСЬК

Дата	26.02.2025
Час	16.00
<p>Окупанти продовжують застосовувати авіацію, зокрема скидають КАБи, і здійснювати наземні атаки. Сили оборони тримають рубежі та вживають необхідних заходів для недопущення прориву оборони. На Гуляйпільському напрямку ворог проводить дві штурмові дії в напрямку Чарівного, в той же час завдавав авіаударів по Гуляйполю та Залізничному. На Орхівському напрямку триває два боєзіткнення, противник намагається просунутись в районі П'ятихаток. На Сіверському та Гуляйпільському напрямках від початку доби противник наступальних дій не проводив.</p>	
Дата	26.02.2025
Час	22.00
<p>На Гуляйпільському напрямку ворог проводив три штурмові дії в напрямку Чарівного, в той же час завдавав авіаударів по Гуляйполю та Залізничному. На Орхівському напрямку відбулось два боєзіткнення, противник намагався просунутись в районі П'ятихаток. На Придніпровському напрямку від початку доби противник наступальних дій не проводив.</p>	
Дата	27.02.2025
Час	08.00
<p>Тисяча сота доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдаючи ворогу значних втрат. На Гуляйпільському напрямку наші оборонці відбили три атаки у бік Чарівного. На Орхівському напрямку окупаційні війська двічі штурмували позиції Сил оборони в районі П'ятихаток. На Придніпровському напрямку минулої доби ворог активних дій не проводив.</p>	

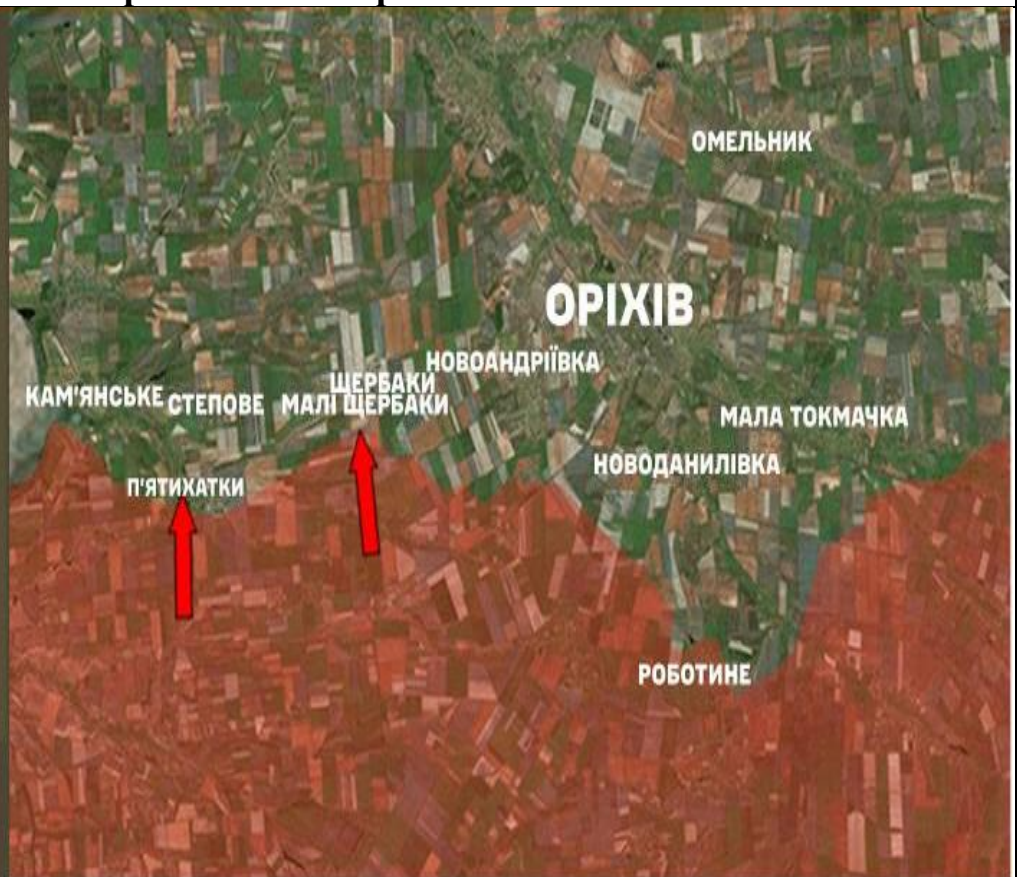
Гуляйпільський напрямок

НАШІ ОБОРОНЦІ ВІДБИЛИ
ТРИ АТАКИ Ч БАК ЧАРІВНОГО

Оріхівський напрямок

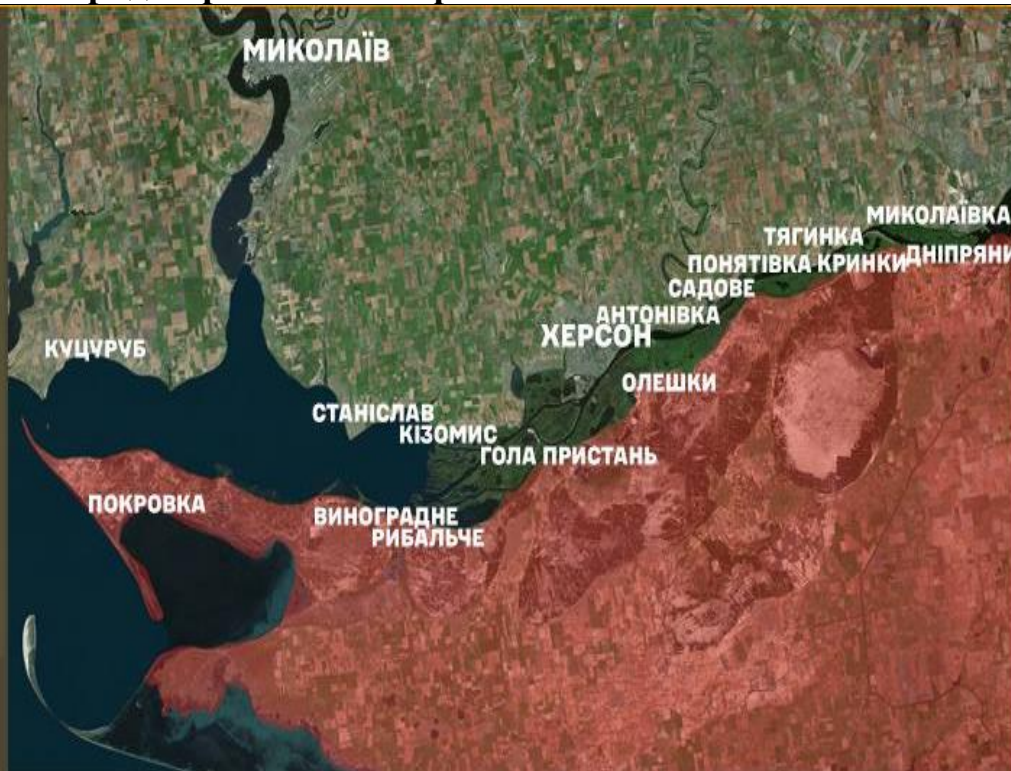
ОКУПАЦІЙНІ ВІЙСЬКА ДВІЧІ
ШТУРМУВАЛИ ПОЗИЦІЇ
СИЛ ОБОРОНИ В РАЙОНІ
П'ЯТИХАТОК

Придніпровський напрямок

МИНУЛОЇ ДОБИ ВОРОГ
АКТИВНИХ ДІЙ НЕ
ПРОВОДИВ

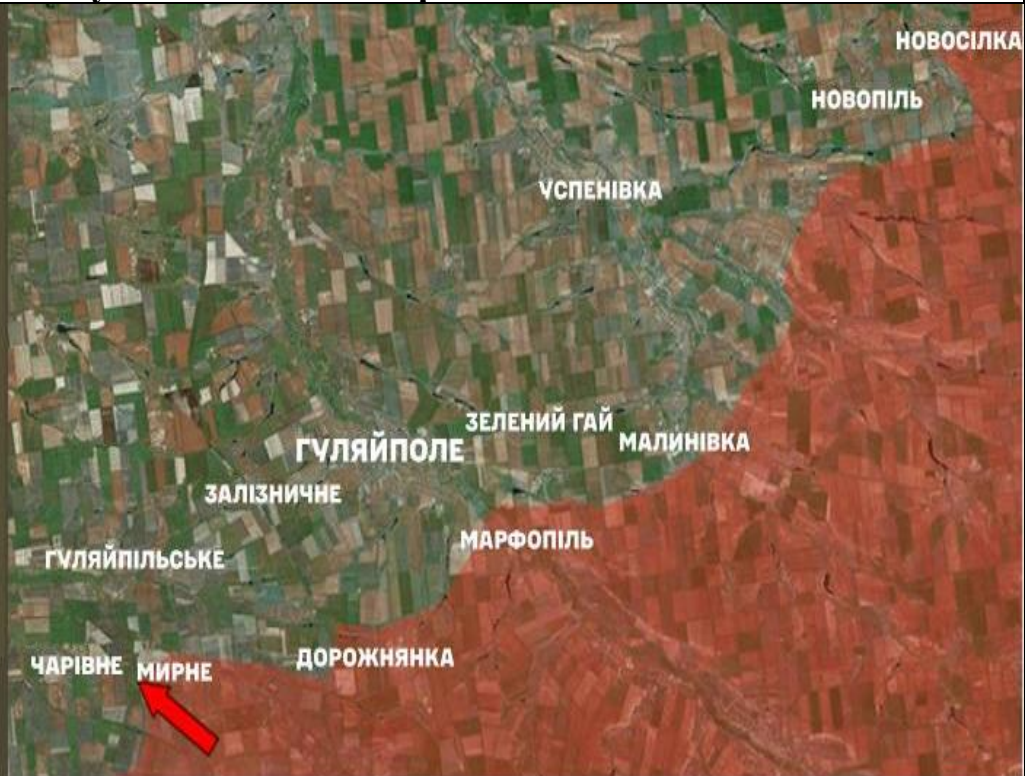

Дата	27.02.2025
Час	16.00
<p>Окупанти продовжують застосовувати авіацію, зокрема скидають авіаційні бомби, та здійснюють наземні атаки. Сили оборони тримають рубежі та вживають необхідних заходів для недопущення прориву оборони. На Гуляйпільському напрямку ворог активізувався в районах Новополя та Чарівного, наші оборонці успішно відбили чотири атаки наших позицій, ще два боєзіткнення тривають до цього часу. Водночас ворог завдавав авіаційних ударів по населеним пунктам Кам'янське, Залізничне та Гуляйполе. На Оріхівському напрямку ворог сім разів атакував наших захисників в районах Степового, П'ятихаток, Новодар'івки та Кам'янського і завдав авіаудару некерованими ракетами в районі Новоандріївки. На Придніпровському напрямку від початку доби противник наступальних дій не проводив.</p>	
Дата	27.02.2025
Час	22.00
<p>На Гуляйпільському напрямку ворог шість разів атакував позиції наших захисників у районах Чарівного. Водночас ворог завдавав авіаційних ударів по населених пунктах Залізничне, Гуляйполе та Малі Щербаки. На Оріхівському напрямку, в деяких випадках за підтримки штурмової авіації, ворог дев'ять разів атакував оборонні позиції наших захисників у районах Новодар'івки, Степового, П'ятихаток та Кам'янського, дотепер тривають чотири боєзіткнення. На Придніпровському напрямку від початку доби противник наступальних дій не проводив.</p>	
Дата	28.02.2025
Час	08.00
<p>1101-ша доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдаючи ворогу значних втрат. Агресор завдавав авіаударів, зокрема в районах таких населених пунктів: Кам'янське, Малі Щербаки, Залізничне, Гуляйполе, Новодар'івка Запорізької області;</p>	

Тягинка, Придніпровське, Тарасівка, Інгулець Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку ворог шість разів атакував позиції наших захисників у районах Чарівного. На Оріхівському напрямку окупаційні війська дев'ять разів штурмували позиції Сил оборони в районах Степового, П'ятихаток та Кам'янського. На Придніпровському напрямку минулої доби противник наступальних дій не проводив. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат у живій силі, техніці та активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.

Гуляйпільський напрямок

**ВОРОГ ШІСТЬ РАЗІВ
АТАКУВАВ ПОЗИЦІЇ НАШИХ
ЗАХИСНИКІВ У РАЙОНАХ
ЧАРІВНОГО**

Оріхівський напрямок

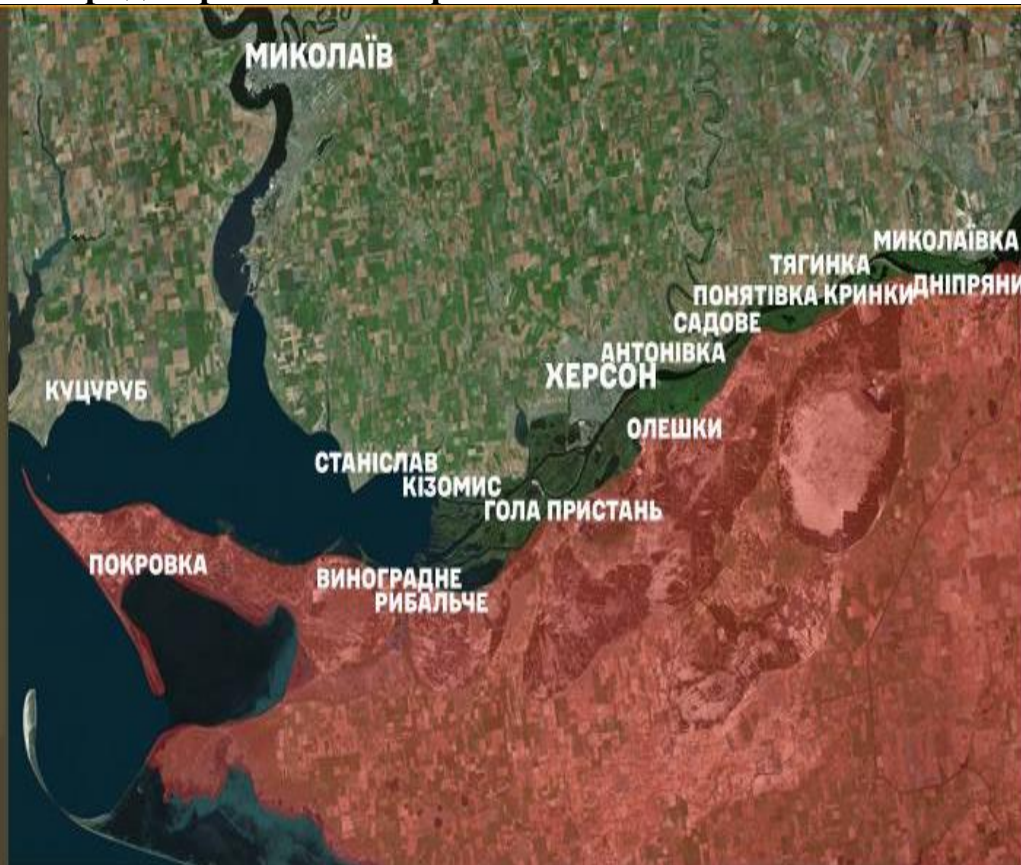
**ОКУПАЦІЙНІ ВІЙСЬКА
ДЕВ'ЯТЬ РАЗІВ
ШТУРМУВАЛИ ПОЗИЦІЇ
СИЛ ОБОРОНИ В РАЙОНАХ
СТЕПОВОГО, П'ЯТИХАТОК ТА
КАМ'ЯНСЬКОГО**

Придніпровський напрямок

ПРОТИВНИК НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ НЕ ПРОВОДИВ

Дата	28.02.2025
Час	16.00
<p>Сили оборони України стримують наступ російських окупантів. Терористи продовжують руйнувати українські міста і села ракетними, авіаційними та артилерійськими ударами. Авіаударів керованими бомбами зазнали Січневе та Залізничне, некерованими ракетами загарбник бив по Гуляйполю. Три боєзіткнення тривають на Орхівському напрямку, одну атаку Сили оборони вже відбили, загарбник намагається, за підтримки штурмової авіації, просуватись вперед в районах П'ятихаток та Кам'янського. На Куп'янському та Придніпровському напрямках окупаційні війська активних наступальних дій не здійснювали.</p>	
Дата	28.02.2025
Час	22.00
<p>Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунутися в глибину нашої території, завдаючи йому вогневого ураження. На Гуляйпільському напрямку загарбники тричі атакували в напрямку Привільного та Рівнополя. На Орхівському напрямку загарбник намагається просуватись вперед в районах П'ятихаток та Кам'янського, українці відбили атаку ворога, ще три боєзіткнення тривають. На Придніпровському напрямку окупаційні війська активних наступальних дій не проводили.</p>	

<https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua>

4.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ТА ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ У ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Хід бойових дій

22.02.2025 Військовослужбовці ВМС ЗС України знищили 2 «шахеда». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито 2 ворожі дрони-камікадзе "shahed-136".

 Військово-Морські Сили

**ПІДРОЗДІЛИ
ВМС ЗС УКРАЇНИ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

23.02.2025 Військовослужбовці ВМС ЗС України знищили 2 «шахеда». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито 2 ворожі дрони-камікадзе "shahed-136".

 Військово-Морські Сили

**ПІДРОЗДІЛИ
ВМС ЗС УКРАЇНИ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

23.02.2025 Нічна атака на НПЗ та морський порт у Краснодарському краю була операцією ГУР, - джерела. У ніч на 26 лютого ГУР разом з іншими підрозділами Сил оборони України завдало удару по нафтопереробному заводу (НПЗ) та морському порту у місті туапсе краснодарського краю росії. Про це РБК-Україна розповіли джерела у розвідці. Внаслідок атаки на НПЗ пролунало щонайменше 40 вибухів, виникла пожежа й було пошкоджено нафтопереробне обладнання. Влада росії вже визнала атаку на туапсе, а очевидці тим часом публікують в інтернеті фото та відео з наслідками уражень й стверджують про атаку на місцевий морський порт. Як пояснили джерела, комплекс уражених об'єктів відіграє важливу роль у забезпеченні військової логістики окупаційної армії. Водночас нафтоналивний термінал в туапсе є одним з найбільших в росії, а порт - одним з ключових серед вантажних портів у Чорному морі. Останній зв'язаний із залізничною мережею, що дозволяє транспортувати вантажі з центральних та південних регіонів росії.

<https://www.rbc.ua/rus/news/nichna-ataka-npz-ta-morskiy-port-krasnodarskomu-1740573796.html>

24.02.2025 Військові моряки знищили десять «шахедів». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито 10 ударних БПЛА типу "shahed-136".

 Військово-Морські Сили

ВІЙСЬКОВІ МОРЯКИ ЗНИЩИЛИ

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

24.02.2025 росія безуспішно намагається протидіяти українським морським дронам – Буданов. Під час спроб протидіяти морським дронам України росіяни намагались “експериментувати”, що зрештою призвело до ураження двох російських гелікоптерів Мі-8. Про це заявив керівник ГУР Кирило Буданов під час Форуму “Україна. Рік 2025”. За словами Буданова, ворог кілька разів намагався використовувати систему запуску FPV-дронів з вертольотів Мі-8, щоб протидіяти українським морським дронам. Два з трьох застосувань закінчились вибухами на борту гелікоптера, після чого ворог відмовився від цієї ідеї. Як додав голова СБУ Василь Малюк, Україна також почала запускати свої ж FPV-безпілотники з морських дронів, щоб нищити берегову інфраструктуру росіян. Як приклад, він нагадав про операцію в Донузлаві. Зокрема він розповів, що сьогодні морські дрони працюють не просто в режимі камікадзе, а є багатоцільовими платформами, які здатні на

собі нести кулеметне озброєння, засоби для дистанційного мінування й, як згадувалось вище, FPV-безпілотники. “Я наведу живий приклад, одна з крайніх місій, де в Керченській бухті ми уразили баржу з військовою технікою. Туди понад 700 км відстань, і нас виявили уже на 1/3 відстані, інші 2/3 відстані ми туди йшли в стані постійного вогневого контакту з ворожою авіацією. Але вони вже не можуть підійти впритул до нас, щоб знищити. Оскільки працюють наші системи і в тому числі штучний інтелект”, – пояснив Малюк.

https://sprotyv.info/news/rosiya-bezuspishno-namaga%D1%94tsya-protidiyati-ukra%D1%97nskim-morskim-dronam-budanov/#google_vignette

26.02.2025 Морський порт і НПЗ у Туапсе атакували дрони ГУР — джерело. У ніч на 26 лютого силами Головного управління розвідки спільно з іншими підрозділами Сил Оборони України було завдано удару по туапсинському нафтопереробному заводу в м. туапсе, що в краснодарському краї рф. Про це повідомив Укрінформу обізнаний співрозмовник у війсьній розвідці. Унаслідок атаки на об’єкті пролунало не менш як 40 вибухів та виникла пожежа, пошкоджено нафтопереробне обладнання. Влада рф визнала факт атаки на туапсе, а місцеві мешканці публікували в мережі відео наслідків ураження та повідомляли про атаку також на місцевий морський порт. Нафтоналивний термінал в туапсе є одним з найбільших в рф, а туапсинський порт - один з ключових російських вантажних портів у Чорному морі, який також є логістичним хабом, зв’язаний із залізничною мережею, що дозволяє транспортувати вантажі з центральних та південних регіонів рф. Уражений російський порт відіграє важливу роль у підтримці військової логістики держави-терориста. Він використовується для перевезення техніки, боєприпасів та пального для військових потреб, забезпечує матеріально-технічне постачання кораблів чфрф, зокрема тих, що задіяні у війні проти України. Детальна інформація щодо результатів ураження уточнюється.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3964678-morskij-port-i-npz-u-tuapse-atakuvali-droni-gur-dzerelo.html>

27.02.2025 Військовослужбовці ВМС ЗС України знищили «шахед». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито ворожий дрон-камікадзе "shahed-136".

 Військово-Морські Сили

**ПІДРОЗДІЛИ
ВМС ЗС УКРАЇНИ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

28.02.2025 Військовослужбовці ВМС ЗС України знищили 3 «шахеда». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито три ворожі дрони-камікадзе "shahed-136".

 Військово-Морські Сили

**ПІДРОЗДІЛИ
ВМС ЗС УКРАЇНИ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

28.02.2025 Атака дронів на російський порт туапсе: пошкоджені два судна. Внаслідок нещодавньої атаки невідомих дронів на російський порт у Туапсе були пошкоджені два судна. Під час атаки БПЛА на порт у туапсе були пошкоджені два судна, повідомляють росЗМІ з посиланням на екстрені служби регіону. Йдеться про водолазний бот «Водолаз 31», який відноситься до морспасслужби — його корпус пошкодило уламками, внаслідок чого з судна довелося відкачувати воду. Також росіяни стверджують, що був пошкоджений суховантаж Mumtaz Beu. Постраждалих немає. Нагадаємо, у ніч проти 26 лютого невідомі безпілотники атакували російське місто туапсе у Краснодарському краї, зокрема, портову інфраструктуру.

<https://usm.media/ataka-droniv-na-rosijskij-port-tuapse-poshkodzheni-dva-sudna/>

Характеристика морської обстановки

22.02.2025 Станом на 06:00 у Чорному морі 1 ворожий корабель, який є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 6 суден, які продовжили рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 3 судна, з них 2 рухались з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

23.02.2025 Станом на 06:00 у Чорному морі 1 ворожий корабель, який є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах РФ прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 0 суден; до Азовського моря – 8 суден, з них 3 рухались з протоки Босфор. РФ продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

24.02.2025 Станом на 06:00 в Чорному морі 1 ворожий корабель, який є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах РФ прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 1 судно, яке продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до

Азовського моря – 3 судна, жодне з них не рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з telegram-каналу ВМС ЗС України

https://t.me/ukrainian_navy/11700

25.02.2025 Станом на 06:00 у Чорному морі 1 ворожий корабель, який є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; у Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 1 судно, яке продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 1 судно, яке рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

26.02.2025 Станом на 06:00 в Чорному морі ворожі кораблі відсутні; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями

крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 0 суден; до Азовського моря – 2 судна, які рухались з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

27.02.2025 Станом на 06:00 у Чорному морі ворожі кораблі відсутні; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 2 судна, жодне з них не продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 4 судна, жодне з них не рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

28.02.2025 Станом на 06:00 у Чорному морі ворожі кораблі відсутні; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; у Середземному морі 4 ворожі кораблі, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 26 ракет. За добу в інтересах РФ прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря — 2 судна, з них 1 продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря — 13 суден, з них 7 рухались з протоки Босфор. РФ продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

Додатки

1. Британські розробники інтегрують революційний штучний інтелект у бойові субмарини Type 93. Велика Британія оголосила про амбітний план Project SABOT, спрямований на створення автономної системи протичовнової оборони (ASW) у Північній Атлантиці.

Проект SABOT — це план RN із забезпечення дистанційно керованих і автономних можливостей ПЧО, що дозволить Великобританії повернутися до бачення «Оцифрування Північної Атлантики»

Інфографіка Королівського флоту

Ця ініціатива є частиною оновленої Стратегічної оборонної концепції Великої Британії та передбачає розгортання безпілотних та автономних платформ для широкомасштабного моніторингу підводної активності. Проект SABOT буде реалізований у два етапи. Перший етап, ATLANTIC NET, передбачає використання системи ASW як послуги (ASW-as-a-Service). Ця модель передбачає, що автономні системи будуть експлуатуватися підрядниками, а отримані акустичні дані передаватимуться в Центр дистанційних операцій Королівського флоту, де їх аналізуватимуть за допомогою штучного інтелекту. Очікується, що ATLANTIC NET стане повністю функціональним протягом двох років. На другому етапі, BASTION ATLANTIC, Королівський флот повністю візьме під свій контроль автономні платформи. В рамках цього етапу планується розгортання безпілотного надводного корабля Type 92 та великих автономних підводних апаратів Type 93. Також розглядається можливість застосування нових підводних систем стримування, розроблених у Великій Британії. Очікується, що перехід до повністю військового управління відбудеться до 2030 року. Командування Королівського флоту наголошує, що автономні ASW-системи забезпечать масове та безперервне спостереження в регіоні, дозволяючи зосередити традиційні військово-морські платформи на інших завданнях. Project SABOT також інтегрується із зусиллями НАТО у сфері розробки спільних безпілотних рішень для боротьби з підводними загрозами.

<https://noworries.news/brytanski-rozrobnyky-integruyut-revolucijnyj-shtuchnyj-intelekt-u-bojovi-submaryny-type-93/>

2. ЗМІ: у Німеччині викрили ще одну спробу диверсії на військовому кораблі. На фрегаті "Гессен" німецьких Військово-морських сил зафіксували спробу забруднити систему питної води, що стало черговим випадком подібних актів проти військових кораблів ФРН. Про це йдеться в розслідуванні WDR, NDR та Süddeutsche Zeitung, повідомляє "Європейська правда". За інформацією ЗМІ, цього тижня на "Гессені", який наразі пришвартований на військово-морській базі у Вільгельмсгафені, "була зроблена спроба забруднити систему питної води десятками літрів відпрацьованої оливи". Спробу диверсії виявили, коли приватній компанії з Нижньої Саксонії було доручено заповнити систему питної води. Військовослужбовці ВМС Німеччини виявили інцидент на ранній стадії, що дозволило запобігти значному забрудненню, ідеться в розслідуванні. Речник Міністерства оборони Німеччини підтвердив, що напередодні, 20 лютого, було виявлено "можливий інцидент, пов'язаний з безпекою на військово-морській базі у Вільгельмсгафені". "Обставини інциденту наразі розслідуються відповідальними військовими і цивільними слідчими органами", – додав речник, відмовившись коментувати стан розслідування або інші подробиці. Зазначимо, що це не перший випадок диверсій на кораблях німецького Військово-морського флоту, про який повідомляли ЗМІ. Приміром, кілька днів тому журнал Spiegel повідомив про ймовірний випадок диверсії, пов'язаний з морським тральщиком, якому у 2024 році перерізали кілька кабельних джгутів під час перебування на суднобудівному заводі в Ростокі. На початку лютого командувач Військово-морських сил Німеччини Ян Крістіан Каак заявив про зафіксовані випадки диверсій проти військових кораблів Бундесверу, наголошуючи на все більшій загрозі з боку росії.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/02/21/7205577/>

3. Морська коаліція: як Захід озброює Україну для війни на морі. Україна у війні з агресором значною мірою опирається на допомогу закордонних партнерів. На морі, де Україна перемагає ворога, завдяки створеній Коаліції морських спроможностей (Maritime Capability Coalition) відбувається постійне нарощування забезпеченості Сил оборони України необхідним морським озброєнням. Багато чого зроблено у межах морської коаліції та плануються нові заходи щодо сприяння обороні України на морі. Та водночас важливо розуміти, наскільки Україна забезпечена необхідними силами і засобами для розгрому ворога на морі та звільнення Криму? Яка роль у цьому Коаліції морських спроможностей? Як і в яких обсягах надається іноземна допомога для розвитку спроможностей Сил оборони України з виконання завдань на морі? Про це та інші важливі питання у діяльності Коаліції морських спроможностей АрміяInform розповів війсьний експерт, капітан 1 рангу у відставці, кандидат військових наук, доцент Степан Яким'як.

Малюнок з порталу armyinform.com.ua

— Україна, як стверджують провідні закордонні та вітчизняні експерти, перемагає ворога на морі, відкинула його основні сили до східної частини Чорного моря. Проте, для розвитку успіху необхідне нарощування сил і засобів, у тому числі з урахуванням допомоги іноземних держав та створених коаліцій. Які головні результати діяльності Коаліції морських спроможностей і як вони впливають на дії на морі?

— Усім відомо, що іноземна допомога відіграє дуже важливе значення в обороні України у війні з російською федерацією, зокрема й на морі. Отримання ракетних комплексів «Гарпун», інших засобів, розвідувальної інформації на початку широкомасштабного військового вторгнення рф в Україну забезпечило стійкість українських Сил оборони, нарощування ударних спроможностей та можливість ефективної протидії ворогу. Однак, з грудня 2023 року, з моменту утворення Коаліції морських спроможностей за ініціативи Великої Британії та Норвегії, розвиток морських спроможностей Сил оборони України набув системності та плановності. За підсумками першого року діяльності коаліції командувачем ВМС ЗС України під час зустрічі з партнерами 11 грудня 2024 року було зазначено, що вона суттєво сприяла досягненню основних цілей у війні на морі. Так, впродовж 2024 року було забезпечено безпеку судноплавства в північно-західній частині

Чорного моря, відновлено експорт української продукції морськими шляхами та примушено ворога до виведення сил з Криму до східної частини моря. У 2025 році, як очікується, ефективність іноземної дороги зростатиме, адже покращується діяльність з планування потреб Сил оборони України та їх забезпечення з урахуванням закордонних ресурсів. Досягнутий рівень цілеспрямованості у функціонуванні коаліцій, зокрема й Коаліції морських спроможностей, підтверджується ухваленням дорожніх карт коаліцій під час засідання контактної групи з питань оборони України 9 січня 2025 року.

Наскільки Коаліція морських спроможностей є потужною та які напрямки її діяльності визначені як пріоритетні на 2025 рік?

Морська коаліція є однією з найбільш потужних серед восьми наявних на сьогодні коаліцій сприяння обороні України. Вона об'єднує 19 держав, з яких дванадцять вже офіційно підписали документ про приєднання. У межах Коаліції морських спроможностей, як відомо, діють такі країни: Велика Британія, Норвегія, Бельгія, Болгарія, Греція, Данія, Естонія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Німеччина, США, Франція, Швеція, Португалія, Польща, Румунія та Туреччина. Окрім того, декілька держав (Канада, Ісландія, Фінляндія) надають свої засоби для нарощування військово-морських спроможностей України, але не входять до коаліції. Також, декілька держав, зокрема Австралія і Японія, вивчають можливі напрямки співпраці з коаліцією. Зазначимо, що окрім Коаліції морських спроможностей на теперішній час функціонують такі коаліції: авіаційна, інтегрованої протиповітряної та протиракетної оборони, артилерії, бронетанкової техніки та маневреності, дронів, інформаційних технологій, розмінування. Окрім того, можливо, кількість коаліцій збільшиться, адже 6 грудня 2024 року українсько-французькі асоціації звернулись до президента Франції щодо створення коаліції військових інструкторів в Україні. Найбільшою на сьогодні залишається коаліція з розмінування, до якої залучено двадцять одну країну. Пріоритети діяльності Коаліції морських спроможностей визначаються характером дій на морі та потребами Сил оборони України. На зараз першочерговим завданням є, безумовно, нарощування ударних спроможностей, необхідних для завдання ураження тим силам противника, що найбільш ефективно діють на морі та з моря. На важливості розвитку саме ударних спроможностей наголосив командувач ВМС ЗС України під час зустрічі з іноземними партнерами по коаліції у грудні 2024 року. Окрім того, до пріоритетних визначено спроможності, необхідні для захисту портів та створеного «морського коридору». Цілком очевидно, що зазначені пріоритети визначені на підставі їх важливості для України у війні з РФ. Адже успішна оборона держави на морі та з моря неможливі без знищення спроможностей ворога. Водночас захист морського експорту є критичним для нарощування економічних спроможностей України у війні. Розглядаючи пріоритети морської коаліції на 2025 рік, доцільно враховувати ще один важливий і особливо актуальний сьогодні чинник — формування безпекового пакета сил і засобів в умовах початку мирних перемовин. У разі зупинення бойових дій усюди, зокрема й на морі, виникне необхідність у формуванні спроможностей зі стримування російської федерації та протидії у разі повторного нападу РФ на Україну. Чи потрібні і які саме необхідно мати морські спроможності для цього? Відповідь на це питання є актуальною у діяльності керівництва Сил оборони України, керівництва національного військового флоту та керівництва Коаліції морських спроможностей уже зараз.

Наскільки ефективно і системно, на ваш погляд, діє міжнародна Коаліція морських спроможностей в сучасних умовах?

Ви у своєму запитанні зачепили дуже важливий аспект! Річ у тім, що в умовах, коли війна стає довготривалою, саме комплексно сформовані та реалізовані заходи забезпечують стійкість та необхідний результат. З огляду на це важливо, наскільки коаліційна стратегія розвитку спроможностей враховує середньо- і довгострокові прогнози змін в обстановці. Відповідь на поставлене запитання є у повідомленні про результати зустрічі керівництва морської коаліції, що відбулась наприкінці 2024 року. Як було підкреслено, дорожня карта Коаліції морських спроможностей сформована на період до 2035 року. Це засвідчує, що морська коаліція діє з урахуванням довгострокових цілей розвитку національного військового флоту. А отже діяльність морської коаліції має високий рівень обґрунтованості, системності й послідовності. Це неабияка перевага і, можливо, Коаліція морських спроможностей за цим показником є лідером серед усіх коаліцій. Цей позитивний досвід може бути використаний іншими коаліціями.

Як ви можете оцінити темпи та обсяги діяльності Коаліції морських спроможностей в теперішній час?

Від моменту створення морської коаліції у грудні 2023 року заходи, що планувались, реалізовувались у досить високому темпі. І чи могло бути інакше в умовах, коли воєнні дії загострюються, набирають масштабів та запеклості? До честі наших партнерів вони не тільки ініціативно працюють, а й інколи й у випередження обстановки, що складається. Вони використовують стратегічний і далекоглядний підхід до співпраці та надання Україні допомоги. З іншого боку, зрозуміло, що у кожній державі є свої особливості та певна бюрократія. Проте слід підкреслити, що наявні темпи співпраці у межах усіх коаліцій вражають за динамікою та охопленням питань оборони України! Стосовно обсягів допомоги, що надається коаліціями, звісно кожна держава орієнтується на свої можливості. У межах Коаліції морських спроможностей здійснюється створення (закупівля), постачання та обслуговування значної кількості зразків морського озброєння і військової техніки. Про обсяги наданого озброєння можуть свідчити приклади щодо надання складовим Сил оборони України берегових протикорабельних ракетних комплексів та ракет «Гарпун» до них, щонайменше понад 70 бойових катерів, з яких найбільш могутніми за бойовим потенціалом є катери типу СВ90, та десятків морських роботизованих комплексів різного призначення. Загалом за повідомленнями Міністерства оборони України у межах морської коаліції Україна отримує: кораблі, катери, морське ударне озброєння, засоби спостереження та розвідки, протимінні системи та інше. Також здійснюється технічна підтримка експлуатації та застосування засобів, посилення амфібійних спроможностей, навчання екіпажів та операторів систем, підготовка морської піхоти та особового складу флотилій. Для збільшення протимінних спроможностей передбачено передачу Нідерландами та Бельгією трьох протимінних кораблів типу Alkmaar, які разом з уже отриманими від Великобританії двома кораблями-міношукачами утворюють основу протимінного з'єднання для боротьби з мінною небезпекою у Чорному морі після завершення бойових дій. Для підготовки морської піхоти у Румунії створено морський навчальний центр.

Чого можна ще очікувати від морської коаліції? Які на ваш погляд проєкти у діяльності Коаліції морських спроможностей є найбільш вагомими та перспективними?

Найближчим часом у межах Коаліції морських спроможностей очікується значне зростання динаміки щодо надання Україні новітніх засобів боротьби на морі. Достатньо згадати про заяву лідера коаліції — Великобританії 22 жовтня 2024 року, в якій було оголошено про

надання 120 мільйонів фунтів стерлінгів (150 млн доларів США). Окрім того, було зазначено, що Великобританія спільно з Норвегією планують віднайти для фінансування коаліції додатково ще 100 мільйонів фунтів стерлінгів. Також Сполучене Королівство проводить роботу з пошуку ресурсів для спільного фінансування доставки сотень морських безекіпажних апаратів та інших засобів для постачання силам, які здійснюють захист українського морського зернового коридору. Можливо, що йдеться про безекіпажні надводні комплекси типу Snapper («Окунь») та Wasp («Оса»), про які зазначав у своєму виступі 29 січня 2025 року міністр оборони Великобританії Джон Хілі. У контексті перспективних проєктів доречним буде згадати про те, що згідно з інформацією міністерства оборони Великобританії 22 січня 2025 року у Лондоні мала відбутися зустріч потенційних виробників щодо створення малорозмірного безекіпажного бойового корабля (катера) за проєктом COOKSON. Передбачається, що це буде багатоцільова малопомітна швидкохідна морська платформа, яка може бути носієм протикорабельних ракет та перевозитись наземним транспортом. Тут слід нагадати, що ще у 2021 році було підписано угоду про будівництво Великобританією для України восьми ракетних катерів. Якщо йдеться саме про такий варіант реалізації цієї угоди, то можна очікувати чергової революції у військовій справі на морі! Адже роботизовані флотилії з могутньою ракетною зброєю та безпілотниками на борту можуть кардинально змінити хід не тільки будь-якої майбутньої війни на морі. Вони можуть забезпечити вирішальну перевагу однієї зі сторін у розв'язанні найбільш криз і конфліктів між провідними державами світу у будь-якій частині Світового океану чи на будь-якому з континентів.

Скажіть, а які ще, на ваш погляд, напрямки та заходи спільної діяльності у межах Коаліції морських спроможностей могли б забезпечити підвищення ефективності у досягненні її цілей?

Наші партнери дуже зацікавлені у набутому нами сучасному досвіді війни на морі. Обмін з партнерами таким досвідом безумовно відбувається. Темпи обміну зростають. Так, наприклад, 17 лютого 2025 року в польському місті Бидгощ офіційно розпочала функціонувати перша спільна структура України та НАТО — Об'єднаний центр аналізу, підготовки та освіти (JATEC). Однією з важливих функцій центру є організація обміну досвідом війни. З огляду на зазначене вище, було б дуже правильно мати серед пріоритетних заходів діяльності Коаліції морських спроможностей окремий пакет заходів щодо спільного з партнерами вивчення досвіду війни на морі. У межах даного пакету було б корисно також передбачити проведення дослідницьких військово-морських ігор та опрацювання варіантів сценаріїв майбутніх дій на морі. Така робота з використанням методів мозкового штурму є продуктивним засобом опрацювання ефективних стратегій боротьби з ворогом та забезпечення перемоги на морі. Окрім того, завдяки вказаним заходам, наші закордонні партнери отримали б більше мотивації для спільної роботи та підвищення взаємосумісності зі збройними силами країн-членів НАТО.

Які напрями діяльності Коаліції морських спроможностей, на ваш погляд, могли б бути розширені з огляду на зростання взаємозалежності безпеки України, країн Східної Європи та інших держав в контексті розв'язаної росією гібридної війни у різних частинах світу?

Справді, Україна зараз знаходиться на передовому рубежі оборони від агресивних дій РФ у регіоні та у світі. Спільні загрози вимагають спільної відповіді. Тож очевидно, що уже сьогодні та у подальшій перспективі, провідні виробники морської зброї могли б у співпраці

з Коаліцією морських спроможностей розширити арсенал бойових спроможностей не тільки Сил оборони України, але й оборонних структур своїх країн. З огляду на пріоритетні напрямки розвитку спроможностей у триваючій війні на Чорному морі було б раціонально залучити провідних світових розробників морської зброї за цими напрямками. Так, до розвитку ударних спроможностей суттєвий внесок могла б зробити норвезька компанія KDA (Kongsberg Defense & Aerospace), яка є розробником морських ракет NSM (Naval Strike Missile) та одним з флагмів цієї галузі. У контексті розвитку підводних технологій та систем було б доцільно залучитись французькій компанії Naval Group, а також американській Raytheon та британській Kraken Technology Group. Розвитку морської мінної зброї могла б посприяти компанія RWM Italia S.p.A., а розвитку автоматизованих систем управління бойовими платформами — німецька Atlas Elektronik. Усім наведені вище компаніям та іншим провідним виробникам перспективної зброї було б дуже цікаво випробувати свої новітні розробки у Чорному морі та спільно з українцями створювати інноваційні технології, необхідні для перемог на морі.

Як ви оцінюєте ефективність роботи щодо організації діяльності Коаліції морських спроможностей?

Для підвищення скоординованості дій у роботі з партнерами, як відомо, у Міністерстві оборони України у квітні 2024 року було створено Офіс підтримки коаліцій. Однією з важливих функцій цієї структури також є планування роботи у межах кожної з коаліцій. Тож слід очікувати збалансування потреб Сил оборони України та ресурсів, які можуть бути надані закордонними партнерами. Водночас під час удосконалення діяльності Коаліції морських спроможностей одним з перспективних напрямків, як бачиться, є уточнення цілей і завдань міжнародної співпраці з урахуванням вже укладених Україною у 2023-2024 рр. безпекових угод з низкою іноземних держав. Опираючись на закладені в угодах цілі та заходи, можна акцентувати увагу партнерів саме на найбільш очікуваних Україною ресурсах. Також важливо наголосити на порядку розподілу ресурсів, які акумулює коаліція. Доцільною є пріоритезація¹ витрат на короткострокові проекти. Адже безумовним пріоритетом є діяльність із захисту незалежності України вже зараз, в умовах триваючої війни. За поглядами експертів у цьому контексті співвідношення у розподілі заходів і витрат у наданні допомоги іншими державами може складати: заходи для забезпечення дій зараз і перемоги у війні — 70-95%, для середньострокових і довгострокових проектів — 5-30%. За таких умов ми можемо розраховувати на зосередження зусиль на основній справі, яка полягає у відсічі агресії та захисті національних інтересів України на морі.

<https://armyinform.com.ua/2025/02/23/morska-koalicziya-yak-zahid-ozbroyuye-ukrayinu-dlya-vijny-na-mori/>

4. Український підводний дрон Толока оновлюється: що нового в моделі TLK-150. Під час презентації досягнень українського оборонного виробництва розробники підводного дрона Толока (укр. «Толока») продемонстрували його оновлену найменшу версію. Про це повідомляє «Мілітарний».

Підводний дрон Толока на презентації бреншу Zbroya

Фото: Facebook/Анна Гвоздяр

З часу першого показу у квітні 2023 року безпілотник отримав низку візуальних змін у конструкції. Як ми вже писали, розробляється три версії Toloka: TLK 1000; TLK 400; TLK 150.

Українська безпілотна торпеда. Квітень, 2023, Україна

Фото: «Мілітарний»

Найбільший TLK 1000 залежно від завдання може мати довжину від 4 до 12 метрів, а бойове навантаження — до 5000 кг бойової частини. При цьому дальність ходу, яку хотіли досягти розробники, мала бути до 2000 км. TLK 400 має скромніші характеристики — розмір його може бути від 4 до 6 метрів, бойова частина до 500 кг, а дальність ходу — до 1200 кілометрів. Зазначені підводні дрони демонструвалися лише в презентації, а от для TLK 150, окрім озвучених характеристик, показали і його повнорозмірний макет.

Українська безпілотна торпеда TLK-150 Toloka («Толока»). Квітень, 2023. Україна.

Фото: «Мілітарний»

Щодо характеристик, то його довжина 2,5 метри, дальність анонсували на рівні 100 км, а бойове навантаження — від 20 до 50 кг вибухівки. Хоча і сам торпедо-дрон мав перебувати під водою, все ж він має надводні елементи — це антени для прийому сигналу GPS, теле- та тепловізійна камери, засоби зв'язку. Русій на кожен із гребних гвинтів електричний, і вже можна побачити відмінності як у його конструкції, так і їх живленні:

Гребні гвинти підводного дрона TLK-150 Toloka

Стоп-кадр з відео Володимира Зеленського

Також тепер вертикальні і кормові горизонтальні керма розміщені біля рушіїв, а не у носовій частині, як на продемонстрованому у 2023 році зразку. На оприлюднених знімках у надводному елементі не видно теле- та тепловізійних камер, тому не відомо, чи вони не встановлені, чи розташовані під захисними елементами або не передбачені за принципом дії та застосування. Будь-який варіант можливий, адже за такими демонстраціями окупант може провести ретельний аналіз та зробити висновки щодо потенційних можливостей нового виду озброєння. Сам дрон має вигляд вже не демонстратора технології, а повноцінного зразка, готового до ходових випробувань, які вже, можливо, відбуваються. Тож незабаром він може поповнити арсенал українських захисників із протидії окупанту на

морі та на рівні з вже наявними «гейменджерами» — надводними морськими дронами — посяде гідне місце у протидії ворогу.

<https://mil.in.ua/uk/news/ukrayinskyj-pidvodnyj-dron-toloka-onovlyuyetsya-shho-novogo-v-modeli-tlk-150/>

5. Атакований морський порт у Туапсе відіграє важливу роль у військовій логістиці росії – ЦПД. Атакований морський порт в Туапсе є одним із ключових вантажних портів рф на Чорному морі. Як передає Укрінформ, про це керівник Центру протидії дезінформації Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони Андрій Коваленко повідомив у Телеграмі. За словами Коваленка, "ворог повідомив про атаку на морський порт в Туапсе Краснодарського краю. Це один із ключових вантажних портів рф на Чорному морі. Там є нафтоналивний термінал – один із найбільших у росії". Через порт транспортується нафта та нафтопродукти, що робить його важливим для енергетичної галузі росії. Крім того, зауважив керівник ЦПД, порт обробляє значні обсяги вугілля, мінеральних добрив, металопродукції та зернових і є логістичним хабом, який зв'язаний із залізничною мережею, що дозволяє транспортувати вантажі з центральних та південних регіонів росії. Коваленко наголосив, що порт відіграє важливу роль у підтримці військової логістики та використовується для перевезення техніки, боєприпасів і пального для військових потреб. Також порт забезпечує матеріально-технічне постачання кораблів чорноморського флоту рф, зокрема тих, що задіяні у війні проти України. Як повідомляв Укрінформ, група безпілотників вночі 26 лютого атакувала морський порт у Туапсе. Губернатор краснодарського краю веніамін кондратьєв заявив, що в туапсе та темрюкському районі внаслідок атаки дронів пошкоджені приватні будинки, постраждалих немає.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3964549-atakovanij-morskij-port-u-tuapse-vidigrae-vazlivu-rol-u-vijskovij-logistici-rosii-cpd.html>

6. Розкриті технічні характеристики південнокорейських надводних дронів Sea Sword. Південнокорейська компанія LIG Nex1 підписала контракт із DAPA (Агентством оборонних закупівель Південної Кореї) на розробку нового безпілотного надводного апарата (USV) для ВМС країни.

Зображення з ресурсу noworries.news

Проект оцінюється у 39,86 мільярда вон (близько 274 мільйонів доларів) і передбачає створення двох 12-метрових розвідувальних безпілотних катерів до 2027 року. Нові системи стануть важливим елементом інтегрованої програми Navy Sea GHOST², що об'єднує пілотовані та безпілотні бойові платформи. LIG Nex1 розвиває технології безпілотних надводних апаратів із 2015 року, розробивши серію Sea Sword (Морський меч), зокрема моделі Sea Sword-2, Sea Sword-3 і Sea Sword-5. Новий розвідувальний USV матиме модульну конструкцію, що дозволить змінювати його озброєння та сенсори залежно від бойових завдань. Також компанія планує інтеграцію із супутниками на низькій навколоземній орбіті, що суттєво розширить оперативний діапазон дрона.

Sea Sword-II — розвідувальний безпілотник, здатний проводити надводні та підводні місії. Він оснащений модулем дистанційно керованого підводного апарата (ROV) для виявлення морських мін та підводних об'єктів. Система включає навігаційну камеру, електрооптичні та інфрачервоні сенсори (EO/IR), радар та систему автоматичної ідентифікації (AIS). Довжина апарата становить 12 метрів, ширина — 3,5 метра, водотоннажність — 9,2 тонни, максимальна швидкість — понад 40 вузлів, а дальність дії — до 20 км, з можливістю розширення за допомогою ретранслятора.

Sea Sword-III — бойова версія серії, відрізняється більшими розмірами та можливістю встановлення озброєння, такого як пускова установка Poniard LOGIR та дистанційно керована бойова станція (RCWS). Його довжина складає 15 метрів, ширина — 3,8 метра, водотоннажність — 9,8 тонни, швидкість — понад 40 вузлів, а дальність дії — до 20 км.

Sea Sword-V — найменший у лінійці, розроблений для розгортання з інших суден. Спочатку призначався для берегової охорони та оснащувався водометом для гасіння пожеж, який може бути замінений на RCWS для бойових завдань. Довжина апарата — 8 метрів, ширина — 2,3 метра, водотоннажність — 3,2 тонни, швидкість — понад 35 вузлів, а дальність дії — до 15 км.

Sea Sword KIT-I — комплект для перетворення списаних або цивільних суден на безпілотні платформи. Він оснащений автономною навігаційною системою з штучним інтелектом для обходу перешкод, а також EO/IR сенсорами та панорамною камерою з оглядом на 360 градусів. Дальність дії перевищує 15 км, з можливістю розширення за допомогою ретранслятора.

Ці безпілотні апарати демонструють прагнення LIG Nex1 забезпечити сучасні рішення для морської безпеки та оборони, поєднуючи передові технології з універсальністю застосування.

<https://noworries.news/rozkryti-tehnicni-harakterystyky-pivdennokorejskyh-nadvodnyh-droniv-sea-sword/>

7. Підозра в диверсії: федеральна поліція перевіряє вантажне судно. Через підозру в диверсії федеральна поліція в Кілі перевірила вантажне судно «Arne», яке ходить під прапором Антигуа і Барбуди. Оскільки ця справа триває, вони не хочуть коментувати можливі висновки, сказав речник Федеральної поліції. За інформацією «Kielner Nachrichten», вантажне судно прямувало з російського Санкт-Петербурга до іспанської Севільї. Не можна виключати, що корабель пошкодив підземний кабель передачі даних біля шведського острова Готланд. Зазначається, що у вантажного судна не вистачало якоря. Після опитування екіпажу судно змогло продовжити свою подорож через Кільський канал у п'ятницю. За останні місяці було пошкоджено вражаючу кількість підводних кабелів у Балтійському морі. У кількох випадках є підозри, що диверсію здійснювали кораблі,

пов'язані з росією. За підозрою в такому порушенні з грудня у Фінляндії затримали танкер «Eagle S». Країни НАТО, що межують з Балтійським морем, посилили патрулювання військово-морських сил через загрозу диверсій.

<https://www.handelsblatt.com/dpa/sabotageverdacht-bundespolizei-kontrolliert-frachter/30230350.html>

8. Українські розробники створили секретний морський дрон-камікадзе, що перевершує Magura V5. Український флот радикально змінює правила гри в Чорному морі завдяки новому типу безпілотних надводних апаратів (USV). ВМС України представили морський дрон, що суттєво відрізняється від раніше відомих моделей Magura V5 та Sea Baby. Ця інноваційна платформа вже успішно випробувана в бою під час атаки на російські позиції на газових платформах у Чорному морі.

Новий тип військово-морського безпілотника, назва якого ще невідома, має кілька унікальних можливостей. Під час атаки можуть бути запущені щонайменше чотири квадрокоптери FPV, кожен з яких несе свою боеголовку. І лангар ззаду, здається, призначений для мін; тонка, але потужна нова здатність

Зображення з порталу navalnews.com

Новий безпілотник більший за попередників і має розширений функціонал: окрім ролі камікадзе, він здатний запускати квадрокоптери-розвідники та, ймовірно, встановлювати міни. Конструкція включає вибуховий заряд у носовій частині, ангар у кормовій, та центральний відсік для запуску FPV-дронів. Керування здійснюється операторами з берега. Приблизно 6 грудня український флот провів комплексну операцію з ліквідації російських спостережних систем на захоплених газових платформах між Одесою і Кримом. Атака проходила в кілька етапів: спочатку дрони-розвідники FPV провели аерофоторозвідку й атакували російське обладнання та персонал, а потім морські безпілотники наблизилися до платформ, ймовірно, встановлюючи підводні вибухові пристрої біля опорних конструкцій. Стратегічне значення операції полягає в зриві російських планів з посилення тиску на українське узбережжя. Перед атакою аналітики попереджали про підготовку маскви до нової хвилі ударів по Одесі, але успішні дії українських дронів могли суттєво порушити ці наміри. Особливо важливо, що операцію виконували безпосередньо ВМС України, а не розвідслужби СБУ чи ГУР, як це було раніше. Це свідчить про глибшу інтеграцію безпілотних морських платформ у загальну стратегію військово-морських сил. Чорне море

стало ареною технологічних інновацій, де Україна зберігає лідерство у сфері морських дронів, визначаючи майбутнє морської війни.

<https://noworries.news/ukrayinski-rozrobnyky-stvoryly-sekretnyj-morskyj-dron-kamikadze-shho-perevershuye-magura-v5/>

9. Нормальна плата «за велічіє» — у ВМС ЗСУ прогнозують, чи буде курортний сезон у росіян. Ураження терміналів та нафтобаз на східному узбережжі Чорного моря — це атака на експортні спроможності окупанта. Особливо — на експорт нафти. Про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» розповів речник Військово-Морських Сил ЗСУ кЗр Дмитро Плетенчук. За його словами, раніше східне узбережжя РФ було фактично далекою морською зоною для Сил оборони, і лише Крим потрапляв у зону безпосереднього ураження. Зараз же різноманітні «події» відбуваються вже в частині, яка для росіян є надважливою. Саме з точки зору експортних спроможностей. «Звісно, я не можу надати ніякої інформації щодо цих кейсів або підтвердити те, що там сталося. Тому що завжди є ймовірність, що росіяни самі себе бомблять. По факту ми бачимо, що періодично щось стається на терміналах, на нафтобазах. І треба розуміти кілька речей. По-перше, нафта — це зброя для росіян, і зброя в усіх сенсах: як у військових, так і в економічних. Нафта — це кров, яка дозволяє працювати військовій машині», — розповів речник ВМС ЗСУ. Поки робити прогнози зарано. Однак, найімовірніше, «події» на східному узбережжі продовжаться. І, допускає Дмитро Плетенчук, з огляду на активізацію, цього року курортного сезону там не буде. Ні в туапсе, ні в анапі, ні в сочі. «Тому що тут з одного боку вибухає, а з іншого нафту на узбережжя викидає. Тому впевнений, немає чого місцевим перейматися. Воно пахне не дуже, звісно, іноді люди помирають від цього, але, в принципі, для росіян „за велічіє“ це нормальна плата», — зазначив Дмитро Плетенчук.

<https://armyinform.com.ua/2025/02/27/normalna-plata-za-vyelichiye-u-vms-zsu-prognozuyut-chy-bude-kurortnyj-sezon-u-rosiyan/>

10. Французи вважають, що якщо вдруге підірвати морську міну біля фрегата, то це покращить готовність їх флоту до війни. Французькі ВМС вже вдруге за останні 30 років підривають морську міну поблизу свого фрегата, таким чином вони підвищують свою готовність до війни. Днями у Середземному морі ВМС Франції провели ударне випробування, під час якого підірвали на морській міні французький фрегат Courbet з екіпажем на борту. Про це йдеться у прес-релізі міністерства оборони Франції. Внаслідок вибуху Courbet як і екіпаж не зазнали пошкоджень. Міна виступила в ролі імітатора загроз, з якими можуть зіткнутися кораблі ВМС Франції у разі бойових дій. Її розташували на деякій відстані від фрегата, задля запобігання критичних ушкоджень корабля та поранень екіпажу. Випробування було проведено у межах програми Polaris з підготовки до бойових дій високої інтенсивності, розпочатої ще у 2021 році. Метою випробування була перевірка на міцність фрегата Courbet і його систем, що також стало чудовою можливістю загартувати екіпаж до можливого підриву на морських мінах під час бойових дій. Що цікаво, такий експеримент над кораблями того ж типу, що й Courbet, проводять вже вдруге, уперше це сталося ще на початку їх експлуатації у 1995 році. Тоді був застосований 250 кг тротиловий заряд розміщений на відстані від корабля у 30 метрів та на глибині 40 метрів.

Вибух морської міни поблизу фрегата ВМС Франції Courbet

Фото - Marine nationale

Ймовірно за результатами нових випробувань ВМС Франції будуть вдосконалювати стійкість деяких систем корабля які виявляться най більш вразливими до вибуху. Вдруге таке випробування знадобилось робити, адже три кораблі проекту La Fayette і сам Courbet були модернізовані у 2020-2024 роках, а через появу нового обладнання під час модернізації, та старішання корпусів, можуть виникнути нові вразливі місця. Courbet - це корабель проекту La Fayette, він перебуває на озброєнні з 1997 року. Має довжину 125 метрів, ширину 15,4 метра, та осадку 4,8 метра. Швидкість ходу 25 вузлів, а водотоннажність близько 3600 тонн. У 2021 році пройшов модернізацію під час якої отримав новий гідролокатор KingKlip Mk2, а систему протиповітряної оборони Crotale замінили на SADRAL обладнаною ПЗРК Mistral Mk3. Також корабель отримав 8 протикорабельних ракет Echoset та протиторпедну систему SANTO. З іншого озброєння Courbet має одну автоматичну гармату калібру 100-мм та дві автоматичні гармати 20-мм. Екіпаж - 150 моряків.

https://defence-ua.com/news/frantsuzi_vvazhajut_scho_jakscho_vdruge_pidirvati_morsku_minu_bilja_fregata_to_tse_pokraschit_gotovnist_jih_flotu_do_vijni-18120.html

11. Британська розвідка оцінила "міць" російського флоту в Чорному морі після трьох років війни.

крейсер "масква"

Джерело twitter.com/osinttechnica)

Після трьох років війни військово-морські можливості росії в Чорному морі істотно обмежені через високоефективні українські операції. Однак кораблі здатні завдавати дальніх ударів ракетами. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Міністерство оборони Великої Британії в X (Twitter). Як наголошується у зведенні, до вторгнення росії в Україну 2022 року керівництво росії майже напевно сприймало військово-морський флот російської федерації і чорноморський флот як невід'ємні компоненти своєї морської могутності. До вторгнення Військово-морський флот України значно поступався за чисельністю чф і обмежувався невеликою кількістю великих військових кораблів і суден берегової оборони. Протягом усього конфлікту Військово-морський флот України не міг діяти в Чорному морі у звичайний спосіб. Однак із 24 лютого 2022 року українські сили знищили або пошкодили щонайменше 24 російські судна, що діють у Чорному морі, зокрема потопили флагман чф крейсер "масква", який раніше був передовою платформою ППО, ідеться в повідомленні. За даними британської розвідки, в результаті чфрф був змушений перемістити всі свої основні активи зі своєї історичної бази в Севастополі в новоросійськ на сході Чорного моря. російські підрозділи, що діють у регіоні, також були змушені адаптувати свою тактику і змінити райони, в яких вони діють. "Не дивлячись на те, що чфрф наразі обмежений східною частиною Чорного моря, він зберігає здатність наносити далекі удари по Україні на підтримку наземних операцій", - зазначають у Міноборони Британії. Нагадаємо, командувач ВМС України віце-адмірал Олексій Неїжпапа заявив, що чфрф був змушений перебазувати майже всі свої боездатні кораблі з окупованого Криму до інших місць.

<https://www.rbc.ua/rus/news/britanska-rozvidka-otsinila-mits-rosiyskogo-1740656637.html>

12. Завдано удару по кримських аеродромах чорноморського флоту рф. Що про це відомо. В анексованому Криму уражено два військові аеродроми, що входять до складу чфрф. Що це за об'єкти, яка авіація там базується та які завдання виконує, а також у хронології подій розбиралися Крим.Реалії. Близько опівночі у вівторок, 25 лютого, в анексованому Криму пролунали вибухи. «Підписники повідомляють про вибухи, які чути у Севастополі та Саках. Що це – наразі невідомо», – написав о 23.47 телеграм-канал «Кримський вітер». російські моніторингові канали повідомляли про запуск українських безпілотників у бік Криму. Крім того, вибухи лунали в Керчі, а Керченський міст було перекрито для руху. За даними телеграм-каналів, російська протиповітряна оборона стріляла по невідомим цілях на Північній стороні Севастополя, де розташовані аеродроми «Бельбек» і «Кача», а також у районі аеродрому «Саки» в Новофедорівці. Також вибухи і стрілянину було чути в районі селища Бондаренкове Ленінського району Криму та в Керчі. У Джанкої місцеві жителі фіксували проліт безпілотника над містом у напрямку селища Красногвардійське. О 00.18 російські глава Севастополя михайло развожаєв написав у своєму телеграм-каналі, що «чергові засоби ППО перехопили та знищили 4 БПЛА над акваторією Чорного моря на висоті майже 1,5 кілометра на значній відстані від берега». Водночас у Саках пуски ракет ППО та стрілянина з великокаліберної зброї тривала ще близько двадцяти хвилин. Вранці 26 лютого мінвбивств росії повідомило, що вночі перехоплено та знищено 30 БПЛА над територією Криму, 8 БПЛА над акваторією Азовського моря, 5 БПЛА над акваторією Чорного моря. Скільки загалом безпілотників брало участь у повітряному нападі, російське військове відомство не уточнило. Увечері 26 лютого Генеральний штаб Збройних Сил України повідомив, що підрозділи Сил безпілотних систем ЗСУ, Головного управління розвідки, у взаємодії з іншими складовими

Сил оборони, у ніч на 26 лютого 2025 року завдали ударів по низці стратегічних російських об'єктів «на тимчасово окупованій території українського Криму. Серед іншого, здійснено вогневе ураження військових аеродромів «Саки» та «Кача». Результати ураження уточнюються. Успішній атаці на кримські аеродроми передувала масована повітряна розвідка, проведена літаками країн-учасниць НАТО. Так, за даними порталу відстеження авіапелерельотів Flightradar, вранці 26 лютого розвідку над територією Румунії та акваторією Чорного моря розпочали три літаки. Так, літак далекого радіолокаційного виявлення та управління Boeing E-3B Sentry ВПС НАТО із позивним NATO01 прилетів з авіабази Гейленкірхен у Німеччині. Цей літак AWACS має дальність польоту без дозаправки 7400 км і може безперервно перебувати в повітрі 8 годин. Його радіолокаційна станція має дальність виявлення цілей до 600 км, одночасно обробляється до 500 радіолокаційних сигналів. Літак E-3 здатний розвідувати не тільки повітряні випромінювальні цілі, але також наземні засоби ППО. Також американський літак радіоелектронної розвідки Bombardier Challenger 650 Artemis злетів з румунського аеродрому «Міхаїл Когелнічану» і провів розвідку вздовж кордонів Молдови та України над територією Румунії. Цей літак бере участь у системі високоточного виявлення та експлуатації (HADES) армії США, стратегії збору розвіданих з великої висоти. ARTEMIS (Airborne Reconnaissance and Targeting Exploitation Multi-Mission Intelligence System) – це передова платформа повітряної розвідки, яка дозволяє літаку швидко та з великою точністю перехоплювати, аналізувати і використовувати ворожі комунікації та радіолокаційні випромінювання. Крім того, проліт над Румунією та Чорним морем здійснив французький багатоцільовий винищувач Dassault Mirage 2000 із позивним CARNAC11. Цей літак має підвісне обладнання ASTAC фірми THALES. ASTAC (Analyseur de Signaux TACTiques) – це комплекс радіотехнічної розвідки. У другій половині дня розвідки долучився літак ВПС Італії Gulfstream G550 AEW із позивним IAM1495. На цьому літаку використовується EL/W-2085 – багатодіапазонна радіолокаційна система далекого радіолокаційного виявлення та управління (AEW&C). Активний фазований радар може відстежувати одночасно до 1000 цілей у радіусі 243 морських миль (450 км), в той же час одночасно можна управляти безліччю перехоплень «повітря-повітря» або атак «повітря-поверхня» (включаючи морські). І надвечір з британської авіабази Воддінгтон прилетів стратегічний розвідувальний літак Королівських ВПС Великої Британії Boeing RC-135W Rivet Joint із позивним RRR7225 і проводив розвідку над Чорним морем на відстані до 100 кілометрів від берегів Румунії. Це спеціалізований літак електронного спостереження, який може використовуватися на всіх театрах бойових дій у стратегічних і тактичних місіях. Його датчики приймають електронні випромінювання від систем зв'язку, радарів та інших систем. Місії, що виконуються RC-135, позначаються як Burning Wind або Misty Wind. Його сенсорний комплект дозволяє екіпажу місії виявляти, ідентифікувати та геолокувати сигнали по всьому електромагнітному спектру. Потім екіпаж місії може передавати зібрану інформацію у різних форматах широкому колу споживачів через великий комунікаційний комплект Rivet Joint. Як повідомлялося раніше, країни НАТО оперативно діляться розвідувальною інформацією з Україною. Важливі аеродроми чфрф. У південно-західному Криму розміщені три військові аеродроми: «Бельбек» і «Кача» у Севастополі, «Саки» – у Новофедорівці. Два з них потрапили під удар у ніч на 26 лютого. Селище Кача розташоване на Північній стороні Севастополя. Аеродром тут існує з 1912 року, з моменту створення тут

льотної школи, яка згодом отримала назву Качинської. Після анексії Криму на аеродромі «Кача» базується 318-й окремий змішаний авіаційний полк чфрф, на озброєнні якого літаки Ан-26 та Бе-12, а також гелікоптери Ка-27 та Ка-29. З 2021 року проводиться переозброєння полку, озброєну вертольотами Ка-27 базової модифікації ескадрилью переводять на модифіковані вертольоти Ка-27М. У 2022 році на озброєнні полку перебували: 5 літаків Бе-12, 8 літаків Ан-26, 14 гелікоптерів Ка-27, 2 вертольоти Ка-31Р (модифікація Ка-27 – вертоліт далекого радіолокаційного виявлення та управління), 4 вертольоти Мі-8. Склад озброєння полку зараз невідомий. Гелікоптери всіх модифікацій використовуються для патрулювання узбережжя та морської акваторії, відбиття можливих атак десанту, морських дронів. Літаки-амфібії Бе-12 – протичовнові, застарілі – виробництва 1960-1970 років, зараз використовуються рідко. Літаки Ан-26 – військово-транспортні. Аеродром «Кача» раніше лише один раз потрапив під удар ЗСУ. У ніч на 20 травня 2023 року в районі аеродрому «Кача» пролунали вибухи, було пошкоджено гелікоптер Мі-8. Військовий аеродром «Саки» розташований у Новофедорівці, неподалік міста Саки. Звідси злітають літаки, що здійснюють ракетні атаки по материковій Україні. На аеродромі базується 43-й окремий морський штурмовий авіапункт (ОМШАП) чфрф. Полк оснащений літаками Су-30СМ та Су-24М. Цей аеродром у Новофедорівці через свою важливість для армії агресора вже не вперше зазнає ударів Збройних Сил України. Найбільш відомим став обстріл аеродрому 9 серпня 2022 року. Це була перша масована атака ЗСУ по аеродрому. Тоді біля стоянок літаків у результаті ракетної атаки детонував боєзапас авіаційного озброєння. Було повністю знищено або серйозно пошкоджено саму техніку – від 7 до 11 важких винищувачів Су-30СМ, фронтних бомбардувальників і літаків-розвідників відповідно Су-24М та Су-24 МР. За інформацією інформагентства Reuters, удар по летовищу в Новофедорівці вивів з ладу більше половини бойових літаків морської авіації чфрф. Удару по аеродрому було також завдано в ніч на 21 вересня 2023 року, повідомляло управління стратегічних комунікацій апарату Головнокомандувача ЗСУ. Для удару спочатку було використано безпілотники, які перевантажили російську ППО, після чого українські військові запустили ракети «Нептун». За даними, озвученими джерелом Радіо Свобода, удари влучили в ціль і завдали серйозних пошкоджень техніці. Про ураження пункту управління на аеродромі в ніч проти 6 січня 2024 року заявив командувач Повітряних сил України Микола Олещук. У ніч на 26 липня 2024 року в результаті атаки на аеродром «Саки» ракетою АТАСМС було знищено боєкомплект, а двоє військовослужбовців рф отримали поранення, повідомив російський телеграм-канал ASTRA з посиланням на джерела в російських екстрених службах Криму.

<https://ua.krymr.com/a/udary-po-aerodromakh-chornomorskoho-flotu-rosii-scho-pro-tse-vidomo/33330134.html>

13. Росія «відновлює» секретну радянську базу підводних човнів в окупованому Криму. На відео, опублікованому в Telegram на початку лютого, видно два плавучі бар'єри на вході до морської бухти в Балаклаві в окупованому Росією Криму. Проукраїнські активісти стверджують, що загородження, які можуть закривати гавань від морських безпілотників, є останнім доказом того, що давно законсервована база підводних човнів, колись відома як «об'єкт 825 ГТС», відновлює роботу.

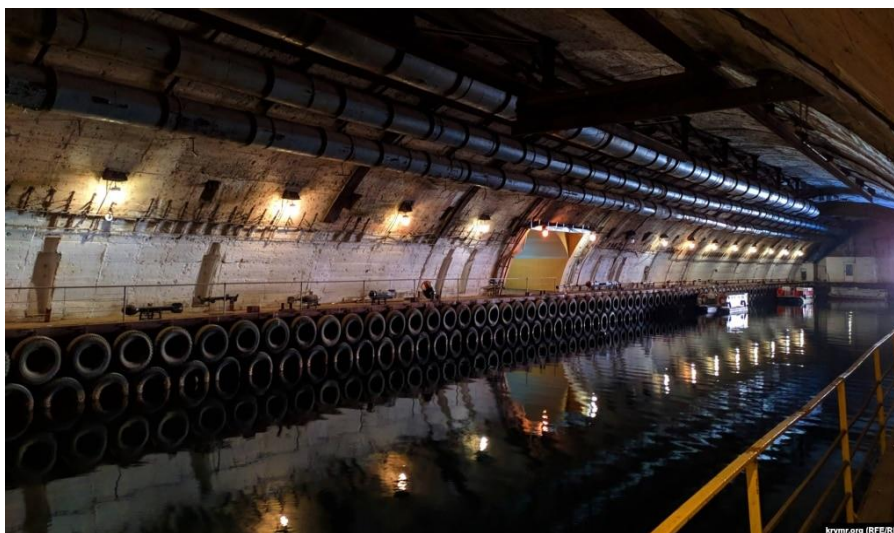
Один з двох входів на базу підводних човнів у Балаклаві

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

«Окупанти знову використовують стару підземну базу підводних човнів, що раніше функціонувала як музей, для військових цілей», – опублікувала нещодавно в Telegram кримськотатарська партизанська група «АТЕШ». На їхню думку, бар'єри для захисту від беспілотників вказують на те, що база підводних човнів використовується у військових цілях, оскільки наразі в бухті немає жодних інших критичних об'єктів. У 2008 році Україна демілітаризувала базу у Балаклаві. Після російської окупації Криму, починаючи з 2016 року, в бухті почали будувати великі причали для прогулянкових суден.

Підземний док всередині Балаклавської бази підводних човнів

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Будівництво бази підводних човнів у Балаклаві завершили в 1961 році. В той час Крим був ключовим радянським військово-морським центром. Унікальний ландшафт Балаклави дозволив радянським інженерам та будівельникам прокласти тунель просто з моря довжиною близько 600 метрів крізь гору. Його розміри дозволяють захистити людей і судна, що містилися всередині, від прямого ядерного удару. Секретний об'єкт містив

укриття для дев'яти підводних човнів та їхніх екіпажів, а також сухий док, в якому можна було ремонтувати судна, і камери, де можна було зберігати ядерну зброю і підготувати її до розгортання.

Сталеві противибухові двері, призначені для того, щоб витримати ядерний вибух і приплив морської води, який може виникнути після такого удару

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Секретність навколо радянської бази призвела до того, що гавань Балаклави стала «закритою» територією, куди могли потрапити лише ті, хто мав спеціальний дозвіл. Під час Холодної війни підводні човни входили і виходили з підземної бази лише під покровом ночі.

Туристи в травні 2010 року розглядають макет відсіку підводного човна на базі в Балаклаві, коли та слугувала українським музеєм

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Після розпаду радянського союзу база перейшла під контроль України, але залишилася без охорони. У 1994 році один з відвідувачів згадував, що, потрапивши на колись секретний об'єкт, він мав такий вигляд, ніби «його покинули внаслідок якоїсь несподіваної катастрофи», додавши, що «на думку мимоволі спадає Чорнобиль». Значну частину

внутрішнього оснащення розграбували злодії у 1990-х роках, перш ніж Україна знову відкрила об'єкт як музей у 2003 році. Після анексії Кримського півострова росією у 2014 році база перейшла під російський контроль, але продовжила функціонувати як музей.

Малий підводний човен «Тритон-1М» на виставці на території бази в Балаклаві, листопад 2015 року

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Нещодавні повідомлення про те, що базу повертають до військового використання, є лише останніми з таких заяв. У жовтні 2022 року Головне управління комунікацій Збройних сил України (Стратком ЗСУ) повідомляло, що біля входу на базу підводних човнів ведуться будівельні роботи – як доказ того, що її повернули до військового використання. Однак музей залишається відкритим для публіки.

Туристи йдуть коридором бази підводних човнів у Балаклаві у квітні 2019 року. Під російським контролем база працює як Музей холодної війни в Балаклаві

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Американський аналітик з Jamestown Foundation Джон Дейлі, розповів Радіо Свобода, що якщо цей об'єкт і використовується російським флотом, то лише для кораблів, а не для

підводних човнів. «З огляду на обмеження в розмірах підводних човнів чорноморського флоту класу «Кіло», нині, до ремонту, вони можуть використовувати базу лише для надводних кораблів».

Один з двох входів до бази підводних човнів у Балаклаві

Зображення з ресурсу «Радіо Свобода»

Україна стрімко розвиває виробництво безпілотників, які використовує для ударів по російських військово-морських портах. Тож не виключено, що росія шукає безпечні місця в окремих частинах бази в Балаклаві для своїх військових кораблів, в тому числі для тих, які раніше перебували на сусідній Севастопольській військово-морській базі, по якій Україна неодноразово завдавала ударів морськими безпілотниками і ракетами. Дейлі каже, що технологія морських безпілотників, яка швидко розвивається і розгортається Україною, стала «одним з найбільш несподіваних і значущих подій» російського вторгнення.

https://www.radiosvoboda.org/a/rfe_rl-rosiya-vidnovlyuye-bazu-pidvodnykh-chovniv-v-krymu/33327545.html

14. Автор фрази про російській військовий корабель розказав, як воскресли морпіхи зі Зміїного. Роман Грибов зауважив, що острів Зміїний є стратегічним об'єктом. «Ми послали крейсер і відразу попрощалися один з одним...».

Роман Грибов

Фото з Facebook

Автор легендарної фрази про російській військовий корабель, старший сержант Роман Грибов повідомив, як відбувався його обмін із російського полону та що сталося з українськими морпіхами, яких 24 лютого 2022 року вважали загиблими на острові Зміїний. Про це він розповів в інтерв'ю «Главкому». «Мій обмін був першим (від моменту повномасштабного вторгнення РФ, – «Главком»). Він був, як би сказати, якийсь неофіційний: нас не зустрічали ЗМІ, ніхто не викладав відео в соцмережі. Я потрапив на обмін разом з рятувальниками одеського загону «Сапфір», яких послали на острів Зміїний забирати наші тіла, адже в медіа нас відразу 24 лютого «поховали», – зауважив морський піхотинець. Військовий розповів, що на момент повернення з полону ще не існувало нормативів, які дозволяли військовим не повертатися на службу, тому він звернувся до своєї частини, де йому надали сім днів відпустки. «Мені пощастило відпочити трохи більше, бо за мене попросив Ігор Табурець, голова нашої Черкаської військово-цивільної адміністрації. Нагороджуючи відзнакою «За заслуги перед Черкащиною», він спитав, чого би я хотів? Я відповів, що хочу ще трохи побути у відпустці. Тоді Табурець зв'язався з моїм командуванням, і мені дали ще один тиждень», – розповів старший сержант. Роман Грибов додав, що перед Новим 2022 роком у морської піхоти були навчання на острові Зміїний, адже він є стратегічним об'єктом, розташованим на межі територіальних вод України. Водночас він зауважив, що, попри його стратегічне значення, Зміїний не був належним чином озброєний: «Зараз я не бачу, якою була там наша роль, підрозділу морських піхотинців. Що ми могли зробити проти російських кораблів, коли найбільший калібр, який ми мали, – це була зенітна установка 23-го калібру, яка будь-якому кораблю ніякої шкоди не може завдати? На той момент я був командиром відділення ПЗРК (переносний зенітно-ракетний комплекс) «Ігла». Тобто з авіацією ми ще якось могли боротися, а з крейсером – ніяк; це те саме, що з палкою на танк іти». Військовий також пригадав, що сталося після того, як виголосив фразу про російській військовий корабель: «Ми попрощалися один з одним, бо не уявляли, що вихід з такої ситуації можливий – по нас добре гатила їхня авіація, а спершу крейсер нас «збадьорив» своїми 30-каліберними гарматами». Нагадаємо, що 24 лютого 2022 року до захисників острова Зміїний наблизилися російські військові кораблі: ракетний крейсер «масква», фрегат «адмірал ессен» і патрульний корабель «василь биков». Гарнізону острова запропонували здатися. Однак українські прикордонники та морпіхи рішуче відмовилися, відповівши короткою, але знаковою фразою: «російський корабель, йди на х*й!». У відповідь російські сили завдали масованого ракетно-артилерійського удару по гарнізону. Згодом стало відомо, що військові, які протистояли російським окупантам на острові Зміїний, залишилися живими і потрапили до полону. А вже 6 березня 2022 року в мережі з'явилося фото автора фрази про «російській військовий корабель». Виявилося, що легендарного морського піхотинця звать Роман Грибов, а родом він із Золотоноші, що на Черкащині. У кінці березня звільнений з російського полону військовий повернувся на батьківщину, в Черкаську область. Голова Черкаської ОВА вручив йому відзнаку «За заслуги перед Черкащиною».

<https://glavcom.ua/country/society/avtor-frazi-pro-russkij-vojennij-korabl-rozkazav-jak-voskresli-morpikhi-zi-zmijinoho--1046559.html>

15. За найбільшу екологічну катастрофу у Чорному морі призначили штраф 30 тисяч рублів. Арбітражний суд краснодарського краю визнав компанію-судновласника ТОВ «кама шипінг» винною в адміністративному правопорушенні, пов'язаному з порушенням технічних регламентів, допущеним танкером «волгонєфть-212». Суд призначив компанії

штраф у розмірі 30 тисяч рублів, повідомляє ТАРС. Представники судновласника в ході процесу стверджували, що екіпаж танкера, який зазнав катастрофи в Керченській протоці, дотримувався вказівок капітанії порту при виході до судна-накопичувача для перевантаження вантажу. Після цього танкер мав у порожньому стані повернутися до річки на зимовий простий. Капітан порту, за словами відповідача, віддав розпорядження про включення танкера до складу каравану суден, проте судно-накопичувач виявилось не готовим до прийому вантажу. Це підтверджується листуванням судновласника із представниками судна-накопичувача. В результаті, при спробі переходу танкера до притулку під час шторму, судно розколалося. Також судновласник зазначив, що танкер перебував у дозволеній навігаційній зоні, а порушено лише встановлений сезон плавання. Для дотримання вимог законодавства було вжито всіх можливих заходів, заявив відповідач. Прокуратура, у свою чергу, заявила, що судновласник спотворив фактичні обставини справи та неправильно інтерпретував норми законодавства. За даними слідства, заявку на включення танкера до каравану судів подав агент судновласника, що підтверджується матеріалами перевірки. « Згідно з кодексом про торговельне мореплавання, на капітана судна покладається управління судном, у тому числі судноводіння, вжиття заходів щодо забезпечення безпеки мореплавання », - наголосив прокурор. Він також нагадав, що маршрут руху, включаючи порти навантаження та вивантаження, визначається судновласником, а капітан повинен дотримуватись вимог безпеки. За словами держобвинувача, у листопаді, після завершення навігаційного сезону, компанія свідомо відправила судно до порту «кавказ» для вивантаження, не надавши доказів неможливості розвантаження у безпечнішому місці. « Докази, про те, що вони були включені в добовий план-графік руху та розстановки суден і у них не було іншої можливості не відповідають дійсності – вони могли відмовитися від переходу у будь-який момент, це їхнє право, а не обов'язок», – заявив прокурор. У ході розгляду справи пом'якшувальних та обтяжуючих обставин виявлено не було. ТОВ «Кама Шипінг» зареєстроване як суб'єкт малого бізнесу. Представник компанії Ольга Паутова заявила, що судновласник має намір оскаржити рішення суду. У грудні 2024 року в Керченській протоці через шторм зазнали аварії танкери «волгонєфть-212» та «волгонєфть-239», які перевозили загалом 9,2 тисяч тонн мазуту. За даними мінприроди, близько 4 тисяч т нафтопродуктів потрапили до Чорного моря, що призвело до масштабного забруднення узбережжя Краснодарського краю та Криму. Решта вантажу залишилася в затонулих танкерах. Внаслідок катастрофи до 10 мільйонів птахів, включаючи рідкісні та занесені до Червоної книги види, опинилися під загрозою загибелі. У прибережних ґрунтах Анапи було зафіксовано небезпечні концентрації бензапірену — токсичної хімічної сполуки. Науковий керівник Інституту водних проблем РАН Віктор Данилов-Данільян заявив, що розлив кількох тисяч тонн мазуту в Чорному морі став «найбільшою екологічною катастрофою» в росії з початку ХХІ століття. Міністр природних ресурсів росії Олександр Козлов стверджує, що роботи із очищення пляжів Краснодарського краю від мазуту можуть розтягнутися до травня 2026 року. За оцінками експерта науково-експертної ради всеросійського товариства охорони природи Сергія Остаха, повна ліквідація наслідків розливу триватиме не менше трьох років. У свою чергу, засновник «Центру чистої природи 12–15» Олександр Люкшин прогнозує, що на відновлення екосистеми регіону потрібно від 10 до 15 років.

<https://www.moscowtimes.ru/2025/02/27/za-krupneishuyu-ekologicheskuyu-katastrofu-v-chernom-more-naznachili-shtraf-30-tisyach-rublei-a156581>

16. російське судно sparta IV завершує завантаження у Тартусі. У сирійському порту Тартус завершується завантаження російського військового транспортного судна, яке евакуює техніку після падіння режиму Асада. російське судно sparta IV завершує завантаження в сирійському порту Тартус. Про це пише моніторингова група «Кримського вітру». Наразі судно пришвартоване біля причалу, де на борт завантажували евакуйовану російську військову техніку.

Зображення з мережі X osint-оглядача МТ Anderson

Тим часом фрегат «адмірал григорович», очікує на вихід вантажного судна з порту, аби супроводжувати його до портів РФ. Зараз корабель перебуває приблизно за 5 км на захід або північний захід від Тартусу. Як повідомлялося, sparta IV зайшла у сирійський порт Тартус 18 лютого. Судно вийшло 26 січня з балтійська з офіційним пунктом призначення в єгипетському Порт-Саїді, але туди так і не прибуло. Замість цього, 9 лютого його зафіксували південніше острова Кіпр, де воно, ймовірно, очікувало дозволу на захід до Тартуса.

<https://usm.media/rosijsjke-sudno-sparta-iv-zaverszuje-zavantarzsennia-w-tartusi/>

17. Group 13 — гроза у морі та в повітрі! 28 лютого виповнюється два роки з дня створення спецпідрозділу ГУР МО України Group 13 — результати його бойової роботи допомогли забезпечити безпеку нашої держави в морі та приголомшили світ. За цей невеликий часовий проміжок бійці «Групи 13» уразили 15 кораблів чорноморського флоту держави-агресора Росії, дев'ять з них — знищили. Майстерність операторів, креативні підходи до виконання місій, постійне вдосконалення засобів ураження також дозволили вперше у світі ударом з морського безпілотної знищити ворожу повітряну ціль. 31 грудня 2024 року ракетами із платформ Magura V5 воїни «Групи 13» уразили три російські гелікоптери Мі-8 — два з них пішли на дно Чорного моря. Честь усім воїнам Group 13 — завдяки вам Україна зміцнила свій статус сучасної морської держави!

<https://gur.gov.ua/content/group-13-hroza-u-mori-ta-v-povitri.html>

Примітки

1. Пріоритизація — шиккування набору задач, залежно від важливості, терміновості, складності тощо (неологізм останніх десятиліть, що означає присвоєння пріоритету завданням, встановлення черговості).

<https://slovotvir.org.ua/words/priorityzatsiia>

2. Концепцію під назвою «Navy SeaGHOST (네이비 씨 고스트 - корейською мовою) та «Guardian Harmonized with Operating Manned Systems and Technology Based Unmanned Systems» / Гармонізовано з керованими пілотованими системами та базується на технології безпілотні системи/ представив начальник військово-морських операцій ВМС Південної Кореї адмірал Лі Чон Хо на церемонії вшанування 77-ї річниці заснування ВМС.

Navy Sea GHOST — це назва, що символізує «морську пілотовану/безпілотну комплексну бойову систему», яку просуває ВМС Республіки Корея.

<https://www.navalnews.com/naval-news/2022/11/south-korea-reveals-new-navy-sea-ghost-concept/>

<https://en.namu.wiki/w/%EB%84%A4%EC%9D%B4%EB%B9%84%20%EC%94%A8%20%EA%B3%A0%EC%8A%A4%ED%8A%B8>

Висновки

1. Міноборони готує фахівців для впровадження стандартів НАТО в систему управління.
2. Дорожня карта Коаліції морських спроможностей сформована на період до 2035 року.
3. У порту новоросійська затонуло науково-дослідне судно
4. Через дунайські та одеські порти в січні 2025 року експортовано 86% вітчизняної агропродукції.
5. Завдяки створеній Коаліції морських спроможностей (Maritime Capability Coalition) відбувається постійне нарощування забезпеченості Сил оборони України необхідним морським озброєнням.
6. Атакований морський порт в Туапсе є одним із ключових вантажних портів рф на Чорному морі.
7. ВМС України представили морський дрон, що суттєво відрізняється від раніше відомих моделей.
8. Естонія та Україна продовжують координувати зусилля для відновлення морської галузі.
9. Міноборони показало НАТО роботу DELTA, Avengers та UA DRONE ID у реальних бойових умовах.
10. Україна вже обговорює з партнерами присутність контингенту союзників в Чорному морі та у своєму повітряному просторі в рамках майбутніх гарантій безпеки.
11. За найбільшу екологічну катастрофу у Чорному морі призначили штраф 30 тисяч рублів.
12. 28 лютого виповнюється два роки з дня створення спецпідрозділу ГУР МО України Group 13 — результати його бойової роботи допомогли забезпечити безпеку нашої держави в морі та приголомшили світ.

5.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 22 лютого, морські піхотинці знищили: 123 російських військових (вбитими та пораненими); човен. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 222 FPV дрони.

23.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. За уточненими даними у період з 17.02.2025 по 23.02.2025, морські піхотинці знищили: 884 російських військових (вбитими та пораненими); 24 одиниці автомобільної техніки; танк; 2 ББМ; гармату; міномет; 8 човнів; 3 БПЛА оперативно-тактичного рівня; 3 ударних БПЛА. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 1676 FPV дронів.

24.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 24 лютого, морські піхотинці знищили: 116 російських військових (вбитими та пораненими); 2 одиниці автомобільної техніки; 2 човни; ударний БПЛА “Шахед”. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 224 FPV дрони.

25.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації.Протягом доби, 25 лютого, морські піхотинці знищили: 124 російських військових (вбитими та пораненими); 2 танки; 3 одиниці автомобільної техніки. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 285 FPV дронів.

26.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 26 лютого, морські піхотинці знищили:123 російських військових (вбитими та пораненими); гармату; 1 одиницю автомобільної техніки; 2 човни; БПЛА “Скат”; БПЛА “Zala”; БПЛА “Supercam”.Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 270 FPV дронів.

27.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 27 лютого, морські піхотинці знищили: 97 російських військових (вбитими та пораненими); 2 гармати Д-20; 3 одиниці автомобільної техніки; БПЛА “Орлан”; 2 БПЛА “Zala”; 2 БПЛА “Supercam”,3 ударних БПЛА “Шахед“, танк. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 228 FPV дронів.

28.02.2025 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 28 лютого, морські піхотинці знищили: 123 російських військових (вбитими та пораненими); 2 гармати Д-20; 10 одиниць автомобільної техніки; МТЛБ; 2 човни. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було подавлено або знищено 217 FPV дронів.

<https://www.facebook.com/uafmarines?locale=uk>

Загальні бойові втрати противника з 22.02.2025 - 28.02.2025													
Дата д/м/р	Ліквідовано												
	Особового складу	Автотехніки	Спецтехніки	ББТ	Артилерійських систем	ЗУ	Мінометів	Човнів	БПЛА	FPV дронів	Станцій РЕБ	Польових сховищ з боєприпасами	Польових сховищ ПММ
22.02.25	123	-	-	-	-	-	-	1	-	222	-	-	-
23.02.25	131	11	-	-	-	-	1	2	2	260	-	-	-
24.02.25	116	2	-	-	-	-	-	2	1	224	-	-	-
25.02.25	124	3	-	2	-	-	-	-	-	285	-	-	-
26.02.25	123	1	-	-	1	-	-	2	3	270	-	-	-
27.02.25	97	3	-	-	2	-	-	-	8	228	-	-	-
28.02.25	123	10	1	-	2	-	-	2	-	217	-	-	-
Всього за тиждень	837	30	1	2	5	-	1	9	14	1706	-	-	-

Загальні бойові втрати противника з 01.02.2025 - 28.02.2025													
Дата д/м/р	Ліквідовано												
	Особового складу	Автотехніки	Спецтехніки	ББТ	Артилерійських систем	ЗУ	Мінометів	Човнів	БПЛА	FPV дронів	Станцій РЕБ	Польових сховищ з боєприпасами	Польових сховищ ПММ
01.02 - 07.02.25	803	15	-	1	1	-	1	6	3	1418	-	-	-
08.02 - 14.02.25	763	20	-	7	-	-	3	3	22	1740	-	1	-
15.02 - 21.02.25	885	18	3	16	1	-	-	9	4	1659	-	-	-
22.02 - 28.02.25	837	30	1	2	5	-	1	9	14	1706	-	-	-
Всього за місяць	3288	83	4	26	7	-	4	27	43	6523	-	1	-

6.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ПРО ПЕРЕБІГ БОЙОВИХ ДІЙ НА ІНШИХ НАПРЯМКАХ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО ЗОНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

25.02.2025 Мінус 2 танки Т-90, яким "аналагов нет" Ми продовжуємо знищувати та відправляти до пекла російських чортів з їх металобрухтом. Спільна робота БУБАК та артилерії.

Скриншот з відео 38obrmp

<https://www.facebook.com/38obrmp/videos/644234078006148>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ СИЛ ОБОРОНИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.02.2025 1095 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Оперативна обстановка на Півдні України залишається стабільно напруженою. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Оріхівському напрямку впродовж доби ворог 4 рази вдавався до штурмових дій. На Придніпровському напрямку здійснив один штурм. Успіхів не мав та зі значними втратами особового складу і техніки повернувся на вихідні позиції. Загарбницькі війська продовжують завдавати вогневого ураження по прифронтових територіях на Дніпропетровщині, а також по населених пунктах Запорізької, Миколаївської та Херсонської областей. За добу зафіксовано 260 ворожих обстрілів. Впродовж доби окупанти нанесли понад 450 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій, в тому числі баражуючими типу «Ланцет» та скинули 306 уламкових боеприпасів. Окупаційні війська завдали авіаційних ударів по цивільному населенню Степногірська, Лук'янівського, Гуляйполю, Варварівці, Зеленому Запорізької області. Також під ударами були Херсон та прифронтові райони Херсонської області. По них

окупанти застосували 26 КАБів та 50 некерованих авіаційних ракет. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 26 одиниць ударних БпЛА «Shahed-136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 73 окупанти, 7 артсистеми, міномет, 22 одиниці авто- та бронетехніки, 4 квадроцикли, 3 мотоцикли, 3 човни, 2 розвідувальні БпЛА типу «Zala» та «Supercam», 4 засоби РЕБ, в т.ч. «Поле-21», 3 термінали «Starlink», 2 генератори, 7 антен зв'язку, 4 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 37 укриттів/бліндажів, 9 спостережних пунктів, 4 польові склади ПММ, місце зберігання матеріально-технічних засобів, місце зберігання боєприпасів.

23.02.2025 1096 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Оріхівському напрямку впродовж доби ворог один раз вдавався до штурмових дій. Успіхів не мав та зі значними втратами особового складу і техніки повернувся на свої вихідні позиції. На Гуляйпільському та Придніпровському напрямках противник наступальних дій не проводив. За добу важкою артилерією противника завдано понад 300 обстрілів по прифронтових територіях Мирівської громади на Дніпропетровщині, а також по населених пунктах Запорізької та Херсонської областей. Через російську агресію у Херсонській області 1 людина загинула, 3 дістали поранення. Впродовж доби окупанти нанесли 480 ударів дронами-камікадзе та скинули 373 уламкових боєприпаси. Окупаційні війська завдали авіаційних ударів по цивільному населенню Гуляйполя та Щербаках Запорізької області. По них окупанти застосували понад два десятки КАБів та стільки ж некерованих авіаційних ракет (НАР). За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 28 одиниць ударних БпЛА «Shahed-136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 72 окупанти, 1 самохідна артилерійська установка 2С1 «Гвоздика», 3 гармати, міномет, 16 одиниць авто- та бронетехніки, 3 квадроцикли, мотоцикл, 3 човни, 5 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supercam» та «Орлан-10», 1 радіолокаційна станція (РЛС) «Соболятник», 1 засіб РЕБ, камера відеоспостереження, 1 термінал «Starlink», 2 генератори, 6 антен зв'язку, 3 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 41 укриття/бліндаж, 4 спостережні пункти, 2 вогневі позиції, 1 польовий склад ПММ.

24.02.2025 1097 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Гуляйпільському напрямку наші захисники відбили 4 атаки ворога поблизу Новополя. На Оріхівському напрямку противник за підтримки авіації атакував території в напрямку Кам'янського. На Придніпровському напрямку наші війська відбили 2 штурми противника поблизу населеного пункту Садове. За добу артилерією противника завдано 328 обстрілів по прифронтових територіях Мирівської, Марганецької, Червоногригорівської громад на Дніпропетровщині, а також населених пунктах Запорізької та Херсонської областей. Через російський обстріл Дніпровського району Херсона постраждала 15-річна дитина. Впродовж доби окупанти нанесли 484 удари дронами-камікадзе та скинули 316 уламкових боєприпасів. Окупаційні війська завдали авіаційних ударів по цивільному населенню Новояковлівки, Гуляйполю та Щербаках Запорізької області. По них окупанти застосували майже десяток авіабомб та стільки ж некерованих авіаційних ракет. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 13 одиниць ударних БпЛА «Shahed-136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати

вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 115 окупантів, 2 артсистеми, з них гаубиця «Мста-Б», 23 одиниці авто- та бронетехніки, 2 квадроцикли, 4 мотоцикли, 3 човни, 5 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supercam» та «Орлан-10», 2 засоби РЕБ, камера відеоспостереження, 1 термінал «Starlink», 8 антен зв'язку, 3 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 27 укриттів/бліндажів, 7 спостережних пунктів, з них - командний пункт, 3 польові склади ПММ, 3 місця зберігання боєприпасів.

25.02.2025 1098 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Орхівському напрямку противник 5 разів вдавався до штурмових дій та безрезультатно намагався просунутись в районах Малих Щербаків, Кам'янського і в напрямку Новоандріївки. На Придніпровському напрямку підрозділи військ загарбника один раз намагалися штурмувати наші позиції. За добу артилерією противника завдано 320 обстрілів по прифронтових територіях Куцурубської громади на Миколаївщині та по цивільному населенню Херсонської та Запорізької областей. Ціллю російських військ залишається критична інфраструктура та житлові квартали населених пунктів вздовж усієї лінії фронту. Через російську агресію на Херсонщині 1 людина загинула, ще 8 дістали поранення. Впродовж доби окупанти нанесли понад 550 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій, в тому числі й баражуючими типу «Ланцет» та скинули 260 уламкових боєприпасів. У Нікопольському районі на Дніпропетровщині, ворог атакував дронами-камікадзе Нікополь. Пошкоджені цивільні авто. Без втрат. Окупаційні війська завдали авіаційних ударів по цивільному населенню Запорізької та Херсонської областей. По них окупанти застосували майже три десятки керованих авіабомб та 18 некерованих авіаційних ракет. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 16 одиниць ударних БпЛА «Shahed-136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 110 окупантів, зенітно-ракетний комплекс «Бук-М3», 6 артилерійських систем, 38 одиниць авто- та бронетехніки, 2 мотоцикли, квадроцикл, 1 човен, 7 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supercam» та «Орлан-10», 3 станції РЕБ, 1 термінал «Starlink», 3 генератори, 7 антен зв'язку, 2 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 35 укриттів/бліндажів, 3 спостережних пункти, 1 місце зберігання ПММ.

26.02.2025 1099 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Гуляйпільському напрямку ворог тричі проводив штурмові дії у напрямку Чарівного. На Орхівському напрямку відбулось 2 боекоткнення, де противник намагався просунутись в районі П'ятихаток. На Придніпровському напрямку впродовж минулої доби противник наступальних дій не проводив. За добу артилерією противника завдано 330 обстрілів по прифронтових територіях та по цивільному населенню Херсонської, Запорізької областей та по Марганецькій громаді Нікопольського району на Дніпропетровщині. Ціллю російських військ залишається критична інфраструктура та житлові квартали. Впродовж доби окупанти нанесли 570 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій, в тому числі й баражуючими типу «Ланцет» та скинули 416 уламкових боєприпасів. Потерпали від дронного терору

цивільне населення Куцурубської громади Миколаївської області. Також були атаковані Біленьке, Кам'янське, Приморське, Гуляйполе, Преображенка, Щербаки, Новоданилівка, Мала Токмачка, Чарівне та Новодарівка Запорізької області. Внаслідок скидання вибухівки з БпЛА, загинув житель села Львове на Херсонщині. Ворожі війська завдали авіаційних ударів по мирному населенню Запорізької та Херсонської областей. По них окупанти застосували майже два десятки керованих авіабомб та 44 некеровані авіаційні ракети. Найбільша кількість була по Гуляйполю, Малим Щербакам на Запоріжжі. Внаслідок ворожого обстрілу Херсонщини, дві людини дістали поранення. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 10 одиниць ударних БпЛА «Shahed-136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 79 окупантів, 3 артсистем та мінометів, 32 одиниці авто- та бронетехніки, 2 мотоцикли, 2 квадроцикли, 2 човни, 7 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supercam» та «Орлан-10», 4 станції РЕБ, в т.ч. «Палантин», 2 камери відеоспостереження, 3 антени «Starlink», 3 автотрансформатори, 4 антени зв'язку, 4 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 13 укриттів/бліндажів, 4 місця зберігання боєприпасів та польовий склад ПММ.

27.02.2025 1100 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Гуляйпільському напрямку ворог шість разів атакував позиції наших захисників у районах Чарівного. На Оріхівському напрямку за підтримки штурмової авіації ворог дев'ять разів атакував оборонні позиції наших захисників у районах Степового, П'ятихаток та Кам'янського. На Придніпровському напрямку впродовж минулої доби противник наступальних дій не проводив. За добу артилерією противника завдано 334 обстріли по прифронтових територіях. Ціллю російських військ залишається критична інфраструктура та житлові квартали, де проживають цивільні. Впродовж доби окупанти нанесли 550 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій, в тому числі й баражуючими типу «Ланцет» та скинули майже 350 уламкових боєприпасів. Потерпали від дронового терору цивільне населення Нікопольського району, Марганецька та Покровська громади на Дніпропетровщині. Пошкоджена інфраструктура. Знову ворожі війська завдали авіаційних ударів по мирному населенню Запорізької та Херсонської областей. По них окупанти застосували майже 20 керованих авіабомб та понад 70 некерованих авіаційних ракет. Найбільша кількість була по Кам'янському, Гуляйполю, Щербакам, Чарівному та Долинці Запорізької області. Через російську агресію 7 людей дістали поранення у Херсонській області. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 18 одиниць ударних БпЛА «Shahed-131/136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 105 окупантів, 15 артсистем, мінометів, 34 одиниці автомобільної техніки, 6 мотоциклів, 2 квадроцикли, 3 багі, 1 човен, 6 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supercam» та «Орлан-10», 2 станції РЕБ, 2 автотрансформатори, 3 генератори, 2 антени зв'язку, 4 антени управління БпЛА. Зруйновано/знищено: 25 укриттів/бліндажів, 1 спостережний пункт, 1 блокпост, місце зберігання ПММ, польовий склад боєприпасів.

28.02.2025 1101 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Склад і характер дій військ противника залишається незмінним, ознак формування ним наступальних угруповань не виявлено. На Гуляйпільському напрямку загарбники тричі атакували в напрямку Привільного та Рівнополя. На Оріхівському напрямку загарбник

намагається просуватись вперед в районах П'ятихаток та Кам'янського, українці відбили атаку ворога, ще три боєзіткнення тривають. На Придніпровському напрямку окупаційні війська активних наступальних дій не проводили. За добу противник 267 разів обстрілював з артилерії прифронтові території. Ціллю російських військ залишається критична інфраструктура та житлові квартали, де проживають цивільні. Впродовж доби окупанти нанесли 521 удар дронами-камікадзе різних модифікацій, в тому числі й баражуючими типу "Ланцет", та скинули майже 350 уламкових боєприпасів. Потерпали від дронowego терору цивільне населення Нікопольського району, Синельниківська та Покровська громади на Дніпропетровщині. Ворожі війська завдали авіаційних ударів по мирному населенню Запорізької та Херсонської областей. Окупанти застосували 22 керовані авіабомби та понад 90 некерованих авіаційних ракет. Найбільша кількість була по Біленькому, Кам'янському, Гуляйполю, Щербаках, Новоданилівці, Малій Токмачці, Чарівному та Новодарівці Запорізької області. Пошкоджено квартири та приватні будинки. Мирні жителі не постраждали. Через російську атаку на Херсонщині 4 людини дістали поранення, також пошкоджено інфраструктуру, 15 приватних будинків, господарчі споруди, гараж та приватний автомобіль. За добу в операційній зоні ОУВ «Таврія» підрозділами протиповітряної оборони було знищено 22 одиниці ударних БпЛА «Shahed-131/136». Сили оборони Півдня України продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях та тилах. За добу ворожі втрати склали: 89 окупантів, 7 артсистем, 27 одиниць автомобільної, бронетехніки, 1 реактивна система залпового вогню БМ-21 "Град", 2 гаубиці "Мста-Б", 4 човни, 10 розвідувальних БпЛА типу «Zala», «Supersam» та «Орлан-10», 1 станція РЕБ, 2 трансформатори, 1 антена зв'язку, 3 антени управління БпЛА, місце зберігання пально-мастильних матеріалів, 2 спостережних пункти, 1 відеоспостережний пункт, 4 супутникових термінали. Зруйновано/знищено: 30 укриттів/бліндажів, 2 укриття військової техніки.

<https://www.facebook.com/OperationalCommandSouth?locale>

Загальні бойові втрати противника з 22.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України																
Дата д/м/р	Ліквідовано															
	Особового складу	Авто-бронетехніки	Артилерійських систем	РСЗВ	ВСЗВ	Мінометів	ПТКР	ПТРК	СПГ	ЗРК	ЗУ	ПЗРК	Човнів	Мотоциклів	Квадроциклів	Багі
22.02.25	73	22	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	3	4	-
23.02.25	72	16	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	3	-
24.02.25	115	23	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	2	-
25.02.25	110	38	6	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	1	-
26.02.25	79	32	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	2	2	-
27.02.25	105	34	15	-	-	15	-	-	-	-	-	-	1	6	2	3
28.02.25	89	28	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
Всього за тиждень	643	193	46	1	-	20	-	-	-	1	-	-	17	18	14	3

Загальні бойові втрати противника з 22.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано															
	Ударних БпЛА	Розвідувальних БпЛА	Місце запуску (зльоту) БпЛА	Місце управління БпЛА	Антен управління БпЛА	Пунктів управління БпЛА	Станцій РЕБ	Окопних РЕБ	Систем РЕБ	Комплексів РЕБ	Засобів РЕБ	Комплексів ППО	Систем ППО	РЛС	АРЛК	Станцій оптико-електронної розвідки
22.02.25	-	2	-	-	4	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
23.02.25	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
24.02.25	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
25.02.25	-	7	-	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26.02.25	-	7	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27.02.25	-	6	-	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.02.25	-	10	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	-	42	-	-	23	-	10	-	-	-	7	-	-	1	-	-

Загальні бойові втрати противника з 22.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано																		
	Станцій супутникового зв'язку	Терміналів супутникового зв'язку	Ангени «Starlink»	Антен зв'язку	Командно - спостережних пунктів	Спостережних пунктів	Пунктів управління	Пунктів відеоспостереження	Комплексів спостереження	Комплексів відеоспостереження	Камер відеоспостереження	Інженерно-фортифікаційних споруд	Місце укриття особового складу	Місце укриття військової техніки	Місце укриття для авіотехніки	Вогневих позицій	Бліндажів	Блокпостів	
22.02.25	-	3	-	7	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	-	
23.02.25	-	1	-	6	-	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	41	-	
24.02.25	-	1	-	8	1	7	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	27	-	
25.02.25	-	1	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-	
26.02.25	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	13	-	
27.02.25	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	1	
28.02.25	-	4	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	30	-	
Всього за тиждень	-	10	3	35	1	26	-	1	-	-	4	-	-	2	-	2	208	1	

Загальні бойові втрати противника з 22.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано													
	Генераторів	Трансформаторів	Електропідстанцій	Підстанцій	Наземних дронів	Польових складів ПММ	Місце зберігання ПММ	Складів МТЗ	Польових складів МТЗ	Місце зберігання МТЗ	Польових складів зберігання боєприпасів	Місце зберігання боєприпасів	Пунктів постачання боєприпасів	Місце зберігання зброї
22.02.25	2	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	1	-	-
23.02.25	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
24.02.25	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3	-	-
25.02.25	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
26.02.25	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-
27.02.25	3	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
28.02.25	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	10	7	-	-	-	9	3	-	-	1	1	8	-	-

Загальні бойові втрати противника з 01.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано															
	Особового складу	Авто-бронетехніки	Артилерійських систем	РСЗВ	ВСЗВ	Мінометів	ПТКР	ПТРК	СПГ	ЗРК	ЗУ	ПЗРК	Човнів	Мотоциклів	Квадроциклів	Багі
01.02-21.02.25	457	135	56	2	1	33	-	-	-	2	-	1	10	19	9	-
08.02-21.02.25	384	171	48	1	-	47	-	1	-	2	-	-	12	31	12	-
15.02-21.02.25	757	167	31	-	-	19	-	-	-	-	1	-	28	24	41	1
22.02-28.02.25	643	193	46	1	-	20	-	-	-	1	-	-	17	18	14	3
Всього за місяць	2241	666	181	4	1	119	-	1	-	5	1	1	67	92	76	4

Загальні бойові втрати противника з 01.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано															
	Ударних БпЛА	Розвідувальних БпЛА	Місце запуску (зльоту) БпЛА	Місце управління БпЛА	Антен управління БпЛА	Пунктів управління БпЛА	Станцій РЕБ	Окопних РЕБ	Систем РЕБ	Комплексів РЕБ	Засобів РЕБ	Комплексів ППО	Систем ППО	РЛС	АРЛК	Станцій оптико-електронної розвідки
01.02-21.02.25	9	29	1	3	30	-	1	-	-	-	2	1	-	-	1	-
08.02-21.02.25	122	62	-	-	63	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-
15.02-21.02.25	-	56	-	-	23	-	1	-	-	-	5	3	-	-	-	-
22.02-28.02.25	-	42	-	-	23	-	10	-	-	-	7	-	-	1	-	-
Всього за місяць	131	189	1	3	139	-	12	-	-	-	23	4	-	1	1	-

Загальні бойові втрати противника з 15.02.2025 - 21.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано																		
	Станцій супутникового зв'язку	Терміналів супутникового зв'язку	Анени «Starlink»	Антен зв'язку	Командно-спостережних пунктів	Спостережних пунктів	Пунктів управління	Пунктів відеоспостереження	Комплексів спостереження	Комплексів відеоспостереження	Камер відеоспостереження	Інженерно-фортифікаційних споруд	Місце укриття особового складу	Місце укриття військової техніки	Місце укриття для автотехніки	Вогневих позицій	Бліндажів	Блокпостів	
01.02-21.02.25	18		37	1	23	-	-	-	1	1	2	55	18	-	-	3	180	2	
08.02-21.02.25	7	4	38	-	28	-	-	-	-	6	-	8	7	-	-	3	288	2	
15.02-21.02.25	-	5	-	23	-	17	-	-	-	-	6	-	-	-	2	2	180	1	
22.02-28.02.25	-	10	3	35	1	26	-	1	-	-	4	-	-	2	-	2	208	1	
Всього за місяць	25	19	78	59	52	43	-	1	1	7	12	63	25	2	2	10	856	6	

Загальні бойові втрати противника з 01.02.2025 - 28.02.2025 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано													
	Генераторів	Трансформаторів	Електропідстанцій	Підстанцій	Наземних дронів	Польових складів ПММ	Місце зберігання ПММ	Складів МТЗ	Польових складів МТЗ	Місце зберігання МТЗ	Польових складів зберігання боєприпасів	Місце зберігання боєприпасів	Пунктів постачання боєприпасів	Місце зберігання зброї
01.02-21.02.25	15	-	-	-	-	2	-	1	-	-	2	11	1	-
08.02-21.02.25	15	2	-	1	-	-	2	1	4	1	-	9	2	-
15.02-21.02.25	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	2	-	-
22.02-28.02.25	10	7	-	-	-	9	3	-	-	1	1	8	-	-
Всього за місяць	43	9	-	1	-	13	5	2	4	2	4	30	3	-

8.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ «ПІВДЕНЬ» ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.02.2025 У ніч на 22 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 5 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів. Також, 22 лютого 2025 року, знищено 2 ударні дрони - «Молнія» та «Ланцет».

23.02.2025 У ніч на 23 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 18 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів, з яких 12 на Одещині. По Херсонщині російські окупанти завдали авіаудару із застосуванням КАБів. Також, 23 лютого 2025 року, знищено три розвідувальні БпЛА, з яких два «Орлан-10» та один «ZALA», а також один ударний дрон «Ланцет».

24.02.2025 У ніч на 24 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 25 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів, з яких 17 на Одещині. Також увечері над акваторією Чорного моря знищено ворожу повітряну ціль, тип якої уточнюється. Також, 24 лютого 2025 року, знищено два розвідувальні БпЛА - «Supersam» та «ZALA», а також ударний дрон «Ланцет».

25.02.2025 У ніч на 25 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 9 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів. Також, 25 лютого 2025 року, знищено шість розвідувальних БпЛА, з яких чотири «Supersam» та по одному «ZALA» й «Орлан-10», а також три ударні дрони «Ланцет».

26.02.2025 У ніч на 26 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 12 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів. Також упродовж доби знищено 1 розвідувальний БпЛА «ZALA» та два ударні дрони «Ланцет».

27.02.2025 У ніч на 27 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 9 ворожих ударних безпілотників типу «Shahed» та безпілотників інших типів. На Херсонському напрямку ворог завдав авіаудару із застосуванням КАБів. Також, 27 лютого 2025 року, знищено ворожий розвідувальний безпілотник «ZALA».

28.02.2025 У ніч на 28 лютого 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито 7 ворожих ударних БпЛА типу «Shahed» та безпілотників інших типів. На Херсонському напрямку ворог завдав авіаудару із застосуванням КАБів. Також, 28 лютого 2025 року, знищено шість розвідувальних БпЛА, з яких три «Орлан-10», два «ZALA» та один «Supercam».

<https://www.facebook.com/PvKPIvden?locale=uk>

Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" у період з 22.02.2025 - 28.02.2025														
Дата д/м/р	Знищено/ локаційно втрачені													
	Розвідувальних БпЛА "Орлан-10"	Розвідувальних БпЛА "Supercam"	Розвідувальних БпЛА "Фенікс"	Розвідувальних БпЛА типу "Мерлін-ВР"	Розвідувальних БпЛА типу "ZALA "	Ударних БпЛА типу "Ланцет"	Ударних БпЛА типу "Shahed-136/131"	Ударних БпЛА типу "Молнія "	Ударних БпЛА типу "Куб "	Балістичних ракет "Іскандер - М"	Крилатих ракети типу "Калібр"	Крилатих ракет Х-101/Х-555/Х-55	Крилатих ракет Х-59/69	Протирадіолокаційних ракет Х-3П
22.02.25	-	-	-	-	-	1	5	1	-	-	-	-	-	-
23.02.25	2	-	-	-	1	1	18	-	-	-	-	-	-	-
24.02.25	-	1	-	-	1	1	25	-	-	-	-	-	-	-
25.02.25	1	4	-	-	1	3	9	-	-	-	-	-	-	-
26.02.25	-	-	-	-	1	2	12	-	-	-	-	-	-	-
27.02.25	-	-	-	-	1	-	9	-	-	-	-	-	-	-
28.02.25	3	1	-	-	2	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	6	6	-	-	7	8	85	1	-	-	-	-	-	-

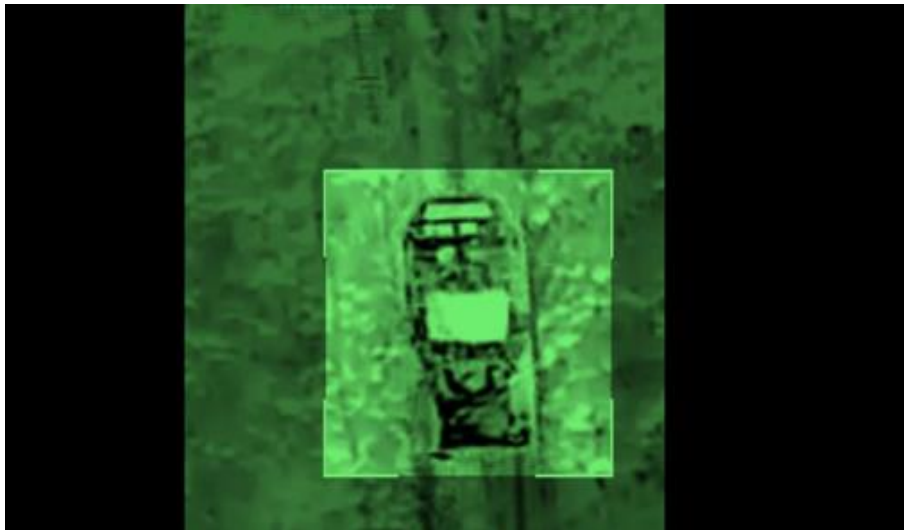
Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" у період з 01.02.2025 - 28.02.2025														
Дата д/м/р	Знищено/ локаційно втрачені													
	Розвідувальних БпЛА "Орлан-10"	Розвідувальних БпЛА "Supercam"	Розвідувальних БпЛА "Фенікс"	Розвідувальних БпЛА типу "Мерлін-ВР"	Розвідувальних БпЛА типу "ZALA "	Ударних БпЛА типу "Ланцет"	Ударних БпЛА типу "Shahed-136/131"	Ударних БпЛА типу "Молнія "	Ударних БпЛА типу "Куб "	Балістичних ракет "Іскандер - М"	Крилатих ракети типу "Калібр"	Крилатих ракет Х-101/Х-555/Х-55	Крилатих ракет Х-59/69	Протирадіолокаційних ракет Х-3П
01.02-21.02.25	2	5	-	1	4	4	11	5	-	-	-	-	-	-
08.02-21.02.25	3	8	-	2	8	10	104	-	-	-	-	-	-	3

15.02-21.02.25	2	10	-	1	6	3	107	1	-	-	-	-	-	3
22.02-28.02.25	6	6	-	-	7	8	85	1	-	-	-	-	-	-
Всього за місяць	13	29	-	4	23	25	307	7	-	-	-	-	-	6

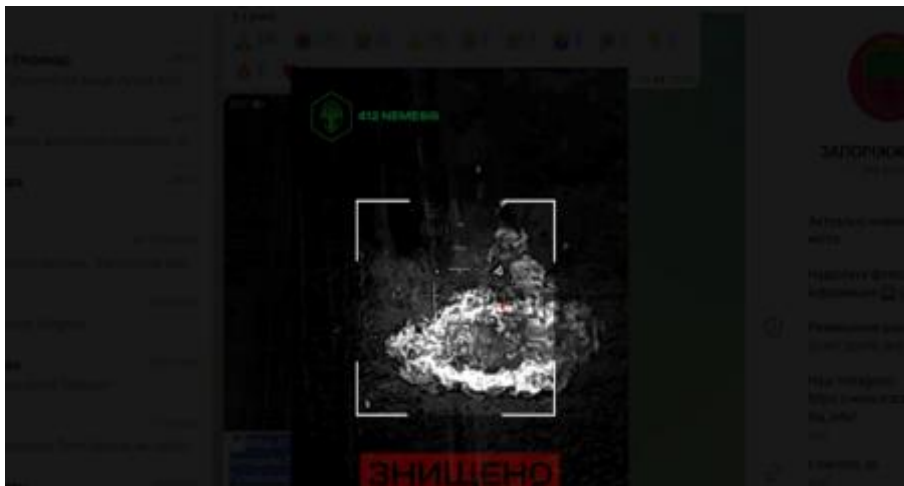
9.ІНФОРМАЦІЙНИ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ.

Оріховський напрямок

22.02.2025 Бійці 412 полку Nemesis зупинили та знищили броньовану машину під Гуляйполем. Така БММ може перевозити до одного відділення піхоти та використовується для доставки особового складу в місця проведення наступальних дій. Вороже поповнення було успішно зірване, а сама техніка доповнила нашу колекцію ворожого металобрухту.

Скріншот з відео: t.me/info_zp

Скріншот з відео: t.me/info_zp

https://t.me/info_zp

23.02.2025 Сили спеціальних операцій провели успішний рейд по передових позиціях 429-го мотострілецького полку, що знаходиться на Запорізькому напрямку в районі Василівки. Інформація зі знищеними росіянами в командно-спостережному пункті опублікував український військовий у своєму телеграм-каналі "Думки фронтовика". Українські ССО знищують ворога в його тилу. За даними аналітичного ресурсу DeepState, 429-1 мотострілецький полк займає позиції поблизу н.п. Лугове, що трохи південніше Кам'янського та північно-східніше Василівки. Як відомо, нещодавно ЗС України мали просування в районі Кам'янського. За даними європейських осінтерів на напрямку діє підрозділ ГУР МО України "Кракен".

<https://akzent.zp.ua/na-zaporizkomu-napryamku-sso-provely-rejd-ta-zachystyly-ksp-rosiyan-video>

23.02.2025 В Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України показали, як знищують військових країни-агресорки рф на фронті. "Бійці групи БПЛА підрозділу "Химера" у складі "Спецпідрозділу Тимура" ГУР МО України продовжують знищувати російських окупантів на одному з південних напрямків фронту. На відео - вогневе ураження ворожих укріплень та позицій, а також завзятий спринт нажаханих московитів, яких смерть рано чи пізно все одно наздожене", - йдеться у дописі.

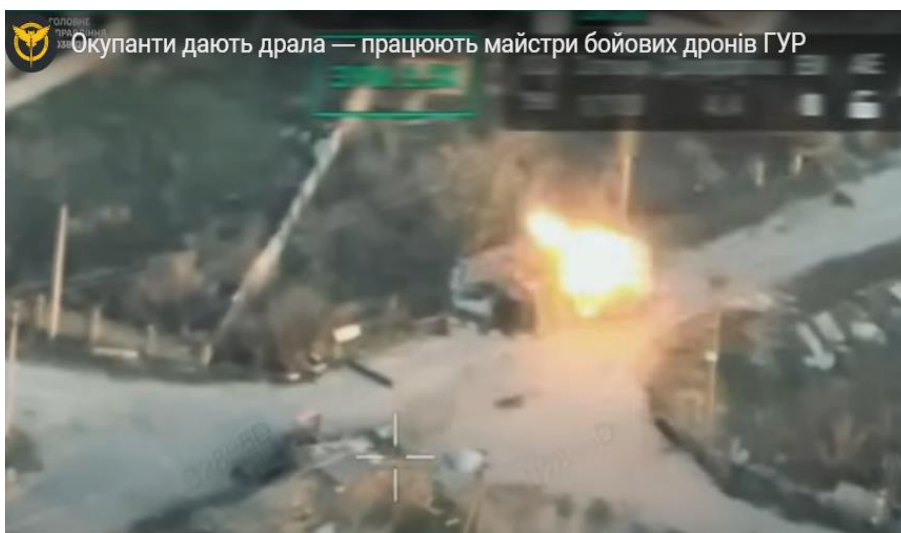

Скріншот з відео: ukranews.com/ua

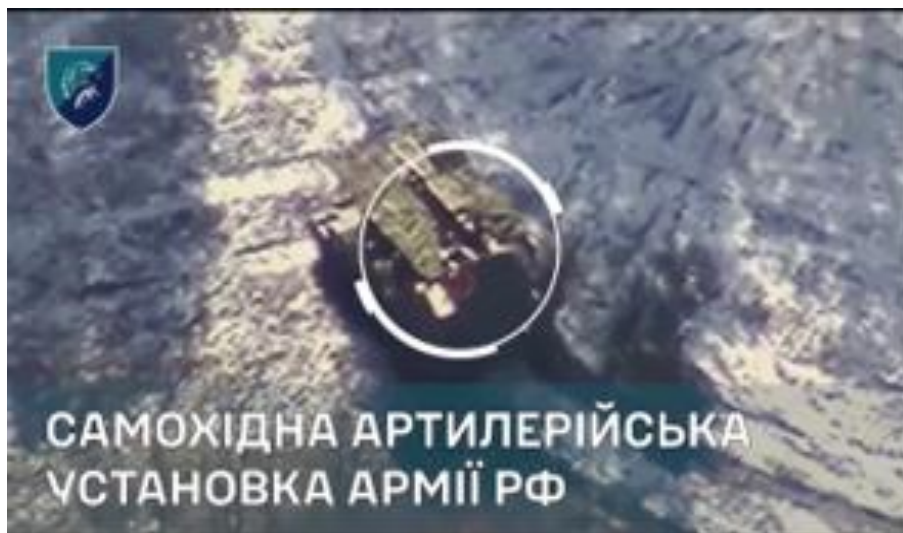
Скріншот з відео: ukranews.com/ua

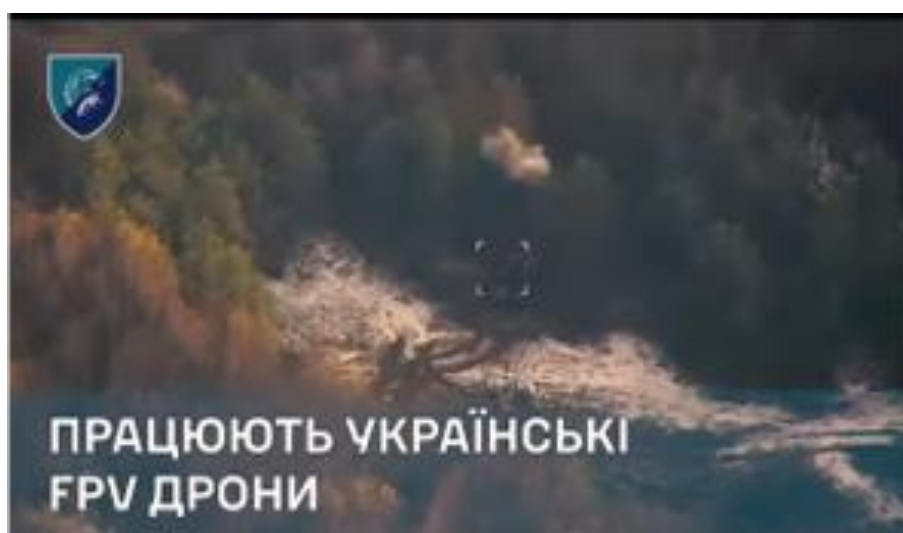
Скріншот з відео: ukranews.com/uaСкріншот з відео: ukranews.com/ua

<https://ukranews.com/ua/news/1066199-v-gur-pokazaly-yak-atakuyut-rosiyan-na-odnomu-z-pivdennyh-napryamkiv-frontu>

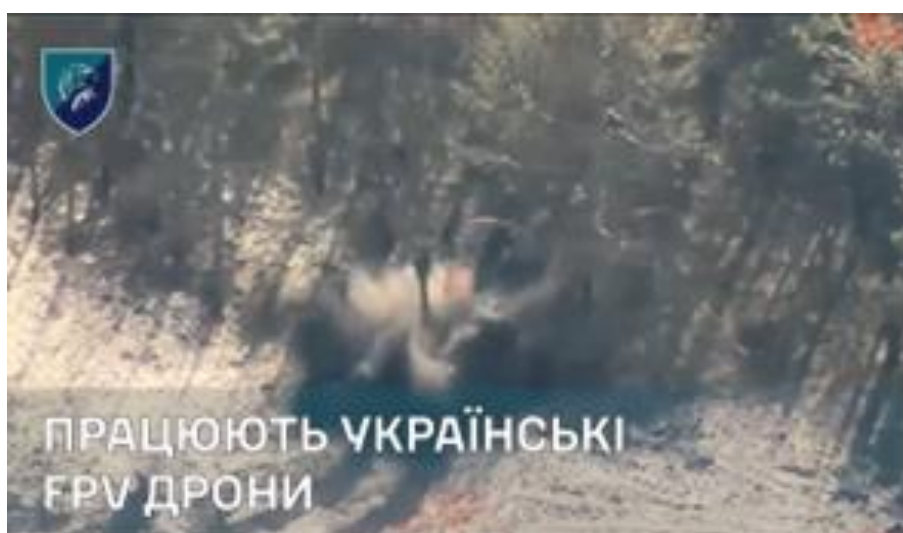
23.02.2025 Сили оборони України знищили російський важкий 240 мм самохідний міномет 2С4 «Тюльпан» на південному напрямку за допомогою дронів. Відповідне відео опублікував 426 окремий батальйон безпілотних систем який входить до складу Корпусу морської піхоти. «Коли кожен борець знає свою задачу, а кожен підрозділ працює, як єдиний механізм, ворог не має шансів. Ефективна кооперація між підрозділами Сил оборони України на південному напрямку допомогла знищити російський 240-мм міномет 2С4 «Тюльпан»», – заявили у підрозділі. Судячи з опублікованого відео самохідний міномет був виявлений за допомогою розвідувального дрона літакового типу, та супроводжений до зупинки на вогневій позиції. Після цього українські військові спробували знищити установку за допомогою FPV дронів, однак через велику відстань зв'язок обривався ще до цілі, через що лише один дрон з чотирьох зміг влучити в установку. Після цього, для знищення цілі були залучені дрони бомбардувальники, які вдалим влучанням викликали детонацію боекомплекту самохідного міномета.

Скріншот з відео: facebook.com/navy.mil.gov.ua

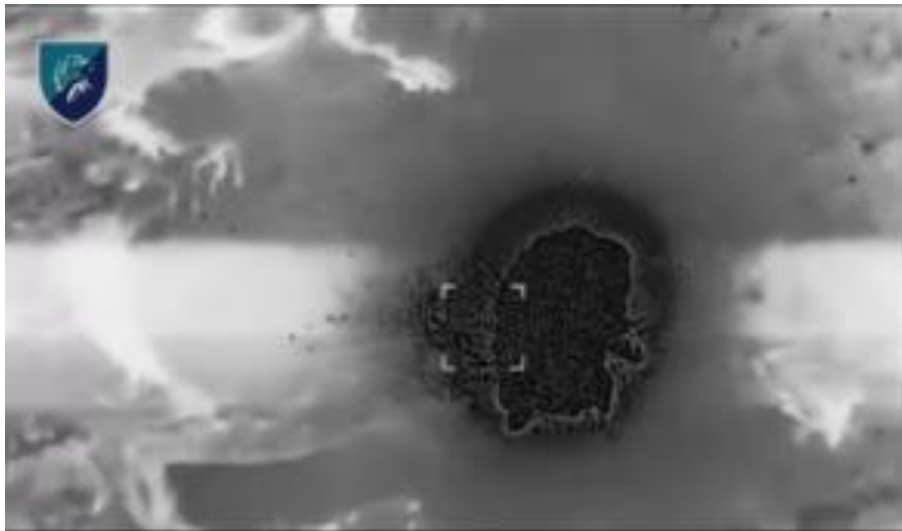
Скріншот з відео: facebook.com/navy.mil.gov.ua

Скріншот з відео: facebook.com/navy.mil.gov.ua

Скріншот з відео: facebook.com/navy.mil.gov.ua

Скріншот з відео: facebook.com/navy.mil.gov.ua

<https://mil.in.ua/uk/news/sou-znyshhyly-rosijskyj-2s4-tyulpan>

24.02.2025 Оріхівський напрямок залишається відносно спокійним, проте українські військові фіксують накопичення живої сили та спроби перекидання важкої техніки противником. Про це повідомив начальник відділення комунікацій 118 окремої механізованої бригади Дмитро Пелих в етері «Суспільне Новини». За словами військового, Оріхівський напрямок не є пріоритетним для окупантів, тому великого скупчення техніки тут не очікується. Більше того, Силам оборони вдається ефективно знищувати техніку ворога дронами, навіть у глибокому тилу, на відстані до 40 кілометрів. “Завдяки активним діям наших дронів, окупанти побоюються зосереджувати техніку у великій кількості. Враховуючи інтенсивність бойових дій на всій лінії фронту, у них стає все менше техніки, і вони змушені використовувати дедалі більш застарілі засоби пересування”, – зазначив Дмитро Пелих.

<https://akzent.zp.ua/chy-ye-orihivskyj-napryamok-pryoritetnym-dlya-okupantiv-vidpovid-vijskovogo>

24.02.2025 окупант розповів про купівлю віслючка за власні кошти для потреб підрозділу: "40 тисяч рублей и осел в студию. Другого выхода нет". У мережі

опублікований відеозапис, на якому окупант із 38-ї мотострілецької бригади армії РФ розповів, що для вирішення логістичних проблем усі поплічники були змушені зібрати гроші для купівлі віслюка. Як повідомляє Цензор.НЕТ, за словами окупанта, іншого способу вирішити проблему переміщення вантажів на запорізькому напрямку немає.

Скріншот з відео: censor.net

<https://censor.net/ua/videonews/3537625/novitni-zrazky-viyiskovoyi-tehniky-v-armiyi-rf>

24.02.2025 Останнім часом спостерігається висока кількість паливних резервуарів, які рухаються в бік Бердянська Запорізької області у супроводі військових. Про це повідомив керівник Центру вивчення окупації Петро Андрющенко. «Шукаємо, де росіяни будують нову нафтобазу, бо іншої мети цього постачання немає. Працюємо», — йдеться у повідомленні Петра Андрющенко. Окрім цього, всі переміщення військової техніки та живої сили сконцентровано в бік Донецька. «З Бердянського, Розівського напрямів та з боку Новоазовська весь тиждень все глобально рухається в бік Донецька. При тому, всі переміщення вказують на відверту нестачу живої сили в порівнянні з попередніми періодами. І це хороша новина», — додав Андрющенко. З іншого боку, спостерігається висока активність бойової авіації ворога. Проте наприкінці тижня військові літаки значно знизили висоту польотів, ймовірно, маскуючись від українських радарів.

<https://1news.zp.ua/okkupanty-perebrasyvayut-toplivnye-rezervuary-v-storonu-okkupirovannogo-berdyanska-mogut-stroit-novuyu-neftebazu-video>

24.02.2025 Небо над Запоріжжям стало більш захищеним. Принаймні ворог вже не може на постійній основі тримати над обласним центром свої спостережні дрони - «Zala», «Суперкам», «Орлан». Про це в ефірі телемарафону новин повідомив начальник ОВА Іван Федоров. Він пояснив, що це стало завдяки тому, що сьогодні достатня кількість підрозділів ЗСУ України укомплектовані усім необхідним і мають можливість ефективно боротися зі спостережними ворожими дронами. «Це стратегічна мета, якої нам вже майже вдалося досягти, що не дозволяє ворогу підтверджувати свої удари по території області, а також проводити розвитку та дорозвідку», - уточнив. Федоров додав, що зараз лише одиниці ворожих «Шахедів» можуть долетіти до своїх цілей. Попри це ворог не полишає спроб та кожен вечір намагається атакувати місто дронами. Завдяки засобам радіоелектронної боротьби, мобільним вогневим групам та оновленому озброєнню більшість атак ворога ліквідується ще в повітрі.

<https://www.061.ua/news/3907716/fedorov-poasniv-comu-vorog-ne-moze-postijno-trimati-nad-zaporizzam-sposterezni-droni>

25.02.2025 Українські військові знищили пускову установку система протиповітряної та протиракетної оборони С-300В російських окупантів на Запоріжжі. Відповідне відео опублікували телеграм-канали Пруфы Днепра і Zigun Mangusta. Заявляється, що самохідна пускова була уражена цієї ночі в тилу противника. Для цього ЗС України використали безпілотною, тип якого не розкривається, вірогідно це був дрона-бомбер, який скину один або кілька боеприпасів на пускову.

Скріншот з відео: телеграм-канали Пруфы Днепра і Zigun Mangusta

Скріншот з відео: телеграм-канали Пруфы Днепра і Zigun Mangusta

Після ураження С-300В дрон посадили неподалік, щоб поспостерігати за тим як горить цей елемент російської ППО на тимчасово окупованій території. Камера українського безпілотною зафіксувала потужне горіння та обслугу установки, яка ходила поруч з нею. Вірогідно, після цього ураження, пускова не підлягає відновленню.

<https://mil.in.ua/uk/news/zsu-znyshhyly-puskovu-s-300v-okupantiv-na-zaporizhzh>

27.02.2025 26 лютого 2025 року Повітряні Сили Збройних Сил України успішно завдали удару по пункту управління БПЛА 503-го мотострілецького полку 19-ї мотострілецької дивізії 58-ї армії російських загарбників у населеному пункті Нестерянка Запорізької області. Про це інформує Генеральний штаб ЗСУ. Даний військовий об'єкт використовувався противником для керування, зберігання та обслуговування БПЛА зс рф. «Сміливі пілоти Повітряних Сил Збройних Сил України продовжуватимуть нищити війська окупантів, доки російська федерація не припинить збройну агресію проти народу України», — йдеться в повідомленні.

<https://armyinform.com.ua/2025/02/27/syly-oborony-urazyly-punkt-upravlinnya-rosijskyh-bpla>

27.02.2025 Протягом останніх днів мешканці тимчасово окупованого Бердянська регулярно чують віддалені звуки вибухів, які долинають з боку військового полігону, розташованого неподалік міста. Подобиці повідомляє "Бердянськ Сьогодні". Сьогодні інтенсивність та гучність вибухів значно посилилася, що викликає занепокоєння серед місцевого населення. За інформацією, отриманою від жителів Бердянська, є підстави вважати, що російські окупаційні сили проводять чергове військово-злагодження з метою поновлення особового складу. Така активність може свідчити про підготовку ворога до посилення бойових дій на південному напрямку. Ситуацію додатково ускладнює постійна присутність ворожої авіації. Бердянці повідомляють, що над містом безперервно кружляють російські військові літаки, що створює психологічний тиск на цивільне населення та може вказувати на підготовку окупантів до можливих провокацій.

<https://ria-m.tv/ua/news/372885/pid-berdyanskom-aktivizuvavsya-viyskoviy-poligon-okupantiv-mistsevi-fiksuyut-regulyarni-vibuhi.html>

27.02.2025 Повітряні сили завдали успішного удару по російських окупантах біля н.п. Копані Запорізької області. Про це повідомила пресслужба Генштабу ЗСУ, інформує Цензор.НЕТ. Так, 25 лютого було завдано успішного високоточного удару по житловій будівлі, яка використовувалася 1429 мотострілецьким полком окупантів як командно-спостережний пункт і місце для запуску БПЛА. "Унаслідок вогневого ураження спроможності російських військ тероризувати українське мирне населення суттєво зменшені", - йдеться в повідомленні.

<https://censor.net/ua/news/3538300/zsu-vdaryly-po-ksp-rashystiv-na-zaporijji>

28.02.2025 На Запорізькому напрямку російська армія не припиняє штурмувати позиції українських захисників, намагаючись просунути вперед. Однак всі їх спроби завершуються невдачею. Про це повідомили у телеграм-каналі другого гірсько-штурмового батальйону. російські загарбники не полишають спроб просунути вперед на Запорізькому напрямку. Під час чергової атаки українські захисники знищили ворожі квадроцикли та живу силу противника. «Штурм на Запорізькому напрямку триває, але результат незмінний – укриття більше не рятують, техніка не доїжджає, особовий склад скорочується», – йдеться в повідомленні. На відео бойова робота взводу безпілотних авіакомплексів другого гірсько-штурмового батальйону по знищенню особового складу противника та техніки, яку противник використовує.

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

<https://1news.zp.ua/likvidirovana-zhivaya-sila-i-tehnika-na-zaporozhskom-napravlenii-zashhitniki-otbili-ocherednoj-shturm-protivnika-video>

Придніпровський напрямок.

22.02.2025 Бійці 34 окремої бригади берегової оборони Морської Піхоти на Херсонщині за допомогою безпілотною знищили російський дрон-розвідник «Орлан». Відео бойової роботи вони оприлюднили на своєму каналі. «Українське небо — під нашим контролем! Орлан знищено за допомогою українського дрону. Немає місця для ворожих очей в небі над Херсонщиною!» — прокоментували українські захисники.

Скріншот з відео: facebook.com/34obrmp

<https://armyinform.com.ua/2025/02/22/bytva-krylatyh-bpla-morpihy-znyshhyly-rosijskyj-dron-rozvidnyk-orlan>

10.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ СТОСОВНО ЗНИЩЕННЯ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТІВ, ОСОБОВОГО СКЛАДУ АРМІЇ РФ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ АР КРИМ ТА МАРІУПОЛЬ

26.02.2025 Підрозділи Сил безпілотною систем Збройних Сил України, Головного управління розвідки, у взаємодії з іншими складовими Сил оборони, у ніч на 26 лютого 2025 року завдали ударів по низці стратегічних об'єктів російських загарбників на

тимчасово окупованій території українського Криму. Здійснено вогневе ураження військових аеродромів «Саки» і «Кача». Результати ураження уточнюються.

<https://www.facebook.com/share/p/1D67G9rdd6>

27.02.2025 26 лютого, внаслідок атаки по російських військових об'єктах в окупованому Криму, безпілотник ймовірно пошкодив мобільну радіолокаційну станцію на мисі Тарханкут. Про це повідомило російське видання ASTRA. За даними ASTRA, удар припав на мобільний пункт 31-ї дивізії ППО рф неподалік села Оленівка на мисі Тарханкут. Внаслідок атаки техніка окупантів зазнала пошкоджень, проте інформації про постраждалих немає.

<https://suspihne.media/crimea/958649-26-lutogo-ukrainskij-bezpilotnik-jmovirno-uraziv-rosijsku-rls-na-misi-tarhankut-v-okupovanomu-krimu-astra>

11.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ПРО ПОДІЇ, ЯКІ ВІДБУВАЛИСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оріхівський напрямок

22.02.2025 Проєкт Радіо Свобода «Новини Приазов'я» до річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну публікує ексклюзивне інтерв'ю з командиром групи розвідки підрозділу спецпризначення «Артан» Головного управління розвідки Міноборони з позивним «Боб». Військовий розповів, що влітку і восени 2022 року бійці здійснили три висадки в Енергодарі. Перша з них відбулася у серпні. Українські бійці ретельно готувалися до цієї спецоперації. Була поставлена задача: повернути під контроль України ядерну електростанцію. Підготовчий етап тривав півтора місяці. Була така ситуація, що в нас частина людей плавала на Wing – це такі гумові п'ятимісні човни. Частина людей – на радянських, здається, алюмінієвих катерах типу «Амур». Це просто рибальський моторний катер. У нас були десантні катери, типу Willard. Вони вже були з тяжким озброєнням. На ньому був кулемет Browning, гранатомет МК-19. Поки у нас проводилися заняття з десантування, активно пропрацьовувалися передні краї противника за допомогою БПЛА. Всі півтора місяця проводилася якісна дорозвідка. Дуже активно працювали водолази, які перевіряли дно умовних місць, що підходять для десантування, на наявність підводних мінних загороджень. Для того, щоб під час десантування не було ризиків для висадки. «Боб» розповідає, що в окупованому Енергодарі на той час активно працювала агентурна мережа. Місцеві жителі надавали українським Силам оборони інформацію про місця розташування окупантів та їхньої техніки. Намагалися на підготовчому етапі максимально виявити противника, нанести ураження в його тилі райони. Потім, наступний етап – проведення дорозвідки більшими групами. Тобто були такі, можна сказати, розвідувальні підрозділи, які заходили перші, робили такі маленькі плацдарми для висадки штурмовиків. І вже третій етап – це був, власне, захід штурмових груп. Під час всього цього активно проводиться розвідка – цілодобово. Вона не припинялася просто. І нанесення вогневого ураження так само. Під час першої операції бійці висадилися біля Енергодару, але закріпитися там не змогли. Зрозуміли, що берег треба доперевірити, змінити точку, на яку

ми будемо висаджуватися, і потім вже пробувати заходити по новій. Тому, що узбережжя було заміноване. І навіть при його перевірці це не дає 100% гарантії, що там все буде безпечно. Коли окупанти зрозуміли, що українські військові висаджуються в Енергодарі, туди почали стягувати численні сили й засоби, розповідає командир групи розвідки «Артану». Зрештою, там розмістилися приблизно 7-9 тисяч російських військових, щоб унеможливити висадки українських бійців з метою деокупації ЗАЕС. Вони (окупанти) так само проводять розвідку. Ми стикнулися з противником, у якого технічні засоби розвідки кращі, ніж в нас. Вони в них розвиваються. Це потужний ворог, і засобів у них значно більше, ніж у нас. Можна перемогти його тільки таким підходом, коли це буде все дуже-дуже-дуже добре сплановано. Після цього українські бійці почали готуватися до наступних операцій. Одна з них була здійснена до села Іванівки, що поблизу Енергодара. Для російських військових це було неочікувано, пригадує «Боб». Була ціль – провести вогневий наліт, знищити противника і піти звідти. Без спроб закріпитися там. А у Іванівці на той момент знаходилося близько 40 військовослужбовців рф. Задача полягала в тому, щоб провести розвідувальний наліт, по можливості взяти там якогось полоненого, але полонених взяти не вдалося. Провели просто розвідувальний наліт. До цього ж були скеровані під висадку саме артилерійські засоби і місця накопичення, на яких ми очікували противника. Вони в принципі вже були розбиті на той момент артилерійськими засобами, їх майже не було. Близько 20 осіб рф були знищені під час саме висадки в Іванівці. Якщо брати загалом енергодарську операцію, то за весь час, я думаю, було знищено під два полки (окупантів). У нас постійно працювала артилерія, реактивні системи залпового вогню по скупченнях (техніки або військ), виявляли цілі й постійно знищували їх. Третя висадка в Енергодарі була більш демонстраційною, каже «Боб». російська армія на той час вже сконцентрувалася на узбережжі і усвідомлювала, що українські війська не залишають наміру висадитися біля Запорізької АЕС і повернути її під контроль України. Ми показали, що ми сконцентровані, ми не відмовляємося від своєї мети – деокупувати ядерну електростанцію, ми надалі будемо продовжувати це робити. Також крім цих трьох основних заходів (висадки військ в Енергодарі – ред.), які здійснював «Артан», у нас є ще ряд підрозділів, які там проводили невеликі операції. російські військові користуються тим, що на Запорізькій АЕС є підготовлені укриття, комплекс бункерних приміщень, а також інші добре укріплені об'єкти, каже військовий. Деокупувати ЗАЕС тепер можливо шляхом блокування логістики окупантів, а не прямим штурмом, додав він. Є великі ангари для того, щоб приховати техніку. Є дуже багато місць, де можна безпечно розмістити особовий склад. Вже майже три роки окупаційна влада постійно звинувачує в обстрілах електростанції саме українських військових. Все максимально просто. Пропаганда російська завжди працювала відмінно, це було ще з 2014 року продемонстровано. Ми не обстрілюємо свої об'єкти. Партнери (України) не схвалили б таких дій з обстрілювання об'єкта, до того ж ядерного. Тому звинувачування рф – це просто пропаганда. Свідомо на такі заходи може піти тільки сама рф. А пропаганда вже робить свою роботу. російська армія буде намагатися утримувати Запорізьку АЕС до останнього – доки не буде ризику опинитися в оточенні, вважає військовослужбовець. Поки в них є логістика, поки в них є безперебійне живлення резервами на тому напрямку, вони звідти не підуть, це точно.

<https://www.radiosvoboda.org/a/hur-ekslyuzyv-sproby-zvilnennya-zaporizkoyi-aes/33321697.html>

24.02.2025 росіяни продовжують активно застосовувати найрізноманітніші дрони - від кустарних до надсучасних. Тестування нових розробок ворог здійснює в Мелітополі. Про це 24 Каналу розповів представник «Легіону Свободи» Костянтин Денисов, зазначивши,

що росіяни використовують різні безпілотники - розвідувальні, ударні, FPV-дрони, на оптоволокну. Також противник модернізував іранські «Шахеда», обладнавши їх антенами, стійкими до впливу РЕБ. Денисов зазначив, що для росіян Запорізька область - своєрідний полігон для тестування новітніх розробок безпілотників. Йдеться про дрони не тільки літального типу, а й наземні, які ворог активно запускає по передових позиціях українських сил. Вони скидають гранати, міни, здійснюють дистанційне мінування. росіяни буквально тестують дрони на Запорізькому напрямку. Вони мають тут певні потужності для виробництва комплектуючих для цих дронів безпосередньо в бліндажах. У нас є можливість це відмоніторити. Також підвозять туди 3D-принтери, - сказав представник «Легіону Свободи». Противник, на його думку, вкрав тактику використання дронів в українців, бо вона приносила нам велику користь і всі активно це обговорювали. росіяни, коли побачили, що щось працює в українців, перетягнули це собі. Також ворог активно використовує FPV-дрони, атакуючи українську військову та автомобільну техніку. Однак українські воїни, за його словами, у відповідь ліквідовують російську техніку, б'ють по ворожих штурмовиках. Останні два тижні вони вночі активно запускають по кілька груп «Шахедів», які залітають на територію Запорізького району, зокрема, кружляють над обласним центром або транзитом проходять на Дніпропетровську чи Полтавську області, - наголосив він. Ці дрони, як зазначив Костянтин Денисов, збивають мобільні вогневі групи, але, на жаль, під час збивання уламки падають на приватні домоволодіння запоріжців, завдаючи збитків.

<https://ria-m.tv/ua/news/372595/rosiyani-bukvalno-testuyut-droni-na-melitopolschini-u-legioni-svobodi-rozkrili-detali.html>

27.02.2025 Оператор-механік взводу управління 44 окремої артилерійської бригади, відомий за позивним «Херсон», розповів свою історію про те, як війна змінила його життя. У квітні 2022 року йому вдалося з родиною вирватися з окупації. Залишивши рідне селище, він відвіз маму із сестрою в безпечне місце, а сам із дружиною поїхав на Тернопільщину.

Фото: armyinform.com.ua

Історію бійця оприлюднили на сторінці 44 окремої артилерійської бригади. Не встигнувши оговтатися, «Херсон» пішов до військкомату. Йому дали тиждень на адаптацію і відправили до лав 44 артилерійської бригади. 29-річний герой у цивільному житті був дорожнім майстром. Армійську дисципліну знав зі строкової служби, а також пройшов навчання в теробороні у Каховці. У тернопільській бригаді він служить оператором-механіком взводу

управління: керує польотами дронів над лінією фронту, охороняє позиції та контролює ворога з висоти. Також забезпечує комунікацію між підрозділами. «Моя робота — це динаміка, — каже „Херсон“. — Особливо цікаво на вогневих позиціях. Приїжджаєш — і бачиш, як хлопці тримаються, як відстрілюються». Географія війни «Херсона» — переважно запорізькі напрямки. «На початку війни ми йшли дронами і були кращі за них, — згадує „Херсон“. — Але час змінив поле бою. Тепер РЕБи — засоби радіоелектронної боротьби — глушать сигнали і зривають плани, як у них, так і в нас». За словами зв'язківця, українські воїни навчили окупантів тримати оборону. Після успішних контрнаступів окупанти зробили висновки. Тепер вони закопуються всюди, облаштовують засідки, готуються до всіх можливих атак. Та водночас їхня тактика не змінилася — відчувається «радянщина». «„М'ясні штурми“ продовжуються, — каже „Херсон“. — Для них головне — зачепитися за клаптик міста чи лісосмуги, вони просто йдуть, доки не вкриють усе своїми трупами». окупанти без перестанку «мавпують» українців, зазначає «Херсон». Якщо колись не розумілися на дронах, то тепер запускають наземні БПЛА, перехоплюють технології. Їхні «кулібіни» знаходять інформацію в інтернеті та майструють. «Та все одно найкращі спеціалісти — у нас, — порівнює співрозмовник. — Хлопці вдосконалюються, майструють дрони різних модифікацій, навчаються. Волонтери допомагають, постачають обладнання. Навіть за мінімальному забезпеченні наші інженери творять неймовірне». Про побратимів говорить з особливим теплом. Упродовж війни підрозділи в «Херсона» не раз змінювалися. Але завжди оточували дружні і щирі люди. З багатьма досі підтримує зв'язок. Зазвичай група «Херсона» «літала» через день. Розпорядок — незмінний: кава о четвертій ранку, далі збираються і вирушають на позиції. Із шостої вже видно небо, землю, ворога. Розкладають Старлінк і чекають команди — дозволу на зліт. Цілий день — пошук. Виходи ворожої артилерії, пересування. Чимало інформації отримували через перехоплення. Бували моменти, коли окупанти і українців ловили на перехопленнях, потім наводилися на позиції. Прильоти лягали близько. «Ми точніші, — каже «Херсон» з гордістю. — У них навіть снаряди іноді не розриваються — «браковане государство». Мотивує «Херсона» те, що він був в окупації, те, що бачив, на що вони здатні. «Батько залишився в окупації, ми майже не розмовляли, щоб не підставити його, — продовжує з гіркотою. — Спілкувалися лише тоді, коли я був у відпустці. Знав, що він був шокований, коли захопили місто Херсон, я переживав за нього. А потім... Він помер. З того дня — жодних зв'язків із тими краями». Для нього ця війна — не просто фронтова лінія. Це особиста межа між звичним життям і жахом. «Вони роблять, що хочуть — із жінками, із дітьми... Ніхто не хоче „другої Бучі“. Я був в окупації, тому пішов на фронт. Бо якщо їх не зупинити, те саме буде з моєю мамою, дружиною, дитиною». Цінності «Херсона» прості й беззаперечні: сім'я і країна. «Цілей багато, — каже він. — Але найбільша — бути із сім'єю. Це всім потрібно. Творити майбутнє — для себе, для дітей. Найголовніше — щоб усе це закінчилося. Я роблю все, що можу».

<https://armyinform.com.ua/2025/02/27/z-okupacziyi-na-front-istoriya-hersona-yakyj-stav-ochyma-artyleryi-na-zaporizkomu-napryamku>

12.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ІНСТИТУТУ ВИВЧЕННЯ ВІЙНИ СТОСОВНО ПОДІЙ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оцінка російської наступальної кампанії, 22 лютого

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

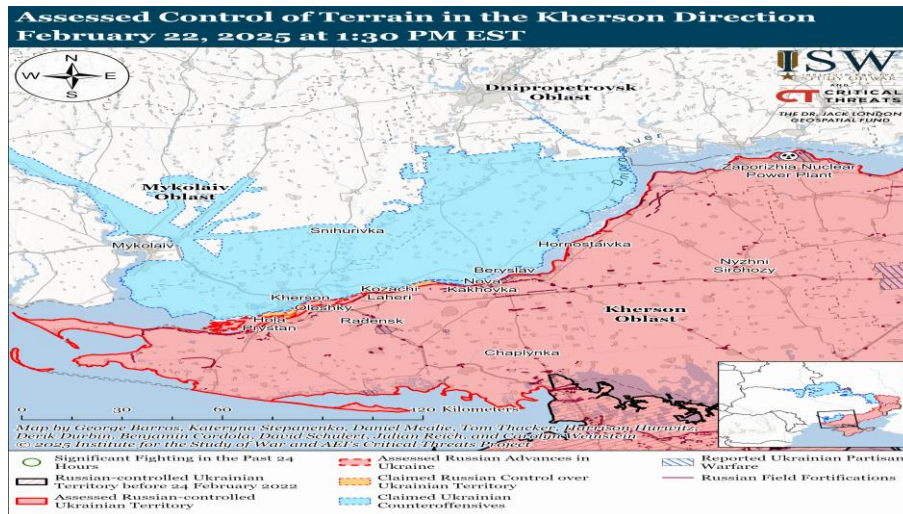
22 лютого російські війська продовжували наступальні дії на заході Запорізької

області, але не просувалися.

21 і 22 лютого російські війська вели наступальні дії на північ від Роботиного в напрямку Оріхова та на північний захід від Роботиного в районі Щербаків, Кам'янського та П'ятихаток. Бойовий порядок: На Оріхівському напрямку, як повідомляється, діють підрозділи російського добровольчого загону «БАРС-Сармат».

Ні російські, ні українські джерела не повідомляли про активність на херсонському напрямку 22 лютого.

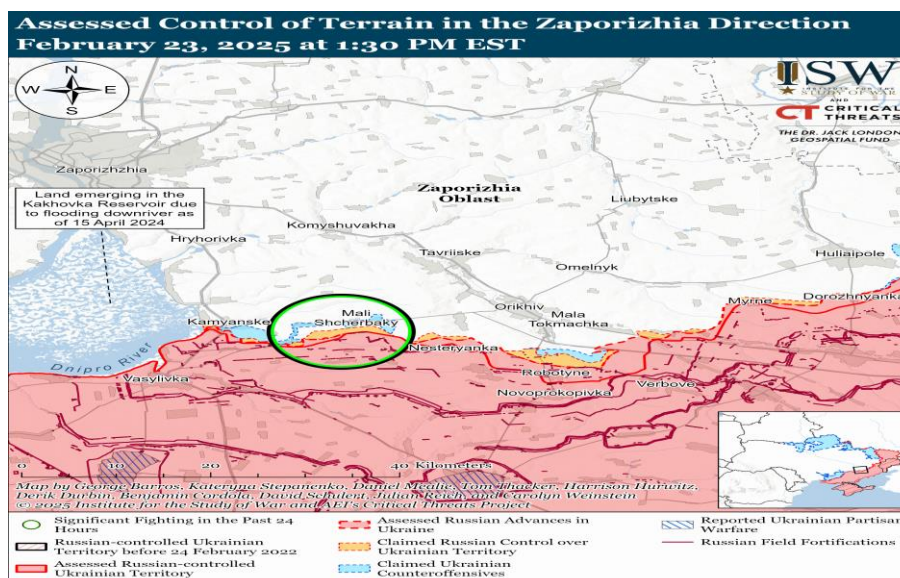

Оцінка російської наступальної кампанії, 23 лютого

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиліві райони від українських ударів)

23 лютого російські війська продовжували наступальні дії на запорізькому напрямку, але не просувалися.

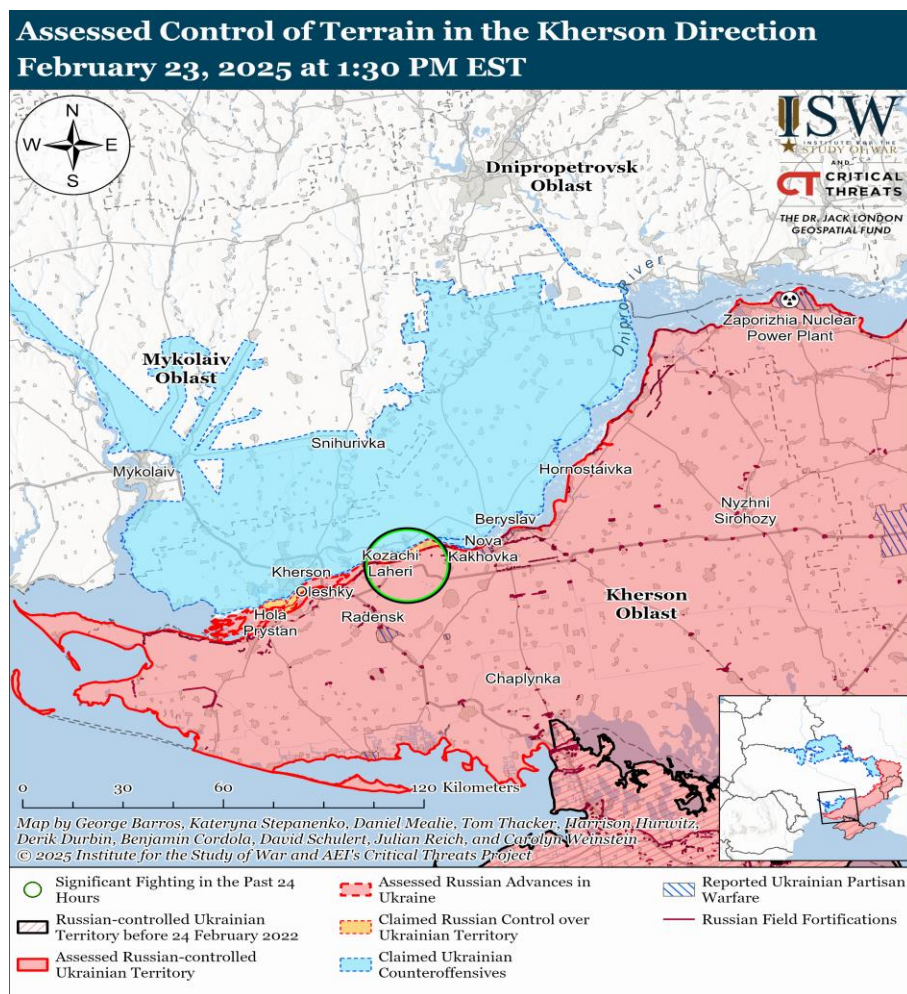
російські сили атакували на північний захід від Роботиного біля Щербаків, Степового, Кам'янського та П'ятихаток 22 і 23 лютого російський мілблогер стверджував, що українські сили контратакували поблизу Кам'янського та Оріхова (на північ від Роботиного) 23 лютого.

Непідтвержені наступи, заявлені росією: 23 лютого російський мілблогер заявив, що російські війська за підтримки безпілотників просунулися до П'ятихаток і захопили значну частину населеного пункту. Бойовий порядок: підрозділи російського 1455-го мотострілецького полку (імовірно 42-ї мотострілецької дивізії 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу) нібито діють поблизу Оріхова.

23 лютого російські війська продовжували наступ на Херсонському напрямку, але не просунулися.

22 та 23 лютого російські війська наступали на невизначених ділянках Херсонського напрямку. Бойовий порядок: Оператори безпілотників російського підрозділу БПЛА "Лотос" загону "Смуглянка" діють на східному (лівому) березі Херсонської області поблизу міста Херсона.

російські технологічні адаптації (російська мета: запровадити технологічні інновації для оптимізації систем для використання в Україні)

Начальник ГУР МО України генерал-лейтенант Кирило Буданов під час форуму "Україна. Рік 2025" 23 лютого заявив, що російські збройні сили намагалися встановити на гелікоптери системи запуску FPV безпілотників для протидії українським морським безпілотникам. Буданов заявив, що російські війська нещодавно пошкодили два гелікоптери під час спроби запуску FPV безпілотників з вертольотів, імовірно, над Чорним морем, і що російські сили більше не намагаються запускати FPV безпілотники з вертольотів.

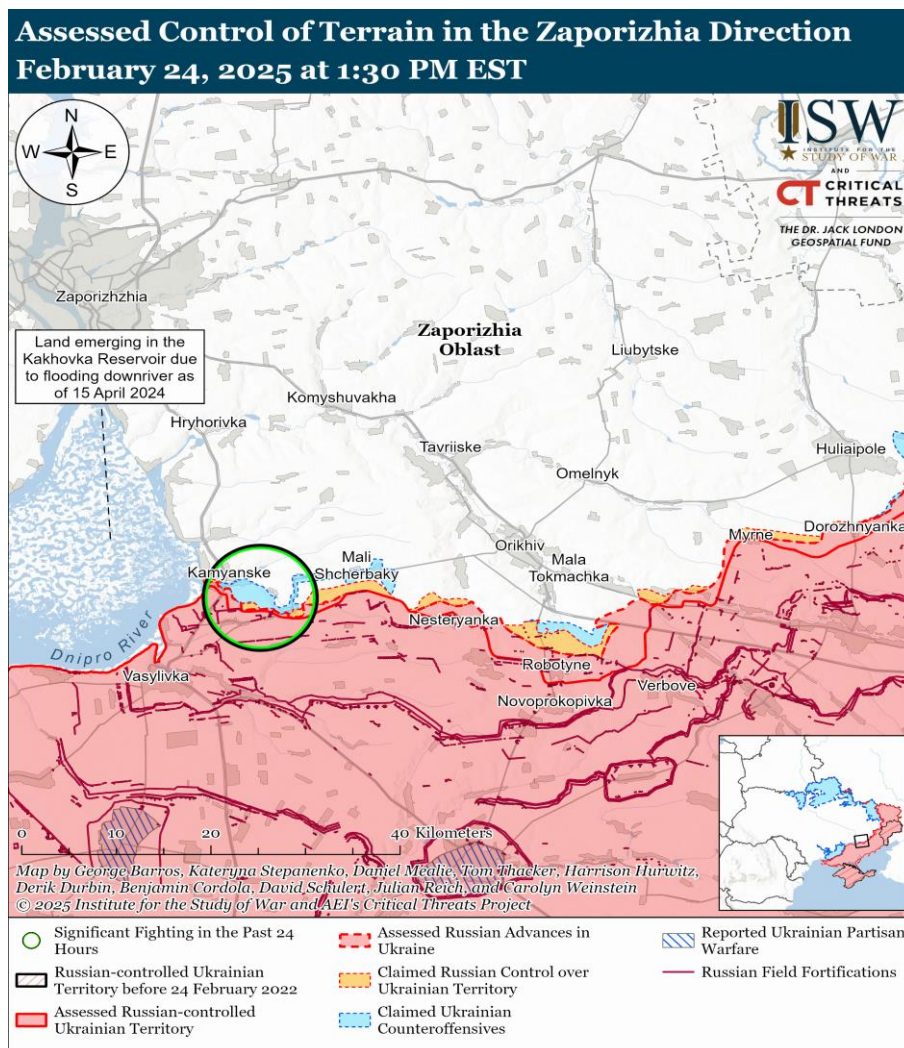

Оцінка російської наступальної кампанії, 24 лютого

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

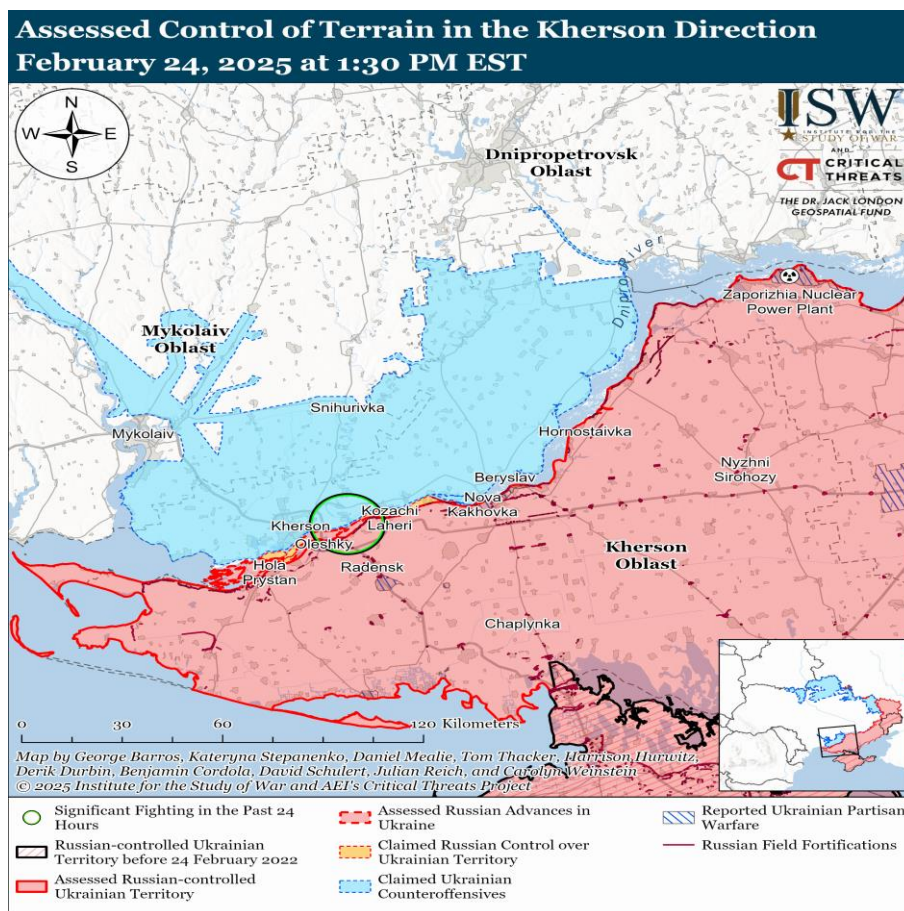
24 лютого російські війська продовжували наступальні дії на заході Запорізької області, але не просувалися.

російські війська наступали на північний захід від Роботиного біля Степового, Щербаків, Кам'янського та П'ятихаток 23 і 24 лютого. Український військовий оглядач Костянтин Машовець заявив, що російські сили періодично атакують з боку Роботиного та вздовж траси Т-0803 Новофедорівка-Новоданилівка. Речник української бригади, яка діяла на оріхівському напрямку 24 лютого повідомив, що російські війська накопичують живу силу та намагаються підтягнути важку техніку, але активних наступальних дій росіяни українські війська не спостерігають. Речник зазначив, що російські війська не будуть зосереджувати велику кількість техніки в цьому районі, оскільки російське військово командування не вважає Оріхівський напрямок пріоритетним. Бойовий порядок: український військовий оглядач Костянтин Машовець заявив, що підрозділи 7-ї повітряно-десантної дивізії діють поблизу рубежу Новофедорівка – Новоданилівка (на схід і північ від Роботиного).

24 лютого російські війська продовжували наступ на Херсонському напрямку, але не просунулися.

24 лютого російські війська наступали в напрямку Садове (на схід від міста Херсона на західному (правому) березі Херсонської області).

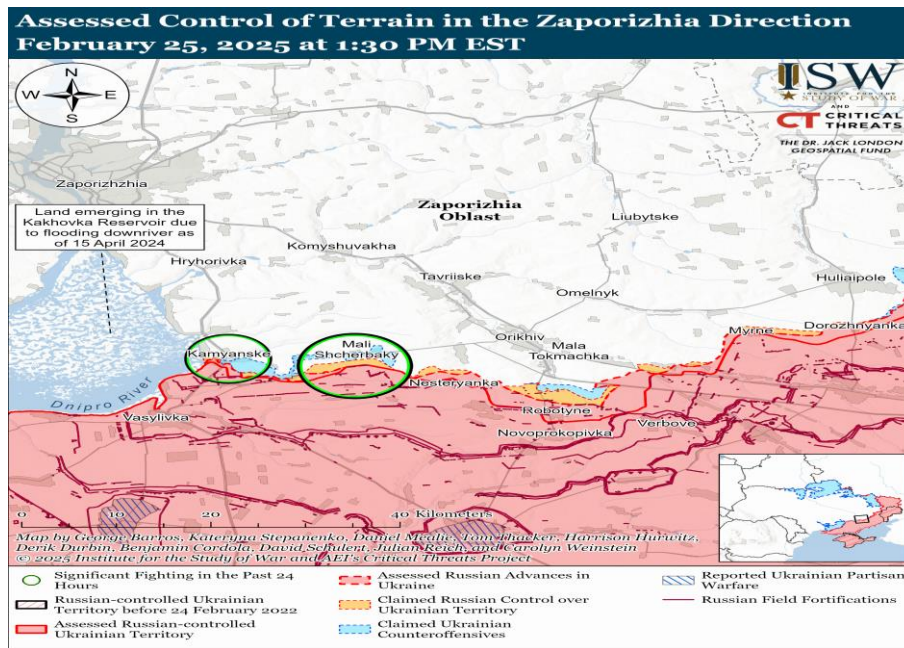
Оцінка російської наступальної кампанії, 25 лютого

російська підтримка — Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та убезпечити тиліві райони від українських ударів)

25 лютого російські війська продовжили наступальні операції в західній Запорізькій області, але не зробили жодного підтверженого наступу.

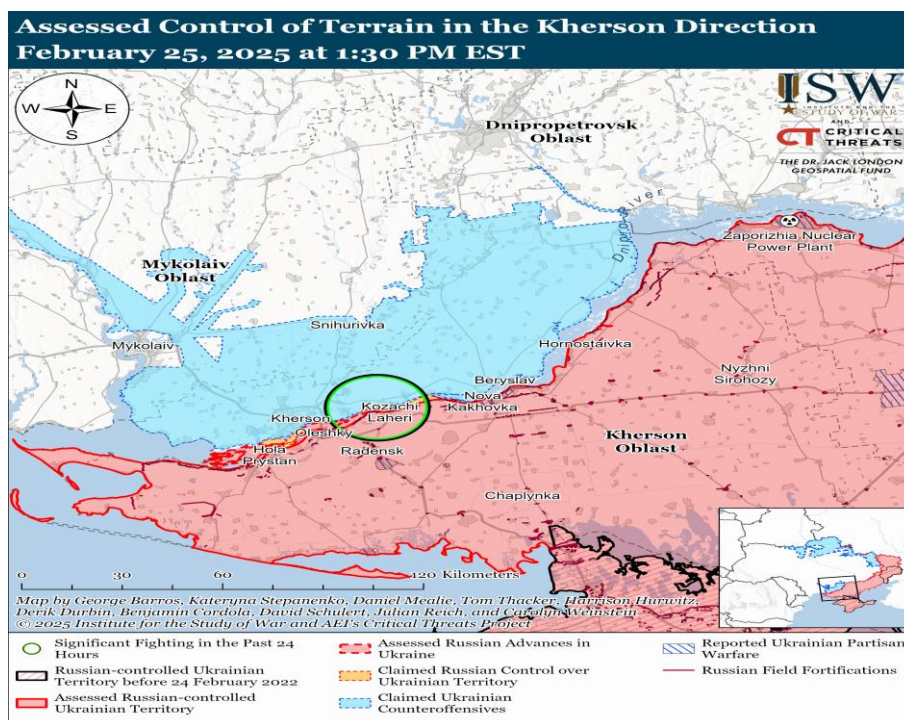
24 і 25 лютого російські війська наступали на північний захід від Роботиного в районі Кам'янського, Малих Щербаків і П'ятихаток. російське джерело стверджує, що українські сили контратакують поблизу Лобкового та Степового (обидва на північний захід від Роботиного). Непідтвержені твердження росії: російські мілблогери стверджували, що російські війська просунулися у східних П'ятихатках, до Лобкового та Степового, а також у напрямку Щербаків (на північний захід від Роботиного) та Малих Щербак. російське джерело стверджувало, що російські війська очистили П'ятихатки, а інше російське джерело стверджувало, що російські війська не захопили весь населений пункт. Бойовий порядок: Повідомляється, що підрозділи російського 247-го повітряно-десантного полку діють поблизу П'ятихаток, Лобкового та Степового. Повідомляється, що оператори безпілотників російського добровольчого загону «БАРС-Сармат» продовжують працювати на Орхівському напрямку. 24 лютого українське джерело опублікувало кадри, на яких український безпілотник вдарив по російській пусковій установці та РЛС 9A82 (ТЕЛАР) ЗРК С-300В у невстановленому районі окупованої Запорізької області.

25 лютого російські війська продовжували обмежені наземні удари на херсонському напрямку, але не просувалися.

24 і 25 лютого російські війська наступали в напрямку Садове (на схід від Херсона на західному [правому] березі Херсонської області).

Зусилля росії з мобілізації та формування сил (російська ціль: розширити бойову міць без проведення загальної мобілізації)

росія може відновити базу підводних човнів радянських часів в окупованому Криму. Українське партизанське угруповання «Атеш», що базується в Криму, 19 січня повідомило, що російська влада почала використовувати базу підводних човнів «825 ГТС» в окупованій

Балаклавській бухті Крим у військових цілях, і 13 лютого зазначило, що російська влада встановила в Балаклавській бухті протиморські загородження. Аналітик Jamestown Foundation Джон К. К. Дейлі сказав Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода для статті, опублікованої 25 лютого, що росія, ймовірно, використовуватиме базу для надводних кораблів, оскільки база підводних човнів занадто мала для російських підводних човнів класу «Кіло».

Оцінка російської наступальної кампанії, 27 лютого

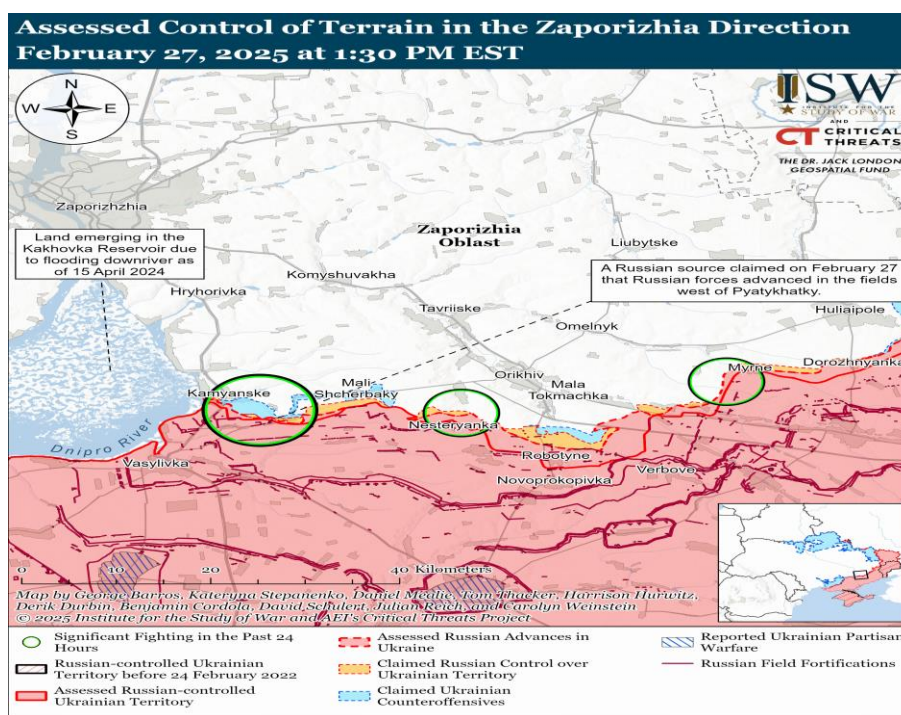
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

27 лютого російські війська продовжували наступальні операції в західній Запорізькій області, але жодного підтвердженого просування не зробили.

26 і 27 лютого російські війська вели наступальні операції на північний схід від Роботиного в напрямку Чарівного та на північний захід від Роботиного поблизу Степового, Кам'янського, Новоандріївки та П'ятихаток. Непідтверджені наступи, заявлені росією: російський мілблогер стверджував, що російські війська просунулися на захід від П'ятихатків у напрямку Лобкового (обидва на північний захід від Роботиного) та Степового. Бойовий порядок: повідомляється, що на запорізькому напрямку діють підрозділи російських 71-го та 291-го мотострілецьких полків (42-а мотострілецька дивізія 58-ї ОДА Південного військового округу).

Нещодавно українські війська завдали ударів по двох російських командних пунктах поблизу лінії фронту на запорізькому напрямку.

У Генштабі України повідомили, що 25 лютого українські війська завдали ударів по командно-спостережному пункту та пусковому майданчику безпілотників російського 1429-го мотострілецького полку поблизу Копані (на північний захід від Роботиного). У Генштабі України повідомили, що 26 лютого українські війська також завдали ударів по командному пункту безпілотників 503-го мотострілецького полку (19-ї мотострілецької дивізії) в Нестерянці (на північний захід від Роботиного).

Ні українські, ні російські джерела не повідомляли про наземні дії на дніпровському напрямку 27 лютого.

Повідомляється, що 26 лютого українські війська завдали удару з безпілотників по російській радіолокаційній системі в окупованому Криму.

російське опозиційне видання «Астра» повідомило, що українські війська завдали удару з безпілотників по мобільному посту 31-ї дивізії протиповітряної оборони росії поблизу окупованої Оленівки в Криму 26 лютого, пошкодивши мобільний радар.

Оцінка російської наступальної кампанії, 28 лютого

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиліві райони від українських ударів)

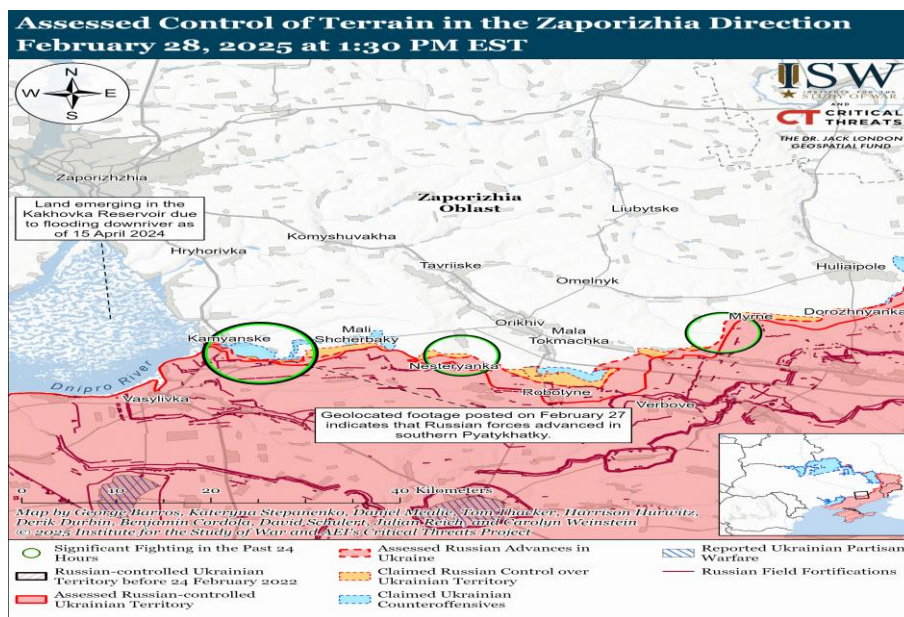
Ні українські, ні російські джерела не повідомляли про наземні дії на сході Запорізької області 28 лютого.

Бойовий порядок: повідомляється, що оператори безпілотників 38-ї окремої мотострілецької бригади (35-а загальновійськова армія сво) завдали ударів по українських цілях на Пологівському напрямку.

російські війська нещодавно просунулися на захід Запорізької області.

27 і 28 лютого російські війська вели наступальні дії на північний схід від Роботиного в районі Чарівного та на північний захід від Роботиного в районі Степового, Кам'янського, Новоандріївки та П'ятихаток. Оцінка просування росіян: геолокаційні кадри, опубліковані 27 лютого, показують, як українські війська завдають ударів по російських позиціях у південних П'ятихатках, що вказує на те, що російські сили нещодавно просунулися до цього населеного пункту. російські мілблогери почали стверджувати, що 20 лютого російські війська активізували активність і наступали під П'ятихатками. Українські джерела попереджали про можливу активізацію російської активності на запорізькому напрямку в листопаді 2024 року, але станом на цей звіт ISW не помічає ознак того, що російські війська планують узгоджену широкомасштабну наступальну операцію на заході Запорізької області. Лінія фронту на захід від Оріхова була відносно неактивною після

українського контрнаступу влітку 2023 року. Бойовий порядок: повідомляється, що оператори безпілотників російського 291-го мотострілецького полку (42-а мотострілецька дивізія) завдають ударів по цілях поблизу Новоданилівки (на північ від Роботиного).

російська повітряна, ракетна та безпілотна кампанія (мета росії: націлити на українську військову та цивільну інфраструктуру в тилу та на передовій)

російські війська завдали великої серії ударів з безпілотників по Україні в ніч з 27 на 28 лютого. ВВС України повідомили, що російські війська запустили 208 безпілотних літальних апаратів «Шахед» і приманки з напрямків міст Орел, Курськ і Брянськ; Міллерово Ростовської області; Шаталово Смоленської обл.; і Приморсько-Ахтарськ Краснодарського краю. Українські війська збили 107 безпілотників над Харківською, Полтавською, Сумською, Київською, Чернігівською, Черкаською, Вінницькою, Житомирською, Кіровоградською, Дніпропетровською, Запорізькою, Херсонською та Миколаївською областями, ще 97 безпілотників були "втрачені", ймовірно, через перешкоди української РЕБ. Українські офіційні особи повідомили, що удари Шахеда завдали шкоди житловим

кварталам міст Запоріжжя, Харкова та Сумської області, а також промислового підприємству в Миколаївській області.

Зусилля росії з мобілізації та формування сил (російська ціль: розширити бойову міць без проведення загальної мобілізації)

президент росії володимир путін доручив керівнику окупаційного режиму криму сергію аксьонову створити національний проект «кадри» («людські ресурси») для інтеграції російських ветеранів у російську економіку, ймовірно, для підтримки зусиль кремля щодо запобігання появі підривних ветеранських громадянських суспільств. 28 лютого аксьонов заявив, що путін доручив російським чиновникам створити проект "кадри" в 2025 році і що проект буде підтримувати базу даних з усіма вакантними посадами в приватному і державному секторах, куди ветерани можуть звертатися. аксьонов зазначив, що ця база буде підтримувати російських ветеранів, які повертаються з передової. ISW продовжує оцінювати, що кремль активізує кампанію, розпочату наприкінці 2022 та на початку 2023 років, щоб запобігти появі незалежного громадянського суспільства, заснованого на ветеранах, і заспокоїти хвилю відчужених ветеранів у росії, ймовірно, через те, що кремль сприймає демобілізацію російських ветеранів як потенційну загрозу стабільності режиму.

<https://www.understandingwar.org>

13.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ ТА МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Запорізька область

22.02.2025 Загалом упродовж доби окупанти завдали 517 ударів по 10 населених пунктах Запорізької області.Ворог здійснив 10 авіаційних ударів по Гуляйполю.313 БпЛА різної модифікації атакували Кушугум, Степногірськ, Кам'янське, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне, Новодарівку. 8 обстрілів із РСЗВ накрили Кам'янське, Оріхів, Гуляйполе, Новоданилівку та Новодарівку.186 артурдарів завдано по території Кам'янського, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новодарівки.Надійшло 20 повідомлень про пошкодження квартир та приватних будинків.Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 22.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,13 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год ; с. Біленьке – 0,12 мкЗв/год в межах норми.

23.02.2025 Загалом упродовж доби окупанти завдали 455 ударів по 13 населених пунктах Запорізької області. Ворог здійснив 20 авіаційних ударів по Степногірську, Лук'янівському, Гуляйполю, Варварівці, Зеленому. 265 БпЛА різної модифікації атакували Запоріжжя, Кушугум, Кам'янське, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне, Новодарівку. 3 обстріли із РСЗВ накрили Новоданилівку, Гуляйполе та Новодарівку.167 артурдарів завдано по території Кам'янського, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новодарівки. Надійшло 27 повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків і автівок. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 23.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,13

мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,12 мкЗв/год ; с. Біленьке – 0,13 мкЗв/год в межах норми.

24.02.2025 Упродовж доби окупанти завдали 421 удар по 9 населених пунктах Запорізької області. Ворог здійснив 4 авіаційні удари по Гуляйполю та Щербаках. 242 БпЛА різної модифікації атакували Запоріжжя, Привільне, П'ятихатки, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 13 обстрілів із РСЗВ накрыли П'ятихатки, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку та Новодарівку. 162 артудари завдано по території П'ятихаток, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 12 повідомлень про пошкодження квартир та приватних будинків. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 24.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,12 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,13 мкЗв/год в межах норми.

25.02.2025 Упродовж доби окупанти завдали 517 ударів по 9 населених пунктах Запорізької області. Ворог здійснив 8 авіаційних ударів по Новояковлівці, Гуляйполю та Щербакам. 287 БпЛА різної модифікації атакували П'ятихатки, Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 7 обстрілів із РСЗВ накрыли Гуляйполе, Щербаки та Малу Токмачку. 215 артударів завдано по території П'ятихаток, Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 17 повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків та авто. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 25.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,13 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,12 мкЗв/год в межах норми.

26.02.2025 Загалом упродовж доби окупанти завдали 499 ударів по 12 населених пунктах Запорізької області. Ворог здійснив 11 авіаційних ударів по П'ятихатках, Кам'янському та Гуляйполю. 280 БпЛА різної модифікації атакували Червонодніпровку, П'ятихатки, Кам'янське, Приморське, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне та Новодарівку. 5 обстрілів із РСЗВ накрыли Щербаки, Малу Токмачку та Новоданилівку. 203 артудари завдано по території Степногірська, П'ятихаток, Кам'янського, Гуляйполя, Оріхова, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новодарівки. Надійшло 29 повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків та авто. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 26.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,12 мкЗв/год в межах норми.

27.02.2025 Упродовж доби окупанти завдали 593 удари по 14 населених пунктах Запорізької області. Ворог завдав 1 ракетний удар по Широкому. 16 авіаційних ударів здійснено по Гуляйполю та Малим Щербакам. 344 БпЛА різної модифікації атакували Біленьке, Кам'янське, Приморське, Гуляйполе, Преображенку, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне та Новодарівку. 14 обстрілів із РСЗВ накрыли Степногірськ, П'ятихатки, Кам'янське, Гуляйполе, Новоданилівку, Чарівне та Новодарівку. 218 артударів завдано по території Кам'янського, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новодарівки. Надійшло 22 повідомлення про пошкодження квартир, приватних будинків та авто. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 27.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,12 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,12 мкЗв/год в межах норми.

28.02.2025 Загалом упродовж доби окупанти завдали 483 удари по 9 населених пунктах Запорізької області. Ворог здійснив 12 авіаційних ударів по Кам'янському, Гуляйполю, Щербакам, Чарівному та Долинці. 269 БпЛА різної модифікації атакували

Степногірськ, Кам'янське, Гуляйполе, Щербакі, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне та Новодарівку. 3 обстріли із РСЗВ накрыли Малу Токмачку та Новоданилівку. 199 артурдарів завдано по території Кам'янського, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новодарівки. Надійшло 30 повідомлень про пошкодження квартир та приватних будинків. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 28.02.2025 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,12 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,13 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,14 мкЗв/год в межах норми.

<https://www.zoda.gov.ua/?fbclid=I5X1rBIYQ023Fjj3m9O>

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по Запорізької області з 22.02.2025 - 28.02.2025									
Дата д/м/р	Загальна кількість ворожих обстрілів здійснених по області протягом доби	Кількість авіаційних ударів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів по яких було здійснено авіаудари протягом доби	Кількість БпЛА якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані БпЛА протягом доби	Кількість обстрілів РСЗВ якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані РСЗВ протягом доби	Кількість артобстрілів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів, по яких було завдано арт обстрілів протягом доби
22.02.25	517	10	1	313	9	8	5	186	7
23.02.25	455	20	5	265	9	3	3	167	7
24.02.25	421	4	2	242	9	13	5	162	7
25.02.25	517	8	3	287	8	7	3	215	8
26.02.25	499	11	3	280	10	5	3	203	10
27.02.25	593	16	2	344	10	14	7	218	7
28.02.25	483	12	5	269	8	3	2	199	7
Всього за тиждень	3485	81	21	2000	63	53	28	1350	53

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по Запорізької області з 01.02.2025 - 28.02.2025									
Дата д/м/р	Загальна кількість ворожих обстрілів здійснених по області протягом доби	Кількість авіаційних ударів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів по яких було здійснено авіаудари протягом доби	Кількість БпЛА якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані БпЛА протягом доби	Кількість обстрілів РСЗВ якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані РСЗВ протягом доби	Кількість артобстрілів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів, по яких було завдано арт обстрілів протягом доби
01.02 - 07.02.25	2787	44	8	1595	74	28	18	1118	71
08.02 - 14.02.25	2945	91	27	1679	74	35	24	1140	74
15.02 - 21.02.25	3254	62	22	1818	68	57	27	1317	49

22.02 - 28.02.25	3485	81	21	2000	63	53	28	1350	53
Всього за місяць	9371	278	78	7092	279	173	97	4925	247

Херсонська область

22.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 22.02.2025 по 06:00 23.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Берислав, Зміївка, Білозерка, Шляхове, Станіслав, Милове, Дудчани, Тягинка, Козацьке, Високе, Вірівка, Матросівка, Антонівка, Придніпровське, Садове, Червоний Маяк, Велетенське, Веселе, Гончарне, Дніпровське, Іванівка, Кізомис, Миколаївка, Одрадокам'янка, Ольгівка, Осокорівка, Софіївка, Токарівка, Томарине та місто Херсон. російські військові били по соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатоповерхівку та 10 приватних будинків. Також окупанти понівечили газопровід, господарчі споруди, гараж та приватні автомобілі. Через російську агресію 3 людини дістали поранення.

23.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 23.02.2025 по 06:00 24.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Іванівка, Інженерне, Понятівка, Придніпровське, Розлив, Ромашкове, Садове, Токарівка, Білозерка, Дніпровське, Кізомис, Станіслав, Зимівник, Микільське, Микільські Дачі, Новотягинка, Берислав, Бургунка, Вірівка, Качкарівка, Львове, Миколаївка, Милове, Михайлівка, Ольгівка, Червоний Маяк, Зміївка, Новорайськ, Веселе, Козацьке та місто Херсон. російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатоповерхівку та 19 приватних будинків. Також окупанти понівечили торгівельні кіоски, газопровід та приватний автомобіль. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 3 - дістали поранення.

24.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 24.02.2025 по 06:00 25.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Червоний Маяк, Берислав, Новодмитрівка, Томина Балка, Милове, Новокаїри, Дудчани, Велетенське, Кізомис, Станіслав, Гончарне, Надєждівка, Антонівка, Придніпровське, Садове, Білозерка Інженерне, Приозерне, Осокорівка, Новокаїри, Бургунка, Веселе, Вірівка, Дніпровське, Качкарівка, Комишани, Львове, Михайлівка, Новотягинка, Ольгівка, Республіканець, Софіївка, Токарівка, Тягинка та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатоповерхівку та 43 приватні будинки. Також окупанти понівечили газопроводи, господарчу споруду, гараж та приватні автомобілі. Через російську агресію 13 людей дістали поранення, з них - 1 дитина.

25.02.2025**Інформація щодо ворожих обстрілів**

Оперативна інформація з 06:00 25.02.2025 по 06:00 26.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Білозерка, Станіслав, Широка Балка, Софіївка, Надєждівка, Томина Балка, Микільське, Понятівка, Берислав, Золота Балка, Новоолександрівка, Червоний Маяк, Шляхове, Гаврилівка, Зміївка, Благовіщенське, Бургунка, Велетенське, Веселе, Дніпровське, Інженерне, Качкарівка, Кізомис, Комишани, Миколаївка, Новоберислав, Ольгівка, Осокорівка, Придніпровське, Республіканець, Садове, Токарівка, Шилова Балка, Монастирське та місто Херсон. російські військові били по критичній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатопверхівку та 12 приватних будинків. Також окупанти понівечили стільникову вежу, гараж та приватні автомобілі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 8 - дістали поранення.

26.02.2025**Інформація щодо ворожих обстрілів**

Оперативна інформація з 06:00 26.02.2025 по 06:00 27.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Придніпровське, Станіслав, Садове, Надєждівка, Зеленівка, Понятівка, Наддніпрянське, Молодіжне, Інженерне, Інгuleць, Комишани, Берислав, Новоолександрівка, Тягинка, Новорайськ, Дудчани, Львове, Монастирське, Червоний Маяк, Качкарівка, Милове, Гаврилівка, Бургунка, Велетенське, Веселе, Зміївка, Іванівка, Миколаївка, Новоберислав, Ольгівка, Осокорівка, Токарівка, Томина Балка, Широка Балка, Золота Балка та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 2 багатопверхівки та 12 приватних будинків. Також окупанти понівечили господарчу споруду, гараж та приватні автомобілі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 2 - дістали поранення.

27.02.2025**Інформація щодо ворожих обстрілів**

Оперативна інформація з 06:00 27.02.2025 по 06:00 28.02.2025

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Зеленівка, Білозерка, Дніпровське, Станіслав, Широка Балка, Софіївка, Микільське, Інгuleць, Чорнобаївка, Киселівка, Садове, Придніпровське, Токарівка, Берислав, Зміївка, Гаврилівка, Новорайськ, Милове, Качкарівка, Дудчани, Новокаїри, Новоолександрівка, Вірівка, Львове, Миколаївка, Михайлівка, Новоберислав, Томарине, Тягинка, Українка, Червоний Маяк, Бургунка, Осокорівка, Веселе та місто Херсон. російські військові били по соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 24 приватні будинки. Також окупанти понівечили газопровід, автозаправну станцію, сільгосп підприємство та приватні автомобілі. Через російську агресію 7 людей дістали поранення.

28.02.2025**Інформація щодо ворожих обстрілів****Оперативна інформація з 06:00 28.02.2025 по 06:00 01.03.2025**

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Червоний Маяк, Михайлівка, Берислав, Дудчани, Новокаїри, Білозерка, Кізомис, Дар'ївка, Милове, Новодмитрівка, Золота Балка, Тягинка, Станіслав, Софіївка, Широка Балка, Олександрівка, Велетенське, Качкарівка, Антонівка, Понятівка, Садове, Зеленівка, Придніпровське, Інженерне, Комишани, Дніпровське, Осокорівка, Бургунка, Веселе, Козацьке, Миколаївка, Саблуківка, Токарівка та місто Херсон.російські військові били по соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатопверхівку та 15 приватних будинків.Також окупанти понівечили господарчі споруди, гараж та приватний автомобіль.Через російську агресію 4 людини дістали поранення.

https://www.facebook.com/khoda.gov.ua?locale=uk_UA

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 22.02.2025 - 28.02.2025						
Дата д/м/р	Кількість населених пунктів області, які потрапили під ворожі обстріли	Кількість пошкоджених та зруйнованих будівель та будинків	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
22.02.25	30	11	3	-	-	-
23.02.25	32	20	3	-	1	-
24.02.25	35	44	12	1	-	-
25.02.25	36	13	8	-	1	-
26.02.25	37	14	2	-	1	-
27.02.25	36	24	7	-	-	-
28.02.25	34	16	4	-	-	-
Всього за тиждень	240	142	39	1	3	-

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 01.02.2025 - 28.02.2025						
Дата д/м/р	Кількість населених пунктів області, які потрапили під ворожі обстріли	Кількість пошкоджених та зруйнованих будівель та будинків	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
01.02 - 07.02.25	243	90	59	2	8	-
08.02 - 14.02.25	250	100	37	1	6	-
15.02 - 21.02.25	219	97	36	3	4	-
22.02 - 28.02.25	240	142	39	1	3	-
Всього за місяць	952	429	171	7	21	-

Миколаївська область**22.02.2025****Інформація щодо ворожих обстрілів****Миколаївський район:**

22 лютого, ворог двічі атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає. Також, о 10:35 ворог атакував дроном типу FPV Галицинівську громаду. Внаслідок чого пошкоджено три житлових будинки. Постраждалих немає.

23.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

23 лютого, ворог чотири рази атакував дронами типу «FPV» Куцурубську громаду. Внаслідок одного з обстрілів в с. Дмитрівка пошкоджено приватний будинок та автомобіль. Постраждалих немає. Також, 23 лютого, о 15:30 ворог атакував дроном типу «FPV» Галицинівську громаду. У результаті атаки в с. Лупареве пошкоджень зазнали два приватні будинки. Постраждалих немає.

24.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

24 лютого, ворог чотири рази атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок одного з обстрілів у с. Дмитрівка пошкоджено лінію електропередач. Подачу енергії відновлено. Постраждалих немає. Також, тричі ворог атакував дронами типу FPV акваторію Очаківської громади. Постраждалих немає.

25.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

25 лютого, о 08:48 ворог здійснив артилерійські обстріли по Куцурубській громаді. Крім того, ворог дев'ять разів атакував громаду дронами типу FPV. Внаслідок обстрілів у с. Дмитрівка пошкоджено адміністративну будівлю фермерського господарства та автомобіль. Постраждалих немає. Також, о 19:30 ворог атакував дроном типу FPV Березанську громаду. Постраждалих немає.

26.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

26 лютого, ворог сім разів атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок чого у с. Дмитрівка пошкоджено житловий будинок та лінію електропередач. Від електропостачання було відключено 1906 абонентів. О 16:27 електропостачання відновили. Постраждалих немає.

27.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

м. Миколаїв:

28 лютого, близько 00:16 ворог атакував м. Миколаїв БпЛА типу «Shahed 131/136». Внаслідок падіння уламків на території виробничого підприємства виникла пожежа, яку

було оперативно ліквідовано. Вогнем повністю знищено вантажний фургон. Крім того пошкоджено складське приміщення та інший вантажний фургон. Постраждалих немає.

28.02.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

28 лютого, о 7:45 ворог здійснив артилерійський обстріл Куцурубської громади. Постраждалих немає. Також, ворог дев'ять разів атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок обстрілів у с. Парутине виникла пожежа на території одного з виробничих підприємств, яку оперативно загасили, а у с. Дмитрівка – пошкоджено три приватні будинки, господарчі споруди, мікроавтобус та трактор. Постраждалих немає.

https://www.facebook.com/mykoda?locale=uk_UA

14.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В ОДЕСЬКІЙ, МИКОЛАЇВСЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ, ЗАПОРІЗЬКІЙ, ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА

Одеська область

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами РФ по місту Одеса та населених пунктів Одеської області

23.02.2025 22.02.2025 у період 20:48-21:46 зафіксовано проліт 14 ударних БпЛА «Shahed-136/131» з району мису Чауда на ТОТ Криму над акваторією Чорного моря в район н.п. Великодолинське Одеської області. Відбулось влучання 9 ударних БпЛА по електропідстанції "110 кВ" у смт. Великодолинське по вул. залізнична, сталося загоряння будинку району контактної мережі та трансформатору власних потреб підстанції, частково знеструмлено електромережу залізничних колій, відбулись перебої у роботі залізничної станції «Чорноморськ-порт» філії «Оператор припортових станцій» АТ «Укрзалізниця». Станція перейшла на резервне живлення від електричної підстанції м.Чорноморськ та продовжує роботу. Також у с. Великодолинське по вул. Станційна, 42а сталося загоряння приватного 2-поверхового житлового будинку. Постраждало три людини. До гасіння залучалися 4 одиниці техніки та 18 рятувальників.

Фото: ДСНС Одеської області

Фото: ДСНС Одеської області

<https://novosti-n.org/ua/news/Vnaslidok-ataky-SHahediv-pid-Odesoyu-postrazhdaly-troye-lyudej-310117>
<https://informer.od.ua/news/vorog-znovu-atakuvav-odeshhynu>

24.02.2025 У ніч проти 24 лютого російські війська атакували Одеський район за допомогою ударних безпілотників. Про це повідомив очільник Одеської обласної військової адміністрації Олег Кіпер. За його словами, внаслідок атаки було пошкоджено припортову інфраструктуру в передмісті Одеси, а також скління та дах приватного будинку і кілька легкових автомобілів. Уламки дронів пошкодили об'єкти цивільної інфраструктури. На щастя, загиблих та постраждалих немає. Всі відповідні служби працюють над ліквідацією наслідків атаки.

https://vgolos.ua/news/ataka-dronami-na-odeshchinu-yaki-naslidki_1463105.html

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Одеса та Одеської області

24.02.2025 За сприяння начальника Одеської ОВА Олега Кіпера Державна установа “Центр громадського здоров’я МОЗ України” передала гуманітарну допомогу двом медичним закладам Одещини – сучасні ультразвукові системи Samsung Medison. Про це повідомляє ОДА. Отримувачами стали Одеська обласна дитяча клінічна лікарня та Міська клінічна лікарня №11. Ультразвукове дослідження – це можливість швидко та безпечно виявляти захворювання, контролювати стан пацієнтів та проводити якісну діагностику в реальному часі. Нові апарати забезпечать: високу точність досліджень, оперативність та безпеку обстежень, покращення якості медичних послуг.

Фото: volnarez.com.ua

<https://volnarez.com.ua/odeski-likarni-otrimali-suchasne-medichne-obladnannya-dlya-yakisno%dl%97-diagnostiki>

Інформація, що стосуються роботи портів міста Одеси та Одеської області

26.02.2025 Війна в Україні та блокування українських морських портів на Чорному морі призвели до того, що частину експортних і меншою мірою імпорتنних потоків вантажів було перенаправлено в українські порти на Дунаї. Протягом 2022-2023 рр. їхній вантажообіг зріс у шість разів порівняно з довоєнним 2021-м. Однак успішна робота морського коридору з портів «Великої Одеси» прогнозовано призвела до падіння майже на половину дунайської перевалки. У підсумку ми маємо дивовижну ситуацію: дунайські порти, які врятували український експорт у перші два роки війни, тепер самі потребують термінової допомоги. Які в них перспективи і в чому проблеми, розбирався GMK Center, передає «Бессарабія INFORM».

Цифри перевалки на Дунаї

У 2024 році українські морські порти збільшили перевалку вантажів на 57% р./р. – до 97,2 млн т. Основною причиною такого істотного зростання стало успішне функціонування морського коридору, через який торік пройшло 79,9 млн т вантажів, зокрема на експорт –

76,4 млн т. Також робота коридору сприяла переорієнтації потоків вантажів. Порти «Великої Одеси» у 2024 році збільшили обсяг перевалки вантажів у 2,6 раза порівняно з 2023 роком – до 79,9 млн т, тоді як порти на Дунаї скоротили цей показник на 45,9% – 17,3 млн т. Утім, це все одно втричі більше довоєнного вантажообігу. Динаміка падіння перевалки в дунайських портах минулого року порівняно з 2023-м була такою: «Ізмаїл» – на 33,9%, до 13,4 млн т; «Рені» – на 66%, до 3,4 млн т; «Усть-Дунайськ» – на 69,6%, до 0,5 млн т. На сьогодні в Придунав'ї залишилися тільки вантажі, які можуть вантажитися через порт «Ізмаїл» на експорт. Вони вантажаться на невеликі судна – костери – вантажопідйомністю до 10 тис. т. Цей флот обслуговує короткі дистанції в напрямку чорноморських і середземноморських портів. Про відправлення річковим флотом великих партій аграрної продукції до Констанци, де її раніше перевантажували на великі судна і спрямовували до країн Південно-Східної Азії, мова вже не йде.

Причини падіння дунайської перевалки

Причини значного падіння вантажообігу українських портів на Дунаї:

перетікання вантажів в одеські порти внаслідок стабільної роботи морського коридору. Цей перетік викликаний суто економічними причинами;

малі глибини й обмеження на тоннажність прийнятих суден. Глибоководні порти «Великої Одеси» мають у багато разів більшу пропускну спроможність за рахунок прийняття суден більшої місткості, ніж мілководні дунайські;

дорожча логістика в порти на Дунаї. Додаткове плече від Одеси становить приблизно 250 км автотранспортом або 200 км залізницею;

привабливість цін зараз є саме в портах Великої Одеси. Якщо ми говоримо про «Южний», там пропонують ціну \$8-10 за перевалку тонни вантажу. «Ізмаїл» же готовий до ціни в \$6-7, з урахуванням того, що транспорт обійдеться ще в \$10-12 за тону, тому є різниця.

Часті обміління Дунаю. Вони спостерігаються в літньо-осінній період і суттєво обмежують або унеможливають судноплавство;

ситуація на зерновому ринку. Падіння дунайської перевалки у 2024-му посилили висока залежність від зернових (62,5% у структурі обробки вантажів у 2023 р.), які з відкриттям коридору перейшли до Одеси, і загальне зниження врожайності. Крім того, світові ціни на зернові впали, тому оператори ринку ще ретельніше почали рахувати логістичні витрати.

Інфраструктурний розвиток

На тлі падіння перевалки є один позитивний момент – після початку повномасштабного вторгнення інфраструктура дунайських портів значно покращилася. Було відкрито прохід суден через гирло Бистре, за підсумками 2023 року відкрито 23 нових термінали (переважно для зернових і наливних вантажів) і 20 нових точок перевалки вантажів. Зокрема, свої термінали відкрили «Нібулон» (Ізмаїл), «Кернел» (Рені), «Аскет-Шиппінг», Danube Logistics Group та ін. Спочатку оператори ринку здійснювали доставку з Дунаю в румунський порт Констанца, де здійснювалася перевалка вантажів на морські судна. Загальні інвестиції в інфраструктуру портів на Дунаї склали понад \$100 млн. Також у кілька разів зросла кількість лоцманів, вдосконалили диспетчеризацію, зокрема запустили проведення суден у нічний час тощо. Однак головне в збільшенні доступних глибин. За

словами Ірини Коссе, у 2022-2023 рр. АМПУ зробило днопоглиблення в дунайських портах, що дало змогу збільшити там кількість суднозаходів, але його необхідно проводити регулярно, оскільки річкове дно постійно замулюється. Можливості дунайських портів дають змогу обробляти судна з осадкою до 6-7 метрів і дедвейтом до 6000 т. Раніше очікувалося, що експортна спроможність дунайського кластера зросте до 35-40 млн т у 2024 році з 33 млн т у 2023-му. Однак зараз проєктна пропускна потужність портів «Рені» (8 млн т) і «Усть-Дунайськ» (4 млн т) значно вища за їхні поточні показники перевалки, хоча «Ізмаїл» (8,5 млн т) ще залишається досить затребуваним. Водночас залізнична доступність дунайських портів залишається обмеженою. Залізниця до порту «Ізмаїл» є одноколійною і неелектрифікованою, а лінія до Рені пролягає територією Молдови – вона обмежена за розмірами перевезень, а транспортування обходиться дорожче. І поліпшень чекати не доводиться. УЗ із приватним інвестором запланувала два проєкти з розширення пропускної спроможності в Ізмаїл, але через скорочення перевалки цей інвестор з АПК відмовився від участі.

Варіанти розв'язання проблеми

На тлі глибокого падіння дунайської перевалки оператори тамтешнього сегмента логістичного ринку порушують питання про необхідність вжиття термінових заходів з підтримки. Дунай зупиняється. Дунай потребує комплексного плану, що базується на реаліях ринку, а не ілюзіях нібито «точкові» проєкти і поліпшення змінять загальну картину. Будь-який план порятунку Дунаю потрібно починати з формування концепції конкурентоспроможного логістичного ланцюга. Залізниця, накопичення, перевалка, флот – план має містити поєднання всіх ланок. Можливі варіанти підтримки галузі та збільшення перевалки через дунайські порти виглядають приблизно так:

фіксування тарифів УЗ. Вантажовідправники (аграрії) і перевізники не раз порушували питання про тарифи. Оператори ринку пропонують залишити незмінними тарифи на вантажоперевезення в Ізмаїл на тлі того, що УЗ хоче їх індексувати на 37%. Зростання тарифів УЗ може підвищити вартість логістики через дунайські порти приблизно на \$5-7 за тонну вантажу, поставивши Дунай у ще більш не вигідне становище порівняно з одеськими портами;

здешевлення вартості портової перевалки на Дунаї. Відповідне рішення про зниження портових зборів (наприклад, плати за проводку) може ухвалити АМПУ. Розвиток перевезень нішевих вантажів. На дунайському напрямку частково залишаються добрива, генеральні вантажі, нафтопродукти, газ і небезпечні добрива, які потребують або спеціалізованої інфраструктури, або орієнтовані на подальше перевантаження в Констанці. «Перехоплення» вантажів у портів Великої Одеси. У глибоководних портах вигідніше поставити на розвантаження/навантаження судно більшого тоннажу, а не невелике на 5 тис. т, яке можна відправити в порти Дунаю. Утім, самі порти Великої Одеси не дуже хочуть приймати невеликі партії до 5000 т. Цільовий сегмент – імпорт або експорт невеликих партій вантажів, які відправляють до Туреччини та середземноморських країн, а також споживачам вгору за течією Дунаю;

днопоглиблення і підтримання паспортних глибин. Без цього навіть ті судна, які потенційно можуть використовувати Дунай, просто не зможуть заходити з повною осадкою. Підтримка

глибин на рівні 7 метрів вкрай необхідна для більших суден – це відразу розширює спектр можливих вантажів і робить перевалку економічно ефективнішою;

розвиток співпраці з великими вантажовідправниками. Йдеться про поглиблення співпраці з великими компаніями на кшталт «Кернел» і «Нібулон», які прийшли в регіон після початку війни. Це ситуація win-win, оскільки портам гарантується значна вантажна база, а самі великі компанії отримують привабливу за ціною логістику. Наприклад, після початку війни «Нібулон» інвестував \$22,5 млн у перевантажувальний термінал в Ізмаїлі і вже до кінця 2024-го окупив ці вкладення;

розвиток у портовій зоні переробних потужностей і промислових виробництв. Це може стати «магнітом» для певних вантажів, але можливо тільки в рамках комплексної політики розвитку цього регіону.

Зі свого боку профільне міністерство запевняє, що докладає всіх зусиль для розширення пропускнуої спроможності портів Дунайського регіону та реалізації проєктів з їхньої модернізації.

Значення Дунаю для ГМК

Продукція ГМК належить до традиційної для дунайських портів. Зокрема, Ізмаїл є перевалочною точкою для доставки української залізної руди для низки європейських меткомбінатів. Наприклад, Фергехро традиційно відвантажувала близько 10% своєї продукції вгору по Дунаю. Компанія має конкурентну перевагу у вигляді власної компанії на Дунаї – First-DDSG. Вона володіє різними видами річкових суден, включно з буксирами та баржами, що забезпечує гнучкість обробки різних типів вантажів і адаптацію до різних експлуатаційних потреб. Крім того, наявність власних бункерів у Відні забезпечує постачання пального за конкурентоспроможною ціною. Дунай є зручним та економічно ефективним засобом обслуговування потреб клієнтів. Повний доступ до європейської мережі річок і каналів, включно з Дунаєм, доповнює залізничну та морську логістичну мережу Фергехро, надаючи гнучкі рішення з доставки клієнтам по всій Європі. Зі свого боку УДП підписало на 2025 рік контакти зі збільшенням на 30% обсягів перевезення української залізничної сировини. Утім, абсолютні показники перевезень ЗРС зараз невеликі через низький попит у Європі, і перспектив їхнього зростання у 2025-му практично немає. Зараз компанії ГМК використовують дунайські порти дуже обмежено – або для перевезень невеликими суднами морем на ринки середземноморських країн і вгору по Дунаю, або для імпорту невеликих партій вантажів. У частині експортної продукції через порт «Ізмаїл» основний вантажообіг «Метінвесту» становить залізнична сировина і металопродукція. Історично «Ізмаїл» є ключовим портом з доставки нашої продукції європейським клієнтам по Дунаю. Універсальність цього порту з перевалки як навалювальних, так і генеральних вантажів, а також достатня кількість фронтів вивантаження і кількість причалів дають змогу повністю закрити потребу вантажопотоку «Метінвесту» в даному напрямку», – повідомили ГМК Center у «Метінвесті». Зі свого боку феросплавні заводи зараз через Дунай возять на Румунію готову продукцію і за старими договорами імпортують невеликі обсяги руди. Зокрема, експорт феросплавів в Італію і Туреччину 2024 року становив 17 тис. т і 15,3 тис. т відповідно, імпорт марганцевої руди –

84,3 тис. т. Водночас вантажовідправники ГМК, як і представники інших галузей, реалістично оцінюють загальну ситуацію з дунайською логістикою. Особливо, якщо йдеться про перспективи транспортування своєї продукції до країн ЄС. На жаль, поточний рівень сервісу не дає змоги конкурувати з прямими автомобільними перевезеннями ні з економічного погляду, ні з погляду транзитного часу. Водночас в умовах війни та ризиків обстрілів портової інфраструктури, що залишаються, залишається потреба в альтернативних логістичних маршрутах для експорту та імпорту з досить високою пропускнуною спроможністю. Тому попри те, що з відкриттям морського коридору значення дунайських портів знизилося, ці маршрути необхідно підтримувати в робочому стані як елемент економічної безпеки України та диверсифікації логістики.

Фото: bessarabiainform.com

Фото: bessarabiainform.com

<https://bessarabiainform.com/2025/02/dunayski-porty-yak-vryatuvaty-vazhlyvyi-lohistychnyy-marshrut>

26.02.2025 Основні обсяги українського агроекспорту в січні 2025 року пройшли через Дунайські та Одеські порти завдяки роботі зернового коридору. У січні 2025 року 86% української агропродукції експортували через порти Дунаю та Великої Одеси. Про це повідомив міністр агрополітики. «Функціонування українського зернового коридору дозволило забезпечити транспортування 86% нашої агропродукції саме через Дунайські та Одеські порти. Це означає, що українські товари продовжують надходити навіть у

найвіддаленіші країни світу. Це також результат підтримки з боку Євросоюзу», — наголосив міністр. Аграрний сектор залишається ключовим елементом економіки країни. Зокрема, 11% ВВП забезпечують агровиробники, ще 4% — агропереробники. За словами міністра, Україні необхідно зберегти стабільний режим торгівлі з ЄС, щоб підтримувати економічну стійкість галузі. Водночас у 2025 році частка агроекспорту до Європейського Союзу знизилася до 52%, тоді як у 2023 році цей показник сягав 70%. Коваль також зазначив, що нині понад 200 тисяч українських фермерів несуть службу у Збройних силах. Україна працює над диверсифікацією експортних маршрутів, проте для нас критично важливо забезпечити стабільний перехідний період і розробити ефективний механізм, щоб наші аграрії зберегли виробничі потужності. Це фундаментально важливо для економіки країни.

<https://www.blackseanews.net/read/228001>

Миколаївська область

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами РФ по місту Миколаїв та населених пунктів Миколаївської області

24.02.2025 На Миколаївщині ворог чотири рази атакував дронами типу «FPV» Куцурубську громаду. Про це повідомляє Миколаївська обласна державна адміністрація. Внаслідок одного з обстрілів у Дмитрівці пошкоджено приватний будинок та автомобіль. Постраждалих немає. Також ворог атакував дроном типу «FPV» Галицинівську громаду. У результаті атаки у Лупареве пошкоджені зазнали два приватні будинки. Постраждалих немає.

Фото: mykolaiv.rayon.in.ua

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/785129-rosiyska-armiya-atakuvala-mikolaiyshchinu-dronami-poshkodzheno-budinki-ta-avto>

26.02.2025 Двоє поранених та 13 пошкоджених будинків у Миколаївській сільській громаді внаслідок ворожого обстрілу. Про це повідомило Кордон.Медіа з посиланням на голову сільської громади Сергія Самотоя. Росіяни обстріляли касетними боєприпасами село

Миколаївка сьогодні зранку. Внаслідок цього поранені двоє чоловіків. Уламками пошкоджені 13 будинків, сараї та паркани.

<https://www.shans.com.ua/?m=news&nid=84649>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Миколаїв та населеним пунктам Миколаївської області з боку країн партнерів

25.02.2025 Міжнародні партнери продовжують підтримувати Миколаїв та його мешканців. Про це повідомляє Миколаївська міська рада. Днями ще два навчальних заклади міста отримали потужні генератори, які забезпечуватимуть їх стабільну роботу навіть під час тривалих відключень електроенергії. Ініціатива реалізована завдяки спільним зусиллям Ukraine Task Force of Rotary Germany, «Ротарі Клуб Миколаїв» та гуманітарного штабу «Центр підтримки бізнесу та економічного розвитку». Кожен із генераторів має потужність 25 кВт і здатний повністю забезпечити електроенергією великі навчальні заклади. Зокрема, нові генератори зможуть надати необхідне живлення для укриттів та харчоблоків у разі виникнення позаштатних ситуацій. Вартість одного такого генератора сягає більше півмільйона гривень. Проєкт триває. Організатори продовжуватимуть забезпечувати навчальні заклади міста генераторами, створюючи умови для якісної освіти.

Фото: mykolaiv.rayon.in.ua

Фото: mykolaiv.rayon.in.ua

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/785611-dva-navchalni-zakladi-mikolaeva-otrimali-generatori-vid-mizhnarodnikh-partneriv>

25.02.2025 Данська рада у справах біженців (DRC) допомагає Миколаєву відновлювати водопостачання. "Через пошкоджений трубопровід у Миколаєві жителі змушені користуватися технічною солоною водою. Це спричиняє регулярні аварії, перебої з водопостачанням і додаткове навантаження на комунальні служби", - йдеться у повідомленні. Зазначається, що DRC підтримує мешканців у відновленні водопостачання. Наразі вона вже передала 83 водяні насоси для різних потреб міста, встановила 50 станцій зворотного осмосу, які очищують воду, доставила дві аераційні системи для міської водоочисної станції. Крім того, були закуплені та передані 45 кілометрів труб, щоб замінити пошкоджені ділянки мережі. У 2025 році DRC планує замінити понад 11 кілометрів труб у Миколаєві, щоб забезпечити постійний доступ містян до чистої води та покращити стабільність водопостачання.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/3964619-dania-dopomogae-vidnovluyati-vodopostacanna-u-mikolaevi.html>

28.02.2025 Данія оголосила про виділення понад 26 млн євро на відновлення Миколаївської області. Це рішення ухвалили під час шостого засідання керівного комітету Партнерства "Миколаїв – Данія", яке відбулося 28 лютого. Про це інформує Миколаївська державна адміністрація, передає УНН. Кошти спрямують на ключові сфери відбудови регіону: Відновлення соціальної інфраструктури, зокрема шкіл; модернізацію енергетичних об'єктів та підтримку комунальних підприємств; закупівлю тролейбусів для покращення міського транспорту; гуманітарне розмінування, на що передбачено понад 4,5 млн євро. Данія залишається одним із ключових партнерів України у післявоєнній відбудові Миколаївщини.

<https://unn.ua/news/daniia-vydiliaie-ponad-miliard-hryven-na-vidnovlennia-mykolaivshchyny-na-shcho-pidut-koshty>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Миколаїв та Миколаївський області

26.02.2025 Днями Миколаїв отримав гуманітарну допомогу у вигляді обігрівачів від благодійного фонду Solidarity та компанії Леруа Мерлен Україна. Після останньої атаки російської армії на Миколаївську ТЕЦ, яка залишила біля 100 000 людей без опалення в мороз -10, благодійний фонд підтримав Миколаїв та його мешканців. Благодійники передали місту 104 японські обігрівачі Zibro, які призначені для обігріву приміщень площею від 55 до 120 кв. метрів. Працюють прилади на рідкому паливі, але мають електричний розпал від батарейок. До обігрівачів також надали 1 545 літрів палива. Після останніх масованих атак на Україну наш фонд отримав кілька звернень від партнерів — це державні адміністрації та благодійні фонди, які працюють на прифронтових територіях. Всі вони просили допомогти з обігрівом, оскільки середньодобова температура сягнула майже 10 градусів морозу. Нашим стратегічним партнером є мережа гіпермаркетів Леруа Мерлен Україна, завдяки їм нам вдалося в досить стиснуті терміни надати допомогу у вигляді портативних пічок для обігріву та палива до них.

Фото: mkrada.gov

<https://mkrada.gov.ua/news/22784.html>

Херсонська область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Херсонської області

22.02.2025 Окупанти влаштували у Генічеську пропагандистський концерт на честь радянських свят. Про це редакції Район. Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. В окупованому Генічеську російські загарбники організували черговий пропагандистський захід, спрямований на ідеологічний вплив на місцеве населення. Під приводом святкування так званого «Дня захитника Атечства» влаштували концерт, присвячений подіям радянської військової історії. У концерті брали участь представники російських окупаційних культурних структур: артисти так званої «Херсонської обласної філармонії», працівники «обласного палацу культури», актори російського академічного театру. Крім того, до заходу залучили дітей – вихованців Центру дозвілля та творчості Генічеська. Це ще один показовий елемент політики окупантів – мілітаризація та ідеологічна обробка молоді, яку змушують брати участь у прославленні загарбників. Цей випадок вкотре демонструє, що російська влада використовує культуру не як спосіб збереження традицій, а як знаряддя пропаганди.

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/784921-okupanti-vlashtovali-u-genichesku-propagandistskiy-kontsert-na-chest-dnya-zashchitnika-atechestva>

22.02.2025 Окупанти організували пропагандистський квест у Генічеську для ідеологічної обробки молоді. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. В окупованому Генічеську, в медичному коледжі, російські загарбники організували пропагандистську подію – історичний квест «Достойние патомкі великой страны». Цей захід був спрямований на ідеологічну обробку студентів, щоб закріпити у їхній свідомості «героїчну» роль росії в історії, а також підготувати молодь до подальшої підтримки агресивної політики кремля. Ці кроки є частиною масштабної ідеологічної обробки, яка намагається переробити свідомість нових поколінь. Використання фальшивих історичних фактів і героїзація російської армії — це один із методів для досягнення цієї мети. Завдання, яке ставлять перед собою окупанти, — це створити покоління, яке буде підтримувати їхню окупацію, виходячи з брехливої версії історії, насадженої через такі заходи, як цей ігровий квест.

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/784922-okupanti-v-genichesku-organizovali-propagandistskiy-kvest-dostoynie-patomki-velikoy-strani>

22.02.2025 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. 24.04.2024 о 07:00 годині двоє військовослужбовців окупаційних військ рф, перебуваючи на вул. Жовтневій у с. Подо-Калинівка Херсонської області, розстріляли з автоматичної зброї місцеву мешканку, 65-річну жінку, та з метою приховання слідів злочину підпалили будинок, у якому вона проживала.

Фото: Воєнні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2843

24.02.2025 Святкувати «день захітніка отечества» окупанти почали змушувати дітей за кілька днів до 23 лютого. В окупаційному Ульяновському яслах-садку «Ромашка» Скадовського «муніципального округу» «патріотичні почуття і повагу до служби в армії» колаборанти виховували, давши діткам тематичні розмальовки. В окупаційному Чаплинському дитсадку № 3 «Джерельце» активісти окупаційної первинної організації «Єдиної росії» під керівництвом колаборантки Христини Іноземцевої вчили малюків готувати сувеніри для окупантів. В окупаційний Лазурненський дитсадок «Сонечко» Скадовського «муніципального округу» ці самі «захітнікі» прийшли особисто. Діти танцювали для них, розповідали вірші, а потім вручили святкові листівки. В окупаційному Благодатненському дитсадку «Золотий ключик» того ж «округу» вихованці старшої групи з вихователями підготували для окупантів стінгазету з білими літаками, синіми кораблями і червоними зірками.

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/347967-dtey-okupovanogo-lvoberezhzhya-zmusili-vtati-zaschtnkov-otyechyestva.html>

24.02.2025 В окупованому Генічеську загарбники продовжують активно використовувати місцеву молодь для своїх пропагандистських заходів. Одним із таких стало так зване «часпітіє з героямі нашего времени», організоване окупаційними структурами до російського «Дня захітніка атечества». Учасниками дійства стали представники прокремлівських молодіжних об'єднань, які, попиваючи чай зі злочинцями у військовій формі, дякували їм за «захист». Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. До заходу долучилися активісти так званого «Движення Первих», російської воєнізованої організації «Юнармія» та члени «Народного фронту». Усіх їх зібрали у так званому «Фонде захітнікав атечества», який діє під повним контролем російської окупаційної адміністрації. Молодь навчали «правильним» наративам, змушували висловлювати вдячність військовим, які вже три роки знищують українські міста та вбивають мирних мешканців.

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/785312-prokremlivska-molod-provela-chayuvannya-z-rosiyskimi-viyskovimi-vbivtsyami-u-genichesku>

25.02.2025 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. 27.02.2022 близько 10.00 години військовослужбовці окупаційних військ рф, перебуваючи на блокпосту міста Таврійськ Каховського району Херсонської області, розстріляли з вогнепальної зброї транспортний засіб “HONDA ACCORD” білого кольору, внаслідок чого завдали смертельних поранень його водієві - чоловікові віком 32 роки.

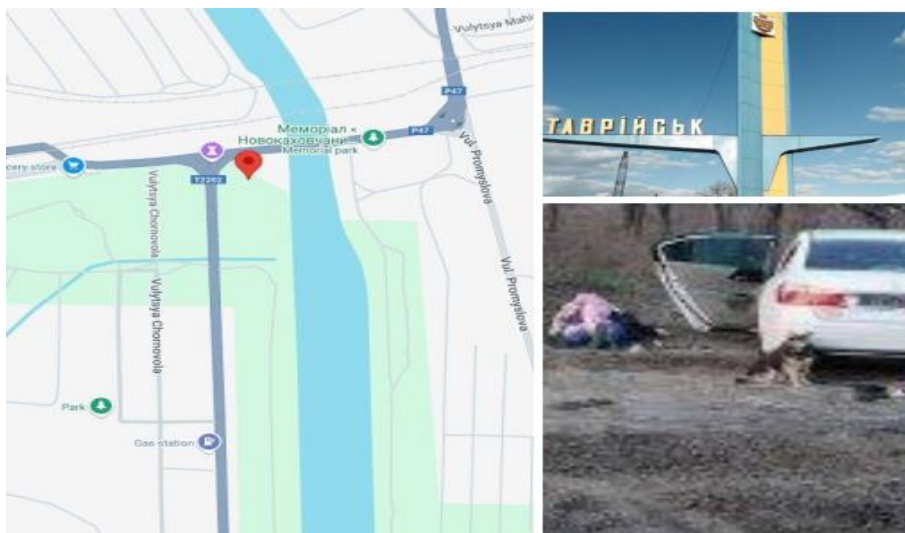

Фото: Воєнні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2847

25.02.2025 Десятки людей, яких викрали окупанти, померли від тортур або через погану медичну допомогу, розповідають в Херсонській обласній прокуратурі. російські окупанти продовжують утримувати 895 цивільних жителів, захоплених у Херсонській області. 46 людей, яких викрали російські військові, померли від тортур або через погану медичну допомогу, повідомили у Херсонській обласній прокуратурі. Українські правоохоронці встановлюють місця, де російські окупанти утримували та продовжують

утримувати українських цивільних заручників. Зокрема, знають про 13 місць на Херсонщині, які слідчі вважають катівнями. З них 11 були розташовані на території області, яку українські військові згодом звільнили. А ще 2 залишаються на окупованій частині. Також, розповідає начальник управління обласної прокуратури Олексій Бутенко, зараз вже є 5 заочних вироків щодо людей, причетних до незаконного затримання і катування цивільних. Прокуратура веде облік і тих, кого вже не вдасться повернути живими. «Є досить така сумна і болюча статистика щодо загибелі осіб. На сьогодні нам відомо про 46 людей, які були викрадені російськими окупантами, померли від тортур або через брак медичної допомоги. Троє померли вже після їхнього звільнення. Тобто через наслідки тих жахливих подій, які відбувались із ними під час затримання і нелегального ув'язнення – це і тортури, і психологічне знущання тощо», – повідомив він.

<https://khersonline.net/top/348058-osobist-vorogi-dlya-putna-chomu-v-rf-ne-hochut-obmnyuvati-ukrayinskih-partizanv.html>

26.02.2025 "Заступника коменданта" військового підрозділу рф, який віддавав накази ув'язнювати та катувати людей на Херсонщині, заочно засудили до 12 років позбавлення волі. Про це у Facebook інформує поліція Херсонської області. 40-річний уродженець Донеччини обіймав посаду "заступника коменданта-начальника гарнізону", який був розташований у Лазурному Скадовського району. За даними слідства, вранці 6 квітня 2022 року він разом із кількома підлеглими військовослужбовцями прибули до Новософіївки. Обвинувачений наказав обшукати помешкання 60-річного місцевого жителя з проукраїнськими поглядами. Після цього чоловіка незаконно затримали та вивезли з кайданками на руках і пакетом на голові до Лазурного. Там його відвели до підвалу в одному із захоплених росіянами пансіонатів. Військові рф побили затриманого, двічі вдарили штик-ножем у стегно та відрізали частину вуха. Пораненому не надавали медичну допомогу і відпустили додому після того, як протримали у катівні близько п'яти годин, повідомили в поліції. Також у суді довели, що наприкінці липня 2022 року обвинувачений особисто допитував ще одного незаконно затриманого. 37-річний житель Лазурного не йшов на співпрацю й "заступник коменданта" наказав двом своїм підлеглим побити чоловіка. Після цього затриманого душили руками за горло, поки він не втратив свідомість. А за кілька годин — відпустили додому, йдеться у дописі. Обвинуваченого визнали винним у порушенні законів та звичаїв війни. Він отримав максимальне покарання, передбачене за інкримінованою йому статтею, додали у відомстві.

Фото: Національна поліція

<https://suspilne.media/kherson/957953-zastupnika-komendanta-vijsk-rf-pricetnogo-do-katuvanna-ziteliv-hersonsini-zasudili-do-12-rokiv-turmi>

26.02.2025 40-річний сергій берьозін (березін) два роки очолював окупаційне «отделение МВД рф» у селищі Чаплинка Каховського району на Херсонщині, викрадав і катував людей. Про це повідомляє Центр журналістських розслідувань. Суд встановив, що берьозін сергій євгенович не пізніше червня 2022 року добровільно пішов служити російським окупантам до незаконно створених на Херсонщині структур «мвд рф». Він очолив «отделение мвд рф» у селищі Чаплинка Каховського району. В серпні 2022 року на території одного з херсонських ринків сергій берьозін зупинив громадянина Молдови, обшукав його і заборонив у майбутньому використовувати для розрахунків українську гривню. 11 листопада 2022 року сергій берьозін доставив до окупаційної поліції Чаплинки незаконно затриману жінку. Там її катували, примушували вчити гімн росії і справляти природні потреби на вулиці на очах у російських поліцаїв та інших бранців, погрожували фізичною розправою. У цьому брав участь і сам берьозін. За п'ять днів жінку відпустили, примусивши написати заяву про відсутність жодних претензій до своїх катів. 13 листопада 2022 року сергій берьозін дав вказівку «фізично розібратися» з продавцями ринку в окупованій Чаплинці, які відмовлялися брати за свій товар російські рублі. Водночас берьозін забороняв підлеглим-поліцаям реагувати на численні факти мародерства і фізичних розправ представниками збройних сил рф над мирними мешканцями Чаплинської селищної громади. За словами свідків, сергій берьозін працював начальником окупаційного відділення поліції в Чаплинці, перебуваючи у формі так званої поліції «днр». Суд визнав берьозіна винним у колабораційній діяльності за ч.7 ст.111-1 Кримінального кодексу України. Заочний вирок – 15 років позбавлення волі з конфіскацією всього майна. Вирок ще не набрав законної сили.

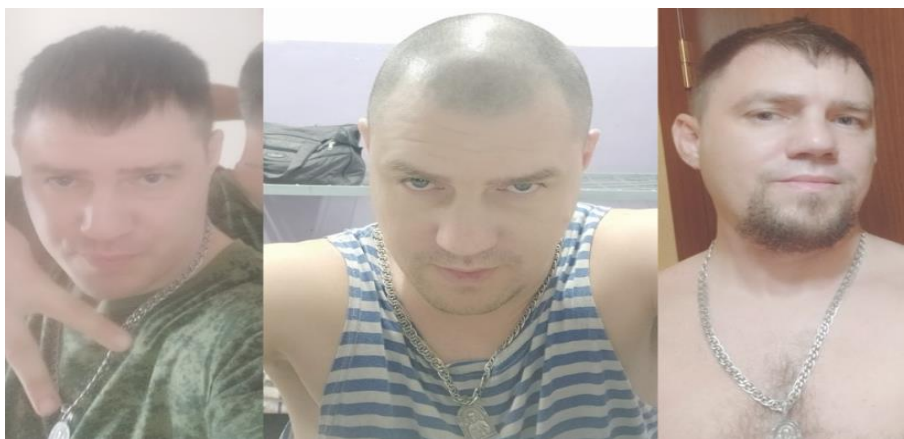

Фото: Соцмережі

<https://khersonline.net/lenta/348133-vikradav-katuvav-lyudey-sergya-berozna-z-makyivki-ekskervnika-policii-chaplinki-na-hersonschin-zasudili-na-15-rokv-tyurmi.html>

26.02.2025 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. Близько 18:00 години 04.04.2022, військові російських окупаційних військ, перебуваючи на блокпосту по вул. Визволителів в смт. Високопілля Бериславського району Херсонської області, затримали та розстріляли з вогнепальної зброї місцевого мешканця віком 25 років, якого в подальшому було виявлено похованим на одній з земельних ділянок.

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS-UA/2851

27.02.2025 У школі села Красне на тимчасово окупованій частині Херсонщини провели заняття для школярів з керування FPV-дронами. Про це повідомляють окупаційні медіа. На окупованій території Скадовського району представники так званої «адміністрації» та працівники підконтрольного окупантам «Спортивного центру кіберспорту та спортивного програмування» провели заняття з керування безпілотниками для школярів та персоналу навчального закладу. Заняття з використанням FPV-дронів на окупованій території є частиною російської мілітаризації дітей та спроби інтегрувати їх у пропагандистські наративи.

Фото: росЗМІ

<https://skadovsk.rayon.in.ua/news/786309-v-okupovaniy-chastini-khersonshchini-rosiyani-navchayut-ditey-pratsyuvati-z-fpv-dronami>

27.02.2025 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. 24.02.2022 близько 12.00 годин, військовослужбовці окупаційних військ рф, рухаючись на броньованій техніці повз с. Вільна Україна Каховського району, Херсонської області, розстріляли з автоматичної зброї легковий автомобіль "Volkswagen Vento" та в подальшому переїхали його броньованою технікою в результаті чого загинув мешканець с.Червонне Поділля Каховського району, віком 30 років.

Фото: Воєнні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2854

28.02.2025 Після підриву Каховської гідроелектростанції у червні 2023 року окупаційна влада на лівому березі Херсонської області знехтувала евакуацією цивільних. Про це йдеться у документальному фільмі-розслідуванні Kyiv Independent "Коли вода кричить". Команда відділу розслідувань воєнних злочинів записала пів сотні свідчень очевидців, родичів очевидців і волонтерів, які перебували на окупованих територіях або були залученими до порятунку людей на лівобережжі Херсонщини. У першу добу після підриву греблі, опитані журналістами свідки не чули жодних повідомлень про евакуацію з боку окупаційної влади. Човни з рятувальниками з підконтрольних росії служб порятунку з'явилися за кілька днів після підриву греблі. Евакуація цивільних лягла на плечі місцевих, які самоорганізувалися та координували порятунок, зокрема, через телеграм-чат. Утім російські військові допускали їх не в усі затоплені райони, відбирали без пояснень їхні човни, погрожували й переслідували. Журналісти зафіксували випадок, коли чоловік з лівобережжя Херсонщини, який був долучений до порятунку цивільних, зник безвісти. Внаслідок таких дій окупаційної та російської влади на лівому березі Херсонської області могло загинути в рази більше людей, ніж офіційно заявляє росія. За рік після підриву греблі так званий губернатор окупованої частини Херсонської області володимир сальдо повідомляв про понад 60 загиблих. За оцінками очевидців і волонтерів, які були залучені в процес евакуації, на лівобережжі Херсонщини могли загинути сотні людей. Низка доказів свідчить, що чиновники на окупованих територіях намагалися приховати масштаб втрат серед цивільних. З моменту затоплення медики оleshківської поліклініки встигли видати шість довідок про смерть, після чого їм заборонили оформлювати подібні документи. Тіла загиблих почали забирати й вивозити за межі поліклініки. Журналісти зафіксували п'ять випадків, за яких родичам загиблих невідомо нічого про місце їхнього поховання. За свідченнями очевидців, тіла затонулих людей ховали і могли вивозити щонайменше до п'яти населених пунктів Херсонської області: в Олешки, Голу Пристань, Скадовськ, Генічеськ і Каланчак.

<https://suspilne.media/kherson/959461-vidbirali-covni-peresliduvali-volonteriv-prihovuvali-misca-pohovan-rozsliduvanna-pidrivu-kahovskoi-ges>

28.02.2025 З 2022 по 2024 роки під опіку до російських сімей незаконно передали 42 дитини з Херсонської області. Про це в Telegram повідомив омбудсман Дмитро Лубінець. Дані стали відомі із заяв окупаційної адміністрації на Херсонщині. Тривалий час російська влада ігнорувала вимоги української сторони надати інформацію про кожну депортовану і примусово переміщену дитину, йдеться у дописі. Попри те, що більшість цих дітей мали батьків або інших законних представників, росіяни вивезли їх до тимчасово окупованого Криму у будинок дитини "Ялинка". Після цього анкети деяких вихованців почали з'являтися у російському федеральному банку даних з усиновлення. Відомо, що наразі у "Ялинці" перебувають 10 дітей з Херсонщини, повідомив омбудсман.

<https://suspilne.media/kherson/959489-pid-opiku-do-rosijskih-simej-nezakonno-peredali-42-ditini-z-hersonsini-lubinec>

28.02.2025 Злочини, вчинені військовими рф під час повномасштабного вторгнення в Україну (станом на 28.02.2025).

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/1A7sjiW96a>

28.02.2025 Окупанти відібрали у дітей окупованої Херсонщини все. Зокрема, і дитинство. Замість того, щоб бавитись іграшками, вони під керівництвом російських загарбників вчать розбирати-збирати автомати і влучно стріляти. В окупованому Вільному Нижньосірогозького «муніципального округу», наприклад, такі «вправи» окупанти замаскували під «урок мужності», який цинічно назвали «Солдат війни не вибирає». А в окупованому Скадовську провели так звану першість Херсонської області з кульової стрільби. «У спортивному заході взяли участь близько 50 стрільків з різних шкіл Скадовського округу», – повідомив окупаційний телеканал «Таврія». «Військовослужбовці рф провели для молоді тематичні заняття з військової підготовки, включаючи збирання і розбирання зброї», – повідомила окупаційна адміністрація Іванівського «муніципального округу» про урок в окупованих Агайманах. «У Новій Каховці відбувся унікальний майстер-клас для хлопців і дівчат з 15-кілометрової зони, – повідомила тамтешня «адміністрація». – Діти вперше познайомились з історією і будовою автомату АК-74М, дізнались про його роль у сучасних збройних конфліктах. Особливу увагу діти приділили другому блоку майстер-класу, де під керівництвом інструктора вони змогли не лише зібрати і розібрати легендарний автомат на швидкість, але і позмагатися за призи». Якщо окупація лівобережжя затягнеться, найголовнішим призом для нинішніх школярів, яких окупанти кинуть у бій, стане саме життя.

Фото: росЗМІ

https://khersonline.net/lenta/348237-zamst-grashok-dtyam-okupovanogo-lvoberezhzhya-dayut-do-ruk-avtomati.html#google_vignette

28.02.2025 На тимчасово окупованій частині Херсонської області, на кордоні з Кримом, російські військові затримали 37-річну Анну Грицевич. За даними окупаційних сил, вона в соціальних мережах начебто принижувала президента росії та військових рф. Про це повідомляють проросійські телеграм канали. Зазначається, що жінка також чекала деокупації Херсонської області. Після затримання російськими силовиками жінка вибачилася на відео, заявивши, що поважає президента рф та військових росії. Окрім того, окупаційні органи склали адміністративні протоколи стосовно жінки.

<https://most.ks.ua/news/url/na-livoberezhzhi-hersonschini-zatrimali-zhinku-jaka-nachebto-vislovljuvalas-proti-rosiji>

28.02.2025 На лівобережжі Херсонщини російські силовики незаконно затримали місцевого жителя. Його звинувачують нібито в передачі даних українській стороні про дислокацію російських військ. Про це йдеться на сторінці окупаційного ЗМІ Херсонщини “Таврія”. Вони стверджують, що начебто чоловік у грудні 2023 року через телеграм передав представникам ГУР МО України відомості про дислокацію військовослужбовців військової частини збройних сил російської федерації на території Херсонської області. Незаконно затриманому жителю Херсонщини загрожує згідно з кримінальним кодексом росії до 20 років позбавлення волі. Водночас йому інкримінують “державну зраду”. Керівник департаменту документування воєнних злочинів у Українській Гельсінській спілці з прав людини Сергій Мовчан зазначав, що державну зраду стосовно певної країни може вчинити лише громадянин цієї держави.

Фото: росЗМІ

<https://vgoru.org/novini/na-okupovanii-xersonshhini-nezakonno-zatrimali-colovika-iakii-nibito-peredavav-dani-gur>

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Херсонській області

22.02.2025 Станом на 1 лютого 2025 року екологічні збитки для природно-заповідного фонду Херсонської області, які були спричинені бойовими діями, перевищили 225 мільярдів гривень. Про це повідомляється в дописі Національного природного парку “Нижньодніпровський” у Facebook.

<https://most.ks.ua/news/url/suma-zbitkiv-dovkillju-hersonschini-perevischila-225-mlrd-grn>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Херсон та населених пунктів Херсонської області

22.02.2025 Пошкоджені будинки та автомобілі, поранені цивільні та поліцейський: слідчі поліції Херсонщини задокументували наслідки чергових російських обстрілів. Протягом доби населені пункти деокупованої Херсонщини перебували під чисельними атаками ворожих БПЛА, артилерійськими та мінометними обстрілами. Також військові рф завдали удару зі реактивної системи залпового вогню та масованого авіаудару. Внаслідок ворожих влучань поранення отримали двоє цивільних чоловіків та співробітник поліції, були пошкоджені 10 приватних будинків та одна багатоповерхівка, три транспортні засоби та приміщення гаражу, будівля навчального закладу, дві господарчі споруди та газопровід. У Херсонському районі під ворожим прицілом перебували обласний центр, Антонівка, Придніпровське, Білозерка та Садове. У Бериславському районі російські військові атакували Зміївку, Шляхове, Високе, Тягинку, Дудчани, Червоний Маяк, Милове, Вірівку, Матросівку та безпосередньо районний центр. Також було атаковане Козацьке Каховського району. Берислав впродовж дня перебував під атаками БПЛА, в результаті одного з вибухів пошкоджене приміщення магазину. Також дронами росіяни атакували Антонівку. Один зі БПЛА типу «FPV» влучив у багатоповерховий будинок. А внаслідок скиду боєприпасу зі дрону згорів цивільний автомобіль та був поранений 58-річний чоловік. Також в результаті вибухів FPV-дронів пошкоджений приватний будинок у Дудчанах, легковий автомобіль у Херсоні та поранено 22-річного поліцейського. Правоохоронця госпіталізували з вибуховою та закритою черепно-мозковою травмами, уламковими пораненнями обличчя та ніг. Внаслідок скидів боєприпасів зі БПЛА пошкоджень зазнали й чотири приватні будинки у Зміївці. В результаті артилерійських обстрілів у Шляховому та Бериславі пошкоджено по одному приватному будинку, в Антонівці – два приватні будинки. А в Білозерці – приватний будинок, гараж, цивільний автомобіль, дві господарські споруди та газопровід. У другій половині дня та пізно ввечері Херсон та прибережні населені пункти двічі зазнали авіаударів. Загалом росіяни здійснили запуски 15 керованих авіабомб. На щастя, постраждалих немає. Але в результаті вибуху однієї зі бомб вкотре була пошкоджена будівля навчального закладу у Високому. Крім цього, в лікарню самостійно звернувся 58-річний житель Антонівки. Лікарі діагностували в нього мінно-вибухову травму та контузію. Як виявилось, ушкоджень чоловік зазнав 21-го лютого в результаті атаки FPV-дрону по його будинку. Загалом за фактами воєнних злочинів військовослужбовців армії рф доби слідчі поліції Херсонщини розпочали чотири кримінальні провадження. Нині проводяться необхідні слідчі заходи для належного документування та розслідування злочинів росіян проти мирного населення.

<https://www.facebook.com/share/p/14uwKiGqb9>

23.02.2025 Херсонщина продовжує потерпати від російських обстрілів: одна людина загинула та четверо поранено, пошкоджено понад 20 будинків. війська рф вчергове обстріляли правобережжя Херсонської області з артилерії, мінометів та БПЛА різних типів. Від ворожих атак потерпали Херсон, Антонівка, Ромашкове, Садове, Зимівник, Білозерка, Кізомис, Придніпровське, Станіслав, Інженерне, Берислав, Зміївка, Федорівка та Качкарівка. У населених пунктах пошкоджень зазнали 36 об'єктів: багатоквартирний і 22 приватні будинки, 10 торговельних кіосків, павільйон на території ринку, газопровід та автомобіль. У Ромашковому російські військові скинули вибухівку з безпілотною на

приватний будинок. Внаслідок удару постраждала 48-річна жінка, вона отримала мінно-вибухову травму, контузію, уламкові поранення тулуба й кінцівок. У Станіславі через скид із БпЛА травмувався 61-річний чоловік. Його доправили до медзакладу з мінно-вибуховою травмою, уламковими пораненнями живота й ноги. FPV-дроном росіяни вдарили по приватному будинку, який зазнав пошкоджень. У Антонівці під удар російського дрона потрапив 45-річний чоловік. Його доправили до лікарні з мінно-вибуховою травмою, уламковим пораненням грудної клітини і травматичною ампутацією обох ніг. У Зміївці через дроніві атаки та артилерійські удари пошкоджено вісім житлових будинків. У Кізомисі внаслідок скиду з безпілотної пошкоджено приватний будинок. Артилерійським вогнем пошкоджено два приватні будинки в Качкарівці, п'ять будинків і газопровід у Білозерці, житловий будинок і автомобіль у Зимівнику. Вдень у Дніпровському районі Херсона окупанти скинули боєприпас із БпЛА на багатоквартирний будинок, який зазнав пошкоджень. Пізно ввечері війська рф здійснили артилерійський обстріл території ринку. Снарядами пошкоджено павільйон та 10 торговельних кіосків. Після опівночі обстріли поновилися, під удар потрапили приватні будинки у прибережній зоні. Через влучання снаряда в житловий будинок загинув 72-річний чоловік, його тіло з-під завалів деблокували рятувальники. Мінно-вибухову травму й контузію дістав 50-річний чоловік. Зазнали пошкоджень три приватні будинки. На місцях російських атак працювали всі профільні служби. За добу поліція відреагувала на 145 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито вісім проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/1A5PMqS25G>

24.02.2025 Поліція фіксує наслідки чергових російських атак на Херсонщині: одна людина загинула та 10 поранено, серед постраждалих – 15-річна дівчинка і поліцейський. Ворог не припиняє обстрілів Херсонського та Бериславського районів. Протягом доби по населених пунктах противник бив із артилерії, мінометів, реактивних систем залпового вогню та БПЛА. Від атак армії РФ потерпали Херсон, Антонівка, Придніпровське, Садове, Білозерка, Велетенське, Інженерне, Новодмитрівка, Приозерне, Надєждівка, Берислав, Милове, Осокорівка, Червоний Маяк, Новокаїри та Бургунка. Ворожими обстрілами пошкоджено 59 об'єктів: багатоквартирний та 43 приватні будинки, службовий автомобіль поліції та сім цивільних автівок, об'єкти критичної та портової інфраструктури, територію лікарні, газопроводи, літню кухню та гараж. Противник здійснив артобстріл Милового. Один зі снарядів зруйнував літню кухню, де на той час перебувала господарка. 84-річна жінка отримала смертельні поранення, її тіло виявили під завалами. Також пошкоджено приватний будинок. У Текстильному росіяни цілеспрямовано здійснили скид із дрона на службовий автомобіль Управління поліції охорони. Внаслідок удару постраждав 27-річний поліцейський, з численними вогнепальними пораненнями різних частин тіла його доправили до лікарні. Транспортний засіб зазнав пошкоджень. На автошляху біля Велетенського росіяни поцілили з безпілотною по цивільному автомобілю. Внаслідок цієї атаки люди не постраждали, транспортний засіб зазнав пошкоджень. Артилерійським вогнем пошкоджено приватний будинок і автомобіль у Приозерному, приватний будинок у Новокаїрах, два приватні будинки й автомобіль у Надєждівці. FPV-дронами окупанти вдарили по трьох приватних будинках у Білозерці, Велетенському та Новодмитрівці. На щастя, обійшлося без постраждалих, проте будівлі зазнали пошкоджень. Ще один житловий будинок у Білозерці пошкоджено через скид вибухівки з БПЛА. Після опівночі війська РФ із артилерії обстріляли Антонівку. Через влучання снаряда у приватний будинок постраждав 56-річний чоловік. Його доправили до лікарні з вибуховою та черепно-мозковою травмами, контузією і уламковим пораненням голови. Вдень у Дніпровському районі Херсона військові РФ атакували FPV-дроном цивільний автомобіль. В результаті удару постраждали двоє чоловіків віком 47 та 49 років. В обох вибухові травми й уламкові поранення різних частин тіла. Через скид вибухівки з безпілотною пошкоджено ще один автомобіль. Ввечері армія РФ вдарила по житлових кварталах району з реактивних систем

залпового вогню. Внаслідок атаки отримали поранення 15-річна дівчина та п'ятеро дорослих віком від 31 до 71 років. У людей мінно-вибухові та черепно-мозкові травми, уламкові поранення різних частин тіла. Всього пошкоджено 25 приватних будинків, газопроводи, два автомобілі та гараж. Вночі по житлових кварталах Дніпровського району армія рф гатила з артилерії. Зазнали пошкоджень три приватні будинки та об'єкт на території лікарні. У Центральному районі міста артилерійським обстрілом пошкоджено портову інфраструктуру та багатоквартирний будинок. На місцях російських атак слідчо-оперативні групи поліції вилучали уламки ворожих снарядів та документували наслідки обстрілів. За добу поліція відреагувала на 396 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 19 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

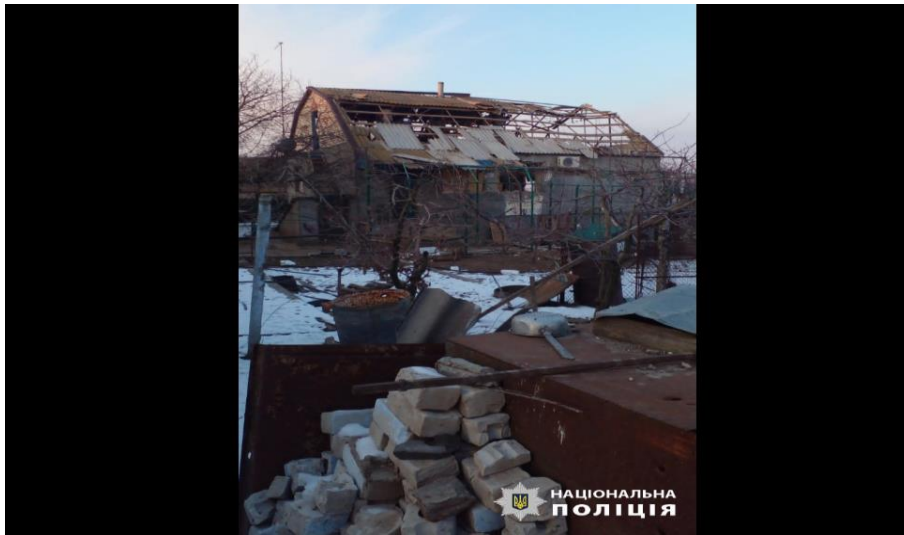

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/15wEgbAPXn/>

25.02.2025 На Херсонщині через російські атаки поранено 12 людей, серед постраждалих – троє поліцейських. російські агресори вкотре атакували цивільну інфраструктуру Херсонського та Бериславського районів, били з артилерії, мінометів та БПЛА. Зранку на вулиці у Дніпровському районі Херсона під мінометний обстріл противника потрапив 63-річний чоловік. Він дістав мінно-вибухову травму та уламкове поранення стегна. З артилерії росіяни обстріляли прибережну частину Центрального району міста, там пошкоджено багатопверховий будинок. Вдень російські військові атакували дроном Станіслав. Отримали поранення 50-річний чоловік та 56-річна жінка, в обох вибухові травми і контузії. Зазнали пошкоджень приватний будинок і вантажний автомобіль. В одному з населених пунктів Білозерської громади російські військові за допомогою безпілотною підступно вдарили по блокпосту. Внаслідок атаки постраждали троє працівників херсонської поліції віком від 27 до 36 років. У всіх попередньо діагностували контузії, загрози їх життю немає. Через ворожі обстріли в попередні дні постраждали шестеро людей, які після погіршення самопочуття звернулися по медичну допомогу. Це жителька Білозерки, чоловік та дві жінки з Дніпровського району Херсона. Вік поранених від 59 до 78 років. Лікарі діагностували в людей мінно-вибухові травми,

контузії та поранення. Ще одна жінка віком 72 роки отримала вибухову травму та уламкове поранення грудної клітини в Центральному районі Херсона через скид вибухівки з БпЛА. Також стало відомо, що 24 лютого у Веселому під дронуву атаку ворога потрапила 55-річна працівниця Новокаховської МВА. Жінка дістала контузію, опіки руки та отруєння чадним газом. Через скиди з БпЛА пошкоджено приватний будинок у Золотій Балці та автомобіль у Комишанах. Артилерійським вогнем пошкоджено гаражне приміщення у Червоному Маяку, адміністративну будівлю та автобус у Зимівнику, три приватні будинки у Комишанах і стільки ж у Білозерці. Придніпровське росіяни атакували FPV-дронами, на щастя, обійшлося без постраждалих. Також дронами типу «FPV» противник вдарив по приватному будинку в Текстильному та двох житлових будинках у Гаврилівці. Усі служби оперативно доєднувалися до ліквідації наслідків ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових рф. За добу поліція відреагувала на 380 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 13 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

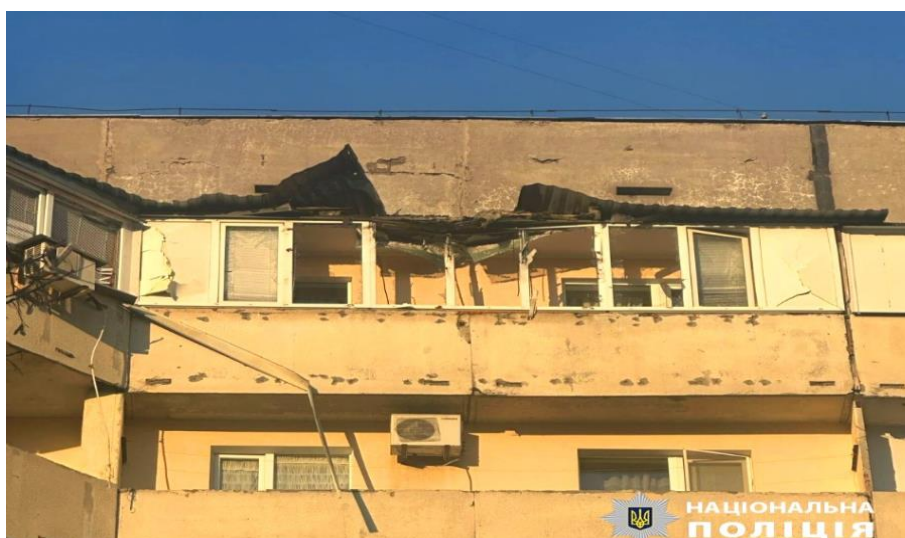

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/1B1kiaQ5wQ>

26.02.2025 Один загиблий та четверо поранених, пошкоджені будинки та автомобілі екстрених служб: поліція Херсонщини фіксує наслідки ворожих обстрілів. російська армія продовжує з особливою жорстокістю обстрілювати деокуповані населені пункти Херсонського та Бериславського районів. Ворог намагається знищити житловий фонд та об'єкти критичної інфраструктури, полює на працівників екстрених служб. Практично щодня внаслідок ворожих ударів є постраждалі та загиблі мирні жителі. Протягом доби противник вкотре бив по житлових кварталах із артилерії, мінометів, реактивних систем залпового вогню, авіації та БПЛА. Пошкоджені зазнали 24 об'єкти: два багатоквартирні та 12 приватних будинків, заклад культури, тепломережа, службовий автомобіль поліції, карета екстреної медичної допомоги, чотири цивільні автівки, гараж і господарська споруда. Противник здійснив авіаційний удар трьома керованими бомбами по Тягинській громаді, на щастя, обійшлося без постраждалих. У Львовому під дронний удар ворога потрапив 65-річний чоловік, він дістав смертельні поранення. Зранку армія РФ із артилерії обстріляла Зеленівку. Постраждала 73-річна жінка, яка отримала вибухову та черепно-мозкову травми, забійну рану голови і перелом плеча. У Антонівці через скиди з безпілотників та артобстріли пошкоджено чотири житлові будинки, гараж і автомобіль. Також росіяни атакували дроном типу «FPV» службовий автомобіль управління патрульної

поліції. Внаслідок удару транспортний засіб зазнав пошкоджень, поліцейські, на щастя, не травмувалися. У Молодіжному окупанти вдарили FPV-дронем по автомобілю екстреної медичної допомоги. Постраждали фельдшерка та водій, у них контузії, вибухові та закриті черепно-мозкові травми. Також окупаційні війська вдарили FPV-дронами по цивільному автомобілю у Дудчанах та приватному будинку у Станіславі. Артилерійським вогнем пошкоджено приватний будинок і автомобіль у Інженерному, чотири приватні будинки і автомобіль у Комишанах, а також будинок у Качкарівці. У Дніпровському районі Херсона росіяни атакували FPV-дронами заклад культури і приватний будинок. Внаслідок ударів будівлі отримали пошкодження. Житлові квартали району війська рф обстрілювали і з реактивних систем залпового вогню. Двічі за добу росіяни били з артилерії по мікрорайону «Житлоселище». Снарядами пошкоджені два багатоквартирні будинки і магістральна тепломережа. На вулиці під обстріл потрапив 35-річний чоловік, його доправили до лікарні з вибуховою та черепно-мозковою травмами, контузією й уламковим пораненням голови. У Центральному районі міста через удар дронам типу «FPV» біля АЗС пошкоджено дорожнє покриття. На місцях обстрілів слідчо-оперативні групи поліції вилучали уламки ворожих снарядів та фіксували злочини. За добу поліція відреагувала на 332 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 9 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/18y16ctRac>

27.02.2025 На Херсонщині через російську агресію одна людина загинула та п'ять поранено, серед постраждалих – поліцейський. Протягом доби російські війська вкотре здійснили обстріли правобережжя Херсонської області із реактивних систем залпового вогню, артилерії, авіації та БПЛА. Пошкоджень зазнали 32 об'єкти: 24 приватні будинки, дві адміністративні будівлі, підприємство, АЗС, два автомобілі й газопровід. військові рф завдали авіаційного удару десятьма керованими бомбами по населених пунктах Дар'ївської сільської громади та Херсонської міської громади. Кількома дронами типу «FPV» військові рф атакували блокпост в одному з населених пунктів Херсонської міської громади. Внаслідок удару постраждав 37-річний працівник Каховського районного відділу поліції. Його доправили до лікарні з контузією, вогнепальними пораненнями обличчя і руки. FPV-дроном російські військові здійснили удар і по цивільному автомобілю в Текстильному. Внаслідок атаки постраждав 33-річний чоловік. Він дістав мінно-вибухову травму, множинні уламкові поранення обличчя, грудної клітини, рук та ніг. Біля Киселівки ворожий FPV-дрон намагався уразити цивільний автомобіль. В результаті вибуху транспортний засіб зазнав пошкоджень, 42-річна водійка отримала контузію. У Бериславі через скид із безпілота загинув чоловік. Його тіло з місця події вивезли працівники поліції. У

Антонівці під артилерійські удари противника потрапили 64-річний місцевий житель і 78-річна жінка. В обох уламкові поранення різних частин тіла. Зазнав пошкоджень приватний будинок. Ще один житловий будинок пошкоджено через удар FPV-дроном. У Софіївці російські військові скерували FPV-дрон на територію сільськогосподарського підприємства. Зазнали пошкоджень майно підприємства, АЗС та резервуар. Артилерійським вогнем пошкоджено три приватні будинки й газопровід у Зеленівці, адміністративну будівлю в Білозерці, вісім житлових будинків у Зміївці, адміністративну будівлю і 10 приватних будинків у Новокаїрах. Через скид із дрона пошкоджено приватний будинок у Дудчанах. Із реактивних систем залпового вогню війська РФ били по Новоолександрівці, обійшлося без постраждалих. На місцях російських атак слідчо-оперативні групи поліції вилучали уламки ворожих снарядів та документували наслідки обстрілів. За добу поліція відреагувала на 378 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 14 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

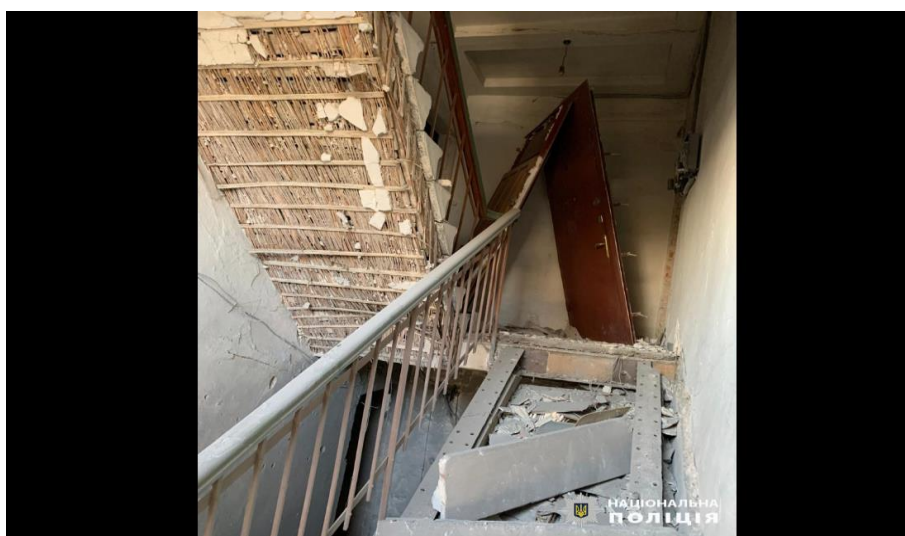

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/165r182dKC>

28.02.2025 На Херсонщині через російські обстріли одна людина загинула та троє поранено, поліція фіксує наслідки. Протягом доби війська рф обстрілювали правобережжя Херсонської області з артилерії, мінометів, реактивних систем залпового вогню, танка, авіації та БпЛА. Під ударами противника вкотре перебували деокуповані населені пункти Херсонського та Бериславського районів. Від ворожих атак потерпали Херсон, Садове, Антонівка, Зеленівка, Придніпровське, Інженерне, Комишани, Білозерка, Дніпровське, Понятівка, Дар'ївка, Берислав, Золота Балка, Червоний Маяк, Михайлівка, Осокорівка, Бургунка та Дудчани. У населених пунктах пошкоджень зазнали 19 об'єктів: багатоквартирний та 15 приватних будинків, автомобіль, будівля музею і типографія. військові рф завдали авіаційного удару трьома керованими бомбами по населених пунктах Дар'ївської сільської громади та Херсонської міської громади. У Золотій Балці окупанти вдарили дроном типу «FPV» по приватному будинку. Внаслідок цієї атаки на подвір'ї загинув 50-річний чоловік. військові рф скинули вибухівку на житловий квартал Берислава. Постраждав 55-річний чоловік, якого шпиталізували з вибуховою травмою та уламковими пораненнями ніг. На світанку в Антонівці через атаку дроном постраждав 36-річний чоловік. У нього мінно-вибухова травма, уламкові поранення грудної клітини, передпліччя та ніг. Ввечері армія рф обстріляла населений пункт із реактивних систем залпового вогню. Зазнали пошкоджень сім приватних будинків, у яких виникли пожежі. Місцеві жителі намагалися самостійно ліквідувати займання, однак у цей час росіяни цілеспрямовано вдарили по людях FPV-дроном. 74-річний чоловік отримав мінно-вибухову травму й уламкове поранення голови. Також було пошкоджено ще один приватний будинок. Через скиди вибухівок із БпЛА пошкоджено житловий будинок у Дніпровському та автомобіль у Золотій Балці. FPV-дроном окупанти вдарили по приватному будинку в Михайлівці, який зазнав пошкоджень. Артилерійським вогнем пошкоджено багатоквартирний та два приватні будинки у Білозерці, а також приватний будинок у Комишанах. З артилерії росіяни обстріляли Дніпровський район Херсона. Пошкоджень зазнали типографія і приватний будинок. Від артобстрілу потерпав і Центральний район міста, там пошкоджено будівлю музею. На місцях обстрілів працювали слідчо-оперативні групи поліції, які вилучали

уламки ворожих снарядів та фіксували злочини. За добу поліція відреагувала на 378 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 16 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://www.facebook.com/share/p/19varZoUHK>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Херсон та населеним пунктам Херсонської області з боку країн партнерів

22.02.2025 У Чорнобаївці почав працювати кабінет телемедицини. Тепер місцеві жителі матимуть можливість отримати лікарські консультації від спеціалістів з усієї України, а також буде можливість здати всі потрібні аналізи. Про це повідомила Чорнобаївська сільська рада у Facebook. Телемедичні центри відкриває ГО “Кейсерс” у межах проєкту EMPOWER, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини спільно з Європейським Союзом та реалізується GIZ Ukraine.

<https://bilozerka.info/u-chornobayivczi-vidkryly-telemetrychnyj-czentr>

24.02.2025 Борозенська громада отримала нову водонапірну вежу. Допомогли із реалізацією цього проєкту міжнародні партнери – “Project HOPE” за підтримки “USAID”. У межах ініціативи провели комплекс робіт щодо заміни старої водонапірної башти Рожновського на нову. Благодійники допомогли зі встановленням сучасного електрообладнання, капітальним ремонтом надбудови башти та облаштуванням огорожі для забезпечення санітарної зони свердловини. Нове обладнання гарантує ефективну роботу системи та мінімізує ризики аварійних ситуацій.

Фото: Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України

<https://www.congress.gov.ua/shche-odna-hromada-na-khersonshchyni-otrymala-novu-vodonapirnu-vezhu>

25.02.2025 Медичний заклад Херсонщини бере участь у міжнародному проєкті з теплоізоляції. Від початку реалізації ініціативи щодо покращення енергоефективності будівлі Білозерської лікарні завдяки плідній співпраці з партнерами вже вдалося отримати всі необхідні будівельні матеріали для ремонту даху, утеплення вікон та заміни системи опалення. Встановили нові входні двері та завершили утеплення вікон зсередини та ззовні. Попереду наступні важливі етапи - ремонт даху та системи опалення, а саме встановлення циркулярного насоса та заміна радіаторів. Проєкт реалізовується за підтримки ГО "Молодь України" у партнерстві з DCA-NCA та фінансується Європейським Союзом.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/15usnSFtam>

25.02.2025 Калинівська громада продовжує відновлювати водопостачання. Наступним кроком стало встановлення бювету із питною водою. Цей проект став можливим завдяки співпраці з громадською організацією «Молодь України» та італійською організацією «Condivisione fra i Popoli». Новий бювет має потужність 2 м³ на годину і здатний забезпечити потреби жителів Калинівського та прилеглих населених пунктів. Наразі тривають пусконаладжувальні роботи.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/16ABcqq74t>

26.02.2025 Японський народ продовжує підтримувати нашу громаду. Цього разу для КП "Парки Херсона" передали підйомну платформу на 27 метрів та бункеровоз – автомобіль для перевезення великогабаритного будівельного сміття. Про це у Фейсбук повідомив керівник Херсонської МВА Роман Мрочко. Ця допомога – продовження реалізації програми міжнародної технічної допомоги за програмою екстреного відновлення (Фаза 2) відповідно до Грантової угоди між ЛІСА та Урядом України.

Фото: Роман Мрочко

<https://khersonline.net/lenta/348135-yaponskiy-narod-prodovzhuje-pdtrimuvati-hersonsku-msku-gromadu.html>

27.02.2025 Пацієнти п'яти телемедичних центрів Херсонщини пройшли УЗД-обстеження. Фахівці мобільної команди ГО «CASERS» обстежили майже 140 пацієнтів та провели близько двох сотень УЗД-досліджень мешканцям Великої Олександрівки, Музиківки, Чорнобаївки, Степного та Кочубеївки. Серед пацієнтів – переважно літні люди, які мають проблеми з щитоподібною залозою, захворювання шлунково-кишкового тракту та сечової системи. Проект реалізується ГО «Кейсерс» у межах проекту EMPOWER, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Європейським Союзом та реалізується GIZ Ukraine.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/18kcs1nVBF>

27.02.2025 Парк КП «Гарантія» поповнився спеціальним автомобілем, що дозволить ефективніше дбати про безпритульних тварин – їх відловлюватимуть та транспортуватимуть до ветеринарного центру для стерилізації і необхідної допомоги. Це

стало можливим завдяки нашому надійному партнеру ЛСА, у межах програми міжнародної технічної допомоги за програмою екстреного відновлення (Фаза 2), відповідно до Грантової угоди між ЛСА та Урядом України.

Фото: Херсонська міська рада

<https://miskrada-ks.gov.ua/news/kherson-otrymav-spetstransport-dlia-dopomohy-bezprytulnym-tvarynam>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Херсон та Херсонської області

22.02.2025 Благодійники забезпечили паливом 29 родин у Кочубеївській громаді. Благодійний фонд "Ранок Відродження" передав громаді понад 212 складометрів дров. Паливо отримали 29 домогосподарств, які залишалися без необхідних ресурсів для обігріву. Допомога надійшла у відповідь на звернення громади, тож тепер усі родини, що потребували палива, зможуть зігріти свої оселі.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/1BAotrPgMQ>

23.02.2025 Благодійники продовжують підтримувати жителів Херсонщини, які опинилися в складних умовах через війну. Завдяки зусиллям парафії Мучеників

Макавейських у Бериславі та волонтерів «Лицарів Колумба в Україні» вдалося передати гуманітарну допомогу громадам області. До Нововоронцовської громади доставили 720 гігієнічних наборів, а до Новоолександрівської – 310 продуктових наборів. Допомогу отримали внутрішні переселенці та мешканці вразливих категорій. Ініціатива реалізована за підтримки спільноти Knights of Columbus та Патріаршої фундації «Мудра Справа».

Фото: facebook

<https://www.facebook.com/share/p/163S366p25>

24.02.2025 Минулого тижня мобільні клініки "Fortitude" здійснили серію виїздів у віддалені села Бериславського району, надавши кваліфіковану медичну допомогу понад 290 місцевим жителям. Команда медиків у складі сімейного лікаря, невролога, ендокринолога та кардіолога, відвідала Давидів Брід, Нововознесенське, Новомиколаївку, Новопетрівку та Архангельське. Під час прийомів пацієнти могли не лише проконсультуватись з лікарями, але й пройти необхідні обстеження. За потреби людям безоплатно видавали медичні препарати та окуляри. Проєкт «Мобільні клініки Херсонщини» реалізується благодійним фондом "Fortitude" у співпраці з "International Rescue Committee in Ukraine" за підтримки "Гуманітарного фонду для України" та Управління ООН з координації гуманітарних справ.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/15kXpjb6N>

25.02.2025 На Бериславщині відкрили сучасний комп'ютерний клас для дітей. Його облаштували у дитячому просторі «Будиночок Щастя», що діє при благодійній організації "Карітас Берислав УГКЦ". Відтепер юні мешканці Бериславщини матимуть можливість поглиблювати свої знання у сфері ІТ та освоювати цифрові технології.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/1GxKpGYoqV>

26.02.2025 Жителі Борозенського отримали правову та соціальну допомогу. Днями до села завітали фахівці громадської організації «Центр соціального партнерства «Перспектива». Юристи безоплатно консулювали людей з питань реєстрації прав власності, спадщини, компенсації за зруйноване житло, комунальних послуг, оренди та трудового законодавства. Окрім того, фахівці допомагали із вирішенням питань відновлення документів, отримання довідки ВПО та державних виплат. Водночас працювала кейс-менеджерка, яка надавала соціальні послуги, зокрема, інформування, консулювання та соціальний супровід.

<https://www.facebook.com/share/p/1Egi5LcdjK>

26.02.2025 Триває забезпечення питною водою жителів знеструмленого мікрорайону Корабел. Представники ЮНІСЕФ згідно з графіком доставили 10 000 літрів питної води на шість локацій на Острові. Крім того, за 2 дні більше 2 000 ємностей з питною водою від французької неурядової гуманітарної організації АСТЕД завезли працівники Херсонської міської військової адміністрації.

<https://miskrada-ks.gov.ua/news/tryvaie-zabezpechennia-pytnoiu-vodoiu-zhyteliv-mikrorajonu-korabel>

27.02.2025 У низці населених пунктів Нововоронцовської громади триває відновлення житла, пошкодженого внаслідок бойових дій. Завдяки співпраці з гуманітарною організацією «Сміливість» майже сотня домогосподарств у Хрещенівці, Шевченківці та Петрівці отримали допомогу в ремонті вікон та дверей. Насамперед волонтери допомагають родинам, чії оселі зазнали значних руйнувань, а власники мають труднощі з відновленням документів. Гуманітарна організація «Сміливість» продовжує надавати підтримку й мешканцям Любимівки, допомагаючи їм у подоланні наслідків війни.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/share/p/15iNuvmDPv>

Інформація про життя громадян України в прифронтовій зоні та на тимчасово окупованій території Херсонської області

22.02.2025 З метою недопущення колапсу комунальних підприємств міста, Херсонська міська військова адміністрація здійснила погашення багатомільйонних боргів населення. Це важливе рішення дозволило уникнути зупинки роботи життєво важливих служб та забезпечити безперебійне постачання води, електроенергії та тепла для мешканців Херсона. За словами представників адміністрації, накопичені борги ставили під загрозу функціонування комунальних підприємств, що могло призвести до серйозних перебоїв у роботі систем життєзабезпечення. Завдяки своєчасному втручанню міської влади вдалося стабілізувати ситуацію та зберегти доступ херсонців до критично важливих послуг

<https://khersonci.com.ua/public/63080-hersonska-miska-administraciya-pogasila-borgi-naselennya.html>

22.02.2025 Ціни на продукти на окупованому лівобережжі Херсонщини хто вже лише не «контролював». І окупаційні адміністрації, і окупаційна прокуратура, недавно і «молодіжне крило» окупаційного «Народного фронту» за таку показуху взялось. А що ціни? Зрозуміло що – ростуть! Раніше NewDay ua вже повідомляв, що пенсіонери окупованого лівобережжя навіть у продуктових магазинах можуть купити собі далеко не все. Особливо, після походів в аптеки. Та доводиться констатувати, що і дітям скупляться у продуктових крамницях дорого. В окупаційній Генічеській школі № 3, наприклад, де після «ремонту» так і не запрацював харчоблок, дітям не вистачає кишенькових грошей, аби купити поїсти у супермаркеті «Family market», розміщеному через дорогу. 200 г кукурудзяних паличок, наприклад, там коштують 123 рублі. Кекс-сендвіч з вареною згущенкою або шоколадно-горіховим кремом – 151 рубль. Вафлі продають від 97 (з вершковим смаком) до 110 (шоколадні) рублів. 230-грамовий вафельний торт коштує 145 рублів. Сухі сніданки коштують від 234 (170 г) до 383 (240 г) рублів. 200-грамова упаковка подушечок з медовим смаком вартує 62, 250-грамова з шоколадно-горіховим – 83 рублі.

Вермішель швидкого приготування, яку діти люблять гризти сухою, коштує 32 рублі за пачку. Картопляне пюре такого ж приготування – 44 рублі за 40 г. Корисніша їжа – вівсяна каша – продається по 156 рублів за 200-грамову пачку. 300-грамовий пакет мюслів пропонують купити за 192 рублі.

<https://khersonline.net/lenta/347931-shkolyaram-v-okupovanomu-genchesku-kishenkovih-groshey-ne-vistachaye.html>

23.02.2025 В окупованому Генічеську відбулося зібрання так званої «Ради депутатів Генічеського муніципального округу». Це черговий пропагандистський фарс, який окупанти використовують для створення ілюзії «легітимності» своєї влади. Участь у засіданні взяли місцеві колаборанти, що перейшли на бік ворога, а також представники окупаційної адміністрації. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. На порядку денному стояло шість питань, серед яких – звіт про виконання фейкового бюджету на 2024 рік, зміни до регламенту роботи «ради», кадрові питання та обговорення «благоустрою». Всі питання були «всебічно розглянуті» та одногolosно підтримані, що вкотре доводить повну відсутність реальної демократичної процедури – ухвалення рішень відбувається за вказівкою окупаційної адміністрації. Ця подія є частиною ширшої стратегії кремля – створити видимість «легітимного» управління на тимчасово окупованих територіях України. Окупанти активно використовують місцевих зрадників для того, щоб нав'язати населенню думку про нібито «нормальне життя» під контролем росії. Водночас жодне з ухвалених рішень не спрямоване на реальні потреби мешканців Генічеська – всі ресурси спрямовуються на зміцнення окупаційного режиму, а будь-яка опозиція жорстко придушується.

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/785037-v-genichesku-vidbulosya-zibrannya-mistsevikh-deputativ-kolaborativ>

23.02.2025 У Станіславській громаді на Херсонщині наразі мешкає близько 3 тисяч людей, що на 70% менше, ніж до повномасштабного вторгнення. Раніше населення становило приблизно 10 тисяч. Про це повідомив начальник місцевої військової адміністрації Олександр Бабуцький. За його словами, з початку року у громаді загинули дві людини, ще 41 — поранені. Також почастишали атаки дронами з вибухівкою, які несуть

протитанкові міни. Зазначається, що з жовтня у Станіславі немає електрики, а в Широкий Балці ситуація теж залишається складною.

<https://most.ks.ua/news/url/stalo-vidomo-skillki-ljudej-prozhivaje-u-stanislavskij-gromadi>

23.02.2025 Від початку повномасштабного вторгнення на території Бериславського району Херсонщини внаслідок військової агресії РФ було пошкоджено та зруйновано понад 15 тисяч об'єктів. Про це йдеться у публічному звіті начальника Бериславської районної військової адміністрації Володимира Літвінова про стан економічного соціального та культурного розвитку району за 2024 рік. Зазначається, що найбільше постраждали приватні будинки – пошкоджень зазнали 14 266 осель. Багатоквартирних будинків було понівечено 239. Водночас вдалось відновити 3 944 приватних будинки та 22 багатоквартирних будинки.

<https://most.ks.ua/news/url/na-berislavschini-poshkodzhenoponad-15-tisjach-objektiv>

23.02.2025 На п'янки і аморальну поведінку ставлеників росіян у незаконно створеному закладі «Владими́ро-Ильи́нский гериатрический пансионат» скаржаться мешканці села Чумацький Шлях Новотроїцької селищної громади Генічеського району Херсонщини. За їхніми словами, директор так званого пансіонату Андрій Сітніков, мешканець Севастополя і активний учасник захоплення Криму, майже не буває на робочому місці. Цим охоче користаються його підлеглі, які перетворили пансіонат на гніздо розпусти. Про це повідомляє Центр журналістських розслідувань з посиланням на окупаційні пабліки і власні джерела. «Криком душі» назвали своє звернення до окупаційних пабліків мешканці села Чумацький Шлях на Херсонщині. За їхніми словами, росіяни перетворили розташований в їхньому селі незаконний «Владими́ро-Ильи́нский гериатрический пансионат» на гніздо розпусти. Люди стверджують, що призначений росіянами директор так званого пансіонату Андрій Сітніков майже не буває на робочому місці, бо мешкає в Севастополі. Цим користуються його підлеглі, інші російські ставлениці, які влаштовують у закладі п'янки і «зустрічі з чоловічим колективом».

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/347954-gnzdo-rozpusti-u-nezakonnomu-geratrichnomu-pansonat-na-hersonschin-skarzhatsya-na-pyanki-amoralnu-povednku-rosyskih-stavlenikv.html>

23.02.2025 На тимчасово окупованих територіях України росіяни скасували майже всі заплановані на 23 лютого заходи до їхнього «дня захисника вітчизни», оскільки фізично не можуть забезпечити хоча б мінімальну явку. Про це повідомляє рух опору «Жовта стрічка» у Телеграмі. Як наголошується, поки в російських містах у цей день заплановані салют, концерти та показові святкування, на окупованих територіях – тільки пропагандистські лекції в школах і університетах. Рух опору наголошує, що наразі колаборанти фізично не можуть забезпечити хоча б мінімальну явку. Вони дуже боялися порожніх залів, тож майже всі «публічні заходи» скасовано. «Жовта стрічка» інформує, що з кремля вже летять незадоволені повідомлення, бо місцеві зрадники зірвали показову картинку.

<https://khersonline.net/lenta/347950-rosyani-skasovali-na-okupovanih-teritoryah-mayzhe-vs-zahodi-na-23-lyutogo-ne-mozhut-zabezpechiti-yavku.html>

24.02.2025 Окупаційні священники активно продовжують допомагати своїм військовим порушувати заповідь «Не убий!», забезпечуючи їх всім необхідним для вбивства. Роблять це не за власні, а за кошти обдурених ними вірян. Особливо багато допомоги передає на Херсонський напрямок окупаційний спеціальний гуманітарний центр Кримської митрополії. Недавно, наприклад, окупанти дякували ієрею Серафіму Ломакіну звідти за теплові гармати, які «допомагають обігрівати землянки, бліндажі, приміщення для ремонту техніки». Крім доставки допомоги, зібраної з кримських вірян, російські попи їздять на фронт проводити свої ритуали. «Не забули російські попи і про «день захисника отчезства». «Віруючі кримчани забезпечили термобілизною 50 солдатів, які воюють у зоні дніпровських островів, – повідомила окупаційна «КП». – У якості духовної їжі їм надіслали 100 дитячих листів з добрими побажаннями. У якості солодкого подарунка до професійного воїнського свята кримчани купили більше 150 літрів лимонаду, він піде в основному на військовий госпіталь на Херсонщині». А тим, хто в госпіталь ще не потрапив, російські священники привезли детектор дронів «Булат-4».

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/348003-rosysk-svyascheniki-zahischayut-okupantv-vd-dronv-poyat-limonadom.html>

24.02.2025 Клірики російської православної церкви продовжують допомагати військовим рф вбивати українців. Найбільше сприяють окупантам священнослужителі з

території Кримського півострова, зокрема монахині Свято-Троїцького монастиря, що в Сімферополі. На початку зими 2024-25 років черниці допомагали росіяни облаштувати бліндажі на лівобережжі Херсонщини, а нещодавно передали їм автівку. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські джерела. “23 лютого, у День захисника Вітчизни, з благословення в. о. ігумені монастиря черниці Євфросинії передали позашляховик «УАЗ»-«буханець» до медичної роти одного з полків на Херсонському напрямку для евакуації та транспортування поранених. Машину освятив протоієрей Володимир Гапоненко”, – зазначають окупанти.

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/347998-svyaschennosluzhitel-rpc-z-okupovanogo-krimu-prodovzhuyut-peredavati-tehniku-rosyskim-vyskovim-na-lvoberezhzhya-hersonschini.html>

24.02.2025 Ворог використовує як зброю будь-яку галузь, яку контролюють, зокрема й музеї на тимчасово окупованих територіях. Для централізації пропаганди у захоплених музеях росіяни назначали кураторів з фсб до кожного з них. Тепер самопризначені директори мають погоджувати виставки з кремлівськими службістами. Окрім того, співробітники фсб будуть визначати кадрову політику музею й перевіряти сценарії екскурсій, аби вони відбувались в потрібній кремлю тональності.

<https://khersonline.net/lenta/347988-rosyani-naznachayut-kuratorv-z-fsb-do-muzeyiv-na-tot.html>

24.02.2025 У тимчасово окупованій Новій Каховці на лівобережжі Херсонщини російський суддя доєднався до апеляційного засідання через Zoom без увімкненої камери, вислухав обвинувальний висновок і одразу виніс вирок. Про це повідомили на сторінці Руху опору “Жовта Стрічка”. “Ми не маємо інформації наскільки розповсюдженою є ця практика, але навіть якщо це поодинокі випадки – це насмішка над самим поняттям правосуддя для мешканців окупованої території”, – йдеться в повідомленні. Відомо, що протягом 2024 року окупаційний слідчий комітет Херсонської області відкрив 36 кримінальних проваджень проти мешканців лівобережжя Херсонщини, підозрюючи їх у тероризмі та екстремізмі.

<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-suddja-vinis-virok-cherez-zoom-navit-ne-vmikajuchi-kameru-zhovta-strichka>

25.02.2025 У Херсоні станом на 25 лютого без опалення залишилися 16 будинків у Центральному районі. Про це повідомив начальник Херсонської МВА Роман Мрочко. За його словами, внаслідок російських обстрілів значних пошкоджень зазнали тепломережі. “Ситуація важка. Зараз фахівці розбирають завали та з’ясовують обсяг робіт з ліквідації наслідків чергових атак окупантів на критичну інфраструктуру міста”, – зазначив Мрочко.
<https://vgoru.org/novini/u-xersoni-cerez-ataki-poskodzeni-teplomerezi>

25.02.2025 На тимчасово окупованому лівобережжі Херсонської області відкриють пункт для проведення ЄДЕ екзамену (випускний екзамен у росії). Про це повідомляють підконтрольні кремлю медіа. Де саме буде розташовано цей пункт наразі не повідомляється. Також невідомо, скільки на ТОТ Херсонщини є охочих скласти російських ЄДЕ.
<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-organizujut-punkt-dlja-provedennja-rosijskogo-jede>

25.02.2025 На лівобережжі Херсонської області незаконна адміністрація спільно з представниками силових структур та підконтрольними освітніми установами обговорила впровадження заходів з так званої профілактики екстремізму та формування “правильної” громадянської позиції серед молоді. Про це повідомляють проросійські телеграм канали. Відомо, що під час зустрічі окупанти обговорювали механізми так званого патріотичного виховання за російськими стандартами, міжкультурний діалог та протидію ідеологіям, які незаконна влада вважає деструктивними. Зазначається, що за підсумками обговорення окупанти будуть розробляти спільні програми та заходи для так званої профілактики екстремізму.

<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-vprovadzujut-zahodi-z-profilaktiki-ekstremizmu-sered-molodi>

25.02.2025 російські судові пристави, що незаконно діють на окупованій території Херсонської області, проведуть перший аукціон з продажу конфіскованого ними у місцевого населення майна. Мова йде про автівки, які були віджаті росіянами у херсонців “за борги”. Аукціони проходять в онлайн режимі через електронну систему. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські медіа. “На аукціоні, який відбудеться 7 березня 2025 о 10:00 на електронному торговому майданчику «Глобал», буде виставлений автомобіль Skoda Kodiaq сірого кольору 2021 року випуску. Початкова ціна лота – 2655000 рублів, завдаток – 398250 рублів, крок аукціону – 1%”, – зазначають росіяни. Крім того, на сайті організації можна знайти інформацію про два інші автомобілі, які пропонуються до реалізації на аукціоні: ВАЗ 2107 1996 випуску, початкова вартість – 142 тисячі рублів, і Opel Omega Caravan 1997 випуску, початкова ціна – 210 тисяч рублів. Хто був попереднім власником і за що росіяни віджали ці автівки – не повідомляється.

<https://khersonline.net/lenta/348062-rosyani-rozprodavatimut-konfskovane-u-naselennya-lvoberezhzhya-hersonschini-mayno-z-aukconv.html>

25.02.2025 На лівобережжі відкривають парти окупантів і тих, хто з ними воював. «За дорученням секретаря Херсонського регіонального відділення партії «єдина росія», губернатора Херсонської області володимира сальдо подібні «парти героя», які увічнять пам’ять земляків-героїв, будуть відкриті у цьому році у всіх школах регіону», – повідомила у соцмережі окупаційна організація партії про подію в окупаційній школі Асканії-Нова. «Парти героя, – зазначили «єдинороси», – присвячені ветеранам Великої Вітчизняної війни Арнольду Ананійовичу Лейбзону і Василю Миколайовичу Горбачову». І якщо ветерани

минулої війни звільняли рідний край від окупантів, то житель Рівного Генічеського «муніципального округу» сергій кабанов сам став до лав загарбників. Ще у жовтні 2024 року пособник окупантів був ліквідований на території Донеччини, але тіло росіяни забирати не спішили. Коли забрали, то оголосили його героєм, виділивши вдові і чотирьом дітям-сиротам... причеп дров. Днями на честь кабанова в окупаційній Рівненській школі також відкрили «парту героя».

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/348067-na-lvoberezhzh-vdkrivayut-parti-okupantv-tih-hto-z-nimi-voyuav.html>

25.02.2025 Будинок одного з працівників окупаційної “адміністрації” у селищі Велика Лепетиха, що на лівобережжі Херсонщини, був атакований невідомим безпілотником. Колаборант відбувся переляком, а ось його авто знищене в результаті скиду на нього вибухівки. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські медіа.

Фото: росЗМІ

росіяни зазначають, що місцеві зрадники “засудили” інцидент та звинуватили в ньому Збройні Сили України. Колаборанти обіцяють посилити “безпекові заходи”, щоб унеможливити його повторення. Як один з варіантів дій – зрадники пообіцяли посилити репресії та перевірки місцевого населення. Ймовірно, вони підозрюють, що дрон був наведений за допомогою когось з місцевих.

<https://khersonline.net/lenta/348061-v-okupovany-veliky-lepetis-nevdomiy-bpla-atakuvav-budinok-mscevogo-kolaboranta.html>

25.02.2025 росіяни вигадали нову пропагандистську акцію до річниці капітуляції нацистської Німеччини, до якої планують залучити молодь з тимчасово окупованих територій. Так, кремль формує так званий міжнародний волонтерський корпус. Таким чином в москві планують підкріпити нарратив щодо виключно російської перемоги у світовій війні й нібито міжнародну підтримку сучасного режиму в кремлі. Але у зв'язку з відсутністю цих волонтерів, росіянам доводиться формувати поле в примусовому порядку з агентів впливу за кордоном та учасників прокремлівських рухів. Наразі навчальні заклади на ТОТ отримали план з залученням студентського активу до участі в акції. «Волонтери» корпусу мають роздавати символ окупантів – георгіївські стрічки, та брати участь в парадах перемоги. Зауважимо, росіяни використовують події другої світової аби виправдати свою агресію проти інших держав та скоювати нові злочини проти людства.

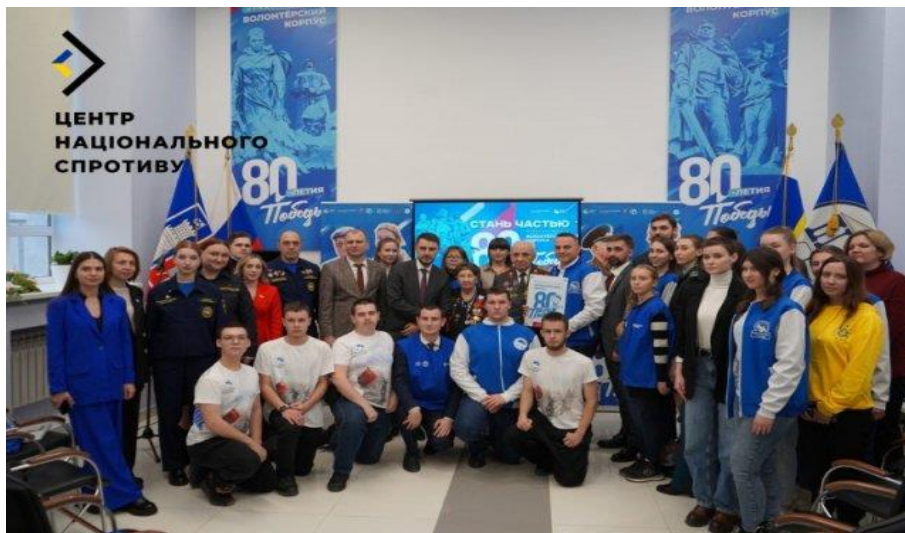

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/348048-rosyani-formuyut-spiski-uchasnikv-volonterskogo-korpusu-do-9-travnnya.html>

25.02.2025 До власників тваринних господарств на тимчасово окупованих територіях росіяни застосують аналогічну схему контролю як й з аграріями. В планах окупантів утворити єдиного оператора з продажу м'яса, якому всі господарства мають здавати продукцію за цінами нижче ринкових. Натомість окупанти будуть покривати збитки господарств шляхом субсидій. Таким чином всі фермери будуть залежними від держави. Водночас «державний оператор» буде перепродавати продукцію дотичним до гауляйтерів структурам, які вже потім реалізовувати м'ясо за ринковими цінами й забирати в кишеню різницю.

<https://khersonline.net/lenta/348042-rosyani-berut-pd-kontrol-tvarinnictvo-na-tot.html>

26.02.2025 Попри заяви окупантів про те, що населення підконтрольних їм громад Херсонської області може вільно спілкуватись, використовувати та навіть навчатись українською мовою, будь-який напис цією мовою викликає у них справжню істерику. Наприклад, нещодавно на спортивних змаганнях у Скадовську було помічено банер з написом “Від перемог у спорті – до перемог у житті!”. Це неабияк роздратувало місцевих пропагандистів. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські медіа. “Окрім банерів Міністерства спорту рф, що радують око, можна побачити ще один плакат, напис на якому виконано українською мовою. Фраза «Від перемог у спорту – до перемог у житті!». За звичайних обставин такий напис не викликав би питань, але в нинішньому контексті його присутність поруч із офіційними атрибутами міністерства спорту Херсонської області рф виглядає, м’яко кажучи, недоречною. Сам факт збереження цього банера на спортивному об’єкті викликає запитання”, – повідомляють російські “журналісти”.

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/348132-v-okupovanomu-skadovsku-pomtili-baner-ukrayinskoyu-movoyu-ce-viklikalo-steriku-u-rosyan.html>

26.02.2025 російські війська скинули з дрона протипіхотні міни на село Милове на Херсонщині. Про це начальник Бериславської РВА Володимир Літвінов повідомив у Телеграмі. Він нагадав, що «пелюсток» - це маленькі міни, які легко приховати в траві або під листям. Вони можуть вибухнути при найменшому дотику. Жителів закликають не торкатися підозрілих предметів, побачивши щось, що нагадує міну, відійти і повідомити про це правоохоронні органи.

<https://khersonline.net/lenta/348129-zagarbniki-skinuli-z-drona-protiphotn-mni-na-selo-milove-hersonskoyi-oblast.html>

26.02.2025 Центр національного спротиву продовжує відстежувати методи ворога щодо культурної інтеграції населення тимчасово окупованих територій в російській простір. Кремль проводить політику знищення ідентичності будь-яких захоплених етносів та націй й приведення їх культурного життя до єдиного зразка затвердженого “партією”. Зокрема окупанти затвердили єдиний шаблон святкування масниці на ТОТ. Особливу увагу

окупанти приділили обов'язковим вимогам щодо костюмів аніматорів, які тепер мають відповідати російським традиціям. Таким чином у відвідувачів, особливо у дітей, має сформуватись відчуття культурної єдності з росіянами.

Фото: ЦНС

<https://khersonline.net/lenta/348113-okupanti-namagayutsya-nasaditi-rosysku-kulturu-svyatkuvannya-masnic.html>

26.02.2025 Окупанти посилили тиск на місцевий бізнес у Генічеську. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. В окупованому Генічеську російські загарбники продовжують чинити тиск на місцевий бізнес, встановлюючи власні «правила гри» та створюючи умови для тотального контролю над підприємцями. Черговим кроком у цьому напрямку стали перевірки закладів громадського харчування, які провело так зване «Азово-Чорноморське міжрегіональне управління россільгоспнагляду». Під час рейду, що охопив 15 закладів у Генічеську та Новотроїцькому, окупаційна «влада» виявила відсутність ветеринарних документів на продукти тваринного походження у дев'яти підприємствах. Формальним приводом для репресій стало нібито порушення санітарних норм, але насправді це ще один метод тиску та залякування власників бізнесу та їхньої остаточної прив'язки до окупаційної системи. росіяни використовують контроль над бізнесом як ще один інструмент впливу: будь-яке підприємство, яке хоче працювати в окупаційних реаліях, змушене підкорятися жорстким вимогам, платити данину, підтримувати загарбників і брати участь у фінансуванні окупаційних структур. Водночас порушення чи навіть підозра у нелояльності можуть призвести до повного знищення бізнесу.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/786055-okupanti-posilili-tisk-na-mistseviy-biznes-u-genichesku-pid-udar-potrapilo-navit-loyalne-do-nikh-kafe-chervoniy-dragon>

26.02.2025 Приблизно п'ять мільйонів українців стикаються з проблемою нестачі продовольства, причому найбільші потреби зосереджені у прифронтових регіонах. Відповідні дані оприлюднила Всесвітня продовольча програма ООН (ВПП). Понад половина людей у Херсонській області стикаються з гострим голодом, а в Запорізькій та Донецькій областях голодують двоє з кожних п'яти людей. За даними моніторингу ВПП ООН, 72% людей, які отримують продовольчу допомогу, повідомили, що їм доводиться економити на їжі, купувати менш поживні продукти, пропускати прийоми їжі або позичати

гроші, щоб прогодувати свою сім'ю. У шести прифронтових регіонах майже третина населення не має продовольчої безпеки. У публікації йдеться, що у районах, наближених до зони бойових дій, комерційні ланцюги постачання порушені, інфраструктура часто пошкоджена або зруйнована, а можливості заробляти гроші обмежені. Там, де супермаркети доступні й заповнені продуктами, багато сімей не можуть дозволити собі поживну їжу. За останній рік вартість основних харчових продуктів зросла на 25%, причому деякі основні овочі подорожчали більш ніж удвічі.

<https://vgoru.org/novini/v-ukrayini-tretini-naseleattia-u-prifrontovix-regionax-ne-vistacaje-yizi-oon>

27.02.2025 «Херсонський технічний університет ми розглядаємо як провідний вищий навчальний заклад нашого регіону, як нашу кузню кадрів», – розповів окупаційному телеканалу «Таврия» перший заступник окупаційного губернатора павел шувалкін. У цій «кузні кадрів», сказав, можна навіть відкрити представництво російської академії наук. Споруду біля колишнього Генічеського винзаводу окупанти використовували навіть під час прямої лінії з путіним. Для цього пофарбували її фасад, хоча запевнили, що побудували з нуля. Проте студентів всередину так і не набрали. Близько трьох десятків одних і тих самих людей різного віку використовують у якості цих самих «студентів» для пропагандистських цілей, однак ніхто нікого не вчить. Проблеми з кадрами і у науково-дослідних установах. Хоча колишня працівниця сальдовського «Херсонбуду», а нині «депутат Херсонської обласної думи», «голова фракції «Єдиної росії» там і «директор» окупаційного інституту тваринництва «Асканія-Нова» євгенія рубін переконує у Телеграм у протилежному. «Науковий потенціал Херсонщини відроджується, – написала улюблениця сальдо. – Після 30 років планомірного знищення дослідницької роботи при Україні починається зростання, навіть незважаючи на те, що Херсонська область все ще у зоні проведення спеціальної військової операції». Як може розвивати дослідницьку роботу 29-річна випускниця Херсонського кооперативного економіко-правового коледжу, питання окреме. Хоча хтось, можливо, «вищу освіту» вона вже здобула у вищезгаданому «ХТУ».

<https://khersonline.net/lenta/348186-na-okupovanomu-lvoberezhzh-zanapastili-osvtu-nauku.html>

27.02.2025 Так званий “губернатор” окупованої частини Херсонської області став одним з п'яти найгірших російських управлінців, які займають аналогічну посаду. В лютому сальдо посів 85-те з можливих 89 місць у відповідному рейтингу. Рівень репутації колаборанта нібито становить 57%. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські медіа. Заявляється, що для сальдо є також і позитивні новини, адже у порівнянні з січнем, він піднявся на один щабель рейтингу з 86 на 85 місце.

<https://khersonline.net/top/348174-rosyani-viznali-gaulayaytera-lvoberezhzhya-hersonschini-volodimira-saldo-odnim-z-naygrshih-gubernatorv.html>

27.02.2025 У деокупованому Бериславі Херсонської області тривають активні бойові дії, місто стало важливим стратегічним об'єктом, на якому армія рф нещадно знищує інфраструктуру. Про це зазначає "Вгору". Бійці 72-ї бригади ЗСУ, які дислокуються в районі Берислава, розповіли, що російські військові застосовують артилерію, авіаудари та скиди з дронів, а також активно використовують дрони для спостереження та атак. “Берислав вже взагалі рівняють”, — зазначають бійці, розповідаючи про постійні обстріли міста. Вони зазначають, що в січні евакуювались близько 200-300 місцевих жителів. Бойові дії

призводять до значних руйнувань інфраструктури. У Бериславі знищуються лікарні та інші важливі об'єкти. Українські військові вживають всіх можливих заходів для захисту міста та його жителів, водночас вони постійно готуються до можливих штурмів з боку армії РФ. За словами бійців, з кожним днем ситуація стає більш напруженою.

<https://khersonline.net/top/348169-berislav-vzhe-vzagal-rvnyayut-byz-72-yi-brigadi-zsu-pro-situacyu-v-mst.html>

27.02.2025 В окупованому Генічеську російська окупаційна влада продовжує активну інформаційну експансію, використовуючи молодіжні прокремлівські рухи для переписування історії та виправдання сучасних воєнних злочинів. В межах пропагандистського проекту «Зв'язок поколінь», який реалізується за підтримки «росмолодь.Гранти», юнаків і дівчат окупованої Херсонщини втягують у діяльність, спрямовану на героїзацію «ветеранів сво» – учасників незаконної війни проти України. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел новин. Проект передбачає так звані «зустрічі поколінь», де разом згадуються події Другої світової війни та одночасно виправдовуються сучасні російські загарбницькі дії. Так, нещодавно активісти прокремлівського руху відвідали місцеву мешканку Анну Іванівну Домченко, яка є дитиною війни. В атмосфері маніпуляцій російської пропаганди вона розповіла молоді про складні часи окупації під час Другої світової війни. Але замість чесної розмови про історичні факти і зрозумілою аналогією нацистської окупації з теперішньою російською окупацією, кремлівські пропагандисти використали її історію для нав'язування хибних паралелей, щоб зобразити нинішніх російських загарбників як «героїв».

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/786358-rosiyski-propagandisti-v-genichesku-manipulyuyut-veteranami-ta-moloddyu-u-sprobakh-geroizatsii-uchasnikiv-esveo>

27.02.2025 Активісти руху "Жовта Стрічка" повідомляють про масові перепродажі українських авто з новоокупованих територій. Під загрозою як покинуті машини, так і ті, власники яких просто не можуть постояти за себе. Перепродають навіть старі запорожці, якими користувалися переважно пенсіонери в селах. Іноді автомобілі просто забирають, але переважно скуповують за безцінь — в тому числі якщо власник і не дуже хоче віддавати. Окупанти використовують шантаж, важке фінансове становище людей та загальне беззаконня на ТОТ.

https://t.me/yellowribbon_ua/10735

28.02.2025 В окупованій частині Херсонщини зростає захворюваність на грип та ГРВІ. Про це повідомляють окупаційні медіа. Росіяни вже не приховують пандемії. Щоправда, кажуть виключно про грип та ГРВІ, хоча джерела Район.Скадовськ повідомляють зокрема про ознаки коронавірусу у дітей та дорослих саме у Скадовську. Школи переводять на дистанційне навчання. Також педіатри відзначають велику завантаженість: до 30 осіб приймає лікар щодня. У Генічеську відомо про 24 дітей, які перебувають у лікарні. Також наші джерела повідомляють, що лікуватись можливо лише у містах: в інших громадах майже немає потрібних препаратів, подекуди закрили аптеки і загалом медичні заклади.

<https://khersonline.net/lenta/348204-v-okupovany-chastin-hersonschini-zrostaye-zahvoryuvanst-na-grip-ta-grv-v-polkluki-perepovnen-pacyentami.html>

28.02.2025 російські окупанти у своєму державному реєстрі незаконно зареєстрували мілітарну організацію для дітей – “Региональное отделение всероссийского детско-юношеского военно-патриотического общественного движения “Юнармия” в Херсонской области” у селі Залізний Порт. Основним видом діяльності вказана: діяльність інших громадських організацій та некомерційних організацій, крім релігійних та політичних організацій. Про це повідомляє Telegram-канал “Генічеськ UA”. Юридична адреса громадського руху “Юнармия”: с. Залізний Порт, вулиця Шкільна, будинок 81/41, приміщення 1. За цією адресою знаходиться пансіонат “Оксамит”. Як повідомляв “ГРС-Південь”, окупаційна “влада” рф в цьому пансіонаті перефарбувала будівлю і назвала його “Будинком молоді”.

<https://khersonline.net/lenta/348245-rosyani-zareyestruvali-vddlennya-mltarnogo-formuvannya-dlya-dtey-yunarmiya-v-hersonsky-oblast.html>

28.02.2025 На території так званих Генічеського та Новотроїцького муніципальних округів на лівобережжі Херсонщини окупаційна влада змінила тривалість комендантської години. Про це повідомляють окупаційні медіа. З 28 лютого по 29 березня комендантська година триватиме з 23:00 до 5:00. Зазначається, що такі зміни пов’язані зі святкуванням Рамадану. Нагадаємо, що у звичайні дні на лівобережжі Херсонщини комендантська година триває з 22:00 до 5:00.

<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-timchasovo-zminili-trivalist-komendantskoji-godini>

28.02.2025 Українські захисники, військовослужбовці 72 окремої бригади Чорних Запорозжців за допомоги безпілота показали який вигляд має знищена росіянами Каховська ГЕС та тимчасово окупована Каховка Херсонської області. Про це повідомляє на своєму сайті “Слідство.Інфо”. Зі слів військового з позивним “Тор”, щодня росіяни б’ють з артилерії, FPV-дронів та скидають вибухівку. Українські військові діють по позиціях росіян відповідно. “Ось Каховська дамба, її залишки, це те, що було взірване у 2023 році”, — показує український захисник через трансляцію дрона. Під час розмови з журналісткою “Слідства. Інфо”, українські воїни також направили дрон у бік Каховки. Через трансляцію видно, що окуповане росіянами місто виглядає цілим, у порівнянні зі звільненим Бериславом, який постійно обстрілює армія рф. “Місто-герой Каховка! Красиве... Цивільне життя тут присутнє, як і в будь-якому іншому місті, окупованому таким чином.

росіяни ховаються. Візуально місто виглядає порожнім, але люди там є”, — каже український захисник, який керує дроном.

Фото: Скріншот з відео з репортажу "Слідство.Інфо"

Фото: Скріншот з відео з репортажу "Слідство.Інфо"

<https://most.ks.ua/news/url/okupovana-hersonschina-ukrajinski-zahisniki-pokazali-jakij-vigljad-maje-znischena-rosijanami-kahovska-ges>

Інформація про евакуацію цивільного населення та підприємств з міста Херсон та Херсонської області

22.02.2025 Поліцейські протягом тижня евакуювали з Веселого Новокаховської громади Херсонської області п'ятьох поранених людей. Про це 22 лютого у Facebook поліція Херсонської області. У дописі йдеться, що четверо чоловіків віком від 42 до 62 років та 63-річна жінка отримали травми внаслідок російських атак. У них були контузії та різного ступеня тяжкості вибухові поранення кінцівок та обличчя. Правоохоронці віднесли на ношах до броньованого автомобіля двох тяжко поранених чоловіків. Інші травмовані могли самостійно пересуватися і дійти до машини. Усіх вивезли їх до безпечного місця, де на поранених чекали бригади медиків.

<https://suspilne.media/kherson/954929-z-veselogo-na-hersonsini-policejski-evakuuvati-patoh-poranenih-ludej>

23.02.2025 Працівники поліції та громадської організації "Save Ukraine" евакуювали з Молодіжного на Херсонщині родину з двома дітьми. Про це у Facebook інформує поліція

Херсонської області. Ювенальні поліцейські відвідали сім'ю, коли проводили профілактичну роботу серед жителів селища. Батьки погодились на їх пропозицію виїхати з населеного пункту, який постійно обстрілюють війська РФ. Правоохоронці та волонтери допомогли маломобільній матері, її шестирічному синові та 10-річній дочці сісти до автомобіля, завантажили їх речі та виїхали до Херсона. Зараз родина перебуває у Черкаській області, йдеться у дописі.

<https://suspihne.media/kherson/955195-z-molodiznogo-na-hersonsini-evakuuvali-rodinu-z-dvoma-ditmi>

25.02.2025 До територіального підрозділу поліції звернулася 56-річна місцева жителька з проханням допомоги в евакуації її 83-річної матері, яка потребувала термінової госпіталізації. Зі слів доньки, в жінки був інсульт, вона не могла самостійно пересуватися і перебувала в критичному стані. А через відсутність нормальної лікарської допомоги у місті єдиною надією на порятунок для жінок були поліцейські. На допомогу прибули працівники сектору реагування патрульної поліції Бериславського районного відділу. Поліцейські максимально швидко піднялися на третій поверх п'ятиповерхового будинку, переклали хвору на ноші та обережно спустилися до броньованого автомобіля. Працівники поліції намагалися якомога комфортніше розмістити маломобільну жінку поважного віку в салоні й, не гаячи часу, вивезли її з донькою до обумовленого місця, де на них вже чекали медичні працівники.

<https://www.facebook.com/share/v/1BZs21yN8x>

26.02.2025 Вчора евакуаційна група Бериславського районного відділу поліції успішно вивезла з прибережних Дудчан літню жінку з підозрою на інсульт. До поліції звернувся фельдшер із проханням допомоги в евакуації 77-річної місцевої жительки з підозрою на інсульт. Жінка перебувала в критичному стані та потребувала термінової госпіталізації. Працівники сектору реагування патрульної поліції вирушили на допомогу жінці похилого віку. Крім можливих атак ворожих безпілотників цього разу евакуацію надзвичайно ускладнювало побите дорожнє покриття, слизький підйом на гору та заміноване узбіччя. Також під час руху броньований автомобіль пробив колесо. Однак поліцейських не зупинили небезпечні умови, вони швидко усунули технічну несправність та змогли в максимально короткий час доїхати до вказаної адреси. На місці правоохоронці допомогли хворій сісти до машини. Через стан літньої жінки була дорога кожна хвилина, тож дорогою працівники поліції зв'язалися з медиками та попросили їхати їм на зустріч. В обумовленому місці вони успішно передали евакуйовану медичним працівникам.

<https://www.facebook.com/share/v/1698dti3YH>

27.02.2025 На Херсонщині поліцейські евакуювали з прифронтового Монастирського, що у Бериславському районі, хвору 78-річну жінку. Про це у Facebook 27 лютого повідомила поліція Херсонської області. По допомогу до правоохоронців звернулись місцеві жителі. Жінка перебувала у критичному стані: її паралізувало й вона протягом тривалого часу була без свідомості, йдеться в дописі. Хвору вивезли в броньованому автомобілі, назустріч викликали бригаду швидкої допомоги й постійно з ними консультувались по рації, контролювали стан жінки, повідомили в поліції.

<https://suspihne.media/kherson/958689-policejski-evakuuvali-z-prifrontovogo-monastirskogo-na-hersonsini-hvoru-litnu-zinku>

28.02.2025 Правоохоронці евакуювали з прифронтової Гаврилівки на Херсонщині пораненого чоловіка та маломобільну жінку. Про це 28 лютого у Facebook інформує поліція Херсонської області. Будинок двох жителів села згорів внаслідок російського обстрілу. Вони перебрались до іншої оселі, але й вона опинилась під ударом окупантів. Через дронову атаку чоловік отримав уламкове поранення ноги, повідомили у відомстві. Евакуаційна група діяла у темний час доби, адже безпілотники рф чатують на працівників екстрених служб. 65-річному пораненому та 46-річній жінці на кріслі колісному допомогли розміститись у броньованому авто й вивезли їх до медичного закладу, йдеться у дописі.

<https://suspilne.media/kherson/959837-policejski-evakuovali-z-gavrilivki-na-hersonsini-dvoh-ludej>

Інформація щодо розмінування території Херсонської області

28.02.2025 Триває розмінування правобережжя Херсонщини. Динаміка робіт за останній тиждень – на інфографіці.

Фото: Херсонська міська військова адміністрація

<https://www.facebook.com/share/p/15rtCuzeyK>

Запорізька область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України, які знаходяться на тимчасово окупованій території Запорізької області

22.02.2025 З лікарень тимчасово окупованих Мелітополя, Енергодару і Скадовську росіяни вивозять розчини для внутрішньовенного введення, які використовуються при крововтратах, шоквих станах, операціях і лікуванні тяжких захворювань. Про це повідомив рух спротиву «Жовта стрічка». Такі розчини до лікарень надходять у дуже обмеженій кількості. Втім через пару днів після отримання цих препаратів до медичних закладів приїжджають російські військові та забирають майже всю партію. «Ця ситуація пов'язана з тим, що в росії не налагоджено власне виробництво кровозамінників. Їхні поранені масово гинуть від ран, які можна було б стабілізувати. Тож росіяни буквально грабують лікарні, лишаячи цивільних без необхідних медикаментів», – йдеться в повідомленні.

<https://1news.zp.ua/okkupanty-vyvozyat-krovezameniteli-iz-zahvachennyh-bolnicz-v-zaporozhskoj-obl>

25.02.2025 російські війська цілеспрямовано атакують цивільну інфраструктуру, зокрема лікарні та станції “швидкої допомоги”. Запорізька область опинилась серед регіонів, де найбільші збитки у медичній сфері через війну. Про це повідомляється на сайті Верховної Ради України із посиланням на Міністерство охорони здоров’я. Загалом за три роки повномасштабного вторгнення в Україні пошкоджені 1 984 медичних заклади, ще 301 повністю зруйнували. Проте отримати точні дані щодо руйнувань на тимчасово окупованих територіях досі неможливо. Крім того, росіяни пошкодили 242 автівки екстреної медичної допомоги, ще 273 – знищили та 80 – викрали.

https://www.inform.zp.ua/uk/2025/02/25/315336_zaporizki-likarni-opynylys-sered-najbilsh-postrazhdalych-cherez-vijnu-statystyka

25.02.2025 Європейська Комісія, Група Світового банку, уряд України та Організація Об’єднаних Націй опублікували результати четвертої швидкої оцінки збитків і потреб. Вона описує збитки та втрати, а також потреби у відновленні та реконструкції України, окремих регіонів та секторів станом на 31 грудня 2024 року. «Відбудова. Запоріжжя» вивчила документ та зокрема оцінку збитків Запорізької області. Станом на 31 грудня у прифронтових областях, зокрема Запорізькій, Донецькій, Харківській, Луганській, Херсонській та Миколаївській, загальний обсяг збитків становить \$182 млрд – це 31% від збитків, завданих Україні. Запорізька область – регіон з найбільшими збитками від війни у 2024 році: \$30,8 млрд. Загалом збитки для економіки Запорізької області за три роки повномасштабного вторгнення оцінюються у \$61,2 млрд, а безпосередньо завдана шкода – в \$14,6 млрд. Хоча безпосередні руйнування та пошкодження бізнесу і промисловості в Запорізькій області оцінені у \$1,37 млрд, ці втрати призвели до набагато більших збитків для економіки – вони оцінюються у \$36,5 млрд. Запоріжжя – третій за збитками для бізнесу і промисловості регіон: більше втратили лише Київська та Дніпропетровська області. Аграрний сектор України втратив через повномасштабне вторгнення \$72,7 млрд, з них безпосередня шкода, завдана окупантами, оцінюється у \$11,2 млрд. Йдеться в першу чергу про знищені або пошкоджені складські приміщення, рибні господарства, багаторічні насадження, а також вимушений забій худоби. Але найбільшої шкоди українські аграрії отримали від пошкодження і викрадення техніки та обладнання (58% втрат). Запорізька область, разом із Луганською та Херсонською, зазнала найбільших втрат в аграрному секторі – на ці три регіони припадає 65% вартості усіх руйнувань, пошкоджень, викрадень тощо. Збитки запорізьких аграріїв складають більше \$6 млрд, а безпосередня завдана шкода – \$3,3 млрд. Суттєвої шкоди зазнала і важлива для сільського господарства галузь зрошення та водних ресурсів. Одна з найбільш постраждалих – Запорізька область: безпосередні руйнування та пошкодження оцінюються в \$120,2 млн, а аграрії недоотримали \$168 млн прибутків через проблеми із водопостачанням.

<https://vidbudova.zp.ua/zbytky-zaporizkoi-oblasti-vid-viiny-siahnuly-612-mlrd-z-nykh-308-mlrd-za-ostannii-rik-otsinka-yes-svitovoho-banku-ta-oon>

25.02.2025 Європейський Союз запровадив санкції проти одного з головних пропагандистів на тимчасово окупованій території Запорізької області - фідаїля бікбулатова, — РІА Південь командир «БАРС-32» і глава «юнармії» на окупованій частині Запорізької області, потрапив до 16-го пакету санкцій ЄС. Він займається мілітаризацією

дітей, створюючи табори для підготовки підлітків до служби в армії РФ. Також бікбулатов причетний до масової депортації українських дітей до Росії. Тепер його активи в ЄС заморожені, а виїзд до Європи закритий.

<https://t.me/riamelitopolua>

27.02.2025 На тимчасово окупованій території Запоріжжя та Херсонщини було зафіксовано масове викрадення та перепродаж автомобілів місцевих жителів. Про це повідомили в “Жовтій стрічці”. Як зазначають, будь-який транспортний засіб, залишений без нагляду або той, власник якого не має змоги за себе постояти, може бути викрадений окупантами. Навіть старі “Запорожці”, якими користувались переважно пенсіонери в селах, не є винятком. Іноді автомобілі просто забирають, але переважно скуповують за безцінь — в тому числі якщо власник і не дуже хоче віддавати, — йдеться в повідомленні. Окупанти тиснуть на місцевих жителів, користуючись їхнім скрутним становищем та загальним беззаконням.

<https://akzent.zp.ua/na-tot-zaporizhzhya-rosiyany-zajmayutsya-nezakonnoyu-torgivleyu-kradenymy-avto>

27.02.2025 На цей день відомо про 23 цивільних жителів Енергодара, які залишаються в ув'язненні, 13 з них - працівники Запорізької АЕС. Більшості з полонених українців вже винесені незаконні вироки від окупантів на великі терміни — 12 років та більше. Як повідомляє “Справжнє”, триває терор російських військ та спецслужб проти мирних мешканців тимчасово окупованої частини Запорізької області: фізичний, моральний, економічний, політичний. За інформацією мера Енергодара Дмитра Орлова, вчора, 26 лютого, у Києві відбулося друге засідання Робочої групи щодо координації зусиль для звільнення та підтримки незаконно ув'язнених мешканців Енергодара Запорізької області. “Відомо про 23 цивільних полонених енергодарців, які залишаються в ув'язненні, 13 з них - працівники ЗАЕС. Більшості з полонених окупантами вже винесені судові вироки від 12 років та більше, частина полонених перебувають під так званим “слідством”, — заявив Орлов. Найближчим часом буде опубліковані імена деяких енергодарців, які перебувають у неволі — тільки тих, для кого це не буде нести потенційної шкоди.

<https://spravzhne.media/ukr/war/1740657095-23-tsivilnih-zhiteli-energodara-nezakonno-utrimuyutsya-u-v-yaznitsyah-okupantiv>

28.02.2025 російські загарбники продовжують чинити воєнні злочини на тимчасово окупованій частині Запорізької області. Нещодавно стало відомо про викрадення 58-річної жінки в Енергодарі. Про це повідомив міський голова міста Дмитро Орлов. Загарбники схопили 58-річну Сиротенко Ольгу Валентинівну – жінку, яка раніше працювала завідувачкою господарством у дитсадку №5.

Фото: akzent.zp.ua

Наразі жінці інкримінують «ведення підривної діяльності влади», «шпіонаж», «створення терористичної групи, – написав голова міста. Громадянам, які залишаються на тимчасово окупованих територіях, радять дотримуватися максимальної обережності: уникати спілкування та конфліктів з окупантами, не виявляти свою проукраїнську позицію, очищати листування в телефонах, яке може викликати підозру.

<https://akzent.zp.ua/v-energodari-okupanty-vykraly-tsyvilnu-zhinku-detali>

28.02.2025 Міжнародна правозахисна організація Amnesty International закликала рф звільнити з полону виховательку дитячого садочка з окупованого Мелітополя Запорізької області Ольгу Бараневську. Про це йдеться у повідомленні Amnesty International від 26 лютого. За даними організації, в травні 2024 року російські силовики викрали Ольгу Бараневську з підвір'я власного дому в окупованому Мелітополі. В ув'язненні представники рф застосовували до 61-річної жінки тортури. Пізніше, в червні 2024 року, росіяни на короткий термін відпустили Бараневську, однак згодом знову викрали та інкримінували їй нібито спробу заховати вибухівку на підвір'ї власного будинку. російський суд призначив жінці шість років позбавлення волі, поінформували правозахисники. Згідно з твердженням Amnesty International, Ольга Бараневська є "відкрито проукраїнськи налаштованою" вихователькою дитячого садочка з Мелітополя.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/959547-amnesty-international-zaklikala-rf-zvilniti-z-polonu-vihovatelku-ditacogo-sadocka-z-melitopola-olgu-baranevsku>

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Запорізької області

23.02.2025 Фахівці екологічної інспекції продовжують фіксувати наслідки ворожих ударів по Запоріжжю та області. Днями вони озвучили збитки завдані довікллю регіону від початку повномасштабного вторгнення рф в Україну. Про це повідомили у Державній екологічній інспекції Південного округу. Інспектори здійснюють розрахунки завданої шкоди через забруднення ґрунтів і засмічення земель будівельними відходами, а також уламками ракет і снарядів. Від 24 лютого 2022 року і до 1 лютого поточного року сума збитків у Запорізькій області перевищила 17,562 мільярда гривень. «Усі документи з розрахунками передані до правоохоронних органів для включення у кримінальні провадження», – повідомили у відомстві.

<https://1news.zp.ua/ushherb-bolee-chem-na-175-milliarda-ekologi-ozvuchili-sumu-ushherba-nanesennogo-zaporozhskoj-oblasti-v-rezultate-vrazheskih-udarov>

28.02.2025 У Шевченківському та Хортицькому районах Запоріжжя екоінспектори виявили вирви та зафіксували забруднення ґрунтів через російський удар безпілотниками 27 лютого. Про це сьогодні, 28 лютого, повідомили в Державній екологічній інспекції Південного округу. Зазначають, що екоінспектори обстежили три з уражених територій: "Площа псування земель та забруднення відходами руйнації становить 600 м² та 120 м² відповідно, на двох ділянках зафіксовані вирви площею по 9 м² ", – йдеться в повідомленні. Окрім цього, інспектори відібрали зразки ґрунту для проведення лабораторних досліджень: "Всі матеріали та результати обстеження будуть направлені до правоохоронних органів та до Оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України".

Фото: suspilne.media

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/959397-obstril-zaporizza-bpla-ekoinspekcia-zafiksuvala-zabrudnenna-gruntiv-ta-virvi>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Запоріжжя та населеним пунктам Запорізької області

22.02.2025 У селі Малокатеринівка Запорізького району через російські обстріли без газу залишилися 743 споживачі. Про це у Фейсбуці повідомило АТ «Запоріжгаз», передає Укрінформ. «Внаслідок бойових дій у Кушугумській громаді на Запоріжжі був пошкоджений газопровід високого тиску. Без газу залишилось 743 споживача с. Малокатеринівка», - йдеться в дописі. Зазначається, що фахівці «Запоріжгазу» працюватимуть цілодобово для ліквідації аварійної ситуації. Завтра, після ремонтних робіт, фахівці розпочнуть відновлювати газопостачання.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3963136-u-seli-na-zaporizzi-743-spozivaci-bez-gazu-cerez-rosijski-obstrili.html>

22.02.2025 Під час російської атаки у прифронтовому населеному пункті Запорізької області було зруйновано приміщення амбулаторії. Про це в Телеграмі повідомив начальник Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров, передає Укрінформ.

Фото: Запорізька ОВА

«Зруйновано приміщення амбулаторії. Попередньо, без постраждалих», - написав він. В пресслужбі ОВА уточнили, що йдеться про Степногірськ. Ворог скерував на селище КАБ.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3963103-u-zaporizkij-oblasti-vijska-rf-zrujnuvali-primisenna-ambulatorii.html>

22.02.2025 Впродовж п'ятниці, 21 лютого, російська армія завдала 517 ударів з авіації, артилерії, реактивних систем залпового вогню та безпілотників по 10 населеним пунктам Запорізького, Пологівського та Василівського районів. Про це повідомили у Національній поліції Запорізької області. Російські загарбники не припиняють завдавати удари по прифронтовим містам та селам. Минулої доби ворог переважно бив по будинках мирних мешканців. В оселях людей пошкоджено дахи та стіни, вибито вікна. Вчора ворог завдав масований авіаційний удар по Гуляйполю. В прифронтовому місті частково зруйновано будинки. Крім того, поранення отримали 49-річний чоловік та дружина, а також 73-річна жінка. З вогнепальними осколковими пораненнями їх шпиталізували.

Фото: Націонал на поліція

Фото: Націонал на поліція

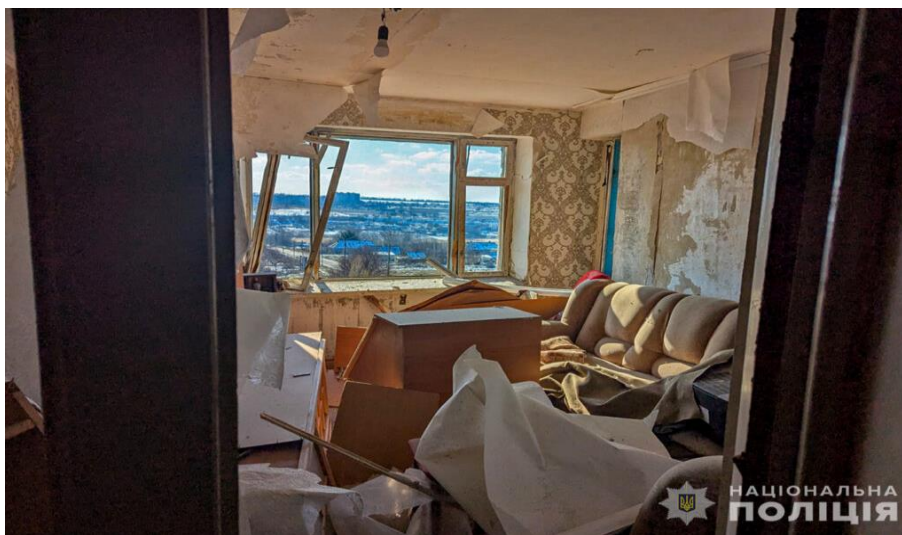

Фото: Націонал на поліція

За всіма фактами збройної агресії слідчі відкрили провадження ч. 1 ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

<https://1news.zp.ua/bil-po-domam-lyudej-pravoohraniteli-pokazali-posledstviya-vrazheskih-udarov-po-zaporozhskoj-oblasti-21-fevralya>

23.02.2025 Впродовж 22 лютого російська армія завдала 455 ударів з авіації, реактивних систем залпового вогню, артилерії та безпілотників по 13 населеним пунктам Запорізького, Василівського та Пологівського районів, а також Запоріжжя. Про це повідомили у Національній поліції Запорізької області. У суботу російські загарбники завдали авіаційний удар по Степногірську. Внаслідок цієї атаки пошкоджено будівлю медичного закладу. Ворог також атакував FPV-дроном Кушугум. росіяни поцілили по об'єкту критичної інфраструктури. Загалом впродовж суботи правоохоронці зафіксували 27 повідомлень про руйнування будинків, господарчих споруд та гаражів внаслідок російських обстрілів.

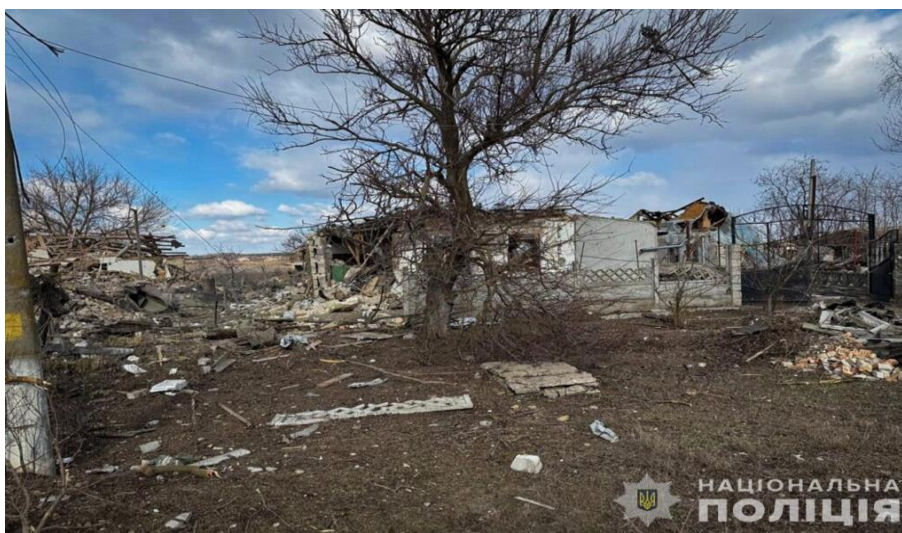

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://1news.zp.ua/povrezhden-obekt-kriticheskoy-infrastruktury-i-meduchrezhdeniya-posledstviya-vrazheskih-udarov-po-zaporozhskoj-oblasti>

23.02.2025 В ніч проти 23 лютого армія рф атакувала безпілотниками Запоріжжя. Внаслідок обстрілу поранення дістала 53-річна жінка. У місті пошкоджені 12 приватних житлових будинків.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Що розповіли очевидці нічної атаки — дізнавались кореспонденти Суспільного. Родина Прилуцький: Уляна, її чоловік та двоє дітей — перебували вдома, коли російська армія атакувала Запоріжжя дронами. У них від обстрілу пошкоджені вікна в будинку та дві автівки: "Прокинулися від того, що вилетіли вікна, повставали, повиходили, всі цілі. Діти цілі. Почали роздивлятися руйнування: вікна, дах, автівки, паркан. Нас було в будинку четверо, я з чоловіком і двоє дітей. За дітей звісно хвилювалася. Будемо все це намагатися відновлювати. Ночуватимемо тут, бо ще ж тварини (дві кішки та дві собаки). Один кіт зник, мабуть, злякався", — розповіла Уляна.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

З пошкодженими вікнами, дахом у будинку та гаражем внаслідок російського обстрілу залишилася й Дар'я Кучеренко. Жінка в момент атаки була вдома разом зі своїми дітьми: "Сильний гуркіт: "мопед" ближче, ближче, а потім, як впаде. Одразу спалахнуло, пожежа була. Страшно було, дитина прокинулася, не стільки "шахедів" злякалися, а руйнації. Дах зруйновано, вікна потріскалися, у домі тріщини, паркан, гараж. Ходила в паніці...Побігла до дитини, одна прокинулася, одна — ні. Прийшов дідусь і я з ним дітей віддала. Будемо забивати вікна, дах. Ночуватимемо тут". Внаслідок російського обстрілу поранення дістала 53-річна жителька Запоріжжя — дружина Олександра. Жінка дістала осколкове поранення та перелом руки, а її будинок чи не найбільше пошкоджений нічною атакою: "Лягали спати, чули, як летять "шахеда", швидко у підвал забігли. Онучка зі мною була, а дружина побігла закривати двері. Поки двері закривала, її вдарило вибуховою хвилею, уламок залетів в ногу і руку зламало. Приїхала швидка. Побиті три машини: легкова, вантажівка, мікроавтобус. Вісім-десять вікон вилетіли, дах і гараж", — розповів Олександр.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Поряд з місцем обстрілу мешкає й Володимир Терещенко — російським обстрілом у нього пошкоджені усі вікна в будинку: "Все побите. Всі вікна вибиті. Дружина в мене вмерла, я сам живу. Воно як прилетіло — я з хати вискочив. Люди кричать, плачуть. Вискочив. До близьких додзвонився та і все".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Нині на місці обстрілу працюють комунальники — закривають вибиті шибки OSB-плитами та прибирають уламки будматеріалів.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/955043-vono-ak-priletilo-a-z-hati-viskociv-ludi-kricat-placut-ocevidci-pro-nicnu-dronovu-ataku-armii-rf-po-zaporizzu>

24.02.2025 23 лютого правоохоронці задокументували наслідки 421 ворожого удару по Запорізькій області. Інформація про постраждалих не надходила. Зафіксовано 12 повідомлень про руйнування будинків. Про це повідомляє Національна поліція Запорізької області. Вночі війська рф атакували Запоріжжя «шахедами». Уламками та вибуховою хвилею частково пошкоджені приватні домоволодіння. окупанти обстріляли 9 населених пунктів регіону — 162 рази з артилерії та 13 — з реактивних систем залпового вогню, застосували 242 БПЛА та завдали чотири авіаудари. Минулої доби під обстрілами військових рф перебували Запоріжжя, Привільне Запорізького району, П'ятихатки Василівського району, Гуляйполе, Щербакі, Новоданилівка, Мала Токмачка, Білогір'я та Новодарівка Полігівського району. Відкриті кримінальні провадження. Правова кваліфікація — ч. 1 ст. 438 (Воєнні злочини) Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://1news.zp.ua/udarili-po-zaporozhyu-shahedami-posledstviya-obstrelov-23-fevralya>

24.02.2025 Степногірськ Василівського району Запорізької області розташований у зоні бойових дій, де відбуваються постійні обстріли. В останні дні росіяни почали атакувати селище FPV-дронами на оптоволокну. Чим вони відрізняються від інших та яку небезпеку несуть – Суспільному розповів поліцейський (з міркувань безпеки ми не називаємо його імені), котрий несе службу в Степногірській громаді та потрапив під один із таких обстрілів. За словами правоохоронця, раніше FPV-дрони не долітали до Степногірська, однак в останні дні їх почали фіксувати. Здебільшого росіяни цілять по автівках цивільних та поліцейських: "З 19 по 21 лютого вони повністю залітали в Степногірськ і влучали в транспортні засоби, які стояли на місці. Вони влучили в цивільну машину, залетів під наш автомобіль один дрон. Потім він не здетонував. Потім летіли ще декілька дронів, ми намагалися їх збити, вони також не влучили. А вранці 21-го, о 7:40, влучив у наш автомобіль, який стояв. Ми саме підходили до нього для того, щоб виїжджати".

Фото: ГУ Нацполіції в Запорізькій області

Один із таких дронів поліцейські обстежили та виявили речовину, яка під час влучання спалахує: "Він був обладнаний термобаричною гранатою, яка, з військовою метою, має підпалювати активну броню танка. Тож, якщо вона влучає у звичайний транспортний засіб, то він займається. Там під великим тиском речовина, яка запалює автомобіль, тому він відразу майже спалахує. І плюс там ще є трохи вибухівки для посилення цього ефекту. Тобто він влучив в автомобіль, і той одразу загоряється".

Фото: ГУ Нацполіції в Запорізькій області

Дрони з такою "начинкою" небезпечніші: від них проблемніше сховатися, каже поліцейський: "Поки не було цього оптоволокна, можна було, у зв'язку з тим, що багатопверхівки, будинки дають можливості змінювати напрямок руху, ховатися до під'їздів, до підвалів. Тобто влучити дрону доволі складно, тому ми від нього ховалися постійно. А оптоволокно ж більш кероване. І у зв'язку з тим, що не зникає зв'язок, радіозв'язок із цим дроном, тому він більш небезпечний". FPV-дрони на оптоволокні мають спеціальну котушку та саме через цей провід управляють безпілотником, розповідає поліцейський. Дрони на оптоволокні змушують пристосовуватися до нових реалій життя, каже поліцейський: "Дрони ці мають можливість сідати, тому що на оптоволокні сигнал не губиться. Вони сідають на будинки чи на перехрестя та мають можливість чекати. І коли

він сидить, двигуни не працюють у дроні. Якщо не перебити це, то він мало використовує електроенергії, також у нього є декілька годин почекати, коли приїде ціль".

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/954863-rosijski-vijskovi-pocali-atakuvati-prifrontovij-stepnogirsk-fpv-dronami-na-optovolokni-so-vidomo>

25.02.2025 Сьогодні, 25 лютого, армія рф атакувала прифронтове Гуляйполе Запорізької області авіабомбами та безпілотниками. Внаслідок обстрілу пошкоджені будинки та автівка ДСНС. Поранених та загиблих немає.

Фото: Telegram/ Іван Федоров

Про це о 14:03 повідомив у своєму Telegram-каналі очільник ОВА Іван Федоров. армія рф завдала вісім ударів по Гуляйполю — один зі снарядів впав у полі та не здетонував: "Одна з авіабомб упала в полі і не розірвалася. Інші влучили в будинки. Внаслідок влучань здійнялася пожежа. На щастя, люди не постраждали. Боєприпас, який не розірвався, знешкоджуюватимуть фахівці ДСНС", — йдеться у повідомленні. Окрім авіаобстрілу, армія рф скерувала на Гуляйполе дрони — один з них пошкодив автівку ДСНС, повідомив начальник МВА Сергій Ярмач: "Дісталось й ДСНС — дроном був удар по пожежному автомобілю, коли рятувальники приїхали на ліквідацію. Слава Богу, всі живі-здорові, 200-300 нікого немає. Автомобіль пошкоджений. Слава Богу, не зламаний. Таке: скло вилетіло, побито осколками — а так, слава Богу, цілий більш-менш". Усього внаслідок російського обстрілу по Гуляйполю пошкоджено близько 20 житлових будинків, зазначив Сергій Ярмач.

Фото: Telegram/ Іван Федоров

Фото: Telegram/ Іван Федоров

<https://suspihne.media/zaporizhzhia/956873-armia-rf-vcergove-atakuvala-gulajpole-na-zaporizzi-poskodzeni-budinki-fedorov>

27.02.2025 У Гуляйполі на Запоріжжі внаслідок російської атаки 26 лютого зруйновано будівлю місцевого суду. Також пошкоджений дитсадок, промзона та житлові будинки. Про це сьогодні, 27 лютого, повідомив у коментарі Суспільному начальник Гуляйпільської МВА Сергій Ярмук. "Спочатку чотирма КАБами ударили. Було знищено повністю приміщення суду нашого місцевого, а також по деяких об'єктах промзони. Після цього хвилин через 20 почали "Градами" накривати по центру міста, близько 40 "Градів" було. У садочок прилетіли, який знаходиться у центрі міста. Слава Богу, пораниених і вбитих людей немає".

Фото: Гуляйпільська МВА

Фото: Гуляйпільська МВА

За словами Сергія Ярмака, атаки на Гуляйполе почастишали. Також зросла активність розвідувальних дронів, які коригують удари:

Фото: Гуляйпільська МВА

"Не дають працювати ані ДСНС, ані комунальникам. Після того, як був знищений будинок суду, ми з комунальниками і ДСНСниками разом хотіли проводити роботи. Розпочали саме комунальники, в першу чергу з розчищення дороги, щоб проїзд по дорозі був. Зранку зробили ще по темному, щоб не помітили".

Фото: Гуляйпільська МВА

Фото: Гуляйпільська МВА

<https://suspihne.media/zaporizhzhia/958847-u-gulajpoli-vnaslidok-ataki-rf-zrujnovano-budivlu-miscevogo-sudu-armak>

27.02.2025 Сьогодні, 27 лютого, армія рф атакувала Запоріжжя. Внаслідок удару безпілотною (БПЛА) дістала поранень 82-річна жінка. Вибуховою хвилею пошкоджено житлові квартири, приватні будинки та гаражі. Також зайнялися квартири на верхніх поверхах багатоповерхівки, гараж та відкрита територія площею 40 кв.м

Фото: Telegram Запорызька ОВА

Про це сьогодні, 27 лютого, повідомив очільник ОВА Іван Федоров. "росіяни атакували Запоріжжя "шахедами", — зазначив посадовець. Внаслідок обстрілу поранення отримала 82-річна жінка, медики надали їй усю необхідну допомогу. Секретарка Запорізької міськради повідомила, що через атаки шахедів "горіли квартири з 7 по 9 поверх". Внаслідок атаки рф у однієї з мешканок будинку, що зазнав пошкоджень, погіршилося самопочуття. Жінці оперативно надали медичної допомоги лікарі швидкої допомоги, передають кореспонденти Суспільного з місця подій. Оновлено 28 лютого о 8:00. П'ять приватних будинків та три багатоповерхівки пошкоджені внаслідок атаки БПЛА. Пожежа знищила три квартири – в під'їзді відключене газо- та електропостачання.

<https://suspihne.media/zaporizhzhia/959099-bpla-armii-rf-atakuvali-zaporizza-poraneno-zinku>

28.02.2025 У Запоріжжі триває ліквідація наслідків нічної атаки рф 27 лютого. Внаслідок удару БпЛА дістала поранень 82-річна жінка. Пошкоджено п'ять приватних будинків та три багатоповерхівки. Пожежа знищила три квартири. Як люди оговтуються після обстрілу — дізнавались кореспонденти Суспільного.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Надія, мешканка будинку, в який поцілів російський БпЛА, приїхала забрати вцілілі речі та почати прибирання. Каже, що ночувала в подруги, бо в оселі повилітали вікна, відсутнє газо- й електропостачання: "Ми вже лягали спати. Чуємо, що щось гуде над вікном, і тоді бахнуло. Ми на дев'ятому поверсі живемо, а під нами це сталося. Зараз буду мити, прибирати. Всі стіни чорні. Немає газу, а треба ж їсти готувати. Я взяла електропічку в подруги, щоб наварити щось". Олексій, син Надії каже, що роботи в квартирі буде багато: "Стелю позривало, на балконі вікна вибило, скло всюди валяється, труба потекла".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Ірина проживає на шостому поверсі, під квартирою, в яку влучив російський дрон. Жінка каже, що на її кухні теж була пожежа, яку загасили самотужки. Нині в оселі жодного вцілілого вікна й потрощені меблі: "Вдома була, коли трапилось. Злякалася дуже. Пожежа почалася, почала гасити. Диму було дуже багато. Зараз прибираю у квартирі".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Найбільше в будинку пошкоджені три квартири на сьомому поверсі.

Фото: Суспільне Запоріжжя

Серед них – квартира доньки Миколи. Чоловік каже, що донька з дитиною на початку повномасштабного вторгнення виїхала з міста, й відтоді тут ніхто не жив. Інколи він приходив поливати квіти, а зараз прибирає наслідки російського удару. Основний удар на себе взяла кухня, а в кімнатах стіни та речі обвуглені, каже Микола: "Ані дверей, ані шафи, нічого. Все, що було поклеєне, потребує тільки утилізації. Тут дуже багато треба прибирати. І виносити, викидати. Особливо оці бетонні шматки. Скло це можна відерцями виносити у контейнери".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Руйнувань зазнала й сусідська квартира – там також виникла пожежа та згоріли меблі, вилетіли вікна. Її власники нині перебувають у Польщі.

Фото: Суспільне Запоріжжя

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/959225-u-zaporizzi-likvidovuut-naslidki-rosijskogo-obstrilu-so-rozpovidaut-ocevidci>

Інформація про відновлення території, житлових будинків інших об'єктів інфраструктури, які були зруйновані під час війни та в населених пунктах Запорізької області

23.02.2025 У ніч на 22 лютого 2025 року місто Запоріжжя зазнало атаки безпілотників. Внаслідок ударів о 00:30 у Шевченківському районі сталося займання у приватному секторі. Пошкоджено житлові будинки, дахи, вікна, гаражі та автомобілі. 23 лютого команда екстреного реагування Гуманітарного центру Проліска – Запоріжжя працює на місці обстрілу, надаючи необхідну допомогу постраждалим. Фахівці місії здійснюють оцінку потреб населення, надають першу психологічну та кризову допомогу, консультують щодо соціальних питань та доступних послуг. Від UNHCR Ukraine – Агентство ООН у справах біженців в Україні постраждалі отримують гуманітарну допомогу у вигляді будівельних наборів та матеріалів для екстреного ремонту житла, а також непродовольчих товарів першої необхідності.

Фото: proliska.org

<https://proliska.org/zaporizhzhia-pid-atakoju-shakhediv-proliska-nadaie-dopomohu-postrazhdalym>

27.02.2025 За повідомленням Запорізької міської ради, спеціалісти КП "Запоріжремсервіс" продовжують ліквідувати наслідки ворожих обстрілів. За минулий тиждень фахівці КП "Запоріжремсервіс" "залатали" вікна у 15 будинках, які постраждали від атак ворога. Ще у двох багатоповерхівках повністю відновлене скління. Крім того, комунальники замінили пошкоджену покривлю площею майже 2400 м².

<https://spravzhne.media/ukr/community/1740655920-zaporizki-komunalniki-vidnovili-shche-15-budinkiv-yaki-zaznali-vorozhih-atak>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Запоріжжю та населеним пунктам Запорізької області з боку країн партнерів

22.02.2025 Сонячні панелі відтепер встановлено на даху амбулаторії Клініки «Сімейний лікар Широківської громади» на Сонячному.

Фото: kzent.zp.ua

Про це повідомили в Широківській громаді. Сонячні панелі потужністю 50КВт та батареєю для об'єкту критичної інфраструктури вдалось отримати завдяки співпраці мерії міста Бергхайм. З встановленням критично важливого обладнання нам допоміг благодійний фонд. Впровадження альтернативних джерел енергетик гарантує стабільну роботу медзакладу.

<https://akzent.zp.ua/pid-zaporizhzhyam-na-likarni-vstanovyly-sonyachni-paneli-dlya-alternatyvnogo-zhyvlennya-pid-chas-vidklyuchen-svitla>

25.02.2025 Запорізька обласна клінічна лікарня отримала ультразвуковий апарат у межах допомоги від уряду Республіки Корея. Про це повідомили на фейсбук сторінці лікарні. Новий УЗД-апарат використовуватимуть для діагностики в кардіології, акушерстві, гінекології, гастроентерології та нефрології. Обладнання вже прибуло в лікарню й незабаром буде введено в експлуатацію. Загалом в українські медзаклади передано 100 таких пристроїв.

Фото: panoptikon.org

<https://panoptikon.org/zp/170825-zaporizka-oblasna-likarnia-otrymala-suchasnyi-aparat-uzd.html>

27.02.2025 Запоріжжя отримало від міжнародних партнерів уже 12 когенераційних установок, які забезпечують енергетичну безпеку регіону, повідомив глава Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров. У повідомленні наголошується, що в Запоріжжі в рамках роботи з енергетичної децентралізації регіону від міжнародних партнерів надійшли 12 когенераційних установок (комбінована генерація електричної та теплової енергії), з них 6 установок уже запущено та генерують альтернативну енергію. При цьому, Запорізький регіон очікує доставки ще 29 таких установок. За договором із міжнародними донорами Запоріжжя отримає 41 когенераційну установку потужністю 78 МВт, що зміцнить енергетичну безпеку області. Запорізька влада зазначає, що має на меті у 2025 р. забезпечити регіон 100 МВт альтернативної генерації.

<https://interfax.com.ua/news/general/1051390.html>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Запоріжжя та Запорізької області

25.02.2025 25 лютого 2025 року село Преображенка знову здригнулося від обстрілів. Ворог атакував його з реактивних систем залпового вогню та FPV-дронів, залишаючи після себе руїни. Зруйновані будинки, вибиті вікна, уламки по всій вулиці. Влучання в підстанцію повністю знеструмило населений пункт. У багатьох оселях мінусова температура. Люди гріються, як можуть – дровами, брикетами. Але найстрашніше не холод, а тиша. Через пошкоджені вежі зв'язку неможливо подзвонити рідним і сказати найважливіше: «Я живий». Гуманітарний центр Проліска - Запоріжжя за підтримки UNHCR Ukraine - Агентство ООН у справах біженців в Україні оперативно прибув на місце, щоб надати допомогу. 14 мешканців села отримали гуманітарну підтримку. 9 родин забезпечено будівельними наборами та матеріалами для екстреного ремонту. Ще 9 людей отримали матраци, засоби гігієни та інші необхідні речі.

Фото: facebook.com/ProliskaZaporizhzhia

Гуляйполе – місто, яке щодня протистоїть війні. Постійні авіаудари залишили його в руїнах: зруйновані будинки, безлюдні вулиці, мешканці, які змушені ховатися в підвалах та уцілілих кімнатах. В очах тих, хто залишився, втома, але й вдячність – за можливість побачити рідних, за хвилини тиші між вибухами, за тих, хто не залишає їх наодинці з бідною. Гуманітарний центр Проліска - Запоріжжя за підтримки UNHCR Ukraine - Агентство ООН у справах біженців в Україні – прибув на місце для надання допомоги. Команда Проліска - Запоріжжя надала сьогодні 55 мешканцям гуманітарну підтримку. 36 родин забезпечено будівельними наборами та матеріалами для екстреного ремонту. Ще 32 людини отримали спальні мішки, засоби гігієни та інші необхідні речі.

Фото: facebook.com/ProliskaZaporizhzhia

<https://www.facebook.com/ProliskaZaporizhzhia>

Інформація про життя громадян України в прифронтовій зоні та на тимчасово окупованій території Запорізької області

22.02.2025 Через охолодження у мешканки Оріхова оніміли та почали боліти пальці. Медичний розрахунок ДСНС надав допомогу мешканці Оріхова, яка звернулася через обмороження пальців. Про це повідомили у пресслужбі ГУ ДСНС України у Запорізькій області. Через бойові дії в прифронтовому Оріхові відсутнє централізоване опалення, що значно ускладнює життя мешканців, особливо в зимовий період. Так, 21 лютого до

рятувальників звернулася 71-річна жінка, яка скаржилася на оніміння та біль у пальцях. Після огляду медики діагностували поверхнєве обмороження фаланг пальців обох рук першого ступеня. Жінці надали необхідну допомогу та транспортували до стабілізаційного пункту.

https://zprz.city/news/view/cherez-vidsutnist-opalennya-zhitelka-prifrontovogo-mista-u-zaporizkij-oblasti-ledve-ne-vtratila-paltsi?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

22.02.2025 У тимчасово захопленому Мелітополі Запорізької області представники російської окупаційної влади перейменували міську загальноосвітню школу №24 на честь померлого бойовика так званої "ДНР", який воював проти України. Про це 21 лютого повідомили в так званій адміністрації Мелітополя. Зазначається, що школу перейменовано на честь учасника збройного формування так званої "Донецької народної республіки" Ігоря Твердого, який є уродженцем Мелітополя. Чоловік брав участь у війні проти України на боці рф, однак помер у листопаді 2023 року.

Фото: Telegram/Адміністрація міста Мелітополь

<https://susilne.media/zaporizhzhia/954747-u-timcasovo-okupovanomu-melitopoli-rosiani-perejmenuvali-skolu-na-cest-bojovika-tak-zvanoj-dnr>

23.02.2025 Фейковий голова неіснуючого Якимівського муніципального округу олександр трудоношин провів зустріч із «Юними журналістами». Про цю «важливу» зустріч розтрубили місцеві пропагандисти. «Глава обговорив з ребятами подальше співробітництво і розвиток медіа сфери серед молоді. В частині, розмова йшла про створення молодіжної редакції, яка могла б висвітлювати події, цікаві молодіжному поколінню Якимівського округу», - пишуть рупори кремля.

Фото: ТГ-канал пропагандистів

Псевдо-глава наголосив на тому, що «свіжий погляд молодого покоління» вкрай важливий і необхідний для розвитку округу. Також він підтвердив свою готовність надати всіляку підтримку та відкрити цю «Молодіжну редакцію» в окупованому селищі. Іншими словами, трудоношин, який є російським гастролером, готовий повністю допомагати створенню чергової російської молодіжної організації, яка виконуватиме одразу кілька функцій, корисних для окупаційної влади. По-перше, затагуватиме українських дітей до російської організації. По-друге, навчатиме їх вести пропагандистську діяльність, спрямовану на вихваляння чинного режиму путіна, місцевої влади, цілком йому підконтрольної, а також на розпалювання ненависті до України та всього українського. І навчатимуть цьому українських дітей.

<https://ria-m.tv/ua/news/371911/pid-melitopolem-okupanti-gotuyutsya-stvoriti-propagandistskiy-resurs-dlya-pidlitkiv-ta-molodi.html>

24.02.2025 У ніч на 23 лютого в окупованому Приморську Запорізької області вибухнув кабінет колаборанта Романа Подсудевського

Фото: pravdatutnews.com

У тимчасово окупованому Приморську Запорізької області вночі 23 лютого пролунав вибух у кабінеті так званого керівника незаконного окупаційного центру "Многофункціональний центр Мои документи" Романа Подсудевського. Про це повідомило Головне управління розвідки Міністерства оборони України. За даними ГУР, вибух організували співробітники Федеральної служби безпеки рф. Подсудевський є державним зрадником і колаборантом. Колишній високопосадовець української Прикордонної служби, у 2015 році він утік до тимчасово окупованого Криму, де почав співпрацювати з фсб та служити сергію аксьонову, відомому під прізвиськом "Гоблін". За даними української розвідки, вибух у його кабінеті став результатом боротьби між різними угрупованнями фсб за контроль над фінансовими потоками на тимчасово окупованих територіях Запорізької області. Організаторами атаки вважаються представники центрального апарату фсб у москві, які таким чином "натякнули" Подсудевському та його покровителям про необхідність дотримуватися інтересів "старших" у спецслужбі. Інцидент уже набув резонансу у верхівці фсб, тривають внутрішні перевірки. Цей випадок вкотре підтверджує розбіжності та боротьбу між російськими спецслужбами за вплив на окупованих територіях.

<https://pravdatutnews.com/emergency/2025/02/24/55722-u-prymorsku-vybuchuv-kabinet-zradnyka-podsudevskogo-rozvidka>

24.02.2025 окупанти продовжують проводити агітаційні заходи, спрямовані на залучення молоді з тимчасово окупованих територій до військових навчальних закладів міністерства оборони рф. Про це повідомляє Бердянська міська військова адміністрація. Використовуючи скрутне соціально-економічне становище та обмежені можливості для отримання освіти, російська влада створює умови для примусової мілітаризації молоді. Запрошуючи на навчання, вони пропонують безкоштовне проживання, харчування та грошове забезпечення. Однак за цими обіцянками приховані жорсткі умови служби, сувора дисципліна та висока ймовірність участі в бойових діях. Адже з моменту зарахування курсанти набувають статусу військовослужбовців, а після укладення контракту зобов'язуються проходити військову службу. «Фактично це означає використання молоді як ресурсу для ведення війни», — зазначає Бердянська МВА.

<https://1news.zp.ua/na-okkupirovanno-j-chasti-zaporozhskoj-oblasti-zahvatchiki-prodolzhayut-verbovat-molodezh-dlya-obucheniya-voennym-professiyam>

24.02.2025 Серед українців 72% з тих, хто отримує продовольчу допомогу від ООН, зазначили, що їм довелося скоротити кількість їжі, пропускати прийоми їжі або купувати менш поживну їжу через її нестачу. Майже 5 мільйонів українців стикаються з нестачею продовольства, а найбільші потреби спостерігаються у прифронтових районах. Про це йдеться в релізі Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) ООН. За інформацією ООН, мільйони людей змушені відмовлятися від власних прийомів їжі на користь дітей або брати кошти в борг, щоб прогодувати сім'ю. Тим часом продовольчу та грошову допомогу від ООН продовжують отримувати майже 1,5 мільйони українців, які проживають у прифронтових регіонах. Попри це 54% жителів Херсонщини зіштовхуються з помірною або важкою формою нестачі продовольства. У Запорізькій області цей показник становить 43%, а в Донецькій — 39%. "Сім'ї в прифронтових областях України змушені щодня думати про те, як забезпечити себе. Вони борються за те, аби щодня мати їжу на столі. Поки ми сподіваємося на сталий мир у країні, яку називають житницею світу, ми маємо реальність, у якій гуманітарна допомога є порятунком для мільйонів людей", — сказав Річард Рейган, директор ВПП ООН в Україні. Також згідно із отриманими даними, серед українців 72% з тих, хто отримує продовольчу допомогу, зазначили, що їм довелося скоротити кількість їжі, пропускати прийоми їжі або купувати менш поживну їжу.

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/695165-viyna-v-ukrajini-5-mln-gromadyan-zitknulisya-z-problemoyu-nestachi-jizhi>

24.02.2025 Новий податок набув чинності з 1 січня, і поки Мелітополь залишається окупованим, оплачувати його доведеться всім власникам нерухомості. окупанти всіляко ускладнюють життя жителям окупованих територій і продовжують шокувати українців. Так, у листопаді стало відомо, що рашисти почали інвентаризацію свійської птиці та навіть дерев у садах. Тепер же доведеться платити ще й за сараї на ділянці. Податок поширюється на господарські будівлі з фундаментом, нібито для систематизації обліку нерухомості та коригування податкового навантаження серед тих, хто раніше не був у сфері оподаткування. Простіше кажучи, окупанти в Мелітополі не тільки хочуть збільшити свої прибутки, а й узяти на облік усіх власників нерухомості. За даними російських джерел, податок доведеться платити за сараї, лазні, теплиці та будь-які будови з фундаментом. Такі

споруди вимагають реєстрації в росреєстрі, а їхня кадастрова вартість стає базою для розрахунку податку.

<https://ria-m.tv/ua/news/372609/okupanti-v-melitopoli-obklali-podatkami-sarai-lazni-ta-teplitsi.html>

25.02.2025 У росії гостро постало питання нестачі робочої сили на підприємствах військово-промислового комплексу. Вирішувати його будуть за рахунок молоді з окупованих територій, зокрема і з Мелітополя. Влада держави-агресора шукає способи заповнити кадровий дефіцит, і один із запропонованих варіантів - використання примусової праці солдатів-строковиків. Згідно із законопроектом, що розглядається в держдумі рф, роботу на оборонних підприємствах можуть прирівняти до альтернативної служби в армії. По суті, це стане легальним способом залучення дешевої робочої сили для посилення військового виробництва. На відміну від найманих робітників, строковики працюватимуть за символічні гроші, а державний бюджет заощадить значні суми, продовжуючи мілітаризацію країни.

<https://ria-m.tv/ua/news/372726/molod-iz-melitopolya-zmusyat-pratsyuvati-na-rosiyskih-viyskovih-zavodah.html>

25.02.2025 У тимчасово окупованому Бердянську російські загарбники посилюють свої зусилля зі спотворення історичної пам'яті. Подробиці повідомила Бердянська міська військова адміністрація. Нещодавно у краєзнавчому музеї історії міста було відкрито експозицію під назвою "зал бойової слави сво", що фактично перетворює культурну установу на інструмент військової пропаганди.

Фото: окупаційні ЗМІ

На відкритті були присутні представники окупаційної адміністрації, учасники пропагандистських організацій та залучені співробітники музею. Призначений окупантами так званий "керівник музею" руслан мірошніченко особисто представив нову експозицію, яка виправдовує військову агресію росії та грубо спотворює історичні факти. Експозиція наповнена матеріалами, що цинічно подають російське вторгнення в Україну як "героїчну сторінку" в історії. Така інтерпретація кардинально суперечить реальній трагічній ситуації, що склалася внаслідок російської окупації українських територій.

Фото: окупаційні ЗМІ

"Таке використання музейного простору — ще один крок у межах політики мілітаризації окупованих територій", - підкреслили в Бердянська міській військовій адміністрації.

[https://ria-m.tv/ua/news/372682/okupanti-vidkrili-muzej-slavi-svo-u-zahoplenomu-kraeznavchomu-muzei-berdyanska-\(foto\).htm](https://ria-m.tv/ua/news/372682/okupanti-vidkrili-muzej-slavi-svo-u-zahoplenomu-kraeznavchomu-muzei-berdyanska-(foto).htm)

27.02.2025 У тимчасово захопленому Токмаку Запорізької області окупаційна влада змушує батьків приводити дітей до дитсадків на зустрічі з "ветеранами сво" попри відсутність опалення та електроенергії. Про це сьогодні, 27 лютого, повідомили в Telegram-каналі руху спротиву на ТОТ України "Жовта стрічка". Зазначається, що вихователька одного з дитячих садків наказала батькам привести дітей, попри відсутність опалення. "Причина — запланований візит "ветеранів сво", яких діти мали зустрічати з прапорами та віршами. При цьому керівництво дитсадка пригрозило, що у разі неявки "підуть розмови" з окупаційною адміністрацією". У будівлі дитячого садочку температура через відсутність опалення та перебої з напругою не підіймалася вище 10°C. Після таких "зустрічей" багато дітей захворіли, зазначили у "Жовтій стрічці".

<https://suspihne.media/zaporizhzhia/958523-u-tokmaku-okupanti-zmusuut-batkiv-privoditi-ditej-do-neopaluvanih-ditsadkiv-na-zustrici-z-veteranami-cbo>

27.02.2025 На тимчасово окупованій частині Запорізької області медична система переживає кадрову кризу. Щоб розв'язати цю проблему, в Бердянську провели ярмарок вакансій, де 23 медустанови шукали працівників. Про це повідомляють в Бердянській міській військовій адміністрації. окупаційна адміністрація ще рік тому констатувала брак медиків, однак ситуація залишається нерозв'язаною. Програми «Земський доктор» та «Земський фельдшер», спрямовані на залучення лікарів з рф у місцеві заклади охорони здоров'я, не дали очікуваних результатів. Попри обіцянки високих зарплат, кваліфіковані фахівці не поспішають працювати в окупованих містах і селах, – зазначають в адміністрації. В умовах гострої нестачі медиків, окупаційна влада робить ставку на студентів медичних коледжів, плануючи залучати їх з різних куточків, включаючи Крим. Проте студенти не можуть замінити кваліфікованих лікарів, оскільки їхні знання дозволяють працювати лише на посадах середнього медичного персоналу. Проблема з медичними кадрами на окупованих територіях лише поглиблюється.

<https://akzent.zp.ua/u-berdyansku-okupanty-zakryvayut-nestachu-medykiv-studentskoyu-pratseyu>

28.02.2025 окупаційна адміністрація Бердянська продовжує видавати гучні заяви про «відновлення» міста, попри катастрофічний стан інфраструктури. Цього разу загарбники представили так званий «майстер-план розвитку» на 20 років. Він передбачає модернізацію економіки, транспорту та туристичної сфери. Про це повідомила Бердянська міська військова адміністрація. Проте реальність далека від цих обіцянок. Заплановане «розширення географії поставок сільськогосподарської продукції» фактично означає подальше вивезення награбованого українського врожаю до росії. Для цього ж окупанти хочуть реконструювати морський порт, який уже використовується для транспортування викрадених ресурсів. Не менш абсурдною виглядає заява про «відновлення аеропорту». окупаційна влада обіцяє внутрішні та міжнародні рейси, ігноруючи той факт, що жодна легальна авіакомпанія не співпрацюватиме з незаконним режимом. Окремий акцент зроблено на туризмі, хоча ця галузь у місті фактично знищена. Обіцянки про розбудову туристичної інфраструктури виглядають як маніпуляція, адже Бердянськ не має стабільного водо- та електропостачання. До того ж ситуацію погіршують екологічні загрози, зокрема аварії російських танкерів і забруднення Азовського моря. Усі ці заяви – не більше ніж спроба створити ілюзію розвитку, тоді як насправді окупаційна влада лише погіршує ситуацію. За красивими презентаціями ховається реальний стан речей: економічний занепад, гуманітарна криза та систематичне розграбування тимчасово окупованих територій.

<https://ria-m.tv/ua/news/372955/psevdorozvitok-berdyanska-yak-rosiyani-stvoryuyut-ilyuziyu-pokraschennya-mista.html>

28.02.2025 На окупованих територіях Запорізької області ситуація з медициною критична. Оскільки загарбники перетворили більшість лікарень на військові шпиталі, цивільні залишилися без належної допомоги. А зараз, коли в регіоні розгортається епідемія грипу, це відчувається особливо гостро. Медзаклади, які раніше приймали місцевих жителів, тепер заповнені російськими військовими. Вільних ліжок для цивільних практично не залишилося, і люди не можуть отримати елементарне лікування. окупанти свідомо ховаються за спинами мирного населення, використовуючи лікарні для своїх потреб. Це не просто безвідповідальність – це ще один їхній злочин, який залишає людей без доступу до медицини.

<https://24.zp.ua/na-tot-zaporizhzhya-likarni-zabyti-okupantamy-mistsevym-nide-likuvatysya>

Інформація про евакуацію цивільного населення та підприємств з міста Запоріжжя та Запорізької області

22.02.2025 Данііл та Наталія займаються волонтерством ще з 2014 року. Допомогали військовим на Донецькому напрямку одягом, паливом, бронежилетами тощо. Після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну вони змінили напрямок волонтерства й почали допомагати людям, які виїжджали з окупації та прифронтових населених пунктів України. Позналились волонтери у запорізькому хабі, куди привозили евакуйованих людей.

Фото: radiosvoboda.org

«Це було перше місце, де людей зустрічали на нашій стороні й надавали їм першу базову допомогу. Ми зустрічали, перевіряли, надавали якісь необхідні речі. Люди приїжджали і не мали навіть розуміння того, чи буде в них життя далі. Бо в окупації їм розповідали, що їх тут будуть катувати, саджати у в'язниці», – згадує Наталія.

Фото: radiosvoboda.org

Данііл Пічікін: «Через Василівку тоді приїжджало по 6000 людей на день. Люди жили в посадках, полях по вісім днів, навіть до місяця, і таке було. Йшли пішки. Везли родичів своїх померлих. Багато людей везли своїх домашніх улюбленців. Був і потяг із собачками, а одна жінка вивезла сама 70 котів. Ще була сім'я: батько, мати й 19 дітей погодок. Ми бачили все... Люди приїжджали, прапор і землю цілували». Волонтери згадують, що той запах пороху, бруду, смерті, крові надовго запам'ятали. Як і історії людей, котрі виїжджали. Так, одній жінці довелось палити дитячі речі, щоб просто розігріти поїсти. Наталія розповідає, що якось у хабі до неї підійшли хлопці й сказали, що можуть до Чернівців відвезти 30 людей. І з цього все почалось. «Потім вони привезли з Румунії п'ять автобусів. Почали до Європи по 8-10 автобусів на день відправляти. Потім все стало на такі «рейки», що потрібно було записувати людей та вибудовувати логістику», – розповідає волонтерка. Загалом від початку повномасштабного вторгнення і до сьогодні волонтери фонду евакуювали понад 97 тисяч людей. Але історія однієї евакуації у 2022 році запам'яталась

найбільше, каже Наталія. До Запоріжжя привезли дідуся, який не розмовляв, від нього дуже неприємно пахло, згадує волонтерка, а в руках був лише клаптик паперу з номером телефону. Як з'ясувалось потім, то був номер родички, що проживала у Польщі. Після зв'язку з нею, стало зрозуміло, що евакуйований чоловік – з Маріуполя, з яким у рідних дуже давно не було жодного зв'язку. Його донька виїхала з окупованого міста і сказала рідним, що батько загинув. Зрештою, волонтери допомогли дідуся зробити нові документи й відправили до Польщі, де його забрали рідні. «Майже через рік пролунав дзвінок. На іншому кінці слухавки питають, чи я Наталія, коли даю стверджуючу відповідь, то жінка передала слухавку і чоловічий голос мені каже: «Наталія, я Анатолій, з яким ніхто їхати не хотів». І, звісно, мурашки по тілу побігли. З'ясувалося, що цей чоловік був начальником якоїсь лабораторії у Маріуполі. Він пішов на роботу та не повернувся. Окупанти його шукали й прийшли до нього додому. Тож Анатолій сховався, щоб його не знайшли. Згодом, його зневодненого помітили наші. В останній момент, коли вже збирались виїздити, забрали з міста. Коли він прибув до Польщі там волонтери знайшли його сестру, а потім і дочка знайшлась. Така історія була з гарним кінцем», – розповіла Наталія Ардальянова. Благодійники кажуть, що в певний момент у них з'явилося багато друзів, які могли приймати українців, що виїхали з окупованих та прифронтових населених пунктів, а також тих, хто допомагав у подальшій евакуації та переміщенні цих людей. Тож вони зрозуміли, що потрібно мати офіційний статус благодійного фонду, щоб і надалі продовжувати допомагати людям, тому створили у вересні 2022 року Благодійний фонд «Артак разом до мрії». А у березні 2024 року – єдиний у Запоріжжі транзитний шелтер «Шлях додому» для маломобільних людей.

Фото: radiosvoboda.org

Офіційно у прифронтовому місті не можуть працювати геріатричні заклади, тому було ухвалено рішення відкрити саме транзитний шелтер, в якому люди можуть залишитися до трьох місяців, пояснюють засновники. Є випадки коли людина дуже довго робить документи, бо у деяких ще залишаються навіть радянські паспорти. «Люди потрапляють до нас і хочуть залишатися тут на постійній основі. Але ми не можемо цього робити, бо це евакуаційний тимчасовий шелтер. Є такі випадки коли людина дуже довго робить документи, бо у деяких ще залишаються навіть радянські паспорти. І їм потрібно заново

підтвердити свою особу, а це дуже довго – через Київ, адвокатів, сусідів, які знали. У нас, наприклад, лежить бабуся, вона недієздатна зовсім, але жодних медичних карт в неї немає. Для того, щоб наші партнери взяли її за кордон, нам потрібно її ідентифікувати, діагноз поставити. Над цим зараз працюємо», – розповідає Данііл. На сьогодні благодійний фонд надає комплекс послуг: евакуація, розміщення в шелтері, психологічна допомога, а також допомога з оформленням всіх необхідних документів, пенсій і банківських карток та пошук подальшого місця тимчасово проживання, зокрема, за кордоном. Благодійники зазначають, що майже всі люди, які у них перебувають, втратили абсолютно все. Але в організації наголошують, що вони працюють тільки з тими людьми, які попри всі втрати готові рухатися далі й будувати нове життя. «Якщо людина здатна їхати відразу, ми не тримаємо її тут. У нас є медевакуація, постійні рейси до кордону і за кордон, й людині не потрібно чекати. У нас єдине місце в Запоріжжі, яке приймає людей по дзвінку. Залежно від ситуації, подивимося на людину, якось поговоримо, розпитаємо і приймаємо до себе», – каже Данііл.

Фото: radiosvoboda.org

Волонтери, кажуть що їхній шелтер – єдине місце, де людей «приймають по дзвінку». За майже рік роботи шелтеру в ньому перебували понад 1000 людей, а як транзитний (зупинялись на декілька днів) – понад 2000. Частина співробітників закладу – внутрішньо переміщенні особи, робота яких оплачується Центром зайнятості, кажуть керівники шелтеру. Всі інші працюють на волонтерських засадах і поєднують благодійну діяльність зі своїми основними роботами. Благодійникам доводиться часто вкладати свої гроші у справу, адже знайти донорів для роботи шелтеру у прифронтовому місті не просто. Попри все вони не хочуть залишати цю справу, ба більше, планують створити реабілітаційний центр.

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryzovyya-volontery-artak-evakuatsiya-zaporizhzhya-shelter/33323004.html>

23.02.2025 22 лютого, з прифронтових Гуляйполя та Варварівки Пологівського району Запорізької області поліцейські евакуювали чоловіка та трьох жінок. Про це сьогодні, 23 лютого, повідомили в ГУ Нацполіції в області. "Минулої доби з Гуляйполя та Варварівки Пологівського району працівники поліції евакуювали 86-річного чоловіка та трьох жінок, 88, 83 і 80 років.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/latest>

23.02.2025 На тлі постійного російського терору щодо мирних українців, постало питання чи є масова евакуація людей із Запорізької області. Про це пише Телеграм-канал РІА-Мелітополь. На це питання відповів голова ЗОВА Іван Федоров. Так, звісно, ми бачили стурбовані настрої безпосередньо наприкінці листопада, коли ворог максимально розганяв пропаганду. І наші жителі масово почали обговорювати, чи є сенс їхати чи немає сенсу. Ми такі настрої чули. Я не можу сказати, що масовий відтік населення відбувся. Не більше 10 осіб із прифронтових населених пунктів погоджуються евакуюватися на місяць. Ми бачимо сьогодні, яке навантаження в евакуаційного поїзда із Запоріжжя до Львова і Хмельницького. Це одиниці на день. Тому немає масової евакуації і виїзду із Запоріжжя. Так, є стурбованість. Так, є напруженість, коли ворог це розганяє. Але ми бачимо, що чогось трагічного точно не відбувається”, – наголосив Федоров.

<https://sprotyv.info/obshchestvo/chi-vidbuva%dl%94tsya-evakuacziya-iz-zaporizko%dl%97-oblasti-ivan-fedorov-vidpoviv-na-zapitannya>

Інформація стосовно ситуації на Запорізькій атомній станції

24.02.2025 Міжнародна організація Greenpeace закликала не допустити перезапуск реакторів на тимчасово окупованій ЗАЕС та запровадити всеосяжні санкції проти російської ядерної корпорації "росатом". Про це сьогодні, 24 лютого, повідомили в пресслужбі Greenpeace Україна. "Перезапуск окупованої Запорізької атомної електростанції росією не має відбутися. МАГАТЕ не має підтримувати перезапуск, а всі міжнародні зусилля слід спрямувати на якнайшвидшу деокупацію росією ЗАЕС", — йдеться в повідомленні. Також Greenpeace закликали світову спільноту запровадити "всеосяжні" санкції проти російської ядерної корпорації "росатом" та негайного завершити всі відносини з цією структурою.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/955865-u-greenpeace-vkotre-zaklikali-zavaditi-rf-perezapustiti-reaktori-na-okupovanij-zaes>

28.02.2025 На тимчасово окупованій ЗАЕС відновлено живлення резервної лінії 330 кВ, яка була відключена з 11 лютого через російські обстріли. Про це повідомляється у пресрелізі МАГАТЕ. "На українській Запорізькій атомній електростанції команда МАГАТЕ повідомила, що єдина резервна лінія електропередач напругою 330 кВ, знову була підключена після того, як вона була втрачена на тиждень через невідомі військові дії. Однак ситуація з електропостачанням за межами об'єкта залишається дуже складною", — говориться в повідомленні. Також повідомляється, що фахівці МАГАТЕ, що перебували на станції, повідомили, що чули вибухи поблизу майданчика ЗАЕС. Окрім того, увечері 24 лютого, міжнародні спостерігачі чули численні автоматні черги. Повідомлень про пошкодження атомного об'єкта не надходило.

<https://ukranews.com/ua/news/1067439-na-zaes-vidnovyly-zhyvlennya-rezervnoyi-liniyi-yaka-bula-vidklyuchena-z-11-lyutogo-magate>

Донецька область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Донецької області

22.02.2025 Знову зачистка в Маріуполі. Лівобережний та Кальміуській райони. Мобільні групи поліцаїв з повною перевіркою та доглядом авто та особистих речей Відверте посилення репресивних заходів напередодні річниці вторгнення. Навряд, що співпадіння

Фото: t.me/andriyshTime

<https://t.me/andriyshTime>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території Донецької області

24.02.2025 Маріуполь переходить на погодинну подачу води! З 3 березня мешканці отримуватимуть воду з 06:00 до 09:00 вранці та з 18:00 до 21:00 увечері. У решту часу тиск у мережі буде мінімальним. Причина – обміління Старокримського водосховища. Всі офіційні інформ помийки в Маріуполі заперечили факт підготовки до погодинного графіку. Тепер - офіційно окупаційний водоканал повідомив про екологічну кризу та неефективне управління ресурсами окупаційною владою.

Скріншот з відео: t.me/andriyshTime

<https://t.me/andriyshTime>

25.02.2025 Поки Маріупольці пишуть чолобитні путін, путін в їх будинки заселяє росіян з Туви. Ну все логічно, чого там. Не для того Маріуполь нищили, аби потім українців розселяти. Але цікаво, сіільки ще маріупольців в окупації сподіваються на щось від росіян?

Фото: t.me/andriyshTime

<https://t.me/andriyshTime>

27.02.2025 В Маріуполі води вистачить максимум до травня. Ситуація з водопостачанням ще гірше, аніж очікувалось. Судячи по фактчекінгу рівня води в Старокримському водосховищі - це без перебільшення катастрофа. А з урахуванням відсутності опадів, то навіть перехід з 1 березня на графік по кілька годин в день вже не рятує.

Фото: t.me/andriyshTime

<https://t.me/andriyshTime>

28.02.2025 В окупованому росіянами Маріуполі розпочалась підготовка до свята победобесія. За інформацією пропагандистів, там розпочали фарбувати пам'ятники,

пов'язані з Другою світовою війною. В усіх школах та дитячих садочках триває парад патріотичних свят. Дітей змушують одягати одяг, схожий на військовий, ходити маршем, малювати малюнки "для героїв" та співати російських патріотичних пісень. Окремий напрямок підготовки - заходи до 9 травня. окупанти планують таки провести ходу "бессмертного полка". В попередні роки окупації росіяни не наважувалися це проводити на окупованих територіях, побоюючись спротиву з боку поневоленого населення. Цього року планують таки провести. І для цього запросили улюблених байкерів диктатора путіна, "нічних вовків". За інформацією 0629, вони будуть їхати із москви до Криму не через міст, а сухопутним коридором - через Маріуполь. Байкерів вже готуються зустрічати в окупованому Маріуполі.

<https://www.0629.com.ua/news/3909509/v-mariupoli-na-9-travna-cekaut-nicnih-vovki>

28.02.2025 У тимчасово окупованому Маріуполі в ніч на 28 лютого учасники Руху спротиву підірвали автомобіль з працівником фсб. окупанти масово проводять затримання в місті, намагаючись вистежити українське підпілля. Про чергову вдалу акцію повідомив телеграм-канал Маріуполь. Спротив. Підпільники повідомляють, що сьогодні вночі близько 01:00 у Приморському районі члени Маріупольського Спротиву підірвали автомобіль із працівником фсб. "Постраждалий в реанімації. Не має вижити. Деталі акції згодом. Коли дозволять безпекові обставини", - додали у Спротиві. Також вони поінформували, що після акції російська фсб кардинально посилила тиск і проводить комплексні пошукові заходи. Проте запевнили, що їхні люди вже у безпеці. За інформацією партизанів, окупанти посилюють патрулювання, влаштовують облави і масові перевірки документів. "Вони розуміють, що навіть у глибокому тилу немає цілковитої безпеки – партизанський рух зростає, і окупанти зазнають втрат не тільки на передовій. Ми знаємо, що місцеві жителі ненавидять загарбників і продовжують боротися за свою землю. Щодня з'являються нові прихильники опору, і репресії не зупинять цей процес", - наголошують у партизанському русі.

<https://espreso.tv/viyana-z-rosiyeyu-okupanti-namagayutsya-vistezhiti-ukrainske-pidpillya-u-mariupoli-atesh>

28.02.2025 У тимчасово окупованому Маріуполі росіяни воюють за супермаркети, і в цьому залучена навіть одна з веж кремля. Через це у місцевих мережах магазинів провели тотальні зачистки. Про це 24 Каналу розповів керівник "Центру вивчення окупації" Петро Андрющенко, додавши, що ці зачистки збіглися з посиленням репресивних перевірок напередодні роковин повномасштабного вторгнення. У Маріуполі окупанти провели зачистки в мережах магазинів "Щирий Кум" та "Мега". У суботу, 22 лютого, ці мережі по декілька годин були зачинені. Продавців, які там працюють, перевіряли та залякували. Андрющенко розповів, що така цікава ситуація склалася довкола російської мережі магазинів "Пятьорочка", яка зараз заходить у Маріуполь. Схоже, за нею стоїть хтось дуже впливовий, хтось з однієї з веж кремля. Усі інші просто витісняються з ринку. Дійсно, відбувалася зачистка супермаркетів. Наші джерела повідомляють, що це пов'язано з новими торговельними війнами та повним заходом "Пятьорочки" в регіон, – пояснив керівник "Центру вивчення окупації". За його словами, на місці ходили різні чутки про мінування, але насправді нічого подібного не було. Навіть повідомлень про псевдомінування до поліції не надходило. Крім того, "Пятьорочці" пощастило, бо прийшов наказ посилити репресивні перевірки напередодні роковин повномасштабного вторгнення. росіяни боялися, що наш спротив на окупованих територіях може підготувати сюрприз, який їм не дуже

сподобається. Вони встановили додаткові блокпости, мобільні групи, збільшили кількість спостерігачів з "росгвардії", бо думали, що десь щось може спалахнути. Так збіглося, що, користуючись нагодою, можна розв'язати питання з конкурентами. Андрющенко впевнений, що ця ситуація є відлунням політичної війни між заступником голови адміністрації путіна сергеем кириєнком і так званим главою так званої "днр" денісом пушилїним.

https://24tv.ua/mariupol-sogodni-shho-vidbuvayetsya-mariupoli-tot-novini-ukrayini_n2762412

Інформація про події, які відбуваються в портах на тимчасово окупованій території міста Маріуполь Донецької області

28.02.2025 “росіяни через порт в Маріуполі вивозять крадене вугілля, зерно тощо навіть попри пору року і те, що Азовське море серйозно підмерзло. У неділю, 23 лютого, окупанти мали завантажити на балкер і вивезти 7 – 8 тонн вугілля. Після цього балкера очікується наступний. Це означає, що попри кригу навігація залишається доступною, оскільки судна заходять в акваторію порту і рухаються каналом, то немає потреби у криголамах. Це означає, що вугілля вивезуть доволі швидко. Вони накопичували його майже 2 місяці. Останнє судно прийшло ще в лютому – це третій балкер загалом, і його прибуття стало несподіванкою. Море замерзло цього тижня, і ми не очікували, що прибуде судно. Проте спочатку прибув потяг, а одразу за ним зайшов балкер”, – розповів Андрющенко. Крім того, в Азовському морі неподалік Довгої коси фіксували близько 20 суден класу РМ-3 і РМ-5, тобто вантажністю 3 – 5 тонн. Це забагато і є незвичним для лютого, адже це не місяць для навігації, бо шторми та крига стають на заваді.

https://24tv.ua/mariupol-sogodni-shho-vidbuvayetsya-mariupoli-tot-novini-ukrayini_n2762412

АР Крим

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території АР Крим

23.02.2025 Співробітники мвс рф затримали в окупованому Армянську 75-річного Юрія Боженка, який є уродженцем Львова. Чоловіка обвинуватили в тому, що він «у соцмережах страждав за Україною, чекав на ЗС України, ображав росію та її збройні сили». Затримання Юрія Боженка відбулося за сприяння ініціативи «Крымский СМЕРШ», що займається виявленням мешканців ТОТ АР Крим з проукраїнськими та/або антивоєнними настроями і передає їх до окупаційних «правоохоронних органів». У «відділку поліції» Юрія Боженка змусили сказати на камеру, що він «через свою дурість» розмістив у соцмережах заклики на підтримку ЗСУ України, однак вже їх видалив і більше українську армію не підтримує. Запис було оприлюднено в інтернеті. Щодо чоловіка було складено «протокол», а «матеріали справи» скеровано до «суду».

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/9ac3da6e-de60-4e71-921e-f53cca206161>

23.02.2025 Кримський політв'язень Тофік Абдулгазієв, який утримується в російській тюремній лікарні, перебуває у критичному стані через тяжку форму туберкульозу. Про це у своєму Facebook повідомила його дружина Аліє. Після чотирьох місяців очікування вона

нарешті отримала результати аналізів та розшифровку діагнозу. «Повний діагноз Тофіка на сьогодні звучить так: Дисемінований туберкульоз легень із ураженням внутрішньогрудних лімфатичних вузлів у фазі розсмоктування та ущільнення. Тобто, простішими словами, у Тофіка розвинувся туберкульоз лімфатичних вузлів. І це на додачу до туберкульозу легень», – зазначила дружина політв'язня. За словами лікаря, до якого звернулася Аліє, лімфатичні вузли Тофіка запалилися на тлі туберкульозу легень і почали гнити, що свідчить про вкрай важку стадію захворювання. Попри це, російські тюремні лікарі відмовляються визнати його непридатним до подальшого відбування покарання.

<https://ctrcenter.org/uk/krymskyj-polityyazen-tofik-abdulgazyev-na-mezhi-zhyttya-i-smerti>

24.02.2025 В окупаційному Красногвардійському районному суді відбулось друге засідання стосовно позову мами правозахисника та кримськотатарського активіста Різи Ізетова. Його російський суд відмовився переводити ближче до Криму. Чоловік, якого окупанти засудили до 19 років позбавлення волі, відбуває покарання в колонії в Якутії. Про це заявив юрист Назім Шейхмамбетов. За його словами, окупаційний суд відмовився переводити політв'язня в колонію ближче до дому.

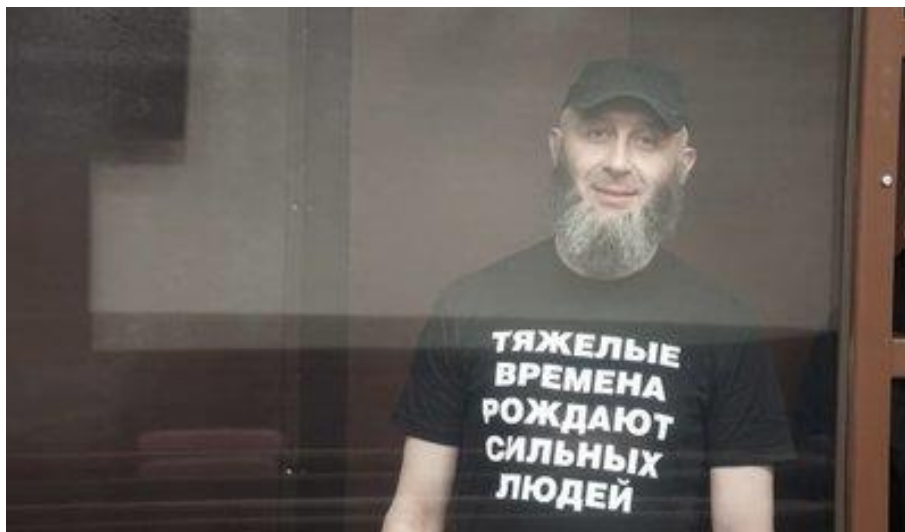

Фото: Кримська солідарність

<https://suspilne.media/crimea/955891-rosijskij-okupacijnij-sud-vidmovivsa-perevoditi-politvazna-rizu-izetova-v-koloniю-blizce-do-krimu>

24.02.2025 Підконтрольний рф Кіровський районний суд Криму відмовив засудженому росією цивільному журналісту Ремзі Бекірову в адміністративному позові до колонії, де він відбуває покарання. Про це йдеться на фейсбук-сторінці «Кримської солідарності». Місяць тому політв'язня відправили до штрафного ізолятора на п'ять діб через читання ранкового намазу. Співробітник колонії склав на нього рапорт, оскільки мусульманин нібито порушив порядок дня виправної установи. Ремзі Бекіров зі складеним на нього рапортом та подальшим дисциплінарним стягненням не погодився. Він пояснив, що реалізовував своє право на свободу віросповідання, закріплене в Конституції рф. Проте суд у позові Бекірова проти колонії відмовив, вважаючи, що «відбулося порушення розпорядку дня», зазначив юрист Назім Шейхмамбетов, і замість молитви мусульманин мав дивитися телевизор.

Фото: Кримська солідарність

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-remzi-bekirov-sud-koloniya/33326262.html>

25.02.2025 У Криму підконтрольний рф Кіровський районний суд засудив місцевого жителя до п'яти років позбавлення волі за звинуваченням у нібито «закликах до здійснення насильницьких дій щодо групи осіб, виділеної за ознакою національності» в Інтернеті. Про це повідомляє російська прокуратура Криму. Згідно з повідомленням, у листопаді 2021 року кримчанин створив на одному з популярних відеохостингів обліковий запис, де розмістив кілька коментарів під відеороликами, які російські силовики розцінили як «заклики до насильства». Ім'я та прізвище засудженого не називаються, а його публічні коментарі у цій справі на момент написання новини відсутні. Текст його коментарів також не наводиться. Перевірити достовірність озвученої в російському суді інформації за допомогою альтернативних джерел неможливо.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-ros-sud-pyat-rokiv-komentari-internet/33327588.html>

25.02.2025 Під час судового засідання у російському Південному окружному військовому суді в Ростові-на-Дону щодо «фігурантів справи кримських мусульман» із Джанкою сторона захисту представила результати незалежної дактилоскопічної експертизи. Згідно з озвученими даними, на книгах, вилучених під час обшуків у кримських татар, немає їхніх відбитків пальців. Про це громадському об'єднанню «Крымская солидарность» розповів адвокат Еміль Курбедінов. Фігуранти справи – Енвер Крош, Вілен Темер'янов, Рінат Алієв, Едем Бекіров – вважають, що слідство фальсифікувало доказ у справі. Вони заявили суду клопотання, щоб він направив заяви для перевірки речового доказу до Військового слідчого комітету. Однак Суддя Тимур Машуков у цих клопотаннях відмовив та експертизу захисту до справи не долучив.

<https://ua.krymr.com/a/krym-rechovi-dokazi-djankoj-advokat/33327709.html>

26.02.2025 В Україні відкрили кримінальні провадження за більш ніж 3800 воєнними злочинами та злочинами проти основної національної безпеки, які були скоєні росіянами в Криму. Про це заявив прокурор Автономної Республіки Крим Ігор Поночовний. За його словами, українські суди винесли вже близько 200 вироків у цій категорії кримінальних справ, ще 580 справ наразі проходять слухання. «У нас зараз уже перший вирок в Україні

вирок за статтею 438 Кримінального кодексу щодо порушення законів звичаїв війни, який набув чинності після розгляду у Верховному Суді. Вирок стосується одного з військових комісарів у Криму, який примушував громадянське населення до служби у російських Збройних силах», – розповів Поночовний. Також є вирок щодо керівників таких організацій Міністерства оборони російської федерації як Юнармія та Кримпатріотцентр незаконно займаються військовим вихованням українських дітей на півострові.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-ukraina-3800-zlochiv-rf/33329105.html>

26.02.2025 Окупаційні силовики затримали мешканця Ялти Артема Бакуліна. Його обвинуватили у «закликах до ракетних ударів по Ялті й Севастополю» та «образах на адресу президента росії». До затримання Бакуліна причетні члени ініціативи «Крымский СМЕРШ», яка сприяє російським окупантам у виявленні мешканців Криму з проукраїнською та/або антивоєнною позицією. Зокрема, чоловік отримував погрози ще з 14 лютого: саме того дня «Крымский СМЕРШ» оприлюднив його дані у відкритому доступі. Наразі колабораціоністи стверджують, що Артем Бакулін перебуває на лікуванні у стаціонарі психіатричної лікарні, а його поведінка та висловлювання буцімто пояснюються «нестабільним психологічним станом».

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/eb602147-8268-41f5-a52b-440b6b2b9394>

26.02.2025 Голова Центру громадянської просвіти "Альменда" Марія Суляліна розкрила масштаби руйнування української освіти в окупованому Криму та закликала Україну активізувати боротьбу за кожну дитину. З 2014 року російська окупаційна влада повністю ліквідувала українську освітню систему на півострові. Зокрема, вилучили всі українські підручники та прибрали українознавчі предмети у школі (історія України, українська мова, громадянська освіта). Натомість впроваджено наскрізну мілітаризацію: дітей з 14 років долучають до підтримки армії рф на уроках "трудової діяльності", додала освітянка. За даними "Альменди", загалом у Криму зафіксовано 500 060 дітей, з них 283 тисячі — шкільного віку. До окупації всі діти вивчали українську мову, а станом на 2024 рік — лише 0,5% — як факультатив. Крім того, Суляліна повідомила, що участь у проросійській "Юнармії" зростає із 40 дітей за 2016 рік до 17 тисяч у 2024-му лише в Севастополі. Водночас з 2014-го по 2023 рік лише 4% кримських дітей отримали освітні документи українського зразка. Це 3 922 дитини. За словами освітянки, нові російські закони дозволяють кримінальне переслідування дітей з 14 років за "екстремістську діяльність", що робить доступ до української освіти ще небезпечнішим.

<https://suspilne.media/crimea/958081-za-11-rokiv-okupacii-krimu-lise-4-ditej-otrimali-osvitni-dokumenty-ukrainskogo-zrazka-almenda>

27.02.2025 39-річна жителька окупованого Криму отримала 15 років колонії від російського суду в ростовській області. Її звинуватили у "державній зраді" та "підготовці теракту". Про це повідомила прокуратура ростовської області. За версією російського слідства, вона зв'язалася з українськими спецслужбами, навчилася виготовляти запалювальні гранати й нібито планувала підпалити авто з проросійською символікою. "Перебуваючи в Сімферополі, за допомогою зібраних гранат вона мала намір підпалити автомобіль із символікою, що означала підтримку російської влади і військовослужбовців, проте затримана співробітниками правоохоронних органів", — заявили у прокуратурі. Суд призначив їй 15 років колонії та ще 1,5 роки обмеження свободи після відбуття покарання.

<https://suspilne.media/crimea/958515-krimcanku-zasudili-v-rosii-na-15-rokiv-za-zvazki-z-ukrainou>

27.02.2025 російський Південний окружний військовий суд у ростові-на-Дону виніс вирок жінці, яку звинуватили у нібито спробі підпалу автомобіля із символом «Z». Про це повідомила пресслужба суду. Згідно з повідомленням російського суду, засуджена Ольга Колкова, перебуваючи в Стамбулі, нібито завела контакти зі співробітниками Служби безпеки України, після чого 13 листопада 2023 року приїхала до Сімферополя. Як стверджується в повідомленні, пізніше вона нібито отримала від СБУ завдання щодо пошуку компонентів для саморобних гранат, інструкцію для їх виготовлення та вибору цілі для їх застосування, проте була заарештована співробітниками фсб. Підтвердити достовірність тверджень російських силовиків за допомогою альтернативних джерел неможливо. 26 лютого Південний окружний військовий суд засудив Колкову до 15 років позбавлення волі за низкою статей КК рф (ст. 205.3 – «проходження навчання терористичній діяльності», ч. 1 ст. 30 – «підготовка до злочину», ч. 1 ст. 205 - «скоєння вибуху», підпалу і ст. 275 – «державна зрада»). Публічних коментарів засудженої або її захисту наразі немає.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-sud-vyrok-15-rokiv-kolonii-sproba-pidpalu-avto-z-nalipka/33329937.html>

27.02.2025 Співробітники окупаційного мвс рф затримали 45-річного мешканця села Кірове Керченського району Євгена Бугайченка. Чоловіка було обвинувачено у тому, що він поблизу однієї з поліклінік Феодосії під час конфлікту з учасником війни проти України висловив «низку антиросійських заяв, у тому числі твердження про швидку загибель росії, образливі висловлювання на адресу російських військ та заяви про швидке прибуття ЗС України». До затримання Бугайченка причетні члени ініціативи «Крымский СМЕРШ», яка сприяє російським окупантам у виявленні мешканців Криму з проукраїнською та/або антивоєнною позицією. На камеру окупаційні поліціанти змусили Бугайченка визнати свою провину, покаятися та заявити про позитивне ставлення до війни рф проти України, а також пояснити свою поведінку «емоційним пориванням». Після цього проти чоловіка було складено «адміністративні протоколи», а «матеріали справи» скеровано до «суду».

Фото: росЗМІ

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/7475d5b7-d43b-4596-864e-7dae700b427b>

28.02.2025 Незрячого фігуранта «справи кримських мусульман» Олександра Сізікова, засудженого росією на 17 років ув'язнення, доправили до в'язниці міста Мінусинськ у

Красноярському краї рф. Етап тривав два місяці, повідомляє «Кримська солідарність» із посиланням на матір кримчанина Олену Сізікову. У листі від 24 лютого, який опинився у розпорядженні журналістів, Сізіков розповів, що до колонії його привезли ще 8 лютого, а сам етап тривав два місяці. Зараз він перебуває в «карантинній» камері разом із чотирма іншими ув'язненими.

<https://ua.krymr.com/a/news-sizikov-kolonia-minusynsk/33331669.html>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території АР Крим

22.02.2025 У тимчасово окупованій Керчі городяни восьмий рік поспіль просять російську владу відремонтувати дорогу на вулиці Енгельса біля дитячого садка №52. Дорога розбита, після дощу часто вся у багнюці, пройти важко. На проїжджій частині, якщо її так можна назвати, є відкритий люк, який теж кілька років не може закрити окупаційна влада. І цією дорогою до дитячого садка ходять десятки дітей щодня.

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/e7c0756a-cce6-4807-88a0-4338a21e8650>

22.02.2025 Підконтрольний рф глава Криму сергій аксьонов анонсував проведення навчань російських підрозділів «БАРС-Крим» у Бахчисарайському та Сакському районах 22 лютого. «Метою навчань є протидія проникненню диверсійних груп противника на територію республіки. Формат навчань передбачає повне блокування адміністративних районів та оглядові заходи з 10.00 до 15.00», – повідомив Аксьонов. Крім того, за його словами, «у зазначених районах можливе тимчасове відключення мобільного зв'язку. Усі екстрені служби будуть доступні за допомогою проводового телефонного зв'язку та через систему ЄДДС за номером 112».

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-navchannya-rosiyskykh-pidrozdiliv-bars-krym-aksonov/33323951.html>

22.02.2025 Активісти руху «Жовта Стрічка» вночі провели чергову проукраїнську акцію у Сімферополі та Севастополі, поширивши символи українського спротиву у цих містах, повідомляє телеграм-канал руху. «Сімферополь і Севастополь, два найбільші міста українського Криму, цієї ночі були наповнені синьо-жовтими кольорами. Бо окупанти сплять, а рух спротиву – ні. Цієї ночі активісти руху “Жовта Стрічка” провели ще одну акцію. Наліпки і стрічки — У Нахімовському та Балаклійському районі Севастополя, у Залізничному та Київському районах Сімферополя», – йдеться у повідомленні.

Фото: Жовта стрічка

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-zhovta-strichka-aktsiyi-simferopol-sevastopol/33324026.html>

23.02.2025 За теперішній холодний період кримські водосховища отримали менше води. Про це повідомили в «республіканському гідрометцентрі» окупованого Криму. «Сумарний приплив води до основних водосховищ за холодний період 2024–2025 рр. станом на 5 лютого становив 39.668 млн куб. м, що на 169.427 млн куб.м менше, ніж за попередній холодний період 2023–2024 рр.», – заявили у «метеослужбі».

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/75988a80-e9fb-4648-8947-3120ecff46ac>

24.02.2025 Активісти громадського руху спротиву "Жовта Стрічка" до 24 лютого, річниці повномасштабного вторгнення РФ до України, розмістили в різних містах окупованого Криму десятки проукраїнських патріотичних наліпок. Акція спротиву пройшла з гаслом "Ukraine will resist і Україна буде вільною". Про це громадський рух написав у своєму Telegram-каналі. Там зазначили, що патріотичні наліпки з'явилися в Євпаторії, Ялті, Сімферополі, Севастополі, Армянську, Керчі, Судаку та Алушті.

Фото: Жовта стрічка

<https://suspilne.media/crimea/955825-ukraina-bude-vilnou-ruh-zovta-stricka-proviv-v-krimu-novu-akciu-sprotivu>

24.02.2025 Українські спецслужби моніторять соцмережі в пошуках мешканців окупованого Криму з українською атрибутикою на сторінках чи співчутливими коментарями щодо України та ЗС України, тому «важливо припиняти подібні вільності». З такою заявою в ефірі підконтрольного російським окупантам телеканалу «Крым 24» заявив колаборант Олександр Таліпов, що позиціонує себе як «військовий волонтер» та «ініціатор руху "Крымский СМЕРШ"».

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/312392c4-ed54-4d7a-83f5-2247108dbdad>

24.02.2025 У створеному росією Кримському федеральному університеті імені Вернадського відкрили меморіальну дошку на честь студента, який загинув на війні проти України, повідомляють російські ЗМІ. Повідомляється, що російський військовий Антон Гежа загинув у листопаді 2023 року, «захищаючи лівий берег Дніпра від ворогів». Цього року Гежа мав отримати диплом про закінчення університету за напрямом підготовки «журналістика».

<https://ua.krymr.com/a/news-universitet-vernadskogo-memorialna-doshka-krym/33326096.html>

24.02.2025 На проспекті Перемоги у Севастополі БПЛА врізався у багатоповерхівку та впав у двір. Михайло розважає повідомляє, що український розвідувальний безпілотною був "придушений засобами РЕБ" і впав у дворі №2Б на проспекті Перемоги в Севастополі. Навіть якщо він і був придушений російською РЕБ, уявіть, скільки він пролетів і скільки розвідувальної інформації встиг передати.

Фото: Кримський вітер

<https://t.me/Crimeanwind/75402>

25.02.2025 Активісти громадського руху спротиву "Жовта стрічка" на тимчасово окупованих територіях України провели низку акцій напередодні річниці повномасштабного вторгнення росії. Про це громадський рух написав у своєму Telegram-каналі. До акції долучилися активісти з Таврійська, Скадовська, Ялти, Євпаторії, Приморська та Урзуфа. На автовокзалі Ялти з'явилися українські прапорці, а у Херсонській області активісти спалили окупаційні газети.

Фото: Жовта стрічка

<https://susilne.media/crimea/956733-opir-u-krimu-ruh-zovta-stricka-vlastuvav-novi-akcii-na-okupovanih-teritoriah>

25.02.2025 В окупованому Севастополі стався масовий викид риби на берег. Причиною цього може бути витік мазуту з російських танкерів, які затонули в Керченській протоці. Про це повідомляє Центр національного спротиву. У заяві зазначається, що російські відомства «россільгоспнагляд» і «росспоживнагляд» у своїх дослідженнях запевняють про безпечність риби з постраждалих вод.

Фото: ЦНС

https://hromadske.ua/suspilstvo/240317-v-tymchasovo-okupovanomu-sevastopoli-na-bereh-vykynulasia-ryba-prychynoiu-mozut-but-y-zatonuli-rosiyski-tankery?traffic_source=ukr.net

25.02.2025 Якщо у грудні 2024 року показник інфляції у тимчасово окупованому Криму становив 9,6%, то у січні 2025 року він досяг 10,2%. Про це розповіла так звана керівниця напряму економічного відділу Відділення Банку росії по півострову олена денисенко. За її словами, головними причинами прискорення річної інфляції стали зростання витрат виробників та постачальників продовольчих товарів та послуг. Окрім цього, на ціни вплинуло скорочення пропозиції окремих товарів. Таким чином, на початку року річне зростання цін прискорилося на м'ясні продукти (свинину, яловичину та курячі стегенця), каву та проїзд у пасажирському транспорті.

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/36694760-a41a-4902-86fd-e5d71a7da04e>

26.02.2025 Активісти руху «Жовта стрічка» 26 лютого до Дня спротиву окупації Криму провели акції проукраїнських акцій у Ялті, Севастополі, Сімферополі та Джанкої, опублікувавши відповідні фото у своєму Telegram-каналі. «Цього дня 11 років тому перед Верховною Радою Криму зібралися тисячі людей, які виступали проти сепаратизму, що насаджується, і відстоювали право півострова залишатися частиною України. Але після цього була анексія. Репресії. Переслідування. Але українці не зламалися та не змирилися. Опір триває 11 років та з кожним роком посилюється», – підписали фото активісти.

Фото: Жовта стрічка

<https://ua.krymr.com/a/krym-den-opory-zovta-strichka/33328969.html>

26.02.2025 З 26 лютого в окупованому Севастополі ціни на житньо-пшеничні сорти хліба зросли на 8%, на пшеничні – на 6%, на хлібобулочні вироби – на 8%, на здобу – на 5%. Як зазначають виробники підвищення ціни спричинене збільшенням витрат на виробництво, зокрема на сировину. Відбулося зростання ціни на паливо та електроенергію, борошно та олію, що вплинуло на здорожчання хліба. Наразі за старими цінами у місті можна придбати лише два види соціальних сортів хліба, вартість яких становить 20 рублів. Крім того, у місцевих виданнях скаржаться, що ціни на хліб в окупованому Севастополі суттєво відрізняються від ціни в Росії.

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/3474f765-af05-4647-8c8a-452f7c87babd>

27.02.2025 Український спротив у Криму триває. Активісти руху "Жовта стрічка" провели чергову акцію, піднявши синьо-жовтий прапор на вершині Пахкал-Кая. Приурочили її до 11-тої річниці кримського спротиву російській окупації. Про це громадський рух написав у своєму Telegram-каналі. "До Дня кримського спротиву українські прапори замайорили на вершині Пахкал-Кая. Там, де окупанти намагаються стерти нашу присутність, де вони бояться навіть кольорів свободи — там знову синьо-жовтий стяг", — заявили представники руху.

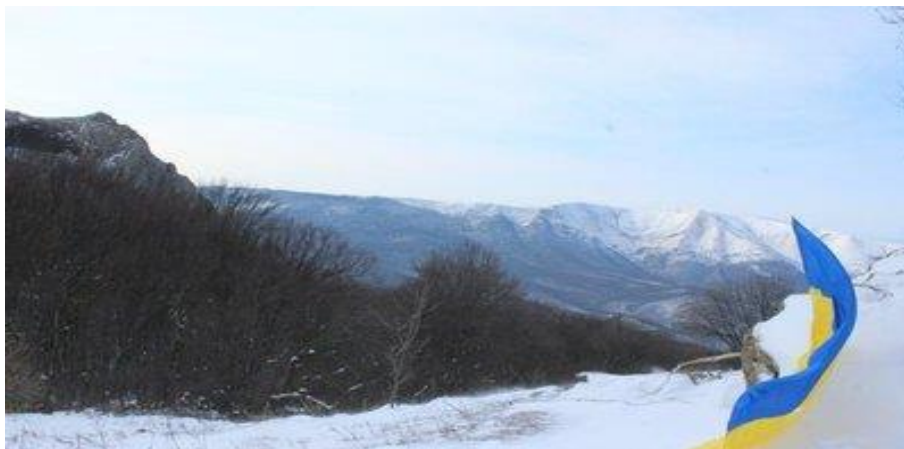

Фото: Жовта стрічка

<https://susilne.media/crimea/958237-sino-zovtij-stag-u-krimu-ruh-zovta-strichka-proviv-novi-akcii-sprotivu>

28.02.2025 Нерухомість у тимчасово окупованому Криму протягом найближчих шести місяців може подорожчати на 50%. російський ріелтор Дмитро Пляс вважає, що різкий стрибок цін на житло на півострові буде пов'язаний зі зміною політичної ситуації у світі. «Зважаючи на прогнози, від 20% до 50% очікується мінімальне зростання в найближчі шість місяців. Завершення спецоперації, зняття санкцій від цього залежать інвестиційні вкладення в Крим, які вже зараз максимально активні, внутрішні, а ще є зовнішні, які теж зацікавлять гравців», — заявив він.

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/57ea5cbe-e414-4555-9524-79c0ac2775a4>

28.02.2025 За попередніми оцінками експертів проекту «Земля стосується кожного» збитки від розливу мазуту можуть досягти 33 млрд рублів! Нагадаємо, вчора російський суд оштрафував власника танкера "Волгонафта 212", який зазнав катастрофи в Керченській протоці в грудні 2024 року, на 30 тисяч рублів.

<https://t.me/Crimeanwind/75619>

28.02.2025 У Криму запланували «націоналізувати» ще 700 об'єктів, що належать громадянам України. «Державна рада республіки Крим» погодила «націоналізацію» понад 700 об'єктів рухомого й нерухомого майна громадян України та заснованих ними фірм на ТОТ АР Крим, які, за твердженнями місцевої «влади», «спонсорують ЗС України та київський режим». При цьому перелік «націоналізованих» об'єктів визначається т. зв. «антитерористичною комісією».

<https://www.voicecrimea.com.ua/uk/news/post/5e0d2667-9846-4b7e-b707-5f89b5de8500>

15. ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОЗБРОЄННЯ І ТЕХНІКИ ВІДПОВІДНИХ ТИПІВ ТА КЛАСІВ, ЩО БУЛИ ЛІКВІДОВАНІ ВПРОДОВЖ ТИЖНЯ СИЛАМИ ОБОРОНИ ПІВДНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, ПІДРОЗДІЛАМИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ “ПІВДЕНЬ” ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІДСІЧІ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

Найменування озброєння та техніки	Тактико-технічні характеристики																
Розвідувальні БПЛА																	
Орлан-10	 <p><u>Тактико-технічні характеристики:</u></p> <table> <tr> <td>Радіус дії</td> <td>120 км</td> </tr> <tr> <td>Час польоту до</td> <td>18 год</td> </tr> <tr> <td>Маса (МЗМ)</td> <td>14 кг</td> </tr> <tr> <td>Швидкість до</td> <td>150 км/год</td> </tr> <tr> <td>Стеля</td> <td>6 км</td> </tr> <tr> <td>Розмах крила</td> <td>3,1 м</td> </tr> <tr> <td>Тип двигуна</td> <td>ДВЗ</td> </tr> <tr> <td>Маса корисного навантаження</td> <td>3 кг</td> </tr> </table>	Радіус дії	120 км	Час польоту до	18 год	Маса (МЗМ)	14 кг	Швидкість до	150 км/год	Стеля	6 км	Розмах крила	3,1 м	Тип двигуна	ДВЗ	Маса корисного навантаження	3 кг
Радіус дії	120 км																
Час польоту до	18 год																
Маса (МЗМ)	14 кг																
Швидкість до	150 км/год																
Стеля	6 км																
Розмах крила	3,1 м																
Тип двигуна	ДВЗ																
Маса корисного навантаження	3 кг																

Supercam S150		<u>Тактико-технічні характеристики:</u> Радіус дії 30 км Час польоту до 2 год Маса (МЗМ) 5,5 кг Швидкість до 120 км/год Стеля 5 км Розмах крила 1,5 м Розрахунок 1 особа Тип двигуна електричний
Supercam S450		<u>Тактико-технічні характеристики:</u> Радіус дії 110 км Час польоту 7 год Маса (МЗМ) 21 кг Швидкість до 120 км/год Стеля 5 км Розмах крила 4,5 м Розрахунок 3 особи Тип двигуна електричний Маса корисного навантаження 4 кг
Supercam S350		<u>Тактико-технічні характеристики:</u> Розмах крила 3,2 м Час польоту 4,5 год Швидкість 65 – 120 км/год Радіус дії радіолінії 100 км. Дальність дії відеоканалу 70 км. Макс. дальність польоту - не менше 240 км Макс. злітна вага 15,5 кг Робоча висота польоту 150 ÷ 5000 м
ZALA 421-16EM		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Радіус дії 25 км Час польоту 2,5 год Маса (МЗМ) 6,5 кг Швидкість до 100 км/год Стеля 3,6 км Розмах крила 1,8 м Тип двигуна електричний
ZALA 421-04		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Радіус дії 25 км Час польоту 1,5 год Маса (МЗМ) 5,5 кг Швидкість до 100 км/год Стеля 3,6 км Розмах крила 1,6 м Тип двигуна електричний

ZALA 421-08		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Радіус дії 15 км Час польоту 1,5 год Маса (МЗМ) 2,5 кг Швидкість до 125 км/год Стеля 2 км Розмах крила 81 см Тип двигуна електричний
“Скат 350М”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Злітна вага, макс. 15 кг Розмах крил 3,2 м Тривалість польоту 4 години Швидкість км/год 72-120 Дальність зв'язку 70-100 км Висота корисного застосування 300 - 2 000 м Зліт еластична катапульта/пневматична катапульта Посадка Парашут Двигун Електро
Ударні БПЛА		
Ланцет 1		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність 40 км Час польоту 30 хв Маса (МЗМ) 5 кг Швидкість до 100 км/год Тип двигуна електричний Маса БЧ 1 кг
Ланцет 3		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність 40 км Час польоту 40 хв Маса (МЗМ) 12 кг Швидкість до 110 км/год Тип двигуна електричний Маса БЧ 3 кг
Shahed-131		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність до 900 км Час польоту дані відсутні Маса (МЗМ) 135 кг Швидкість до 185 км/год Стеля 4 км Розмах крила 2,2 м Тип двигуна ДВЗ Маса корисного навантаження 15 кг

Shahed-136		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність до 2500 км Час польоту дані відсутні Маса (МЗМ) 200 кг Швидкість до 185 км/год Стеля 4 км Розмах крила 2,5 м Тип двигуна ДВЗ Маса корисного навантаження до 50 кг
“Молнія-1”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Розмах крила 1,5 м Вага до 10 кг Бойове навантаження 3 кг Дальність дії до 30 км Час роботи до 40 хв Швидкість ~ 20-25 м/сек (72-80 км/год)
Причепні артилерійські гармати		
“Мста-Б”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг 7000 Тип тягача КамАЗ-63501АТ Кліренс , мм 400 Швидкість транспортування шосе, км/год 20..80 Довжина, мм 11400..12700 Довжина ствола , мм 7200 (47 кал.) Ширина, мм 2500 Висота, мм 1950..2950 Екіпаж (розрахунок), чол. 8 Калібр , мм 152,4 В'язниця клиновий Лафет колісний з розсувними станинами Кут піднесення -3..+70 Кут повороту -27..+28 Швидкострільність ,пострілів/хв до 7 Початкова швидкість снаряда, м/с 810 Прицільна дальність , м6400..24 700 (OFS) Максимальна дальність, м 28 900 (AP OFC) Приціл ОП4М-97К, ПГ-1М, К-1
		Розробник ОКБ-9 Розроблено 1947 Виробник Завод № 9 Варіанти 52-П-546, 52-П-546М, М-390 <u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага 5700 Довжина 8690 Довжина ствола 5195 (34 клб)

Д-20		<p>Ширина 2317 Висота 1925..2520 Обслуга 8 Калібр 152 Казенник вертикальний напівавтоматичний клиновий затвор Відбійгідравлічний буфер і гідропневматичний рекуператор Лафет з розсувними станинами Підвищення від -5° до 45° Траверс 58° Темп вогню 5-6 <u>Дальність вогню</u> Ефективна 17410 Максимальна 24000 (АРС) Приціл ПГ-1М и ОП-4М</p>
------	---	---

Самохідні артилерійські установки

2С1 «Гвоздика»		<p>радянська 122-мм полкова самохідна плаваюча гусенична артилерійська установка <u>Тактико-технічні характеристики</u> Бойова маса, т 15,7 Компонувальна схема: передньомоторна Екіпаж, чол. 4-5 <u>Розробник:</u> Завод ХТЗ №9 Виробник: СРСР, Болгарія, Польща Роки виробництва з 1968 по 1991 рік Роки експлуатації з 1971 року Кількість випущених, прим.більше 10 000 <u>Розміри</u> Довжина корпусу, мм 7260 Довжина з гарматою вперед, мм 7260 Ширина, мм 2850 Висота, мм 2725 База, мм 4445 Коля, мм 2500 Кліренс, мм 400 Бронювання Тип броні сталева катана, протипульна Тіло лоба, мм/град. 15 Лоб башти, мм/град. 20 <u>Озброєння</u> Калібр та марка гармати 122-мм 2А31 Тип гармати нарізна гаубиця Довжина стовбура, калібрів 35,0 Боекомплект гармати 40 Кути ВН, град. $-3...+70^{\circ}$</p>
-------------------	---	---

		Кути ГН, град. 360° Дальність стрілянини, км до 15,2 Приціли ПГ-2, ОП5-37, ТКН-3Б Двигун: ЯМЗ-238Н Рухливість Потужність двигуна, л. с. 300 Швидкість по шосе, км/год 60 Швидкість по пересіченій місцевості, км/год 26 - 32 4,5 на синьому Запас ходу шосе , км 500 Місткість паливних баків, л 550 Питома потужність, л. с./т 19,1 Тип підвіски індивідуальна торсіонна , з гідравлічними амортизаторами Питомий тиск на ґрунт, кг/см ² 0,492 Подоланий підйом, град. 35° Подолана стінка, м 0,7 Подоланий рів, м 3,0 Подоланий брод , м плаває
--	--	---

Міномети

2Б9 “Василек”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг 632 (для 2Б9М) Швидкість транспортування шосе, км/год 60 Екіпаж (розрахунок), чол. 4 Снаряд 3,1-кг артилерійська міна Калібр , мм 82 В'язниця казнозарядний (штатний варіант), допускається заряджання зі стовбура Кут піднесення від -1° до +85° Кут повороту 60° Швидкострільність , пострілів/хв 100-120 (практична), 170 (технічна) Початкова швидкість снаряда, м/с 270 Максимальна дальність, м 4270 Приціл ПАМ-1 2,5Х або 3Х
2Б11 “Сани”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг 210 Довжина ствола , мм 1740 Екіпаж (розрахунок), чол. 5 Снаряд 120-мм артилерійська міна Противідкатний пристрій опорна плита Кут піднесення +45°...+80° Кут повороту ±5° Швидкострільність , пострілів/хв 15 Початкова швидкість снаряда, м/с 325 Прицільна дальність , м 480...7100 Максимальна дальність, м 9000 (КМ-8 «Грань»)

		Приціл Обслуга	МПМ-44М 2
2Б25 “Галл”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Калібр Підвищення Приціл Швидкострільність Дальність стрільби Наведення у горизонтальній площині — від — Вага Розрахунок	МПМ-44М 2 83 мм +45..+85 відкритий 15 постр./хв. 85...1200 м — від — до 13 кг 2 особи
2Б14 “Поднос”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага Обслуга Снаряд димова міна Калібр Підвищення від Траверс Темп вогню навідки) навідки) Дальність вогню максимальна (з далекобійним снарядом) (з повним перемінним снарядом) Приціл:	42 (48, 2Б14-1) кг 2-4 особи 3,1 кг осколкова міна димова міна 82 мм +45° до +85° ±4° (без переставляння опори) 24 пос/хв (без виправлення навідки) 15 пос/хв (з виправленням навідки) 85 - 3 922 м (з далекобійним снарядом) 85 — 3 100 м (з повним перемінним снарядом) Оптичний МПМ-44М
Реактивні системи залпового вогню			
БМ-21 “Град”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага суха: бойова: Довжина Ширина Висота Обслуга Калібр Головне озброєння Двигун ЗіЛ-375 Трансмісія Дорожній просвіт Операційна дальність по шосе: Швидкість по шосе:	10 870 кг 15 400 кг 7350 мм 2400 мм 3090 мм 3 122 мм ПУ 2Б5 180 кс 6×6 400 мм 400 км 75 км/год
Зенітно ракетні комплекси			

<p>“Бук-М3”</p>		<p>Комплекс ППО сухопутних військ середньої дальності. Призначений для боротьби з маневрувальними аеродинамічними цілями, обстрілу радіоконтрастних наземних цілей і ураження надводних цілей в умовах інтенсивної протидії і вогневої, і радіоелектронної.</p> <p>Склад комплексу: пункт бойового управління (ПБО) 9С510М; станція радіолокації виявлення цілей 9С18М3; до шести автономних самохідних вогневих установок (СОУ) 9А317М або РЛС підсвічування та наведення (РПН) 9С36М у будь-якому поєднанні; до дванадцяти пускових установок (ПУ) 9А316М; транспортно-зарядні машини (ТЗМ) 9Т243М</p> <p><u>Тактико-технічні характеристики</u></p> <p>Довжина: 5,18 м Максимальний діаметр корпусу: 360 мм Розмах кермів: 820 м Дальність поразки мети: від 2,5 до 70 км. Висота ураження мети: 150 м до 35 км. Максимальна швидкість мети: 3000 м/с Стартова вага ракети: 581 кг Маса бойової частини ракети: 62 кг</p>
<p>Спеціальна техніка</p>		
<p>МТ-ЛБ</p>		<p>Багатоцільовий тягач легкий броньований. Створений для перевезення людей і вантажів, а також в ролі артилерійського тягача</p> <p><u>Тактико-технічні характеристики</u></p> <p>Екіпаж, чол. 2 Десант, чол. 11 Довжина корпусу, мм 6454 Ширина корпусу, мм 2850 Висота, мм 1920 Тип двигуна: V-подібний 8-циліндровий дизельний рідинного охолодження Потужність двигуна, к. с. 240 Швидкість по шосе, км / год 62 Швидкість по пересіченій місцевості, км / год 6 6 на плаву Запас ходу по шосе, км: 500 Питома потужність, к. с. / т 19,7-24,7 Тип підвіски індивідуальна торсіонна, з гідравлічними амортизаторами Питомий тиск на ґрунт, кг / см² 0,46 Долаємий підйом, град. 35</p>

		Долаєма стінка, м Долаємий рів, м Долаємий брід, м	1,1 2,8 плаває														
Засоби радіоелектронної боротьби																	
“Поле-21”		<p>Призначена для придушення каналів супутникової навігації. Комплекс додатково може служити додатковою системою оборони проти масової атаки з використанням високоточних боєприпасів з використанням супутникової навігації, яка в такий спосіб отримує помилкові дані і унеможливить влучення у визначену ціль.</p> <p>Складається з однієї-трьох антен потужністю до 100 Вт кожна, що формують кругову діаграму спрямованості. Три антени забезпечують три сектори по 120 градусів по горизонталі та 25 градусів по вертикалі.</p> <p>Дальність роботи 25-75 км, але ефективно працює лише за 20 км. Є можливість керувати комплексом дистанційно.</p> <p><u>Робочі частоти системи:</u> GPS (L1 - 1575,42 МГц; L2 - 1227,6 МГц, L5 - 1176,45 МГц); ГЛОНАСС (G1 — 1602 МГц; G2 — 1246 МГц; G3 — 1202 МГц); Galileo (E15 E2 E6 – 1191,79 МГц), BeiDou (B1 - 1561.042 МГц, B2 - 1207,14). Модулі комплексу можуть підключатися до секторної антени мобільного зв'язку діапазону 1800 МГц.</p>															
Радіолокаційні станції																	
“Соболятник”		<p>Малогабаритна переносна радіолокаційна станція яка призначена для стеження за наземною та надводною обстановкою, виявлення і супроводу різних об'єктів, як то: бронетехніка, люди тощо. РЛС оснащена лінійною фазованою антенною решіткою, що містить 64 випромінювача в азимутальній площині.</p> <p><u>Тактико-технічні характеристики</u></p> <table> <tr> <td>Діапазон:</td> <td>J-діапазон</td> </tr> <tr> <td>Межі роботи:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>за відстанню, км:</td> <td>1–20</td> </tr> <tr> <td>за азимутом, град:</td> <td>360 (обертання)</td> </tr> <tr> <td>Точність виміру координат:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>за відстанню, м:</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>за азимутом, град:</td> <td>0,18</td> </tr> </table>		Діапазон:	J-діапазон	Межі роботи:		за відстанню, км:	1–20	за азимутом, град:	360 (обертання)	Точність виміру координат:		за відстанню, м:	10	за азимутом, град:	0,18
Діапазон:	J-діапазон																
Межі роботи:																	
за відстанню, км:	1–20																
за азимутом, град:	360 (обертання)																
Точність виміру координат:																	
за відстанню, м:	10																
за азимутом, град:	0,18																

		за кутом місця, град не вимірюється Маса не більше, кг 36 Розміри полотна антенної решітки, мм: 770×360
--	--	--

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ ТА
ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА ПІВДЕННИХ
НАПРЯМКАХ ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ,
РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНПРО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА
ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ, МІСТІ МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ
РЕГІОНІ
Частина IV
(22.02.- 28.02.2025)

Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”
Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська
морська академія”, 2025